

B E S K R I V E L S E

A F

G U I N E I S K E P L A N T E R

SOM ERE FUNDNE

AF DANSKE BOTANIKERE, ISÆR AF  
ETATSRAAD *THONNING*

V E D .

*F. C. SCHUMACHER,*

PROFESSOR VED UNIVERSITETET I KIÖBENHAVN,  
RIDDER AF DANNEBROGEN &C.

---

A N D E T S T Y K K E .



I C O S A N D R I A .

M O N O G Y N I A .

144. C A C T U S .

1. **C.** TUNA; articulato-prolifer, articulis ovato-oblongis, spinis subulatis, Lin. sp. pl. 1. pag. 669. Willd. sp. pl. 2 p. 2. pag. 944. Peers. syn. 2. p. 23. Horn. hort. 2. p. 443. Dyrkes.

145. P S I D I U M .

1. **P.** LONGIFOLIUM; foliis oblongo-lanceolatis lineatis acutis mucronatis subtus pubescentibus, pedunculis axillaribus unifloris, apice bracteatis. S.

Ramuli subangulati petiolis pedunculisque subtomentosis. Folia opposita quadri-quinque-pollicaria, latitudine sesquipollicari, oblongo-lanceolata, integerrima, acuta, mucronata, breviter petiolata, supra lineata, punctis elevatis adspersa, subtus pubescentia. Petiolus sesquilineam fere longus, supra sulcatus. Pedunculi axillares, solitarii, petiolo triplo longiores. Bracteae geminae (saepe solitariae), subsubulatae, pubescentes, in apice pedunculi et basi germinis adpressae.

Perianthium quinquesidum, superum: laciniis ovato-rotundatis; pubescens. Corolla pentapetala: petala semipollicaria, ovata, obtusa. Stamina: Filamenta filiformia, innumera, margini calycis inserta, fere longitudine corollæ. Antheræ parvæ, ovatæ. Germen inferum, subtomentosum. Stylus filiformis, longitudine filamentorum. Stigma capitatum, subsemiglobosum. S.

#### 146. EUGENIA.

1. E. CORONATA; foliis ovatis integerrimis acutiusculis floribus axillaribus aggregatis brevissime pedunculatis. S.

Amuma Incolis.

Hyppig især ved Strandkanten.

Frutex ramosissimus, magnitudine Pruni spinosæ. Folia opposita, brevissime petiolata, bipollicaria, ovata, oblongiuscula, integerrima, acutiuscula, rigida, supra opaca, nitida, venosa, subtus pallidiora, ope lentis punctata, subvenosa. Pedunculi axillares, plures, vix unguiculares, uniflori.

Perianthium quadrifidum: laciniis subrotundis, concavis, patentibus, duobus majoribus; persistens. Corolla tetrapetala, patens, calyci inserta, alba: petalis obovatis, concavis, laciniis calycinis duplo majoribus, deciduis. Filamenta numerosa, vix longitudine corollæ, erecta, calyci inserta. Antheræ oblongæ, erectæ. Germen inferum, obconicum, basi squamis duabus oppositis instructum. Stylus simplex vix staminibus longior. Stigma obtusum, obsolete bilobum: lobis horizontalibus. Bacca succulenta, ovalis, glaberrima, nigra, calyce coronata, magnitudine grossularicæ. Semen unicum, magnum, figura baccæ: arillo adnato fragile. Th.

Negerne spise Frugten. I Nærheden af Stranden bliver den neppe en Alen høi; inde i Landet derimod saa stor som

*Prunus spinosa*, som den, naar den blomstrer, i Frastand har nogen Lighed med. *Th.*

147. *L U N D I A.*

Calyx quadripartitus inferus. Petala quatuor vel plura. Bacca lignosa decemlocularis polysperma.

1. *L. MONACANTHA*; foliis ovato-ellipticis subacuminatis spinis lateralibus, floribus solitariis terminalibus. *S.*

Azara-Tjo Incolis.

Sielden.

*Arbor mediocri statura, ramosissima: ramulis glabris, punctis vagis scabris, spinis lateralibus, solitariis, subulatis, rectis, subsesquipollicaribus. Folia alterna, elliptica, parum apice attenuata, crenato-serrata, nitida, pellucide venosa, bipollicaria. Petiolus brevis, purpureus, insertus. Stipulae nullae. Pedunculus terminalis, solitarius, uniflorus, pollicaris.*

*Perianthium quadripartitum: laciniis ovatis, concavis, glaberrimis, subcoloratis, reflexo-patentibus; persistens. Petala quatuor vel plura, obovata, basi angustata, concava, patentissima, alba, calyce duplo longiora. Filamenta numerosa, capillaria, calyce parum longiora, flavescens, disco calycis inserta. Antherae oblongae, erectae, luteae. Germen superum, globosum, glaberrimum, decemloculare, polyspermum. Stylus longitudine staminum, persistens. Stigma horizontale orbiculatum, planum, crassiusculum, margine inciso. Bacca globosa, lignosa, magnitudine pomi minoris. Th.*

Maaskee er det samme Plante som *Forskål* har beskrevet under Navn af *Oncoba* (*Centur. 4. p. 103 No. 21*); i habitus stemmer den meget overeens med den her beskrevne Plante, dog ere Tornene kortere (skiöndt *Forskål* tillægger dem en Længde af 2 Tommer) oprette ikke horizontale, og Bærret eenrummet. *S.*

Negerne rensede Frugten inden, og brugte den da som Snus-  
tobaksdaase; de sætte blot en Prop deri. Planten blomstrer i  
Mai. *Th.*

Jeg har opkaldt denne Plante efter afgangne Etatsraad  
*Tönder Lund*, Deputeret i General-Toldkammeret, bekendt af  
sine naturhistoriske Afhandlinger, som ere trykte i det kiöben-  
havnske Naturhistorie-Selskabs Skrifter. *S.*

### 148. *CHRYSOBALANUS.*

1. *C. ORBICULARIS*; foliis orbiculatis retusis, racemo pa-  
niculato coarctato terminali, filamentis hirsutis. *S.*

*Rami teretes, epidermide tenuissima pallide-olivacea varie lon-  
gitudinaliter rupta, Hysteriis ovatis griseo-fuscis subscabridis vestiti,  
Folia alterna, orbiculata, retusa, latitudine et longitudine subæqualia  
bipollicaria et parum ultra, coriacea. Petiolus brevissimus, exterius  
convexus interius planus. Racemus paniculatus, terminalis, co-  
arctatus, inferne foliosus. Pedunculus universalis (vel exterior  
pars rami) compresso-angulatus, purpureo-fuscus, sublævis. Pe-  
dunculi partiales breves, triflori, uti calyces tomentoso-villosi. Flores  
laterales bracteis lanceolatis tomentosiss suffulti.*

*Perianthium quinquepartitum, campanulatum: laciniis ovatis acu-  
tiusculis, patentibus, extus cinero-villoso-sericeis, coriaceis. Pe-  
tala quinque linearia, laciniis calycinis parum longiora, infra in-  
cisuras calycis inserta, purpurea. Filamenta filiformia, basi pau-  
lo dilatata, laciniis calycinis fere duplo longiora, hirsuta, apice  
glabra. Antheræ ovatae, erectæ, glabræ. Germen ovatum, obtu-  
siusculum, villosum, uniloculare. Stylus e basi germinis adscen-  
dens, filiformis, piloso-villosus, staminibus parum longior. Stigma  
depresso-capitatum, glabrum. *S.**

Den ligner *Chrysobalanus Icaco*, som dog afviger derved  
at Bladene ere kileformede næsten omvendt ægformige, Racemi

paniculati, Blomsterstilkene længere og udspilede, ogsaa ere Grenene besatte med større lysebrune Hysterier. S.

TRIGYNIA.

149. *SESUVIUM*.

1. *S. BREVIEOLIUM*; foliis lineari-cuneatis obtusis internodiis brevioribus, caule ramisque dichotomis teretibus. S.

Imbebi Incolis.

Voxer ved Bredden af Salte-Riverer.

*Caulis herbaceus, prostratus, repens, subdichotomus, teres, articulatus, glaber, coloratus, internodiis bi-tripollicaribus; ramis divaricatis, dichotomis. Folia opposita, internodiis breviora, carnosa, lineari-cuneata, integerrima, obtusa, glabra, petiolata. Petiolus brevis, basi dilatatus, semiamplexicaulis. Pedunculi breves solitarii, uniflori, una cum ramulo ex axillis alternis. Flores ut in S. portulacastrum. Th.*

Ligner *S. portulacastrum* meget, men hos denne ere Grenene kortere, mindre udspilede, Bladene mere kortstilkede længere end Leddene, og spidsere. *Plucknets* Figur Tab. 216 f. 1. stemmer nærmere med den her beskrevne Plante end de Exemplarer af *Sesuvium Portulacastrum* jeg har seet. S.

POLYANDRIA.

MONOGYNIA.

150. *ARGEMONE*.

1. **A.** *MEXICANA*; capsulis sexvalvibus sessilibus, foliis spinosis. Horn. Hort. 2. p. 489.

Argemone mexicana; capsulis sexvalvibus, foliis spinosis.  
Spéc. pl. ed. Reich. 2. p. 575. Wild. sp. pl. 2. 2. p. 1148.  
Pers. syn. 2. p. 62.

Argemone Hort. cliff. 201. Hort. ups. 135. Roy. lugd.  
479. Brown. jam. 244. Merian. surin. 24. t. 24.

Papaver spinosum. Bauh. pin. 171 prodr. 93 t. 91. Clus.  
hist. 2 p. 95.

Papaver spinosum luteum, foliis albis venis notatis. Mo-  
ris. hist. 2 p. 277 s. 5 t. 14 f. 5.

Voxer ved Akkra.

Caulis herbaceus, pedalis, teres, lævis, spinosus, glaucus. Fo-  
lia alterna, oblonga, amplexicaulia, laciniato-pinnatifida, sub-  
squarrosa, dentato-spinosa, glauca: vasis primariis supra albican-  
tibus, subtus spinosis. Flores solitarii, terminales.

Perianthium triphyllum, subspinosum: foliolis oblongis, conca-  
vis, fornicatis, acumine spinoso, caducis. Petala sex calyce vix  
longiora, obovata, patentia, caduca, flava. Filamenta numerosa  
filiformia, corolla duplo breviora. Antheræ oblongæ, erectæ. Ger-  
men ovatum, obtuse angulatum, hispidum, longitudine staminum.  
Stylus nullus. Stigma crassiusculum, obtusum, undulatum, per-  
sistens. Capsula ovata, obtuse angulata, sulcata, spinosa, unilo-  
cularis, semivalvis, ad medium dehiscens. Semina numerosa, parva.  
Receptacula filiformia, angulis internis pericarpium adnata, non de-  
hiscencia. Th.

Planten indeholder en guul Saft.

### 151. C A P P A R I S.

1. C. TOMENTOSA; spinosa, floribus axillaribus solitariis  
pedunculatis, foliis ovato-oblongis tomentosis, siliquis sphæ-



ricis. Lamarck Encyclop. 1. p. 599. Wild. sp. pl. 2. 2. p. 1151. Pers. syn. 2. p. 59.

Petipeti Incolis.

Sielden; blot fundet ved Ningo.

Frutex ramosissimus, orgyalis: ramis teretibus cinereo-tomentosis: aculeis stipularibus, geminis, recurvis, persistentibus. Folia alterna, ovata, oblongiuscula, obtusa, integerrima, supra subnuda, subtus subtomentosa, uni-tripollicaria. Petiolus brevis, subtomentosus. Pedunculi solitarii, axillares, uniflori, pollicares.

Perianthium tetraphyllum, subcoriaceum, tomentosum, deciduum: foliolis duobus externis oblongis, concavis: internis triplo-latio-ribus, valde concavis, albicantibus. Corolla tetrapetala, petalis calyce fere duplo longioribus, oblongis, obtusissimis, albidis, intus basi lanatis, duobus approximatis adscendentibus, duobus lateralibus oppositis. Filamenta plurima, corolla fere duplo longiora, filiformia, inferne incarnata, patentia. Antheræ parvæ, oblongæ, versatiles, badiæ: Germen subrotundum apice quasi in stylum brevissimum attenuatum, pedicello filiformi purpurascenti staminibus parum longiore. Stigma obtusum. Bacca globosa magnitudine Mali persici vel Pruni armeniæ, coriacea, glabra, unilocularis, seminibus plurimis per gelatinam carmesinam nidulantibus. Semina oblonga, cortice fragili. Th.

2. C. ERYTHROCARPOS; pedunculis unifloris solitariis, stipulis spinosis, foliis oblongis acuminatis mucronatis, pericarpis hexagonis. Wilden. sp. pl. 2. 2. p. 1152. Pers. syn. 2. p. 59.

Capparis erythrocarpos, pedunculis solitariis unifloris, stipulis spinosis, foliis ovatis obtusis, pericarpis hexagonis. Gmel. syst. nat. T. 2. p. 1. pag. 806. Isert Act. Soc. Nat. Scrut. Berol. 9. p. 339. t. 9. mala.

Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.

B

Petipeti; fructus Abaumba Incolis.

Hist og her ved Strandkanten.

*Frutex ramosissimus, bi-octopedalis: ramis teretiusculis, pilis stellatis pubescentibus, divergentibus. Folia alterna, ovato-lanceolata, integerrima, leviter mucronata, glabra, bipollicaria, sæpe subacuminata; tenella pube decidua obducta. Petiolus brevis, pubescens. Aculei stipulares, utrinque petiolo recurvi, parvi, decidui. Pedunculi solitarii, axillares, pollicares, versus florem incrassati, pubescentes.*

*Perianthium diphyllum: foliolis subrotundis, concavis, subcoriaceis. Petala sex viridi-alba, longa, lineari-ovata, patentia, extus subtomentosa. Filamenta plurima, corolla longiora, filiformia, patula, basi rubicunda. Antheræ oblongæ, versatiles, cinereæ. Germen ovatum, sex-novemangulatum, insidens pedicello fere longitudine filamentorum. Stylus nullus. Stigma obtusum. Bacca — Th.*

3. C. THONNINGII; floribus racemoso-umbellatis, stipulis spinosis, foliis ovato-oblongis emarginatis glabris, ramis petiolisque pubescentibus. S.

Otiobibomo Incolis.

Ikke almindelig.

*Frutex ramosissimus: ramis divergentibus, teretibus pubescentibus; aculeis stipularibus geminis, recurvis, persistentibus. Folia alterna, ovata, oblongiuscula, emarginata, integerrima, subcoriacea, glabra, uni-sesquipollicaria. Petiolus brevis, bilinearis, pubescens. Inflorescentia apice ramorum: racemi axillares, compositi, exteriores sensim breviores. Pedunculus communis filiformis, teres, strictus, apice umbelliferus: partiales inferiores umbelliferi floribus tri-sex-pedicellatis, versus apicem uniflori. Bractæ minutæ. Flores parvi Pruno spinosa duplo minores.*

*Perianthium tetraphyllum: foliolis concavis, glabris, externis subrotundis, internis obovatis. Corolla tetrapetala; petalis ovatis,*

## II

*longitudine calycis, viridi-albidis. Filamenta duodecim-sedecim, corolla duplo longiora, filiformia, patentia, alba. Antheræ ovate, insidentes, erectæ, flavovirentes. Germen ovatum, pedicello fere longitudine staminum. Stylus nullus. Stigma subpeltato-planum. Bacca magnitudine Pruni domesticæ, globosa, unilocularis, polysperma, coriacea, fulva, nitida. Semina nonnulla, nidulantia, mucosobaccata. Th.*

Obs. *Plurimi flores masculi sunt absque pistillo. Th.*

Ligner *C. sepiaria*, men hos denne ere Grenene noget böiede, Bladene ægformige, næsten tilspidsede, meere hindeagtige, ved Basis næsten bugtede, og meere kortstilkede; Piggene ere længere, sorte ei guulagtige; alle Blomsterne danne en enkelt Skierm som sidder i Toppen. S.

4. *C. REFLEXA; inermis, foliis ovatis mucrone reflexo utrinque glabris rigidulis, corymbis axillaribus, fructu oblongo æquali. Th.*

Ajilebi Incolis.

Hist og her i Strandegne.

*Frutex ramosissimus, bi-octopedalis: cortice cinereo punctis scabriusculis. Folia alterna, ovato-lanceolata, integerrima, venosa, glabra, rigidula, mucrone reflexo. Petiolus brevis. Racemus corymbosus axillaris et terminalis: pedicellis versus florem incrassatis, pollicaribus et parum ultra. Bractæ parvæ, caducæ.*

*Perianthium quadripartitum: laciniis lanceolatis, concavis, patentibus, subcoriaceis, margine pubescenti. Corolla ex viridi alba, Petala quatuor, calyce duplo longiora, lineari-lanceolata, acuminata, undulata. Filamenta plurima vix longitudine corollæ, filiformia, patula. Antheræ oblongæ, versatiles, glaucæ. Germen oblongum, obscure tetragonum, insidens pedicello fere longitudine filamentorum. Stylus nullus. Stigma subcapitatum. Bacca ovali-oblonga, sesqui-*

*pollicaris, obtusa, teres, æqualis (non torulosa) lævis, glabra, lutescens, coriacea. Semina plura, compresso-angulata, mucoso-baccata, alba. Th.*

*Species valde distincta. S.*

## 152. TRIUMFETTA.

1. **T. MOLLIS**; foliis subtrilobis inæqualiter serratis: serraturis infimis glandulosis reflexis; utrinque mollissime tomentosis, floribus completis, caule erecto punctis nigris aspero. *S.*

**Toubé Incolis.**

**Almindelig.**

*Caulis fruticosus, virgato-paniculatus, erectus, tripedalis, ramulis apicis sæpius ternis, teretibus tomentoso-pubescentibus vel hirsutiusculis, asperatis punctis nigris nitentibus pilisque stellatis minutis, sæpe coloratis patentibus. Folia alternatim sparsa, subrotunda, integra vel subtriloba, acuta vel subacuminata, inæqualiter serrata: serraturis obtusiusculis paucis basi glandulosis reflexis, raro cordata, supra viridia pubescentia, subtus tomentosa, glauca vel utrinque pilosiusculo-hirsuta, subtus hirsutie densiore, tri-quinquenervia, venosa, bi-tripollicaria, superiora eadem figura, sed gradatim minora nec unquam basi emarginata. Petiolus folio dimidio brevior, teres, pubescens vel hirsutiusculus. Stipulæ geminæ, subulatæ, caducæ, patentès. Inflorescentia apice ramulorum laterifolia: pedunculis brevissimis, aggregatis, secundis, trifloris. Bracteæ nonnullæ subulatæ pedicellis oppositæ. Pedicelli terni articulati, umbellatim inserti, bracteolis sex involucrati, fructiferi recurvati, floribus erectis.*

*Perianthium inferum, pentaphyllum, subcoloratum, deciduum: foliolis linearibus, apice fornicatis, acutis. Petala quinque angusta cuneata, obtusa calyce parum breviora, patentia, flava. Filamenta quindecim, longitudine corollæ, subulata, erecta. Antheræ subrotundæ, incumbentes. Germen subrotundum, parvum, pubescens.*

Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum, minimum, acutum. Capsula magnitudine Piperis, globosa, tomentosa, hamoso-echinata, quadrilocularis. Semina solitaria. Th.

Ligner *T. semitriloba*, men hos denne ere Grenene mindre fildede, Bladene duunhaarede ei fildede; Flige og Takker skarpere, Blomsterne større. Maaskee er *Tr. Thonningiana* Decandolle samme Plante see Ferussæ Bulletin. 1826. Sept. p. 52. S. Roden bruges til Saar efter Guinea Ormen. Th.

### 153. PORTULACA.

1. *P. PROLIFERA*; foliis linearibus, floralibus verticillatis, ramis proliferis sumitate lanuginosis, floribus terminalibus sessilibus. S.

Caulis suffruticosus, pedalis, teres, glaber: ramuli duo-tres-quatuor vel quinque ex apice ramorum haud infra capitulum lanuginosum prodeunt, fere longitudine æquales, superne parum incrassati, capitulo lanuginoso terminantes. Folia sparsa, subpétiolata, linearia, obtusiuscula crassa, semipollicaria, axillis pilosis, in apice ad flores octo-novem in verticillum digesta. Flores terminales sessiles, subsolitarii, basi lanugine obvallati.

Perianthium bipartitum: foliolis subrotundis concavis, levissime mucronatis, adpressis, glabris, purpurascensibus, altero margine pellucido membranaceo. Petala quinque calyce fere triplo longiora, oblonga, superne sensim latiora, obtusa, emarginata, patula, lutea, marcescentia. Filamenta quindecim-viginti, corolla breviora, filiformia, erecta. Antheræ ovatæ, incumbentes. Germen semisuperum, subrotundum. Stylus longitudine staminum, superne leviter incrassatus. Stigma quinquepartitum, revolutum. Capsula ovata, circumscissa, unilocularis. Semina plura, parva, rugosiuscula, receptaculis quinque filiformibus liberis affixa. Th.

154. *C R A T Æ V A.*

1. *C. GUINEENSIS*; inermis, foliolis ovato-lanceolatis petalis ovatis, germine ovato subtetragono pedicellato. *S.*

Ved Bredden af Voltafloden, blomstrer i Mai.

*Frutex ramosus, inermis, sex-duodecim-pedalis. Folia ternata: foliola oblonga, ovato-lanceolata, integerrima, glabra, intermedium parum majus, lateralia inæquilatera. Petiolus teres, longitudine foliorum. Racemus corymbosus.*

*Perianthium monophyllum, rotatum, basi planum, quadrifidum: laciniis angustioribus, inæqualibus, ovatis, acutis, supra annulo calloso corollifero. Petala quatuor unguiculata, ovata, patentia, adscendentia, intermedia majora: unguibus longitudine calycis tenuibus. Filamenta sedecim-viginti, corolla parum longiora, filiformia, declinata, violacea, insidentia receptaculo obconico ex umbilico floris enato. Antheræ oblongæ, erectæ; lutæ. Germen ovatum, obscure tetragonum, quadrisulcatum, pedicello declinato, filiformi, staminibus longiori. Stylus nullus. Stigma sessile, obtusum, fuscum. Embryo videtur bilocularis, polyspermus. Th.*

*Obs. Germen sæpius vidi absque pedicello marcescens. Th.*

155. *S T E R C U L I A.*

1. *ST. VERTICILLATA*; foliis verticillato-quaternis lanceolatis integerrimis. *Th.*

Kjælæ Incolis.

Hist og her ved Aquapim.

*Caulis arborescens statura mediocri: ramulis obsolete tetragonis, glabris. Folia verticillata, quaterna, lanceolata, acuminata, integerrima, remote costata: costis binis infimis oppositis, basi approximatis, margine parallelis; venosa, glaberrima, quinque-decem-pollicaria. Petiolus foliis triplo brevior. Stipulæ nullæ. Inflorescentia axillaris, pauciflora, racemosa, vix pollicaris, pedicel-*

*lis bilinearibus. Bracteæ binæ, subrotundæ, acutæ, insertione pedunculi.*

Perianthium monophyllum, patens, profunde quinquesidum, acutum, extus albo-tomentosum, intus purpureum, deciduum. Corolla nulla. Filamenta: urceolus minimus, brevissime stipitatus, externe tectus antheris gemina serie ex urceolo enatis. Antheræ viginti, decem in singula serie, fissura unica dihescentes, biloculares dissepimento longitudinali ad lentem conspicuo. Germen in fundo urceoli, oblongum, minimum, ad lentem quinesulcatum. Styli subnulli. Stigmata quinque, obtusa. Pericarpium immaturum: capsulæ (folliculi) quinque, oblongæ, utrinque attenuatæ et magis compressæ, subtus gibbæ, supra sutura longitudinali, rugoso-scabræ, albæ, receptaculo communi affixæ, horizontaliter divergentes: seminibus tribus-sex limbis suturæ affixis, subrotundis, difforme compressis, nucleo subrotundo, tetragono, purpureo angulis albidis, in quatuor lobulos cotyledoneos solubile. *Th.*

Frugten tygges af de Indfødte; den har en bitter sammensnærpende Smag og farver Spyttet carmosinrødt. *Th.*

### 156. *G R E W I A.*

1. *G. CARPINIFOLIA*; foliis ovali-oblongis serratis subacuminatis basi cordatis utrinque scabriusculis, umbellulis axillaribus breviter pedunculatis subtrifloris.

*Grewia carpinifolia*; foliis ovatis basi cordatis apice acutis serratis inferne subasperis, pedunculis brevibus 1-2-subtrifloris. Pers. syn. 2 p. 65.

*Grewia carpinifolia* Palisot-Beauvois Flore d'Oware & de Benin Tom. I. Tab. XXX?

Asi-Gremi Incolis.

Hyppig ved Havets Kyster.

Frutex octo-duodecim-pedalis, ramosissimus; ramuli teretes scabri, oculo armato pilis fasciculatis rigidis adpersi. Folia al-

*terna, horizontalia, disticha, ovali-oblonga, subcordata, acuta, serrata, scabriuscula, supra nitida. Petiolus brevis. Stipulæ utrinque solitariæ, subulatæ, erectæ, caducæ vel deciduæ. Umbella axillaris, pedunculata, bi-triflora: pedunculo et pedicellis brevibus; involucrio bi-triphylo: foliolis ovatis, concavis, parvis, deciduis.*

*Perianthium inferum, deciduum, pentaphyllum: foliolis linearibus, longis, basi parum dilatatis, spiraliter revolutis, subcoriaceis, sæpe subcoalitis. Petala quinque linearia, obtusa, recurva, calyce parum breviora, basi subcoalita in urceolum pentagonum nectariferum, lutea. Nectarium: squamula singulo petalo interne in urceolo adnata, crassiuscula, incurvata ad marginem receptaculi fructificationis. Filamenta numerosa, capillaria, subæqualia, vix calyce breviora, receptaculo inserta, erecta. Antheræ subrotundæ. Germen ovatum, parvum, villosum, receptaculo insidens. Stylus filiformis longitudine staminum. Stigma acutum, quadrifidum, minimum. Receptaculum fructificationis in centro floris, columnare, breve, pentagonum, supra concavum. Bacca fragile-corticosa, globosa, scabriuscula, obscure aurantiaca, repleta pulpa acidula fibrosa, tetrasperma, quadripartibilis. Semina ossea, hinc convexa, inde obtusangula, sæpius bilocularia. Th.*

Bærrets Pulpe er lidt syrlig; spises af Börn. De unge Skud bruges som Kaal. Th.

### 157. *DEINBOLLIA.*

*Calyx pentaphyllus. Corolla pentapetala. Baccae coriaceæ subgeminæ rotundæ, pulpa mucosa repletæ, monospermæ. Flores polygami.*

1. *D. PINNATA*; foliis pinnatis: foliolis ellipticis subcoriaceis, racemo terminali decomposito. S.

Badimanoplâ Incolis.

Hist og her.



Caulis *fruticosus, subramosus, erectus, foliosus, teres, cinereus, subtomentosus, quinquepedalis*. Folia *sparsa, paripinnata: foliola petiolata subopposita, decem-octodecim, elliptica, oblongiuscula, sæpe acuminata, obtusiuscula, integerrima, subcoriacea, venosa, glabra, subtus pilosiuscula, tri-quinquepollicaria, exteriora longiora*. Petiolus *communis teres, subtomentosus, basi crassus, pedalis: partiales brevissimi*. Stipulæ *nullæ*. Racemus *terminalis, decompositus, unipedalis, pyramidalis, patens*. Pedunculi *communes teretes ferrugineo-tomentosi, ad ramificationes suffulti bractea solitaria lineari tomentosa caduca: partiales breves, sæpius septemflori: floribus subglomeratis, brevissime pedicellatis, bracteolis persistentibus basi pedicellorum*.

Flos masculus.

Perianthium *inæquale, pentaphyllum, pubescens, deciduum: foliolis subovatis, concavis, erectis, duobus externis fere duplo minoribus*. Corolla *subæqualis, petala quinque, ovato-oblonga, concava, sericea, intus basi lanata, receptaculo inserta, erecta, calyce vix longiora*. Nectarium: *annulus receptaculaceus intra corollam*. Filamenta *sedecim-viginti, longitudine corollæ, subæqualia, receptaculo inserta, erecta, pubescentia, alba*. Antheræ *oblongæ, erectæ, flavæ*. Pistilli *rudimentum in centro floris*.

Flos hermaphroditus.

Calyx, Corolla, Nectarium *masculi*. Filamenta *sedecim calyce breviora, receptaculo circa basin germinis inserta, pubescentia, marcescentia*. Antheræ *ovate, compressæ, steriles*. Germen *subrotundum, didyimum, tomentosum*. Stylus *longitudine corollæ, crassiusculus, erectus, persistens*. Stigma *acutum, integrum*. Baccæ *binæ, altera sæpe abortiens, rarissime rudimentum tertiæ etiam adest*. Singula *bacca subrotunda, figura, et fere magnitudine Cerasi, coriacea, aurantia, pubescens, sessilis*. Semen *unicum, magnum, pulpa mucosa inclusum, figura baccae*. Th.

Bærrene ere uden Smag; Børn som af Nysgjerrighed spise dem, faae saarede Læber. *Th.*

Opkaldt efter Provst *Deinboll*, bekiendt ved sine Under-søgelser af Finmarkens Planter. *S.*

### 158. C O R C H O R U S.

1. *C. ANGUSTIFOLIUS*; capsulis trilocularibus trivalvibus hexagonis apice tridentatis glabris, foliis lanceolatis serratis, serraturis infimis setaceis, basi subcordatis. *S.*

Koina - Fye Incolis.

Hist og her, blomstrer i den frugtbare Aarstid.

*Caulis ascendens, teres, lævis, glaber, hinc purpurascens, inferne ramis alternis divergentibus. Folia angustissime ovato-lanceolata, subquadripollicaria, æqualiter serrata, basi utrinque serratura infima divergente in setam cuspidata, trinervia, venosa, glaberrima subtus serraturis ad marginem scabris, tenella conduplicata serraturis imbricatis. Petiolus brevis, supra pubescens. Stipulæ utrinque solitarie, subulatæ, seta terminatæ, erectæ. Inflorescentia oppositifolia, umbella brevissime pedicellata: floribus ternis subsessilibus. Involucrum pentaphyllum, setaceum, marcescens.*

*Perianthium pentaphyllum, patens, deciduum: foliolis linearibus apice compressis, acutis. Petala quinque longitudine calycis, oblonga, obtusa, inferne angustiora, patentia, flava. Filamenta sedecimviginti, corolla parum breviora, capillaria, patula. Antheræ subrotundæ, parvæ. Germen oblongum, staminibus duplo brevius. Stylus longitudine staminum. Stigma obtusum. Capsula linearis, tenuis, bipollicaris, hexagona, apice tridentata, lævis, glabra, trilocularis, trivalvis, valvis septiferis. Semina plurima, oblongiuscula, angulata. *Th.**

Bladene spises af Negerne som Kaal. *Th.*

Beslægtet med *C. tridens* men Bibladene ere hos denne tredeelte, Bladene bölget saugtakke, Capslerne rue, de 5 Styli udspilede tvedeelte. *S.*

2. *C. POLYGONUS*; capsulis oblongis sex-decem angulatis; angulis membranaceis, cornubus tribus vel quinque bifidis, foliis ovatis serratis, serratura infima utrinque setigera, acuta. *S.*

Koina-Fye Incolis.

Hist og her; blomstrer med den foregaaende.

*Caulis adscendens, teres, pubescens, purpurascens. Folia ovata, sensim acuta, bipollicaria, subæqualiter serrata, utrinque basi serratura infima setacea, trinervia, venosa, subtus scabriuscula; tenella conduplicata, serraturis imbricatis. Petiolus brevis, supra pubescens. Stipulæ utrinque solitariæ, subulatæ, seta terminatæ, erectæ. Inflorescentia suboppositifolia, umbella subsessilis: floribus binis vix pedicellatis. Involverum pentaphyllum, setaceum, marcescens.*

*Perianthium pentaphyllum, patens, deciduum: foliolis linearibus, mucronatis. Petala quinque, longitudine calycis, oblonga, obtusa, inferne angustiora, patentia, flava. Filamenta sedecim-viginti corolla parum breviora, capillaria, patula. Antheræ subrotundæ, parvæ. Germen oblongum, staminibus duplo brevius. Stylus longitudine staminum. Stigma obtusum. Capsula oblonga, sex-decem-angulata, angulis membranaceis, tri vel quinque-cornis: cornubus bifidis; tri-quinquelocularis, tri-quinquevalvis, glabra. Semina plurima, angulata. Th.*

Ligner *C. æstuans*, men denne er dog deri forskiellig at Stænglen er noget rue, Capslerne linieformige sexkantede, Styli 5 tvedeelte, Capslens Tænder længere og spidsere. *S.*

Anvendes som den foregaaende. *Th.*

5. *C. MURICATUS*; capsulis linearibus hexagonis muricatis foliis ovato-lanceolatis serratis, serraturis infimis subsetigeris. *S.*

Koina-Fye Incolis.

Hist og her, blomstrer i den frugtbare Aarstid.

*Caulis inferne ramosus: ramis adscendentibus, teretibus; pubescentibus, scabriusculis. Folia angusta, ovato-lanceolata, tripollicaria, æqualiter serrata, trinervia, venosa, glabra, subtus scabriuscula, piloso-pubescentia, superiora serraturis absque setis, infima setigera; tenella conduplicata serraturis imbricatis. Petiolus brevis supra magis pubescens. Stipulae utrinque solitariae, subulate, seta terminatae, erectae. Umbella oppositifolia, brevissime pedunculata: floribus ternis. Involucrum pentaphyllum, setaceum, marcescens.*

*Perianthium pentaphyllum, patens, deciduum: foliolis lineari-lanceolatis, carinatis. Petala quinque longitudine calycis, cuneiformia, rotundata, patentia, flava. Filamenta plurima, corolla parum breviora, capillaria, patula. Antherae subrotundae, parvae. Germen oblongum, staminibus duplo brevius. Stylus longitudine staminum. Stigma obtusum. Capsula linearis, tenuis, sesquipollicaris, obtusa, hexagona: angulis tenuissime muricatis scabris; trilocularis, trivalvis: valvis septiferis. Semina plurima, angulata. Th. Anvendes som de foregaaende. Th.*

Ligner meget *C. acutangulus*, men hos denne ere Capslerne prismatisk-kileformige, med skarpe Kanter, tretandede, ikke butte. *C. siliquosus* adskilles ved linieformige sammentrykte toklappede Capsler og Blade uden Börste. *S.*

159. *B Ü L O W I A.*

*Calyx pentaphyllus. Corolla pentapetala. Stylus quinquepartitus. Germen uniloculare polyspermum.*

1. **B. ILLUSTRIS**; floribus axillaribus solitariis, foliis ovalibus serrato-dentatis ramulisque pubescentibus. S.

Frutex ramosissimus: ramulis teretibus ferrugineo-pubescentibus; orgyalis. Folia alterna, brevissime petiolata, ovalia, acuta, serrato-dentata, rigidula, costata, venosa, supra nitida, subtus pilosiusculo-pubescentia, quadri-sexpollicaria; tenella involuta, margine glandulosa. Stipulae nullae. Flores solitarii axillares brevissime pedunculati, magnitudine Rosae.

Perianthium pentaphyllum: foliolis oblongo-ovatis, coloratis, extus subtomentosis, sessilibus. Petala quinque, oblongo-ovalia, subsessilia, calyce paulo longiora, patentia, alba. Nectarium urceolatum quasi e basi corollae enatum, ore angustatum, extus intusque villosum, longitudine germinis. Receptaculum fructificationis: columna brevissima e centro floris. Filamenta circa viginti quinque in serie simplici, corolla duplo breviora, filiformia. Antherae ovatae, sagittatae, erectae. Germen ovatum, villosissimum. Styli quinque, filiformes, basi coaliti, longitudine staminum. Stigmata capitata. Germen transsectum uniloculare polyspermum, seminibus gemina serie quinquesariam parietibus affixis. Th.

Slægten er benævnt efter nys afdøde Geheimeconferentsraad Johan v. Bülow, der i Danmark saa meget har understøttet Videnskaberne og blandt disse især Botaniken. S.

#### 160. *N Y M P H Æ A*.

1. **N. MACULATA**; foliis ovato-cordatis integerrimis lobis obtusis approximatis glabris, subtus nigro maculatis, calyce tetraphyllo. S.

Tætremande Incolis.

I stillestaaende Vand. Blomstrer i Juli.

Radix: Bulbus subglobosus, magnitudine nucis Avellance, carnosus, solidus, apice circumcinctus radiculis plurimis filiformibus

*longissimis coriaceis; bulbis præteriti anni inferne radiculae adhærit. Folia natantia, ovato-cordata peltata: umbilico fere centrali; basi ferme ad umbilicum incisa: lobis obtusis, integerrima, supra nitida, subtus viridia, nigromaculata, nervoso-venosa, vasis prominentibus dichotomis anastomosantibus; tenella involuta. Petiolus radicalis, teres, fistulosus. Scapus teres, nudus, fistulosus: tubulis in tres circulos concentrales dispositis, sex in orbe interno, duodecim in secundo, viginti quatuor in tertio; uniflorus flore natante.*

*Perianthium tetraphyllum, longitudine corollæ: foliolis oblongis, superne sensim agustatis, extus viridibus, adpersis punctis linearibus nigris, intus albis. Petala circiter quatuordecim, oblonga, utrinque parum angustata, triplici serie basi germinis insidentia, alba. Filamenta vix triginta duplici serie lateri germinis affixa, corolla dimidio breviora, inferne dilatata, plana, lutea, apice elongata, teretiusecula, alba, interiora breviora. Antheræ binæ in singulo filamentum, lineares, infra apicem filamentum interne adnatæ. Germen subrotundum, superum. Stigma peltatum, subplanum, distincte umbratum, radiis quatuordecim notatum, margine totidem incisuris; dentibus subincurvis, apice luteis. Bacca carnosæ, duriuscula, subrotunda, magnitudine pomi minoris, calyce et corolla connivente tecta, staminibus et stigmate coronata, multilocularis; dissepimentis membranaceis. Semina innumera, minuta, subrotunda, arillata. Th.*

2. N. GUINEENSIS; foliis orbiculato-cordatis subrepandis: lobis acutiusculis approximatis glabris subtus rubris venoso-reticulatis subpeltatis, calyce tetraphyllo. S.

Tætremande Incolis.

Ikke hyppig; ved Quitta.

*Radix e plurimis radiculis filiformibus, simplicibus, longissimis, coriaceis. Folia natantia orbiculato-cordata (juniora ovali-cordata)*

*peltata*: umbilico fere centrali (incisura baseos vix umbilicum attingente), integerrima (subrepanda) lobis acutiusculis approximatis; glabra, subtus e viridi rubra; venis elevatis reticulatis areolis fere hexagonis oblongis; folia tenella involuta. Petiolus radicalis, teres, fistulosus. Scapus floriferus, nudus, teres, fistulosus, erectus, uniflorus, flore natante; fructiferus flexuose-contractus: fructu immerso.

Perianthium tetraphyllum: foliis corollæ longitudine, sessilibus, ovato-lanceolatis, oblongis, viridibus, persistentibus. Petala circa sedecim, oblonga, quadruplici serie, basi germinis insidentia, dilute rubra. Filamenta fere quinquaginta, subulata, plana, elongata, dilute rubra, inferiora sensim breviora. Antheræ binæ in singulo filamentum, lineares, infra apicem filamentorum interne ad marginem adnatæ. Germen subrotundum, superum. Stylus nullus. Stigma peltatum, radiis octo-duodecim notatum, margine crenaturis totidem, persistens. Bacca magnitudine cerasi, globosa, glabra, coronata, octo-duodecim-ocularis. Semina innumera, subrotunda, arillata. Th.

5. N. DENTATA; foliis peltatis ovato-cordatis dentatis glabris lobis divergentibus acutis, calyce tetraphyllo. 5.

Tætremande Incolis.

I stillestaaende Vand. Blomstrer i Juli.

Bulbus subglobosus magnitudine nucis juglandis, carnosus, solidus, apice cinctus radiculis plurimis, filiformibus, longissimis, coriaceis. Folia magnitudine *Nymphææ albæ*, peltata, umbilico fere centrali, basi fere ad umbilicum incisa: lobis parum divergentibus, acutis; remote et acute dentata, excisuris inter dentes semilunatis; utrinque viridia, glabra, subtus nervoso-venosa nervis subdichotomis prominentibus; tenella involuta. Petiolus radicalis, teres, fistulosus. Scapus teres, nudus, fistulosus, uniflorus: flore natante.

Perianthium tetraphyllum, longitudine corollæ: foliis oblongo-ovatis; extus viridibus, striis remotis albidis, intus albis. Corolla

magnitudine *Nymphææ albæ*, petala circiter duodecim oblongo-elliptica, duplici serie basi germinis insidentia, alba. Filamenta fere quinquaginta, plurimis seriebus lateri germinis affixa, corolla vix dimidio breviora, plana, superne sensim angustiora, obtusiuscula, flava, interiora breviora. Antheræ binæ longitudine dimidio filamenti, lineares, infra apicem filamenti interne adnatæ. Germen superum, subrotundum. Stigma pellatum, concavum, distincte umbonatum, radiis viginti notatum, profunde fissum laciniis totidem erectis, filamentis internis vix brevioribus. Th.

Nöiere Undersögelser ville vise om denne Plante er forskiellig fra *Nymphæa Lotus*; i det mindste er det en mærkelig Afart. Bladstilken er hos *N. Lotus* netop befæstet til den udskaarne Vinkel, som Figurene i Alpini Exot. p. 213 og 224. og Vesling Observat. p. 45 udvise; og ikke ovenover Indskæringen. S.

## TRIGYNIA.

### 161. EUPHORBIA.

1. E. DRUPIFERA; arborea, aculeata: foliis cuneiformicordatis, pedunculis trifloris. Th.

Tenjo-Tjo Incolis.

Radix descendens. Caulis arboreus bi-quatuor-orgyalis, ramosus; ut tota planta lactiferus: trunco orgyali, inermi, cinereo, erecto; ramis fragilibus aphyllis; obsolete pentagonis, sæpe tetragonis, angulis e casu foliorum tuberculato-cicatratis, aculeis stipularibus binis distantibus, sæpius post casum folii quam primum excrescentibus; ramulis carnosis, foliosis, floriferis, crassitie digiti majoris. Folia sparsa breviter petiolata cuneiformia, apice cordata (retusa) integerrima, carnosa, glaberrima, vasculosa, quinque-octopollicaria, lineam crassa. Pedunculi axillares, pollicares, teretes, extrorsum crassio-



*res, bini vel terni; uniflori vel bifidi triflori, flore medio sessili, lateralibus pedicello pedunculo breviori. Bracteæ binæ oppositæ ad dichotomiam pedunculi nec non calycis instar basi florum lateralium, sessiles, acutæ, adpressæ.*

*Perianthium monophyllum, rotatum, persistens vel marcescens: limbo quinquepartito segmentis æqualibus, carnosus, latioribus quam longis, obtusissimis, supra convexis, subtus vix concavis, obscure viridibus. Corolla cum basi calycis urceolum exhibet: petala quinque ex ore calycis enata ejusque laciniis alterna et breviora, sessilia, obtusissima, subintegerrima, concava, membranacea, decolorata, marcescentia. Filamenta plurima; receptaculo inserta, corolla parum longiora, <sup>ad v<sup>o</sup></sup> tempore erumpentia, medio articulata: articulo deciduo; basi persistentia. Antheræ in apice singuli filamenti binæ, lentiformes, uniloculares, flavæ. Receptaculum paleaceum: paleis numerosis laceratis, filamentorum fere longitudine, iisque intermixtis. Germen superum, subsessile, ovatum, glaberrimum. Stylus brevissimus, tripartitus, bifidus. Stigmata obtusa. Drupa brevissime pedicellata, subovata, obsolete trigona, lævis, glaberrima, succulenta, sublutea, magnitudine Cerasi. Nux elliptica, trigona, trilocularis, monosperma, dehiscens. Th.*

Hele Planten er overmaade riig paa en melkehvid Saft, der er saa skarp at den mindste Draabe næsten uden Redning berøver Synet. Den störkner strax baade i Luften i Vand og i stærk Rom til en hvidagtig Harpix som er uigiennemsigtig, porös, flyder paa Vandet, brænder med en rödlig Lue og har ingen Lugt. Negerne fra det Indre af Landet bruge et Afkog deraf til at vaske Exulcerationes gingivæ med. Nogle Steder bruges den til at stödes og kastes i Vandet for at bedöve Fiskene. Smaae Fiske döe deraf. Sielden bruges Stammen til at giöre Negertrommer af. Th.

2. **E. LATERIFLORA**; inermis, seminuda, fruticosa, filiformis, flaccida, foliis lineari-lanceolatis acutis, umbellis lateralibus. **S.**

**I Krat.**

Caulis filiformis, longissimus, carnosus, scandens, teres, glaberrimus (e casu foliorum tuberculis minutis adpersus) crassitie penne anserinæ, glaucus, lactescens: ramis laxè dependentibus. Folia sparsa, subsessilia, lineari-lanceolata, acuta, submucronata, glaberrima, integerrima, glauca, pollicaria. Pedunculi tres-quatuor, laterales, totidem foliis basi suffulti, teretes, pollicares, erecto-patuli, uniflori, bracteati binis foliolis subrotundis acutis.

Perianthium subrotundo-ventricosum, membranaceum ore quinquesido. Petala quinque subrotunda, carnosæ, lutea, quasi extra incisuras calycis posita, sessilia (intus lanugine alba). Filamenta plura, diverso tempore erumpentia. Antheræ bipartitæ, subrotundæ. Germen subrotundo-trigonum, pedicellatum, declinatum. Styli tres bifidi. Stigmata obtusa. Capsula subrotunda, tricocca, lævis, glabra, alba, trilocularis, elasticè dehiscens: valvis caducis. Semina solitaria, subrotunda. *Th.*

Forskiellig fra *Euphorbia mauritanica*, som den meest nærmer sig; denne har Grene og Quiste forsynede med nærliggende ophøiede rue Tverlinier som ere Levninger af de afaldne Blade, og ikke med fiernede adspredte Knuder; Blade-ne ere smallere; Skiærmene sidde i Toppen og bære 5-8 Blomster; ikke paa Siden med 3-4 Blomsterstilke. *E. piscatoria* har en stiv Stamme, smallere Blade, Skiærmene i Toppen og med mange Blomster. **S.**

3. **E. PURPURASCENS**; caule fruticuloso pubescente purpureo, foliis ovatis serrulatis pilosis, capitulis axillaribus pedunculatis. **S.**

Caulis fruticulosus, teres, nodoso-articulatus; alternatim ramosus, pubescens, purpureus. Folia opposita, brevissime petiolata, ovata, acutiuscula, basi obliqua, serrulata, pubescentia, subtus glauca. Stipulæ subnullæ. Flores nonnulli, in capitulum axillare collecti pedunculatum.

Perianthium tubuloso-ventricosum, quadridentatum, persistens. Corolla tetrapetala, inæqualis, plana, dilute purpurea, persistens: petalis suborbiculatis, calyci inter dentes insertis. Nectarium: glandula subglobosa, purpurea, basi singuli petali. Filamenta nonnulla, receptaculo inserta, corollam vix superantia, diverso tempore erumpentia. Antheræ subrotundæ, didymæ. Germen pedicellatum, subrotundum, trigonum. Styli tres, bifidi, patentes. Stigmata obtusa. Capsula subrotunda, pubescens, tricocca, trilocularis, elasticè dissiliens. Semina solitaria, subrotunda. Th.

Beslægtet med *E. hirta* og *parviflora*, men dog tilstrækkeligen forskiellig fra disse. S.

4. *E. TRINERVIA*; suffruticosa ramosa, foliis oppositis ovatis acutis basi obliquis integerrimis glabris, floribus solitariis in alis alternis. S.

Almindelig ved Strandbredden.

Radix simplex, perpendicularis. Caules plures, suffruticosi, filiformes, nodoso-articulati, teretes, glabri: ramulis in sumitate ex axillis alternis, purpurascensibus. Folia opposita, brevissime petiolata, ovata, acuta, basi obliqua, integerrima, obsolete trinervia, glabra, subtus glauca. Stipulæ utrinque inter petiolos solitarie, sessiles, acutæ. Flores solitarii in alis alternis.

Perianthium tubuloso-ventricosum, quadridentatum, persistens. Corolla tetrapetala, inæqualis, plana: petalis suborbiculatis calyci inter dentes insertis, persistentibus. Glandula nectarifera suborbiculata, basi cujusque petali adnata. Filamenta plura, receptaculo inserta, corolla parum longiora, diverso tempore erumpentia. Antheræ

*subrotundæ, didymæ. Germen pedicellatum, subrotundum, trigonum. Styli tres, bifidi, patentes. Stigmata obtusa. Capsula subrotunda, tricocca, trilocularis, elastice dissiliens, lævis. Semina solitaria, subrotunda. Th.*

Nær beslektet med *E. glaucophylla*, men denne har en dichotomisk deelt Stængel, 3deelte Skiærme og næsten heelrandede Blade. Maaskee den kommer endnu nærmere til *E. glabrata* undtagen at Blomsterne hos denne sidde i Hoveder i Bladhiørnerne. S.

5. *E. CHAMÆSYCE*; foliis subrotundis crenulatis glabris, caulibus procumbentibus ramis pubescentibus, floribus axillaribus solitariis, fructibus pilosiusculis. S.

*Euphorbia Chamæsyce*; foliis subrotundis crenulatis caulibusque procumbentibus glabris, floribus axillaribus solitariis. Horn. hort. 2. p. 505.

*E. Chamæsyce*; dichotoma; foliis crenulatis subrotundis glabris, floribus solitariis axillaribus, caulibus procumbentibus. Amoen. acad. 5. p. 115. Spec. pl. 1. p. 652. Swartz obs. 196. Wilden. sp. pl. 2. p. 2. p. 899. Pers. syn. 2. p. 14.

*E. inermis*, foliis oblique cordatis serrulatis uniformibus, ramis alternis, floribus solitariis. Hort. Cliff. 198. Roy. lugdb. 196. Gmelin. sib. 2. p. 257. Gron. orient. 160.

*E. minima rufescens*, foliolis subrotundis nitidis oppositis, ramulis floriferis foliatis ad alis alternans. Brown. jam. 256. *Chamæsyce*. Bauh. pin. 295. Clus. hist. 2. p. 187.

Paa tørre Steder.

*Caulis procumbens, ramosissimus, ramis alternis, hirsuto-pubescentibus. Folia orbiculato-ovata, subobliqua, crenulata, obtusa,*

*glabra, breviter petiolata, opposita: juniora hirsutiuscula. Flores axillares, solitarii, rarius bini, breviter pedunculati. Fructus trigonus, angulis pilis albidis obsitus. S.*

Nærmest beslægtet med *E. granulata*, men denne er ganske duunhaaret, Grenene ere rødlige, Bladene heelrandede og mindre. *S.*

## P O L Y G Y N I A.

### 162. U V A R I A.

1. U. CORDATA; foliis cordato-oblongis integerrimis acutis subtus ramulisque ferrugineo-tomentosis, floribus oppositifoliis solitariis, petalis lanceolatis. *S.*

Agingeli Incolis.

Hist og her ikke sielden; blomstrer i Mai og Juni.

*Frutex orgyalis ultrave, ramosissimus: ramulis tenellis teretibus, ferrugineo-tomentosis, adultioribus cortice fusco punctis pallidis scabris. Folia alterna brevissime petiolata, horizontalia, disticha, ovali-oblonga, subcordata, leviter acuminata, obtusiuscula, integerrima, subvenosa, nitida, rigidula, subtus pallidiora rachi et margine ferrugineo-pubescenti, bi-tripollicaria; tenella conduplicata subtus sericea. Pedunculus oppositifolius solitarius, brevissimus, tomentosus, subuniflorus. Bractæ solitarie, subrotundæ, concavæ.*

*Perianthium breve, tripartitum, coriaceum, marcescens: foliolis obtusis, concavis, adpressis. Petala sex, calyce triplo longiora, æqualia, lanceolata, subtus concava, patentissima, recurva, subcoriacea, viridi-ochracea. Antheræ numerosæ, receptaculo in hemisphaerium presse congestæ, oblongæ, obtusæ, angulato-compressæ, basi in filamentum brevissimum angustatæ. Germina nonnulla in corpusculum cylindraceum longitudine antherarum coalita, receptaculo inserta. Baccæ nonnullæ brevissime pedicellatæ in capitulum col-*

*lectæ: singula bacca magnitudine Grossulariæ, ovata, coriacea, tomentosa, obscure suturis duabus oppositis notata, ochracea, intus gelatinosa unilocularis polysperma: seminibus alteri suturæ affixis, fere duplici serie alternatim superimpositis, in pulpa nidulantibus. Semina sex-octo, dimidiato-orbiculata, compressa, hilo evidentissimo ornata. Th.*

Frugten, som indeholder en sød Sliim, spises med Begierlighed af Negerne. Baade Roden, Veddet og Barken bruges som Afkog mod gammel Beenscade. Bladene have i Smag lidt Lighed med Laurbærblade. *Th.*

2. U. CYLINDRICA; foliis ellipticis integerrimis subacuminatis ramulisque glabris, pedunculo oppositifolio subtrifloro, laciniis calycinis truncatis. *S.*

Abada Incolis.

Hist og her.

*Frutex orgyalis ultrave, ramosissimus: ramulis glabris. Folia alterna, ovali-oblonga, subacuminata, integerrima, venosa, glabra, nitida, subtus pallidiora, odorata. Petiolus brevis, insertus. Pedunculus oppositifolius, solitarius, brevissimus, uni-bi-triflorus: pedicelli semipollicares pedunculo quintuplo longiores, ferrugineo-pubescentes. Bractæ binæ vel ternæ ad basin pedicellorum, unica in medio, obovatæ subrotundæ concavæ uti calyces et petala extus ferrugineo-tomentosæ, marcescentes.*

*Perianthium urceolatum, adpressum, coriaceum, marcescens, in tres lobos quadratos dirrumpens. Corolla coriacea, basi breviter urceolata, ochracea: petala sex æqualia, patentissima, subrotunda, extus concava, sessilia, reflexa. Filamenta nulla: Antheræ numerosæ, receptaculo hemisphærico in hemisphærium presse congestæ insertæ, oblongæ, obtusæ, angulato-compressæ, fuscæ: polline leuco-crystallino. Germina plura in corpusculum cylindraceum longi-*

*tudine antherarum coalita, receptaculo inserta. Stigmata totidem, madida, ochracea. Baccæ plures, brevissime pedicellatæ, divergentes: singula bacca uni-vel bipollicaris, crassitie digiti minimi, cylindracea, obtusa, coriacea, tomentosa, obscure suturis duabus longitudinalibus notata, ochracea, intus gelatinosa, unilocularis, polysperma: seminibus alteri suturæ affixis, fere duplici serie alternatim superimpositis. Semina plura nidulantia, dimidiato orbiculata, compressa, hilo evidentissimo ornata. Th.*

Bladene have en laurbæragtig Lugt; de stødes friske og lægges paa gammel Beenscade. Roden bruges til at fordrive tumor testiculi; indvortes bruges et Afkog og udvortes en Salve af den fintrevne Rod. Afkoget drikkes ogsaa i Gonorrhœe. Frøene ligge indhyllede i en velsmagende sødagtig Gelee, de ristes og spises. *Th.*

*β. foliis ovato-oblongis breviter acuminatis; acumine obtuso emarginato.*

Jeg vover ikke at bestemme om denne er forskjellig fra den foregaaende eller en Varietet. *S.*

### 163. *A N N O N A.*

1. *A. ARENARIA*; foliis ovatis oblongisque subtus tomentosis, petalis glabris: exterioribus ovatis, interioribus lineari-trigonis, fructu ovato-subrotundo sublævi. *Th.*

Naivié Incolis.

Voxer ved Quita temmeligen almindelig blandt andre Buske i løs sandet Gruus. Blomstrer i Septbr., Octbr. Novbr. og bærer Frugt i Decbr., Januar og Febr.

*Caulis bi-quadripedalis, fruticosus, ramosus: ramis teretibus, ferrugineo-tomentosis, notatis sæpe linea utrinque a petiolo decur-*

rente. Folia alterna, disticha, ovata, integerrima, supra glabra, subtus tomentosa; (variat foliis subcordatis oblongiusculis, acutis). Petiolus insertus, brevis, semiteres, ferrugineo-tomentosus, supra tomento densiore ornatus. Pedunculi breves, ferrugineo-tomentosi, subsolitarii sparsi.

Perianthium inferum, parvum, planum, triphyllum: foliolis acutis, deciduis. Petala sex, pallide ochracea: tribus externis majoribus, ovatis, sessilibus, erectis, subcoriaceis, crassis; tribus internis alternis, parum brevioribus, linearibus, trigonis, intus basi atropurpureis. Filamenta nulla: circiter quinta infima pars antherarum non dehiscit, hæc usum filamentum præbet. Antheræ innumere, lineares, angulato-compressæ, obtusæ, in hemisphærium digestæ, sordide albæ. Pollen niveum. Germina plurima, antherarum longitudine, oblonga, subcoalita. Styli nulli. Stigmata obtusa, coalita, irrorata, persistentia. Receptaculum staminum et pistillorum conicum. Bacca subovata, polysperma, ad semina levissime elevata, glabra, flava, intus aurea. Semina plurima, singula membrana tenui inclusa, ovata, compressiuscula, nitida, hilo obtuso evidentissimo. Th.

Obs. Ante anthesin. — Pistillum conficitur germinibus plurimis distinctis, longitudine staminum, linearibus, versus apicem angustatis, quo stylus brevissimus, qui deinde evanescit, nascitur, stigmata oblongo-capitata, angulato-compressa, viciniis subcoalita supra plana, alba.

Post Anthesin. — Calyx, corolla et stamina cadunt, quorum receptaculum quasi in pedicellam incrassatum brevissimum fructui transformatur. Germina coalescunt, et stigmata in corticem fructus evadunt, fructus in magnitudinem mali sylvatici, figura jam supra descripta, augetur, constat cortice separabili, intra quem partibilis est in baccas plurimas, monospermas, epidermide destitutas, cuneiformes, angulato-compressas, receptaculo affixas: receptaculum oblongo-conicum, fibroso-carnosum. Th.



Frugten har en behagelig men svag Lugt, en sød lidt aromatisk Smag, men kun lidet Kiød. Maaskee vilde den ved Dyrkning overgaae andre af samme Slægt. Afkoget af de tørrede Blade bruges mod gammel Beenscade.

2. A. GLAUCA; foliis oblongis obtusis basi subattenuatis glabris, pedunculis solitariis subunifloris, petalis ovatis: tribus exterioribus majoribus, fructu ovato-subrotundo vix tuberculato glabro. S.

I Nærheden af Ursua; blomstrer i Mai.

Frutex *bi-quadripedalis*, ramosus: ramulis teretibus glabris. Folia alterna, oblongo-elliptica, basi acuta, integerrima, venosa, glabra, subtus glauca, rigida, tri-quinque pollicaria, brevissime petiolata; tenella conduplicata. Pedunculi extrafoliacei, solitarii, subuniflori, sesquipollicares, teretes, glabri, squamula bracteati.

Perianthium inferum, parvum, triphyllum: foliolis acutis, glabris, reflexis, deciduis. Petala sex, ovata, acutiuscula, concava, subcoriacea, glabra, pallide ochracea, intus basi atro-purpurea: tribus externis duplo majoribus, extus flavis. Antheræ innumerae lineares, angulato-compressæ, obtusæ, in hemisphæram digestæ, albidæ, basi in filamentum brevissimum angustatæ, receptaculo insertæ. Germina numerosa, antherarum fere longitudine, linearia, subcoalita, viridia. Styli nulli. Stigmata oblongo-capitata, germinibus crassiora, subcoalita, irrorata, decidua, alba. Pericarpium — Th.

Frugten har i Smag lidt Liighed med Guadeloupe Meloner, den modnes i Juli. Th.

## D I D Y N A M I A.

## GYMNOSPERMIA.

164. *B Y S T R O P O G O N*.

1. *B. COARCTATUS*; panícula terminali decomposita, racemis brevibus erecto-adpressis, floribus coarctatis secundis, foliis ovatis inæqualiter serratis subtus pubescentibus caule calycibusque hirsutis. *S.*

Ved Ningo.

*Caulis erectus, bi-octopedalis, subfruticosus, brachiato-ramosus, remote articulatus, obtuse tetragonus: lateribus cavis lævibus, angulis nigro-punctatis; dense pilosiusculus (hirsutus), inanis. Folia opposita, ovata, vix cordata, subacuta, inæqualiter serrata, supra pilosiuscula, subtus dense pubescentia, venosa, rugosiuscula, sesquipollicaria. Petiolus folio brevior, ut caulis pilosiusculus. Stipulæ nullæ. Inflorescentia racemosa, terminalis, decomposita, sex-duodecim pollicaris: ramis oppositis, remotis, inferne bi-tripollicaribus, superne gradatim brevioribus, rudimento folii bracteatis; pedunculis oppositis, secundis, brevissimis bractea lanceolato-lineari; racemulis geminatis, semipollicaribus, declinatis, secundis; floribus parvis, duplici serie, approximatis, sessilibus, secundis, erectis, bracteola setacea brevior extrorsum basi sita.*

*Perianthium oblongum, tubulosum; dentibus quinque setaceis æqualibus; hirsutum. Corolla ringens, resupinata, calyce parum longior, albida, fornice lilacino. Tubus brevis, dilatatus in faucem. Limbus bilabiatus: labio altero sursum spectanti, bifido: lobis ovatis planis assurgentibus, labio altero deorsum, trifido, lobis lateralibus ovatis planis, medio ovato fornicato conniventi declinato. Stamina quatuor, duo breviora, declinata, tubo inserta, corolla parum breviora. Antheræ simplices. Germen quadripartitum. Sty-*

*Ius simplex, declinatus. Stigma acutiusculum, bifidum. Perianthium persistens in sinu semina fovens, ore coarctato clauso villis e sinibus calycis radiatim conniventibus. Semina quatuor ovata compressa. Th.*

Kommer nærmest til *B. pectinatus*, men hos denne ere Klaserne længere, meere slatne, Krandsene kamformige meere fiernede, Bægerets Tænder længere, Bæger og Stængel lidet haarede, Bladenes Takker større og spidsere. *S.*

165. *H Y P T I S.*

1. *H. LANCEIFOLIA*; capitulis pedunculatis, involucri lanceolatis longitudine florum, foliis lanceolatis acutis dentato-serratis. *Th.*

Ikke almindelig ved Aquapim.

*Caulis herbaceus, quadrangularis, quadrisulcatus, subnudus. Folia opposita, lanceolata, attenuata in petiolum brevem, serrata, nuda, subtus oculo armato tenuissime punctata, sesqui-tripollicaria, odore Majoranæ. Capitulum axillare, globosum, breve pedunculatum. Involucrum circiter octophyllum: foliolis lanceolatis calycibus vix longioribus. Flores parvi, resupinati.*

*Perianthium monophyllum, tubulatum, quinquedentatum: dentibus erectis; ciliatum, albidum. Corolla ringens, alba. Tubus longitudine calycis. Labium superius ovatum, fornicatum, erectum, demum refractum; labium inferius trifidum: lacinula intermedia majori, emarginata, violaceo-punctata; lateralibus acutis reflexis. Filamenta quatuor subulata, duo breviora, inclinata ad labium superius eoque breviora. Antheræ didymæ, incumbentes. Germen quadrifidum. Stylus filiformis, longitudine staminum. Stigma bifidum. Calyx immutatus in sinu semina fovens. Semina quatuor, subcuta. Th.*

## 166. P H L O M I S.

1. P. PALLIDA; foliis subcordatis acutis serratis subto-  
mentosus, petiolo folio breviori, calycibus octo-decudentatis,  
dente supremo majori, caule herbaceo, angulis rotundatis lævi-  
bus. S.

Ved Quitta og Ursue. Blomstrer næsten hele Aaret.

*Radix simplex: radiculis fibrosis; perpendicularis. Caulis stric-  
tus, tetragonus, sulcatus, subtomentosus, bi-septempedalis (angulis  
obtusis, rotundatis, lævibus, sulcis subtristriatis). Rami oppositi,  
axillares, cauli similes, erecti. Folia caulina opposita, subcordata,  
obtusè profundeque serrata, subtomentosa: floralia oblonge lanceo-  
lata. Petiolus folio brevior, semiteres. Verticilli aliquot versus  
apices caulis et ramorum, globosi, multiflori: floribus subsessilibus,  
confertis, ochroleucis. Receptaculum commune integrum; convexum,  
caule perforatum, involucreo marginatum; vel quadripartitum. In-  
volucreum: foliolis plurimis, linearibus, apice subulato-spinoso, re-  
flexis, persistentibus.*

*Perianthium monophyllum; tubulatum, oblongum, subgibbum,  
striatum, pilosum: fauce a latere compressa: limbo octo- $2\frac{1}{2}$  vel  
decem  $3\frac{1}{2}$  dentato: dentibus subulatis pungentibus: superiori maxi-  
mo, erecto: lateralibus patentibus: inferioribus deflexis. Corolla  
ringens. Tubus oblongus, leviter recurvus. Labium superius oblon-  
gum, fornicatum, superne compressum, erectum, villosum, sube-  
marginatum integrumve. Labium inferius trifidum: lacinula media  
obtusa, integra, læve, marcescens. Filamenta sub labio superiori  
recondita, tubo adnata, subulata, compressa. Antheræ oblongæ,  
parvæ, bilobæ: lobo altero superiori, altero inferiori. Germen  
quadripartitum. Stylus longitudine et situ staminum. Stigma bi-  
fidum: laciniis acutis, inferiori longiore. Calyx persistens in fundo  
semina continens. Semina oblonga triquetra. Th.*

Kommer nærmest til *Ph. nepetæfolia*; men hos denne ere Stænglens Furer mere sribede, Bladstilkene længere end Bladene, Bægeret 6-standet, den överste og nederste Tand större; Kronen dobbelt saa lang, orangefarvet ikke hvidguul. *S.*

Dens Lugt nærmer sig Lugten af *Marubium vulgare*. Afkoget af den törrede Plante bruges til at drikke i langvarig Hoste. *Th.*

2. *P. MOLLIS*; foliis ovato-lanceolatis grosse obtuse serratis utrinque mollissime villosis breve petiolatis, verticillis multifloris globosis, calycibus recurvis decedentatis dente supremo longissimo adscendenti. *S.*

Hist og her.

*Radix simplex alba. Caulis strictus, tereti-tetragonus sulcis obsoletis, pilis reflexis subtomentosus, bipedalis: ramis erectis cauli similibus. Folia opposita, ovato-lanceolata grosse et obtuse inciso-serrata, utrinque pilosiuscula, subtomentosa, bi-quadrilpollicaria, venosa. Verticilli aliquot versus apicem globosi, multiflori; floribus subpetiolatis. Involucrum: foliola numerosa lanceolato-setacea, ciliata, mucronata, innocua, calycum longitudine, persistentia.*

*Perianthium tubulatum, recurvatum, decemstriatum, pubescens: ore decedentato: dentibus subulatis, innocuis, superiori maximo adscendenti, cæteris subæqualibus erectis. Corolla ringens, longitudine dentium minorum calycis, alba. Tubus calyce parum angustior. Labium superius angustius et fere brevius, planum, obtusum, incumbens, extus intusque tomentosum. Labium inferius trifidum: laciniis obtusis, lateralibus brevioribus, media emarginata. Filamenta brevia, tubo adnata, inferne pubescentia, longitudine faucis. Antheræ oblongæ altero loculo infra alterum. Germen quadripartitum. Stylus longitudine et situ staminum. Stigma bifidum acutum. Calyx immutatus. Semina quatuor, oblonga, triquetra. Th.*

*Phlomis caribæa* v. *martinicensis* ligner den meget, men adskilles dog ved lancetformige Blade med mindre Saugtækker og uden Haar ovenpaa, ved en dybere furet Stængel, 8standed Bæger, og en Krone som er længere end Bægeret. S.

## 167. O C Y M U M.

1. O. GUINEENSE; foliis ovatis utrinque attenuatis serratis subtus pilosis punctatis rugosis, racemis terminalibus ramosis, calycibus glabris, bracteis deltoideis acuminatis deciduis ramis hirsutis. S.

Sylu Accrais.

Voxer hyppig i Nærheden af Ada. Paa nogle Steder i Nærheden af Stranden haves nogle faa Planter for den medicinske Anvendelses Skyld, men disse ere i Almindelighed vantreyne.

*Radix simplex vel subramosa. Caulis suffruticosus, bi-quadripedalis, ramosus; ramis herbaceis quadrangularibus quadrisulcatis pilosis. Folia opposita, ovata, acuminata, basi acuta, obtuse serrata, subhirsuta, venis primariis supra villosis, subtus pilosis (punctis excavatis). Petiolus mediocris, pilosus, supra sulco villosiore exaratus. Spica verticillata: verticillis sexfloris, pedicellis utrinque pedunculo ternis. Bractæ deltoideæ angulis acuminatis, caducæ v. deciduæ, ante anthesin decussatæ.*

*Perianthium fere longitudine corollæ, basi gibbum, sensim ampliatum, bilabiatum: labium superius latius orbiculatum acumine, extus concavum, adscendens: labium inferius trifidum, dente intermedio emarginato, deflexo. Corollæ tubus patens longitudine calycis. Limbi labium alterum sursum spectans, latius semiquadrifidum obtusum æquale; labium alterum deorsum spectans, angustius, longius, integerrimum, violaceo-maculatum. Filamenta filiformia, de-*

*clinata, lateri infimo tubi adnata, calyce duplo longiora; lateralia intermediis parum breviora, prope basin exserentia processum subulatum, recurvum, villosum. Antheræ reniformes, compressæ. Germen quadripartitum, minimum. Stylus filiformis, staminibus parum longior, declinatus, versus apicem parum refractus. Stigma bifidum: laciniis subæqualibus acutis. Calyx labiis conniventibus clausus. Semina quatuor subrotunda, parva. Th.*

Negerne bruge i deres fleeste Sygdomme forskiellige Baade; de fleeste af disse ere forbundne med Fetis og virke blot ved en overtroisk Tiltroe; men nogle og deriblandt nærværende Plante virker ved virkelige aromatiske Bestanddele. Den vigtigste Brug af denne Plante er i en ondartet Galdefeber forbunden med Guulsoet, som er meget herskende ved Rio Volta efter Flodens Oversvømmelse. Man bruger i Almindelighed det lunkne Afkog, baade til at drikke og bade sig med 4 Gange om Dagen. Paa samme Maade bruges den i almindelig Guulsoet (Ati-Odoi.) I pludselig Raserie eller Besvimelse uden foregaaende Sygdom drypper man den udpressede Saft i Næsen, Öinene og Munden for at fordrive den Sirsa (Gienfærd) som menes at have angrebet den Syge. Gammel Beenscade og stærkt vædskende Udslet eller det saakaldte salte Flod har jeg heldigen læget ved udvortes Brug af et Afkog af den umodne Frugt af *Hibiscus esculentus* og denne Plante i Forbindelse med indvortes rensende Midler. Th.

2. O. THONNINGII; foliis lanceolatis serratis acutiusculis subtus pubescentibus, verticillis axillaribus, staminibus edentulis, caule tereti villosa. S.

Hist og her; blomstrer i Juni.

Caulis fruticosus, vix pedalis, subramosus, teres, villosus. Folia opposita, oblongo-lanceolata, basi in petiolum brevissimum angustata, serrata, subtus pubescentia, sesquipollicaria: floralia sensim minora. Verticilli axillares, sexflori, pedicellis utrinque ternis.

Perianthium monophyllum, oblongum, dense pilosiusculum, bilabiatum, persistens: labium superius latius, horizontale, planum, orbiculatum, labium inferius brevius quadrifidum, laciniis intermediis subulatis, lateralibus obtusiusculis. Corolla ringens, resupinata, violacea, extus pubescens. Tubus vix longitudine calycis, intus barbatus. Limbi labium alterum sursum spectans calyce parum longius, trifidum: lacinia media latiori, obtusa, emarginata; labium alterum deorsum spectans, angustius, longius, subtrilobum. Filamenta tubo breviora, basi absque dente, barbata, duo cæteris parum longiora. Antheræ reniformes. Germen quaddripartitum. Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum. Calyx labiis conniventibus clausus, in fundo semina fovens. Semina quatuor, oblonga. Th.

5. O. HISPIDULUM; foliis ovatis acutis extrorsum serrulatis punctatis hispidulis, bracteis lanceolatis ciliatis, floribus pilosis, genitalibus longis, caule hirsuto articulis barbatis. S.

Koæ Incolis.

Hist og her.

Radix perennis. Caulis inferne frutescens, ramosus tetragonus, quadrisulcatus, pubescens, inter petiolos pilosa (articulis barbatis) pedalis. Folia opposita, oleracea, ovata, utrinque acuta, extrorsum serrata, venosa, hispido-pilosiuscula, Basilici more oculo armato punctata, pollicaria, uti tota planta odoratissima. Petiolus folio brevior. Spica terminalis verticillis sexfloris pedicellis brevissimis ternis, floribus horizontalibus albis. Bracteæ horizontales, lanceolatae, ciliatæ, floribus fere longiores, ante anthesin decussatæ.

Perianthium campanulatum, horizontale, supra planum, subtus gibbum, pilosum, bilabiatum: labium superius latius, orbiculatum,



*planum, vix mucronatum; labium inferius quadridentatum: dentibus mediis approximatis. Corollæ tubus brevis ampliatus in faucem. Limbus calyce parum longior, extus pilosus: labium superius quadricrenatum, latius, adscendens; labium inferius, vix longius, oblongum, integerrimum, subplanum, declinatum. Filamenta corollæ longiora, declinata, duo parum longiora, duo basi denticulo instructa. Antheræ subrotundæ, didymæ. Germen minimum, quadripartitum. Stylus longitudine et situ staminum. Stigma bifidum. Calyx deflexus, labio inferiori connivens. Semina quatuor, ovata. Th.*

Kommer nær til *Ocymum pilosum*, *O. ciliatum* Horn. Hort. og *O. barbatum* Herb. Vahl. men er dog forskiellig fra disse Arter. Tvivlsomt er det om de her anførte Planter virkelig er forskiellige Arter. S.

Hele Planten har en overmaade stærk og temmelig behagelig Lugt; den bruges af Negerne i forskiellige Sygdomme, fornemmeligen saadanne som tilskrives Hexerie eller de Afdöde. Th.

4. *O. DIMIDIATUM*; foliis deltoideo-ovatis, racemis aphyllis elongatis, verticillis dimidiatis distantibus, corollis bilabiatis. S.

Hist og her.

*Radix simplex. Caulis subherbaceus, ramosus, prismatico-tetragonus, glaberrimus, linea pubescenti inter petiolos, angulis passim denticulis adspersis subscabris, pedalis. Folia opposita, oleracea, deltoideo-ovata, apice attenuata, obtusiuscula, crenata, basi integerrima, venosa, glaberrima, pollicaria, ut tota planta odore zibethino. Petiolus folii longitudine, quadrangularis ut caulis subscaber. Spica terminalis omnium ramulorum, secunda, palmaris et ultra: verticillis dimidiatis, sexfloris, horizontalibus, floribus minu-*

*Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

*tis, bracteis ovatis, acutis, minutissimis, altera verticillo subjecta, altera opposita.*

*Perianthium tubuloso-campanulatum, bilabiatum, pilosiusculum, persistens: labium superius latius, orbiculatum, planum; labium inferius quadridentatum. Corolla calyce duplo longior, resupinata, alba. Tubus brevis, ampliatus in faucem. Limbus bilabiatus: labium superius latius, trifidum, extus pubescens, lacinula media emarginata; labium inferius superioris longitudine, angustius, ovatum, subplanum. Filamenta 4 edentula, declinata, corolla breviora. Antheræ subrotundæ. Germen minimum. Stylus filiformis, longitudine staminum, declinatus. Stigma bifidum. Calyx immutatus. Semina quatuor, ovata. Th.*

Den adskilles fra *O. polystachium* ved meget længere og tyndere Klaser, ved fiernere Krandsse, som kun indtage den halve Omkreds, og ved mindre stivhaarede Bægere og Rachis. S.

5. *O. LANCEOLATUM*; foliis ovato-lanceolatis serrulatis, articulis petiolisque subciliatis, calycibus hirtis bracteis pilis albidis ciliatis. S.

Blafå-Koæ Incolis.

Denne Plante er indført, men den formerer sig selv hvor den engang er saaet.

*Radix simplex vel subramosa. Caulis bi-tripedalis, frutescens, teretiusculus, ramosus: ramulis tetragonis, articulatis, glabris, articulis extimis pilosis. Folia opposita, ovato-lanceolata, leviter in petiolum desinentia subdenticulata, vix manifeste punctata, subnervosa, glabra; (juniora hirsutiuscula). Petiolus brevis, canaliculatus, sessilis, subciliatus. Inflorescentia terminalis, verticillato-spicata: verticillis sexfloris, distantibus; ante anthesin tetragona: bracteis ciliatis decussatis. Pedunculus communis obtuse tetragonus, quadri-*

*sulcatus pubescens. Pedicelli utrinque terni, breves, pubescentes, recurvati. Bracteæ oppositæ, lanceolatæ, ciliatæ, subsessiles, extimæ gradatim minores.*

*Perianthium breve, pilosiusculum, intus villosum, bilabiatum: labium superius latius orbiculatum, extus concavum, ciliatum, horizontale; labium inferius semiquadrifidum, acutum, connivens. Corolla ringens, resupinata, calyce duplo longior. Tubus patens, gibbus; labium alterum sursum spectans, semiquadrifidum, obtusum, æquale; labium alterum deorsum spectans, angustius, longius, margine undulato. Filamenta quatuor, corolla longiora, filiformia, declinata, lateralia intermediis parum breviora, distantia, prope ad basin processum exserentia. Antheræ reniformes compressæ. Germen quadripartitum; parvum. Stylus staminibus parum longior, filiformis, declinatus. Stigma bifidum, acutum. Semina quatuor in fundo calycis. Th.*

Nærmer sig til *O. Basilicon*, men hos denne ere Bracteæ mindre randhaarede, Bladstilkene glatte, Leddene duunhaarede og ikke børstede i Randen, Bladene mere ægformig-aflange. *S.*

Negerne have den Overtroe at deres afdöde Slægtninges Gienfærd kunne indfinde sig hos dem og paadrage dem allehaande Sygdomme; naar en Neger tiltroer sin Sygdom denne Aarsag, saa koges denne og andre stærkt lugtende Planter med Vand, hvormed han vadsker sig og man bestænker det Sted hvor han opholder sig for ved den stærke Lugt at fordrive Gienfærdet. *Th.*

6. *O. THONINGII*; foliis ovatis obtusiusculis grosse serratis, racemis teretibus, bracteis ciliatis, minutis, denticulo utrinque fornice corollæ. *Th.*

Sissa - Koæ Incolis.

Hist og her.

*Radix perennis. Caulis suffruticosus, ramosus, prismatico-tetragonus, pubescens, linea tomentosa inter petiolos, pedalis. Folia opposita, oleracea, ovata, obtusiuscula, leviter in petiolum desinentia, grosse et obtuse serrata, venosa, glabra, vasis utrinque pilosiusculis, pollicaria, inodora. Spica terminalis, etiam ante anthesin teres: verticillis sexfloris, pedicellis ternis, subtomentosis; floribus cernuis, parvis, albis. Bractæ ovatæ, acutæ, ciliatæ, parvæ, deflexæ.*

*Perianthium subtus basi gibbum, supra planum, bilabiatum; labium superius latius, orbiculatum, planum; labium inferius quadridentatum (dentibus intermediis longioribus, subulatis). Corollæ tubus brevis, ampliatus in faucem. Limbus bilabiatus; labium alterum sursum spectans, latius, trifidum, obtusum: lobo medio parum majori; vix calyce longius. Labium alterum deorsum spectans, angustius, longius, integerrimum, ovatum, fornicatum, basi utrinque denticulo oculo armato conspicuo. Filamenta: duo parum longiora, edenticulata, declinata, corolla breviora. Antheræ subrotundæ. Germen minimum. Stylus filiformis, longitudine staminum, declinatus. Stigma bifidum. Calyx adultus deflexus, labio inferiori conniventi clausus. Semina quatuor in fundo calycis, ovata. Th.*

7. O. SYLVATICUM, foliis ovatis acutis serratis, racemorum verticillis multifloris, bracteis ovatis acuminatis, filamentis edentulis. Th.

Almindelig i Skove i Aquapim.

*Caulis herbaceus, subramosus, erectus, tetragonus, villosu-hirsutus. Folia opposita, ovata, acuta, attenuata in petiolum, serrata, supra subnuda, subtus venis primariis pilosiusculis, sesquipollicaria. Inflorescentia terminalis, verticillato-spicata; verticillis multifloris. Bractæ ovatæ, acuminatæ, planæ, deflexæ, persistentes, ante anthesin decussatæ.*

Perianthium breve, campanulatum, pubescens, bilabiatum: labio superiori parum majori, rotundato ascendente; labio inferiori rotundato, integro, erecto. Corolla ringens, resupinata, alba. Tubus brevis, patens. Faux compressa. Limbi labium alterum sursum spectans, latius, semiquadrifidum: laciniis acutiusculis. Labium alterum deorsum spectans, anguste oblongum, concavum. Filamenta 4 longitudine corollæ, declinata; duo parum longiora, exteriora basi dilatata absque processu. Antheræ reniformes, virides. Germen quadripartitum. Stylus filiformis, longitudine staminum. Stigma obsolete bifidum. Calyx clausus labio inferiori infracto. Semina quatuor in fundo calycis. Th.

#### 168. SOLENOSTEMON.

Calyx bilabiatum. Corolla resupinata. Filamenta inferne in tubum connata. Th.

1. S. OCYMOIDES, foliis ovato-cordatis rotundatis obtuse serratis supra papillois, verticillis multifloris. S.

Keriro Incolis.

Hist og her. Blomstrer i Juni.

Caulis herbaceus, subranosus, erectus, prismatico-quadrangulatus, angulis pubescentibus; articulatus. Folia opposita, subrotundo-ovata, obtuse et grosse serrata, basi per petiolum decurrentia, vasculosa, rugosa, subtus copiose punctata, supra ad lentem tenuissime et copiose papillosa, tripollicaria. Petiolus mediocris, quadrangulatus, angulis pubescentibus. Inflorescentia verticillato-spicata, terminalis et axillaris in summitate. Pedunculus communis quadrangulatus, pubescens, quovis latere striis duabus elevatis ornatus. Verticilli remoti multiflori. Pedicelli sæpius utrinque quinati, laterali-bus sive exterioribus sæpe multifloris floribus pedicellulatis distiche racemosis. Bractæ solitariæ, oppositæ, longitudine pedicellorum, cordatæ, acuminatæ, sessiles, deflexæ.

Perianthium parvum, profunde bilabiatum: labio superiori ovato: acuto: utrinque basi lacinula subulata minuta: adscendente. labio inferiori superioris latitudine paulo brevior, obtusissimo; ad lentem pubescens et granulis rubris adpersum, persistens. Corolla ringens, resupinata, calyce quadruplo longior. Tubus tenuis longitudine calycis, adscendens. Faux tubo parum longior, sensim ampliata, a latere compressa, dextera, dilute colorata. Limbus bilabiatu: labium alterum sursum spectans, parvum, rotundatum, emarginaturis tribus, reflexum. Labium alterum deorsum spectans; carinæ papilionaceorum instar cymbiforme, ovatum, obtusum, compressum, clausum, horizontale, violaceum. Tubus filamentorum e tubo corollæ enatus, latere inferiori faucis adnatus, stylum vaginans, intra galeam divisus in quatuor filamenta galeæ longitudine quorum duo paulo longiora. Antheræ ovatæ, incumbentes, violacæ, inclusæ. Germen quadripartitum. Stylus filiformis longitudine staminum. Stigma violaceum, bifidum. Calyx fructiferus perianthio pluries major, profunde bilabiatu, latere inferiori gibbus, clausus: labium superius ovato-acutum, extus concavum, assurgens lacinulis lateralibus brevioribus erectis adpressis; labium inferius perianthii figura connivendo labio superiori calycem obturans. Semina quatuor subrotunda, in fundo calycis propius ad basin labii superioris ut videtur duo superiora, duo inferiora. Th.

Variat foliis maculatis disco atro-rubente. Th.

Har Udseende af *Ocimum* og *Scutellaria*. Navnet af  $\sigma\omega\lambda\eta\nu$  Rör, og  $\sigma\tau\eta\mu\omega\nu$ . Stamen.

## ANGIOSPERMIA.

### 169. GERARDIA.

1. G. FILIFORMIS; foliis filiformibus scabris, pedunculis oppositis brevibus unifloris subsolitariis. S.

Paa tørre Marker ved Prampram og Ningo.

*Radix horizontalis.* Caulis herbaceus, inferne simplicissimus, superne decussatim et fastigiato-ramosus; obtuse tetragonus, subscaber, pedalis; ramis cauli simillimus tenuibus patentibus. Folia opposita, sessilia, linearia, angusta, acuta, costata, scabra pollicaria et parum ultra. Stipulæ nullæ. Pedunculi axillares, solitarii, uniflori, oppositi, bi-trilineares, vel, quod rarius, hinc solitarii inde geminati. Bractæ binæ, lineares, oppositæ basi calycis ejusque longitudine, corolla dilute purpurea Campanula rotundifolia duplo minor.

Perianthium campanulatum, decemnervosum, quinquefidum: laciniis lanceolatis patentibus; persistens. Corolla monopetala. Tubus vix longitudine calycis. Faux magna campanulata, subtus ventricosa. Limbus quinquefidus: laciniis æqualibus rotundatis latioribus. Filamenta 4 ori tubi inserta, fauce breviora, sursum arcuata, inferioribus binis longioribus. Antheræ bipartitæ, lobis oblongis inæqualibus, divergentibus. Germen obtusum. Stylus simplex, filiformis, assurgens, staminibus longior. Stigma lanceolatum, simplex, incurvatum. Capsula subrotunda, compressiuscula, glaberrima, magnitudine calycis, bilocularis, bivalvis: valvulis septiferis. Semina plurima, parva, receptaculo affixa. Th.

Uden nærmere Undersøgelse kunde man let antage denne Plante for *Gerardia tenuifolia*, men hos denne ere Bladene kortere, glatte, Blomsterstilkene traadformige en Tomme lange eller lidt kortere, og Bægerne femtandede. Hos *Gerardia purpurea* ere Bladene linieformige, kortere, og Bægerne femdeelte. S.

## 170. B I G N O N I A.

I. B. TULIPIFERA; foliis pinnatis, foliolis oblongis integerrimis subtus incanis, calycibus spathaceis. Th.

Osisiu Incolis.

I Biergegne i Aquapim og ved Fredriksstad. Blomstrer til forskellige Tider af Aaret.

*Arbor alta. Folia opposita, impari-pinnata: foliola undecim tredecim, tri-quadripollicaria, oblongo-ovata, subacuminata, integerrima, venosa glabra, subtus subtomentosa. Racemus corymbosus terminalis; prdicelli solitarii, conferti, tomentosi. Bractea lineari-acuminata, solitaria basi pedicellorum; nec non bracteolæ duæ utrinque pedicello prope ad florem.*

*Perianthium monophyllum, oblongum, tomentosum, obsolete angulatum, sensim attenuatum, falcato adscendens, hinc usque ad basin dehiscens, intus coloratum, deciduum. Corolla magna, coccinea. Tubus brevis. Faux magna, campanulata, inferne gibba, a latere compressiuscula. Limbus quinquefidus: laciniis  $\frac{2}{3}$  ovatis, margine crispo, luteo. Filamenta tubo adnata, adscendentia, longitudine faucis: duo inferiora parum longiora. Antheræ binæ apice singuli filamenti affixæ, uniloculares, divergentes. Nectarium margo carnosus luteus, cingens basin germinis. Germen superum oblongum, parum. Stylus adscendens: longitudine staminum. Stigma bilamellatum: lamellis ovatis. Pericarpium immaturum: Capsula sexpollicaris, oblongo-lanceolata, compressa, utrinque sutura instructa, bilocularis, dissepimento carnosio valvulis opposito. Semina numerosa, obcordata, compresso-plana, membrana tenuissima diaphana alata, imbricata, dissepimento affixa. Th.*

Barken bruges af Negerne i Dyseuterie. Blomsterne ere saa store som de største Tulipaner.

2. B. GLANDULOSA; foliis ternis verticillatis et impari-pinnatis, foliolis ovato-oblongis acuminatis serratis, racemis terminalibus, calycibus spathaceis. S.

Nabā-di, Incolis.



Dyrkes hist og her.

*Arbor procera, decem-viginti pedalis, subramosa, ramis erectis. Folia verticillata terna, et impari-pinnata. Foliola subsessilia, tri-quadrifuga, sexpollicaria, oblongo-lanceolata, longe acuminata, serrato-dentata, venosa, glabra, subtus basi rarius in disco punctis sphacelatis adspersa. Petiolus communis teres, supra sulcatus, ad insertionem foliolorum articulatus, insertus. Racemus terminalis, erectus: pedicellis sæpius trifloris: bracteis minutissimis deciduis.*

*Perianthium monophyllum, oblongum, tubulosum: ore obsolete quinque-dentato; latere interiori fere ad basin dehiscens, glabrum, adpersum poris sphacelatis liquorem secernentibus. Corolla monopetala, subæqualis, dilute purpurea. Tubus calyce brevior, dilatatus in faucem maximam, campanulatam, oblongam: latere superiori convexo, inferiori plano. Limbus quinquefidus: sinibus obtusiusculis: laciniis rotundatis, extus adpersus glandulis verruciformibus. Filamenta fauce breviora, tubo adnata, inferne villosa, arcuata, apice conniventia, inferiora longiora. Rudimentum filamenti quinti subulatum, rectum, inter stamina superiora. Antheræ binæ in singulo filamentum, deflexæ, divergentes, uniloculares, albæ. Nectarium receptaculaceum, carnosum, cingens basin germinis. Germen lineare, longitudine tubi. Stylus filiformis, longitudine faucis. Stigma erectum, bilamellatum: lamellis ovalibus, planis parallelis. Pericarpium — Th.*

Bruges til Fetischerie. Th.

Disse to Arter samt *Bignonia spathacea* burde formedelst Bægerets afvigende Udseende afsondres fra Slægten og henføres til *Spathodea* Persoon. S.

#### 171. P R E M N A.

1. P. QUADRIFOLIA; foliis quaternis verticillatis cordato-ovatis acuminatis serratis, paniculæ ramis subdichotomis. S.

Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.

G

Obosso - Tjo Incolis.

Den er fundet engang ved Frederiksberg. Blomstrer i Januar.

Frutex: ramulis teretibus, tomentosis, punctis elevatis sparsis scabriusculis. Folia verticillata quaterna, cordato-ovata, acuminata, versus apicem obtuse serrata, subtomentosa, venosa, tripollicaria. Petiolus pollicaris, teres, tomentosus, insertus. Panicula terminalis: pedunculis partialibus verticillatis, quaternis, bracteis linearibus quaternis suffultis, pedicellis brevissimis.

Perianthium inferum, monophyllum, breve, campanulatum, obscure bilobum: lobo superiori obsolete emarginato, persistens. Corolla monopetala, irregularis, albida. Tubus subventricosus, hinc planus, interne villosus. Limbus quadrifidus: lacinia superiori longiore, rotundata, patente, lateralibus angustis erectis; inferiori latiore, brevior, obtusa, obsolete emarginata, erecta. Filamenta corolla parum longiora, tubo inserta, subulata, erecta, inferiora parum breviora. Antheræ subrotundæ, didymæ. Germen subrotundum. Stylus vix staminibus longior, filiformis, declinatus. Stigma bifidum, acutum, patens. Drupa magnitudine Ribeos, calyci insidens, globosa, scabriuscula: nuce obtusa, basi acuta, rugosa, quadrilocularis. Th.

Variat foliis angustioribus integerrimis supra villosiosculis subtus ferrugineo-tomentosis, præsertim in ramis fructiferis. S.

Bladene og endnu mere Frugten have en stærk ubehagelig Lugt. Bladene stødes med Vand, som lunkes og bruges til Klysteer. Til dette Brug have en flaskedannet Kalebasse, hvis Rör indbringes hvorefter Medicinen indblæses med Munden giennem en Aabning i Bunden. Th.

*Premna serratifolia* adskilles fra vor Plante ved modsatte, ægformige, saugtakkede, glatte Blade. S.

172 L A N T A N A.

1. L. ANTIDOTALIS; foliis oppositis ovatis basi acumi-

natis supra scabriusculis subtus villosis, bracteis lineari-cuneiformibus longitudine tubi, caule aculeis rectis. S.

Nanni-Kumi Incolis.

Voxer hist og her. Blomstrer næsten hele Aaret igjennem, men især i Regntiden.

*Frutex quadripedalis et ultra, ramosus, adpersus aculeis minutis rectis: ramulis tetragonis, pilosis, scaberrimis. Folia opposita, bitripollicaria, ovata, apice lanceolata, basi obscure in petiolum desinentia, obtuse et æqualiter serrata, supra scabriuscula, subtus subtomentosa, venosa. Petiolus brevis. Stipulæ nullæ. Flores sessiles, aggregati in capitulum corymbosum, pedunculatum, axillare. Bractæ lineari-cuneiformes, acutæ, pubescentes, longitudine tubi corollæ, solitarie ad basin singuli floris. Pedunculus vix pubescens, longitudine dimidia folii.*

*Perianthium tubulosum, erectum, quadridentatum, minimum. Corolla monopetala, lutea. Tubus calyce duplo longior, cylindræus, tenuis, obscure pubescens, parum incurvatus. Limbus inæqualiter quadrifidus: laciniis obtusissimis, inferiori longiori. Filamenta brevissima, in medio tubi posita, duo paulo superiora. Antheræ subrotundæ. Germen subrotundum. Stylus filiformis, longitudine staminum. Stigma uncinatum. Drupa magnitudine Piperis, subrotunda, glaberrima, nigra: nuce basi acuta, biloculari. Semina solitaria, oblonga. Th.*

Bladene have en stærk Lugt. Naar en Neger er bidt af en Slange som i Almindelighed skeer i Foden, saa søger han strax at standse Blodets Omløb ved at binde et Baand om Benet saa fast som muligt, derefter søger han en Læge, som forordner visse overtroiske Handlinger og Brugen af nogle medicinske Planter. I dette Tilfælde bruges ofte Bladene af denne Plante til varmt Bad, og Roden rives fiint tilligemed Mallaget

og Limonsaft til at indgnides over hele Kroppen for, som de sige, at Giften ikke skal udbrede sig. Tillige har Lægen nogen tilberedt Medicin til indvortes Brug som jeg ikke kiender. Roden af denne Busk skal være deriblandt. Tilsidst gör han nogle Taskenspiller-Kunster for paa en hemmelig Maade at bortjage Slangens Tænder, som Negerne troe sidde i Saa-ret. *Th.*

Den ligner meget *Lantana aculeata*, men hos denne ere Bladene mere hierteformige, rue og rynkede; Saugtakkerne ere mindre, Stænglens Pigge større, hyppigere og tilhageböiede. *S.*

### 173. E R I N U S.

1. *E. ATRICANUS*; floribus lateralibus sessilibus, foliis lanceolatis subdentatis. *Lin. sp. pl.* 878. *Wild. sp. pl.* 5. 1. p. 333.

*Erinus africanus*; foliis lanceolatis dentatis, caule debili flexuoso erecto. *Pers. syn.* 2. p. 147.

*Buchnera foliis obtusis serratis.* *Hort. cliff.* 501. *Roy. Lugdb.* 300.

*Lychnidea villosa*, ex alis floriferis, florum petalis cordatis. *Burm. afric.* 158. t. 50. f. 1.

*Euphrasia æthiopica*, drabæ foliis, summis oris flosculorum altius divisis. *Pluk. mant.* 85. *Raj. suppl.* 401.

β. *Buchnera foliis acutis dentatis.* *Hort. cliff.* 501. *Roj. lugdb.* 300. *Gron. virg.* 95.

Voxer ved Ningo.

*Radix repens.* *Caulis spithameus, simplex, teres, carnosus, glaber, repens, assurgens.* *Folia opposita, sessilia, lanceolata, basi*

*attenuata, extrorsum serrata, oleracea, costata, utrinque glaberrima et parum punctata. Stipulæ nullæ. Flores solitarii, axillares, oppositi, breviter pedunculati. Bractæ geminæ, subulatæ sub flore.*

Perianthium pentaphyllum: foliolis tribus externis foliaceis ovatis planis, tertio dimidiato; duobus internis angustis, tenellis. Corolla infundibuliformis, subæqualis, alba, calyce vix longior. Tubus cylindricus, rectus. Limbus patens, quinquesidus: laciniis æqualibus, obtusis, emarginatis, duabus sursum tribus deorsum spectantibus. Filamenta tubo breviora, inferiora paulo longiora. Antheræ subrotundæ. Germen ovatum. Stylus longitudine staminum. Stigma subcapitatum, obsolete bifidum. Capsula ovata, glabra, bilocularis, quadrivalvis calyce cincta. Semina numerosa, minuta, receptaculo carnosso convexo utrinque dissepimento affixa. Th.

#### 174. BUCHNERA.

1. B. LINEARIFOLIA; foliis linearibus integerrimis caule calycibusque pilis adpressis, corolla extus pubescente: laciniis labii inferioris linearibus acutis. S.

Voxer i en Dal ved Fredriksberg.

Radix simplex, remote squamosa, alba. Caulis sæpissime solitarius, simplicissimus, prismatico-quadrangularis, pilis minutis adpressis scaberrimis, perpendicularis, subpedalis. Folia opposita, inferne remota, sumitate imbricata, e caule enata, basi caulis latitudine sensim attenuata, acuta, ut caulis scaberrima, vix semipollinaria, adpressa. Stipulæ nullæ. Flores axillares, solitarii, sessiles, incarnati, foliis duplo longiores.

Perianthium tubulosum, erectum, quinquedentatum: denticulo minimo supremo, et binis utrinque approximatis. Corolla monopetala, tubulosa, extus pubescens. Tubus calyce triplo longior, cylindricus, erectus. Faux sensim dilatata et recurvata. Limbus bilabiatus, hians: labio superiori obtuso margine inæquali, labio inferiori tri-

*fido laciniis linearibus acutis. Filamenta tubo adnata, fauce breviora, duo inferiora parum longiora. Antheræ parvæ, erectæ. Germen oblongum, glaberrimum, basi glandula nectarifera. Stylus simplex, longitudine staminum. Stigma crassiusculum, semibifidum. Th.*

Ligner *Buchnera euphrasioides* Vahl men adskilles derfra ved den udeelte Stængel, derved at de överste Blade ere spidsere og længere end Bægeret og Kronens Underlæbes Flige lineformige og spidse. S.

2. B. ASPERA, foliis linearibus integerrimis caule calycibusque punctis albis callosis pilo terminatis asperis, floribus tribracteatis, corolla extus subglabra: laciniis labii inferioris ovoidis. S.

*Euphrasia aspera*, foliis linearibus hispidis integerrimis, corollarum tubo superne inflato calyce triplo longiore. Wild. sp. pl. 3. 1. p. 197.

Sielden; fundet paa en aaben tór Mark ved Ningo i August.

*Radix simplex squamulis remotis. Caulis subsimplex, erectus; obtuse quadrangulatus (punctis callosis elevatis albis pilo albo terminatis obsitus) pilosiusculo-scaber, subpedalis. Folia (inferiora) opposita (superiora alterna) linearia uti caulis et calyces pilosiuscula, scabra, pollicaria. Stipulæ nullæ. Racemus terminalis: floribus decem-triginta alternis sessilibus magnitudine florum Glechomæ. Bracteæ ternæ, angustæ, acutæ, infima longitudine calycis, lateralibus duplo minoribus.*

*Perianthium tubulosum, quinquangulatum, quinquedentatum: dente superiori minori; erectum, viride, persistens. Corolla ringens, purpurea. Tubus calyce fere duplo longior, tenuis, incurvatus. Faux leviter dilatata, recurvata. Limbus bilabiatus: labium superius*

*brevius, angustius, obtusissimum, emarginatum, reflexum: labium inferius trifidum: lobis ovatis medio paulo longiori, reflexum. Filamenta brevissima, in medio tubi, fauce breviora, duo cæteris longiora. Antheræ erectæ, parvæ, nigræ. Germen oblongum, glaberrimum, basi glandula nectarifera. Stylus longitudine staminum. Stigma crassiusculum, compressum, obtusum, emarginatum. Pericarpium immaturum oblongum, uniloculare, polyspermum. Th.*

Skiöndt *Wildenows* Beskrivelse er noget afvigende, tvivler jeg dog ikke paa at det er samme Plante, da Exemplaret i Iserts Herbarium gandske svarer til vor Plante. Den nærmer sig forresten til *B. asiatica* og *B. gesneroides*, hvorfra den dog ved de anførte Kiændetegn er tilstrækkeligen adskilt. Da jeg ikke har seet den modne Capsel saa tør jeg ikke bestemme om denne Art, med 3 Bracteæ ved Blomsterne, maaskee snarere burde henføres til *Piripea* Aubl. et Juss. p. 100. S.

### 175. ACHIMENESE.

1. A. SESAMOIDES; foliis lanceolatis serratis supra scabris, racemis terminalibus simplicibus erectis. S.

*Achimenes sesamoides.* Vahl. symb. 2. p. 71. Wild. sp. pl. 5. 1. p. 357.

*Columnea longifolia;* foliis lanceolatis longissimis subseratis glabris. Lin. Mant. 90.

*Sesamum javanicum;* foliis lanceolatis dentatis sessilibus. Burm. ind. p. 133. Retz. obs. 4. p. 28.

Babel-Tsiulli. Rheed. mal. 9. p. 169. t. 87.

*Diceros longifolius;* foliis lanceolatis longissimis subseratis glabris. Pers. syn. 2. p. 164.

Ved Dudun.

Caulis herbaceus, quadrangularis, glaber. Folia opposita, breviter petiolata, lanceolata, serrata, supra scabra, subtus albida, olivacea, tri-quadrifollicaria. Racemus terminalis, simplex, erectus, pedicellis decem-viginti, oppositis, compressis, utrinque sulcatis, semipollicaribus. Bracteæ solitariae, sessiles, acutæ, persistentes.

Perianthium quinquepartitum: foliis lanceolatis, erectis, persistentibus. Corolla monopetala, subæqualis, violacea, extus pubescens. Tubus longitudine calycis. Faux tubuloso-campanulata, calyce duplo longior. Limbus quadrifidus, patens: lobis latiusculis obtusis, superiori obsolete emarginato, duplo latiori. Filamenta: duo breviora in ore faucis infra incisuras superiores corollæ adnata, convergentia: duo longiora ori faucis infra incisuras inferiores corollæ adnata, sursum arcuata, convergentia, basi processum callosum obtusum exserentia. Antheræ bipartitæ, per paria in formam crucis connexæ. Germen subrotundum superum. Stylus filiformis, longitudine staminum. Stigma bifidum: laciniis lanceolatis, membranaceis revolutis. Pericarpium — Embryo bilocularis, polyspermus. Th.

### 176. S E S A M U M.

1. S. RADIATUM; hirsutum, foliis subverticillato-ternis breviter petiolatis: inferioribus subrotundo-ovatis inciso-dentatis, superioribus ovato-oblongis integerrimis, bractea setacea solitaria. S.

Otru Incolis.

Paa dyrkede og frugtbare Steder.

Caulis subherbaceus, rotundato-tetragonus, pilosus, erectus, quadripedalis. Folia opposita, utrinque pilosiuscula, rugosa, nervis supra sulcatis subtus elevatis: inferiora subrotundo-ovata, inæqualiter inciso-dentata, nervoso-venosa: superiora ovato-oblonga, integerrima, subbipollicaria. Petiolus (subtri-vel quadrilinearis) mediocris, supra sulcatus. Stipulæ nullæ. Flores fere magnitudine Digitalis



*purpureæ, axillares, solitarii, brevissime pedunculati. (Pedunculus subtrilinearis crassus, obverse conicus). Glandulæ duæ vel tres globosæ, atro-purpureæ, basi pedunculi, apice perforatæ. Bractea setacea, parva, extra glandulas.*

*Perianthium quinquepartitum, erectum, villoso-pubescens, (piloso-hirsutum): laciniis lanceolatis subæqualibus, superiore duplo minore. Corolla monopetala, dilute purpurea, extus pilosa, declinata. Tubus longitudine fere calycis ad faucem parum angustatus, interne villis barbatus. Faux maxima, campanulata, obliqua, intus punctata, subtus ventricosa. Limbus quinquesfidus: laciniis quatuor subæqualibus, patulis, rotundatis, quinta infima productiore subrotunda recta. Filamenta e tubo enata, corolla breviora. Rudimentum quinti deest. Antheræ oblongæ, insidentes, erectæ, apice glandula instructæ. Germen ovatum villosissimum. Stylus filiformis, ascendens, staminibus paulo longior. Stigma lanceolatum, bipartitum: lamellis parallelis. Nectarium: margo callosus cingens basin germinis. Pericarpium: Capsula oblonga tetragona, angulis rotundatis; subcompressa, obtusiuscula, emarginata, pollicaris, quadrilocularis, bivalvis: valvulis emarginatis, medio septiferis, marginibus utrinque ad septum inflexis adeoque bilocularibus, seminibus simplici serie mutuo superimpositis. Semina plurima ovata, compressa, radiatim rugosa. Receptaculum omnibus loculis commune filiforme, medio capsulæ positum. Th.*

Bladene bruges som Kaal enten for sig eller blandede med andre. Th.

Beslægtet med *Sesamum orientale*, men hos denne er hele Planten mindre haaret, Bladene heelrandede, Bladstilkene længere (næsten 1 Tomme lange) Blomsterne hvide, Blomsterstilkene kortere finere cylindriske understøttede af 2 Bractæe; og Capslen er forsynet med en Braad. S.

2. *S. ALATUM*; foliis oblongis integerrimis: inferioribus digitato-partitis, superioribus subhastatis, seminibus alatis. *Th.*

Otru Incolis.

Hist og her.

Caulis herbaceus, bi-tripedalis, rotundato-tetragonus, glaber, erectus. Folia opposita, integerrima, glabra, margine scabra: inferiora digitato-tri-quinquepartita: laciniis oblongis, intermediis majoribus; superiora sensim angustiora; summa linearia, saepe hastato-auriculata. Petiolus mediocris, pubescens. Stipulae nullae. Flores solitarii axillares, brevissime pedunculati, magnitudine praecedentis. Glandulae duae aut tres, globosae, atropurpureae, basi pedunculi. Bractea setacea, parva, utrinque petiolo.

Pericarpium: Capsula oblonga, tetragona angulis rotundatis, subcompressa, quadrisulcata sulcis laterum obsoletioribus, glabra, basi attenuata, apice compressa acuminata integra, pollicaris, quadrilocularis, bivalvis: valvulis medio septiferis, lateribus utrinque ad septum inflexis, seminibus simplici serie mutuo superimpositis. Semina plurima, oblonga, scabra, basi et apice membrana seminis magnitudine aucta, membrana seu ala baseos emarginata pro funiculo umbilicali, ala apicis rotundata concava. Receptaculum commune simplex filiforme in axi capsulae. *Th.*

Bruges som foregaaende. *Th.*

### 177. R U E L L I A.

1. *R. QUATERNA*: scandens, racemo terminali subquadri-floro, bracteis quaternis. *Th.*

Blåbå - fye Incolis.

Findes hyppigen.

Caulis herbaceus, scandens, articulatus, tetragonus, bifariam sulco, supra articulos paulo incrassatus, pilosus, articulis pube densiore. Folia opposita, ovata, obtusa, obsolete per petiolum decur-

*rentia vel subcordata, subintegerrima, oleracea, costata, venosa, supra subpilosa, subtus vasis primariis pubescentibus, margine scabra, bipollicaria. Petiolus brevis, supra planus. Stipulae nullae. Racemus terminalis saepius quadriflorus: floribus distantibus, subsessilibus solitariis secundis; Bracteis tribus parvis basi pedicelli, quarta opposita: bractea basi calycis nullae.*

Perianthium profunde quinquesidum, pilosiusculum: laciniis linearisubulatis, erectis; persistens. Corolla subaequali-infundibuliformis, alba. Tubus longitudine calycis. Faux sensim dilatata, extus pubescens, parum declinata, subtus plicis tribus. Limbus quinquepartitus subrotatus: segmentis ovatis subaequalibus, inferiori vix majori, superioribus patentioribus. Filamenta per paria basi connexa, tubo adnata, fauce fere breviora. Antherae ovato-oblongae, compressae, erectae. Germen ovatum, pubescens. Stylus filiformis, longitudine staminum. Stigma subcapitato-obtusum, integrum. Capsula anguste-obovato-lanceolata, inferne compressa, superne ob semina torulosa, tomentoso-pubescentis, pollicaris, bilocularis, bivalvis: valvis septiferis; loculis dispermis, basi calyce triplo breviori cincta. Semina subrotunda compressa. Th.

Bruges til Kaal, Koto o. d. l. Th.

Fra *R. intrusa* Vahl. adskiller den sig kun ved Antallet af Bracteae. S.

### 178. *B A R L E R I A.*

1. *B. AURICULATA*; pilosa, foliis ensiformibus longissimis basi lunatis auriculis deflexis, spinis verticillorum senis. S. Ikke almindelig; blomstrer i Juli.

Tota planta piloso-hirsuta. Caulis simplex articulis remotis, compressus, utrinque sulco. Folia opposita, semiamplexicaulia, linearia, in apicem sensim angustata, basi lunata auriculis deflexis, subtus rachi albo prominente basi dilatato, sex-decempollicaria. Inflorescentia ver-

*ticillata, multiflora, sessilis, obvallata foliis plurimis in series sex-septem verticillatim confertis: verticillis interioribus magnitudine gradatim usque ad longitudinem calycis decrescentibus, numero autem duplicatis, adeo verticillum externum diphyllum, secundum tetraphyllum &c.; praeterea singulum verticillum armatum est spinis sex simplicibus, patentissimis, rectis, in axillo primi et secundi verticilli insertis.*

Perianthium quadripartitum, persistens: laciniis anguste lanceolatis, carina hispida margine diaphano ciliis adpressis, superius majus. Corolla ringens, coerulea, magnitudine *Echii vulgaris*. Tubus longitudine calycis, compressus, parum recurvus. Limbus bilabiatus: labium superius oblongum, obtusum, semibifidum, inferne angustius et concavum, superne planum, erectum; labium inferius longitudine et figura superioris, parum latius, planum, recurvum, semitridum, medio callis binis parvis luteis ornatum, versus faucem passim pilis longis adpersum. Filamenta subulata, per paria basi coadita, fauci inserta, corolla breviora, superiora duplo minora. Antheræ oblongæ, violaceæ, inclinatæ, interne dehiscentes. Germen ovatum, compressiusculum. Stylus filiformis longitudine staminum. Stigma bifidum: lacinia superiori subnulla, inferiori capillari involuta. Th.

Ligner meget *B. longifolia*; men hos denne er Stænglen firkantet ikke sammentrykt og mindre haaret; Bladene have en bred Stilk og ere ikke ved Basis forsynede med maaneformige Ören, de ere 3 Tommer lange eller lidt derover (ikke 6-10 Tommer); Bladene i Krandsene smallere, lancetformige meget kortere,  $1\frac{1}{2}$  Tomme lange henved 3 Linier brede, og ikke hierteformig-lancetformige ved Basis en Tomme brede og de yderste 2 Tommer lange, Kronen er aldeles glat ikke blødhæret. Den nærmer sig forresten ogsaa til en anden Plante som *Isert* fandt i Guinea og som *Vahl* i Manuskript har kaldt

*Barleria glabrata* og som jeg har faaet tilsendt fra Ostindien af König under Navn af *Truxia spinosa*; men denne afviger fra vor Plante ved at være fuldkommen glat, ved stærkere firkantet Stængel uden fladtrykte Sider, ved meget lange sværdformige Blade, Krandsenes Blade hierteformig-lancetformige, med faa hvide Randhaar; Kronerne glatte. Saaledes adskilles da *B. glabrata* sig fra denne ved sin Glathed, fra *B. longifolia* ved de örede Blade, de hierteformig-lancetformige Krandsblade med adspredte hvide Randhaar, og fra *B. auriculata* ved firkantet Stængel med noget indtrykte Sider, glatte og længere Kroner S.

179. *CLERODENDRUM.*

1. *C. CAPITATUM*; foliis ovato-oblongis repando-dentatis basi subcordatis pubescentibus floribus terminalibus capitatis.

*Volkameria capitata*; foliis ovatis integerrimis scabris, floribus terminalibus capitatis, calyce foliaceo. Wild. sp. pl. 5. 1. pag. 584. Pers. syn. 2. p. 145.

I Aquapim og i Dudun.

*Frutex: ramis teretiusculis, cinereis, ramulis dense ferrugineo pilosis. Folia sparsa, ovata, acuminata, integerrima, (antice repando-dentata) rugosa, supra pilosiuscula, margine et vasis subtus pubescentibus, tripollicaria. Petiolus brevis, semiteres, supra pilosus. Inflorescentia: flores collecti in capitulum hemisphaericum terminale multiflorum. Bractæ anguste-lanceolatae, membranaceae, pilosae, fere longitudine calycis. Pedicelli breves.*

*Perianthium æquale, tubuloso-campanulatum, membranaceum, profunde quinquesidum: laciniis dilatatis foliaceis ovato-lanceolatis planis erectis; acute quinquantulatum, pilosum, purpurascens. Corolla monopetala, bipollicaris, alba. Tubus filiformis, calyce multo*

*angustior, quadruplo longior, pilis glanduliferis pubescens. Faux brevis parum dilatata, obliqua, nuda. Limbus subæqualis, rotatus, quinquepartitus: laciniis oblongis, rotundatis, extus pubescentibus. Filamenta filiformia, fauci inserta, limbo triplo longiora, duo vix longiora, demum revoluta. Antheræ ovatæ, incumbentes. Germen superum, parvum, subrotundum, obtusum, quadrisulcatum. Stylus filiformis, longitudine staminum. Stigma acutum, obsolete bifidum. Pericarpium — Germen transectum videtur quadriloculare vel biloculare: loculis subdivisis. Th.*

180. *V I T E X.*

1. **V. FERRUGINEA;** foliis digitatis quinis-septenisque glabris, foliolis oblongis acuminatis basi attenuatis brevissime petiolatis, corymbis axillaribus dichotomis oppositis. **S.**

Ved Aquapim.

*Frutex vel Arbor: ramulis anni præcedentis ferrugineo-tomentosis, tenellis vix pubescentibus. Folia opposita, digitata: foliola quina-septena, petiolulata, oblonga, acuminata, obtusa, basi acuta, integerrima, costata, venosa, utrinque glabra, supra nitida, tenella conduplicata et ferrugineo-tomentosa. Petiolus longitudine foliolorum, pubescens, supra sulco. Stipulæ nullæ. Inflorescentia axillaris, opposita, corymbis dichotomis, coarctatus: pedunculo vix pollicari tomentoso, bracteis ad divisuras oppositis, lanceolatis, extus ferrugineo-tomentosis, intus nitidis.*

*Perianthium capanulatum, quinquesidum, acutum, extus ferrugineo-tomentosum. Corolla subringens. Tubus longitudine calycis subcompressus, inferne leviter gibbus. Faux longitudine tubi, subcompressa. Limbus quadripartitus, obtusus: segmentum superius parvum bifidum patulum, segmenta lateralia reflexa segmentum inferius duplo majus concavum saturatius coloratum, ad faucem barbata, deflexum. Filamenta quatuor quorum duo parum longiora,*

*subulata, adscendentia, incurva, ori tubi inserta, longitudine labii superioris corollæ. Antheræ subrotundæ, didymæ. Germen superum, ovatum, apice pubescens. Stylus longitudine et situ staminum. Stigma bifidum, acutum. Pericarpium ex anatome germinis videtur biloculare: loculis subdivisis dispermis. Th.*

*Vitex leucoxyton* adskiller sig fra vor Plante ved elliptisk-aflange, noget budte, aldeles glatte langstilkede Blade og dichotomisk deelte langstilkede Halvskærme. S.

2. V. CUNEATA; foliis quinato-digitatis: foliolis obovato-cuneatis integerrimis glabris petiolatis, paniculis dichotomis cymosis, drupa nuce quadriloculari. Th.

Fjong Incolis.

Almindelig.

*Arbor alta, ramosissima: ramulis lineâ transversa inter petiolos (rami tetragoni, superne compresso-tetragoni, glabri, fusci). Folia opposita, quinato-digitata. Foliola petiolulata, obovata, vix acuminata, basi cuneata, integerrima, glabra, subcoriacea, rigidula, costata, tenuissime reticulato-venosa, supra obscuriora et nitida rachide costisque albidis, tri-septempollicaria, lateralia minorâ. Petiolus communis longitudine foliorum, semiteres: petioluli vix pollicares, inserti, supra sulco exarati. Panicula cymosa, dichotoma, axillaris, (cum flore subpedicellato in dichotomia) pedunculo fere longitudine petioli, (dimidio petioli breviori), pedicellis brevissimis. Bractæ oppositæ, subulatæ, deciduæ.*

*Perianthium breve, campanulatum, quinquedentatum, subpubescens, persistens. Corolla ringens, incarnata. Tubus longitudine calycis, ore interne barbato. Faux longitudine tubi, ovata, latere superiori gibba, ore aperto. Limbus quadrifidus: lacinia superiori subrotunda, bifida, subfornicata, extus levissime pubescens, erecta, demum reflexa, laciniis lateralibus superioris longitudine, ovatis planis, horizontalibus, demum deflexis; lacinia inferiori cæteris duplo*

*longiori, subrotunda; basi angustata; rugosiuscula; violacea, ad faucem flava et levissime barbata. Filamenta longitudine galeæ, duo parum breviora, subulata, adscendentia, apice parum incurvata, longiora, subulata, adscendentia, apice parum incurvata, longiora hinc inferne barbata. Antheræ didymæ, atropurpureæ. Germen ovatum in fundo corollæ. Stylus longitudine staminum, filiformis, adscendens. Stigma obsolete bidentatum, acutum. Drupa magnitudine pruni, calyci orbiculato plano insidens, ovata, nitida, atro-brunea punctis pallidioribus, pulpa subatra, edule, nuce adnata; nux ossea quadrilocularis, evalvis, monosperma. Th.*

Frugten spises af Indvaanerne endskiøndt den for Uvante ikke har nogen behagelig Smag; Kiødet er halv saftig melet, lidt sødt med en olieagtig Tilsmag. Veddet bruges af Negerne til Trommer. *Th.*

Ved Bladenes Form noksom forskiellig fra *V. levcoxylon. S.*

#### 181. *AVICENNIA.*

1. *A. AFRICANA*; foliis lineari-oblongis obtusis subtus tomentosis. *S.*

*Avicennia africana* Palisot Beauvois Flore d'Oware & de Benin. T. 1. p. 79 Tab. XLVII.

Muteku Incolis.

Voxer ved de smaae salte Reverer som findes i Nærheden af Stranden, men sielden over 6-8 Alens Höide; ved Rio Volta derimod og i Egnen der i Nærheden, hvor Söevinden ikke har den stærke Indflydelse bliver den saa stor som de störste Egetræer. Blomstrer almindelig först i Regntiden; dog ogsaa til andre Tider af Aaret.

*Arbor alta, ramosissima: ramis articulatis, oppositis levibus; cortice cinereo, in summitate compressiusculis. Folia opposita, oblongo-lanceolata (lineari-oblonga) obtusa, integerrima, venosa, su-*



*pra obscura, nervo albescente, nitida, subtus tomentosa incana, quinquepollicaria, pollicem lata. Foliatio imbricata. Petiolus brevis, semiamplexicaulis. Pedunculi axillares et terminales in summitate ramulorum, subtrifidi. Flores sessiles, oppositi, in capitulum conferti. Bractæ lanceolatæ, supra concavæ, trilineares, acutæ, oppositæ ad primam divisuram.*

*Perianthium quinquepartitum, persistens: laciniis subovatis, obtusis, concavis, erectis, auctum squamis tribus, adpressis, figura et magnitudine laciniarum calycis. Corolla monopetala, alba, in fauce lutescens. Tubus campanulatus brevis. Limbus bilabiatus: labio superiori quadrato, emarginato; labio inferiori trifido: laciniis æqualibus, obovatis, recurvis. Filamenta subulata, corolla breviora, ad labium superius flexa, intermedia breviora, erecta, lateralia patentia. Antheræ subrotundæ, didymæ. Germen ovatum. Stylus subulatus, erectus, longitudine staminum. Stigma bifidum, acutum. Capsula coriacea, rhomboidea, compressa, unilocularis, bivalvis. Semen unicum, magnum, figura capsulæ, constructum ex lamellis quatuor carnosis, germinans. Th.*

Stammen bestaaer af to Dele; den indvendige eller saakaldte Kierne af Træet har en mørk bruungrøn Farve omtrent som Guajac-Træe; det er haardt, tungt, grovt og indeholder meget Harpax, og har hverken betydelig Lugt eller Smag. Harpaxen er heller ikke saa overflødig at den udsveder; denne indvendige Deel udgiør lidet over Halvdelen af Træets Diameter; det er meget standhaftigt til grovt Arbeide og fornemmeligen i Jorden. Commandeur *Schönning* har forsikkret at han ved Kongesteen har ladet opgrave en Pæl som næsten var steenhaard; maaskee Jordens salte Beskaffenhed ved Volta har bidraget anseeligt hertil. Træet lader sig ikke uden Forsigtighed tilhugge med Öxe, da det letteligen spalter skiævt. Den udvendige Deel

af Stammen har den almindelige lyse guulagtige Træfarve og er meget mindre varig. — Negerne giøre saavidt mig bekjendt ingen medicinsk Brug af dette Træ. *Th.*

*Avicennia tomentosa* (fra Indien) adskiller sig fra vor Plante ved ægformige eller ægformig-aflange Blade. som ere 2 eller knap 3 Tommer lange, Quistene og Blomsterstilkene ere finere, Blomsterne og Bladene ved samme mindre. *A. tomentosa* fra Arabien (*Sceura maritima* Forsk.) adskilles ved elliptisk-lancetdannede spidse Blade. Den amerikanske Plante ligeledes, og disse to sidste burde maaskee afsondres fra den indiske. *S.*

## 182. BLEPHARIS.

Juss. gen. pl. p. 103. Pers. syn. p. 180.

1. *B. RUBLÆFOLIA*; foliis quaternis inæqualibus lanceolatis subtus pilosiusculis subpetiolatis, floribus axillaribus sessilibus, calycibus ciliatis cauleque piloso. *S.*

Sielden. Blomstrer i Juli.

*Caulis pedalis, dichotomus, articulis remotis bipollicaribus et ultra; tenuis, teres, subvillosus, purpurascens. Folia quaterna, inæqualia, brevissime petiolata, lanceolata, obsolete dentata, scaberima, subtus pilosiuscula albicantia, costata, uni-bipollicaria. Flores subsolitarii axillares, sessiles, magnitudine Melampyri.*

*Calyx duplex, persistens. Perianthium externum octophyllum erectum: foliolis imbricatis obovatis, trinerviis, pilis albidis pubescentibus, ciliatis: setis novem-tredecim foliolo dimidio brevioribus rigidis scabritie adhærentibus; foliola interiora sensim longiora, intimum par longitudine calycis interni. Perianthium internum tetraphyllum: foliolis oblongis, apice atrovirentibus margine pubescentibus: duobus oppositis duplo majoribus, quorum alterum*

*parum longius, alterum emarginatum. Corolla monopetala, inæqualis, alba. Tubus brevis, subventricosus, ore barbato. Limbus ligulatus, erectus, latiusculus, planus, obtusus, semitrifidus, longitudine folioli oppositi calycis. Filamenta subulata, limbo duplo breviora, quæ limbo proxima infra apicem processum antheriferum exserentia. Antheræ oblongæ compressæ, uniloculares, margine villosa barbato dehiscentes, dorso filamentorum affixæ. Germen ovatum, tubum corollæ replens, apice hinc basi styli glandula parva didyma instructum. Stylus subulatus, longitudine staminum, basi angustior. Stigma bifidum, acutum. Pericarpium ovatum, compressum, glabrum, calyce cinctum, biloculare, bivalve. Semina solitaria. Th.*

Meget liig *Acanthus maderaspatanus*, men hos denne ere Leddene kortere, Bladene ægformige, ofte udskaaret-tandede, mere rue ved ophøiede Punkter; de ydre Bægerblade ere glatte (ei hvidhaarede) og Blomsterne sidde i Nøgler i Bladhiørnerne. S.

---

## TETRADYNAMIA.

### SILIUOSA.

---

#### 183. C L E O M E.

1. C. ACUTA; floribus gynandris, foliis quinatis, superioribus ternatis: foliolis lanceolatis acutis, caule inermi subtetragono pilosiusculo. S.

Tæta-Fye Incolis.

Hist og her, kommer især frem i den frugtbare Aarstid.

*Caulis herbaceus, subtetragonus, pilosus, erectus. Folia alterna, inferiora quinato-digitata, superiora ternata: foliola vix petiolata, oleracea, ovata vel subovata, acuminata, basi cuneata, obsolete denticulata, costata, subtus glauca, media majora; floralia ternata parva lanceolata acuta sessilia. Petiolus longitudine foliorum, teres, supra linea exaratus, pilosus. Stipulae nullae. Racemus terminalis, simplex, corymbosus. Pedunculi pubescentes.*

*Perianthium minimum, tetraphyllum, patens: foliolis anguste lanceolatis. Petala quatuor obovata, longe unguiculata, adscendentia, alba, intermedia parum majora. Nectarium nullum. Filamenta sex medio pedicelli germinis inserta, filiformia, violacea, patentia. Antherae oblongae, erectae, aurantiae. Germen oblongum insidens pedicello corolla duplo longiori. Stigma obtusum. Siliqua cylindracea, tripollicaris et ultra, sensim attenuata, inflata, unilocularis, punctis elevatis muricato-scabra. Semina numerosa, subrotunda rugosiuscula. Th.*

Bladene bruges af Negerne til Kaal. *Th.*

Ligner *Cleome pentaphylla*, men hos denne ere Bladene mindre, Stængelbladene omvendt ægformige budte, Skulpene forsynede med korte Haar og ei med ophøiede Punkter. *S.*

2. *C. CILIATA*; floribus gynandris, foliis ternatis petiolatis, foliolis elliptico-lanceolatis acutis piloso-scabris margine ciliatis, caule angulato piloso. *S.*

Voxer hist og her, blomstrer i Regntiden.

*Caulis simplex, herbaceus, angulatus, pilosus, procumbens. Folia alterna, ternata, petiolata: foliola oleracea, ovato-vel elliptico-lanceolata, pollicaria, tenuissime ciliata, costata, venis ac costa pilis conicis sparsis obsitis: lateralia inæqvilatera. Petiolus longitudine foliorum, canaliculatus pilosus. Stipulae nullae. Flores axillares pedunculi filiformes.*

Perianthium *tetraphyllum*, *deciduum*; *foliis subulatis*, *tribus adscendentibus*, *quarto declinato*. *Corolla tetrapetala*, *adscendens*, *calyce duplo longior*, *rubra*: *petalis unguiculatis*, *oblongis*, *acutis*. *Nectarium nullum*. *Filamenta sex fere longitudine corollæ*, *basi pedicelli germinis inserta*, *declinata*, *superiora breviora*. *Antheræ lineares*, *involutæ*. *Germen pedicellatum*, *lineare*, *declinatum*, *longitudine staminum*. *Stigma obtusum*. *Siliqua pedicellata*, *linearis*, *bipollicaris*, *cyllindracea*, *utrinque sutura elevata*, *unilocularis*, *bivalvis*. *Semina numerosa*, *subrotunda*, *rugoso-scabra*. *Th.* -

*Cleomé triphylla* som ligner den i *Habitus*, adskilles ved en glat Stængel, næsten ægformige mere budte glatte (ei randhaarede eller haarede) Blade og ved meget korte Bladstilke som ere kortere end Smaabladene. I mit Herbarium findes en Plante sendt fra Ostindien af *König* under Navn af *Meyera triphylla* som er fuldkommen liig den her beskrevne guineiske Plante. *S.*

---

## MONADELPHIA.

### PENTANDRIA.

---

#### 184. *WALTHERIA.*

1. *W. GUINEENSIS*; *foliis cordato-oblongis plicatis inæqualiter serratis obtusis sericeo-tomentosis*, *ramulis floriferis foliis æqualibus*, *floribus glomeratis sessilibus*. *S.*

*Fufuba Incolis.*

*Hist og her.*

Caulis *suffrutescens, subsimplex, teres, tomentosus, erectus, bipedalis*. Folia *alterna, ovalia, ovata, oblonga (cordato-oblonga) inæqualiter serrata, obtusa, nervoso-venosa, rugosa, valde tomentosa, tri-quinquepollicaria; tenella plicata*. Petiolus *subsesquipollicaris, teres, tomentosus*. Stipulæ *geminæ, sessiles, angustæ, acuminatæ*. Ramuli *floriferi axillares, folio æquales vel haud breviores, glomerulis duobus-quatuor sessilibus, inferioribus remotis, supremis approximatis, folio suffultis*. Bracteæ *sæpius tres basi singuli floris lanceolatæ vel angustiores, villosæ, nunc deciduæ nunc persistentes*.

Perianthium *tubuloso-campanulatum quinque-dentatum: dentibus setaceis; villosum, persistens*. Petala *quinque cuneiformia, retusa, calyce duplo longiora, basi tubi filamentorum affixa, patula, flava, marcescentia*. Tubus *filamentorum cylindricus, longitudine calycis, quinque-dentatus*. Antheræ *quinque ovatæ*. Germen *ovatum, villosum*. Stylus *lateralis, simplex, filiformis, staminibus longior*. Stigmata *plurima in formam penicilli ovati coarctata*. Capsula *ovata, apice villosa et obliqua, unilocularis, bivalvis, calyce oblecta*. Semen *unicum, turbinatum*. *Th.*

Nærmer sig til *Waltheria americana*, men hos denne ere Bladene dybere og spidsere tandede, ægformige, spidsere, mindre filtede; Bladstilkene kortere (knap  $\frac{1}{2}$  Tomme) de blomstrende Grene længere end Bladene deelte i Spidsen, Blomsternøglerne siddende eller stilkede, større; Bladene ved Blomsterne og Bægerbladene længere. *S.*

Naar Bladene tørres og bruges som Thee ligne de i Smag Blomsterne af *Verbascum* og have samme Virkning. *Th.*

2. *W. AFRICANA*; foliis *anguste oblongis plicatis serrulatis acutiusculis basi subcordatis tomentosis, glomerulis florum axillaribus aggregatis breviter pedunculatis*. *S.*

Hist og her.

Caulis *suffrutescens, subsimplex, teres, tomentosus*. Folia *oblonga, angusta, plicata, serrulata, acutiuscula, basi subcordata, utrinque tomentosa, subpollicaria*. Petiolus *semipollicaris, teres, tomentosus*. Flores *glomerati, axillares: glomeruli bini - tres - quatuor, breviter pedunculati*. Cætera *præcedentis*. S.

Meget forskiellig fra *W. indica* som har ægformige, kortere budtere Blade, Blomster-Nøglerne meget mindre og sidende. *W. elliptica* Cavanilles har elliptiske Blade som ere dybt saugtakkede, budte, smallere ved Basis; Stænglen er desuden grenet. S.

#### 185. M E L O C H I A.

1. *M. CORCHORIFOLIA*; floribus capitatis sessilibus, capsulis subrotundis, foliis cordato-lanceolatis sublobatis serratis acutis pilosiusculis, caule bifariam tomentoso. S.

*Melochia corchorifolia*; floribus capitatis sessilibus, capsulis subrotundis. Lin. sp. pl. 2. p. 944. Flor. zeylan. 246.

*Melochia corchorifolia*; floribus capitatis sessilibus, capsulis subrotundis, foliis subcordatis sublobatis. Wild. sp. pl. 3. 1. p. 604. Pers. syn. 2. p. 219. Lin. syst. veg. p. 649. Horn. hort. 2. p. 650.

*Melochia corchorifolia*. Dill. elth. 221. t. 176. fig. 217.

Tsieru-uren. Rheed. mal. 9. p. 145. t. 75.

Hist og her.

Caulis *ramosus, duriusculus: ramis bifariam tomentosis teretibus*. Folia *lanceolata, basi cordata, sublobata, argute serrata, acuta, utrinque pilis raris adspersa, subsesquipollicaria: teneriora plicata conduplicata*. Petiolus *teres, semipollicaris, hirsutus*. Stipulæ *binæ*,

*lanceolatae, hirsutae. Capitula terminalia, foliis duobus suffulta. Bractea lanceolatae foliolisque calycinis setaceis ferrugineo-hirsutis. S.*

Den indiske Plante har aldeles glatte og mindre Blade; men stemmer forövrigt med vor Beskrivelse. S.

## OCTANDRIA.

## 186. PISTIA.

1. P. STRATIOTES; foliis obverse cordatis Fl. zeyl. No. 522. Jacq. americ. 254. t. 148. Swartz. obs. p. 343.

Præter copiam synonymorum atque figurarum, etiam huc spectat: *Nymphaea minima maderaspatana, foliis alas papilionum referentibus. Pluk. alm. 267. t. 207. f. 6.*

*Radices filiformes, ferrugineae, simplices, confertae, hirsutae: ad basin plantae fila horizontalia seu stolones emittunt novas propagines. Folia in rosae formam expansa, obcordata, integerrima, diaphana viridia, superne glauco-velutina farina seu rore exalbido adspersa: interiora sensim breviora erecta, convoluta, tomentosa.*

*Calyx: Spatha tubuloso-cucullata, lingulata, integra, apice obtuso, virescens, extus pubescens, intus pallida, persistens. Corolla nulla. Filamentum laterale, breve, crassiusculum, infimae rimae parti oppositum, basi disco cyathiformi concavo integro viridi cinctum. Antherae tres-sex-octo, subrotundae, contiguae, filamento apice insidentes, luteae. Germen ex fundo tubi oblongum, dorso spathae adnatum, compressiusculum, linea longitudinali basi filamentum connexum. Stylus seu tubus brevissimus, gibbus. Stigma versus filamentum inflexum, apertum, ciliatum. Capsula oblique insidens, subcompressa, unilocularis, polysperma. Semina plura, nitida, oblonga, longitudinaliter dorso adfixa. Sw. l. c.*



## DECANDRIA:

## 187. CONNARUS.

1. C. FLORIBUNDUS; foliis pinnatis, foliolis obovato-oblongis subacuminatis, subsessilibus, glaberrimis, panicula terminali. S.

Ved Töffri.

Frutex ramosissimus orgyalis ultrave: ramulis teretibus glaberrimis. Folia alterna, impari-pinnata: Foliola quinque raro septem, brevissime petiolulata, oblongo-ovalia, subacuminata, integerrima, subcoriacea, uninervia, tenuissime venosa, glaberrima, tri-quinquepollicaria. Petiolus teres, insertus. Stipulae nullae. Panicula racemosa terminalis, decomposita, sublaxa, pedunculis calycibusque ferrugineo pubescentibus; floribus brevissime pedicellatis numerosis ex luteo sordide albidis, odoratis, bracteolis solitariis, minutis.

Perianthium quinquepartitum: foliolis oblongis, concavis, erectis, marcescentibus. Petala quinque linearia, calyce triplo longiora, receptaculo inserta, recurvata, fuscato-albida. Filamenta: urceolus terminatus filamentis decem, quorum quinque calyce duplo longiora, et quinque alterna longitudine calycis. Antherae ovatae, didymae, incumbentes et quinque alternae subrotundae minutae steriles in filamentis brevioribus. Germen ovatum, sericeum. Stylus filiformis longitudine corollae. Stigma globulosum. Pericarpium immaturum: legumen monospermum. Th.

Stemmer overens med *Connarus nemorosus* Vahl. Mpt. dog ere Bladene hos denne trekoblede eller finnedede, Smaabladene ægformige tilspidsede; Blomsterne mindre, Blomsterbladene kortere, linieformig-kileformige; Frugtbunden noget stivhaaret ei silkehaaret. *Con. pinnatus* adskilles ved trekoblede og finnedede Blade, og ved 2 Börster ved Basis af Petala. S.

Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.

K

## POLYANDRIA.

188. *ADANSONIA*.

I. *A. DIGITATA*; foliis subseptenis digitatis, seminibus farina obductis. S.

*Adansonia digitata*; Lin. Spec. 960. Cavanill. diss. 5. p. 298. t. 157. Wild. sp. pl. 5. 1, p. 750. Pers. syn. 2. p. 241. Horn. Hort. 2. p. 645.

Baobab. Alpin. ægypt. 66. t. 67. Adans. in act. paris. 1761 p. 218. t. 6. 7.

Baobab. s. Abavi. Bauh. hist. 1. p. 110.

Abavo arbor, radice tuberosa. Bauh. pin. 454.

Gnanabanus scaligeri. Bauh. hist. 1. p. 109. Raj. hist. 1571.

Sjadjo-Tjo. Incolis.

Ved Quitta, Tubreku, Aquapim.

*Arbor maxima, ramosissima, ramulis tomentosis vel glabris. Folia sparsa digitata: foliola sæpius septem, subpetiolulata, obovata, acuminata, basi acuta, integerrima, subcoriacea, fere transversim costata, tenuissime reticulatim venosa, glabra, tri-quinquepollicaria. Petiolus longitudine foliolorum, teres, tomentosus vel glaber. Stipulae geminae, sessiles, acuminatae, caducæ. Pedunculus fructus axillaris solitarius, monocarpus, sesquipedalis, teres, tomento deciduo tectus, prope fructum cicatricibus tribus elevatis quasi à casu bractearum.*

*Fructus pendulus, ovatus, lignosus, evalvis, densissime tomentosus, magnitudine Melonis, basi calyce persistente fissuris quinque fere ad basin ruptis, utrinque præcipue intus dense tomentoso; multilocularis (decemlocularis) pulpa alba. Semina numerosa, reniformia, nidulantia, magnitudine Fabæ. Th.*

De Indfødte i Asianté, Akim, Aquapim begrave altid deres fornemme Døde hemmeligen og ofte i dette Træe, især i Krigstider, naar de frygte at Fienden skal opdage Liget og beholde Benene paa sin Tromme som et Tegn paa Seier og Fiendens Skiændsel. Negerne forsikkre at Liget tørres uden Forraadnelse i dette Træe; ved Ælde udhules Stammen og Liget nedsænkes da deri. Veddet er löst og ubrugeligt endog til Brænde. Frugtens megede syrlige Substants som omgiver Fröet, spises af Negerne. Den hele Frugt brændes til Aske for derefter at koge Palmeolie til Sæbe. *Th.*

189. *B O M B A X.*

1. *B. PENTANDRUM*; floribus pentandris, antheris anfractuosis, foliis septenatis, ramis patentissimis aculeatis, capsulis ovali-oblongis. *Th.*

*Bombax pentandrum*; floribus pentandris, antheris anfractuosis, foliis septenatis. Wild. sp. pl. 3. 1. p. 731. Lam. illustr. t. 587. Jacq. amer. edit. pict. t. 176.

*B. floribus pentandris, foliis septenatis.* Spec. pl. 2. p. 959. Jacq. amer. 191. t. 176. f. 70.

*B. foliis septenatis lanceolatis, floribus pentandris, antheris lunatis binis aut ternis.* Cavan. diss. 5. p. 293. t. 151.

*B. foliis digitatis, caule inermi.* Fl. zeyl. 220. Hort. ups. 148.

*B. foliis digitatis, brachiis erecto-patentibus.* Brown. jam. 277.

*Xylon caule inermi.* Hort. cliff. 175. Roy. lugdb. 437.

*Gossypium javanense, salicis folio.* Bauh. pin. 430.

Eriophoros javana. Rumph. amb. 1. p. 194. t. 80.

Pania paniala. Rheed. mal. 5. p. 59. t. 49. 50. 51.

Onjai-Tjo Incolis.

Radix ramosissima, ramis superioribus horizontalibus, trunco perpendiculari. Arbor altissima, ramosissima; truncus procerus inermis perpendicularis inferne fulcratus valde dilatatus in laminas planas versus basin sensim latiores, cortice albido-cinereo; ramis horizontalibus junioribus aculeatissimis.

Perianthium monophyllum, subventricoso-campanulatum, in pedicellum attenuatum: ore obtuse quinquedentatum, coriaceum, glabrum, intus infra medium densius sericeum. Corolla monopetala, quinquepartita: laciniis obovato-oblongis, concavis, extus dense sericeo-tomentosis, albidis, calyce duplo longioribus. Filamenta quinque, corollam vix superantia, subulata, basi corollæ in urceolum coalita. Antheræ oblongiusculæ, basi bifidæ, recurvatæ, incumbentes. Germen superum, ovatum, intra urceolum. Stylus filiformis, basi crassus, staminibus parum longior, quasi pedicello tenuissimo brevissimo insidens. Stigma globosum, retrorsum obtuse quinquedentatum. Capsula ovato-oblonga, apice attenuata obtusa, basi sensim attenuata acuta, coriaceo-rigida, sordide ochracea, glabra, quinque-sexpollicaris, quinquelocularis, quinquevalvis, polysperma. Semina ovata, hilo compressiusculo, nigra, leviuscula, lanata. Receptaculum columnare, pentagonum, dissepimenta constituens. Th.

2. B. GUINEENSE; floribus pentandris, antheris anfractuosis, capsulis clavatis, foliis septenis, ramis patentibus inermibus Th.

Odum-Tjo Incolis.

Arbor altissima, ramosissima, inermis: trunco procero, ramificatione patula; ramulis teretibus, glabris, utrinque petiolo e casu stipularum cicatrisatis, viridibus. Folia digitata, sparsa: foliola novem-septem, subpetiolulata, lanceolata, acuminata, integerrima, uni-

*nervia, venosa, supra glabra, subtus glauca, intermedia majora, tri-sempollicaria. Petiolus teres, glaber, foliolis paulo longior. Stipulæ geminæ, sessiles, acuminatæ, caducæ. Pedunculi pauci passim collecti bipollicares, uniflori, in ramis præteriti anni ante folia.*

*Perianthium monophyllum, subventricoso-campanulatum, in pedicellum attenuatum: ore obtuse quinque-dentatum, coriaceum, glabrum, intus sericeum, infra medium densissime villosa-tomentosum. Corolla monopetala, quinquepartita: laciniis oblongis versus apicem leviter dilatatis, obtusis, concavis, extus dense villosa-tomentosis, calyce fere triplo longioribus, albidis. Filamenta quinque corollam vix superantia, subulata, basi cum basi corollæ in urceolum coalita. Antheræ oblongiusculæ, basi bifidæ, recurvatæ, incumbentes. Germen superum, ovatum, intra urceolum. Stylus filiformis, basi crassus, staminibus parum longior, infra incrassationem subito angustatus quasi in pedicellum brevissimum. Stigma globulosum. Capsula elongato-turbinata, coriaceo-rigida, sordide ochracea, glabra, septem-novem pollicaris, quinquelocularis, quinquevalvis, polysperma. Semina turbinato-subrotunda, hilo subacuto, ad hilum tumidiuscula, nigra, læviuscula, lanata. Receptaculum columnare, pentagonum, dissepimenta constituens. Th.*

*Differt ab antecedente ramis erecto-patulis nec ad angulum rectum patentibus, inermibus rarissime passim aculeo parvo armatis, caudice ad basin laminis planis destituto. Th.*

### 190. S I D A.

1. S. **LINEARIFOLIA**; foliis linearibus pilosiusculo-scabris integerrimis, floribus racemoso-umbellatis terminalibus, capsulis septem submuticis. *Th.*

Ikke meget almindelig i Strandegnene. Blomstrer i Juni.

Caulis herbaceus, simplex, virgatus, erectus, teres, pilosus, scaber. Folia alterna, remota, linearia, versus apicem attenuata, triquadripollicaria, lineas tres lata, utrinque præsertim margine et subtus pilosiusculo-scabra. Petiolus vix semipollicaris, pilosus. Stipulæ utrinque basi petioli, setaceæ. Inflorescentia terminalis, subumbellata: pedicellis obsolete articulo instructis.

Perianthium campanulatum, quinquesfidum: laciniis acutis; pilosiusculo-pubescentis, persistens. Corolla campanulato-patens, alba, intus in fundo atro-rubra; petala quinque, oblique ovata, integerrima, imò staminum tubo inserta. Filamenta plurima, inferne coalita, superne libera, in globum divergentia. Antheræ subrotundæ, luteæ. Germen subrotundum. Styli septem-octo capillares, inferne subcoalitæ, superne divergentes. Stigmata capitata, atro-purpurea. Pericarpium magnitudine Piperis, subrotundum, obsolete torulosum, glaberrimum, tectum calyce connivente; constans e capsulis septem-octo monospermis in orbem dispositis. Th.

*Sida linifolia* adskilles ved 5 Capsler uden Torne. Hos *S. graminifolia* Rich. ere Bladene bredere og kortere, Klaserne i Hiørnerne 2-5 blomstrede. S.

2. *S. RUGOSA*; foliis lanceolatis inæqualiter serratis glaberrimis, pedunculis solitariis axillaribus unifloris, capsulis subseptem rugosis. Th.

Ved Aquapim.

Caulis herbaceus, inferne frutescens, subramosus, vix notabile molliter pubescens, tenuis, strictus. Folia alterna, inferiora lato-lanceolata, superiora sensim angusto-lanceolata, acuta, basi obtusa, subæquali serrata, glaberrima, subbipollicaria. Petiolus folio sextuplo brevior, sub lente pubescens. Stipulæ longitudine petioli, angustissime ensiformes, obsolete uninerviæ, glabræ. Pedunculi solitarii, axillares, uniflori, medio articulati, petiolo fere longiores.

Perianthium campanulatum, angulatum, quinquesfidum; laciniis subacuminatis; glaberrimum, persistens. Pericarpium intra calycem conniventem vix pisi magnitudine, subrotundum, glaberrimum e capsulis sex-septem, basi rugosis, apice bicornibus, monospermis. Semen subrotundum, hinc convexum inde acutangulum, breviter acuminatum. *Th.*

*Sida rhombifolia* nærmer sig hertil men adskilles ved budte neden under blaagraae Blade med kortere Stilke; og derved at Blomsterstilkene ere meget længere end Bladstilkene. *S.*

5. *S. SCABRA*; foliis ovato-oblongis subæquali-serratis scabriusculis subnudis, pedunculis unifloris solitarii longitudine petioli, capsulis quinque lævibus. *Th.*

Hist og her, ikke meget almindelig.

Caulis herbaceus, inferne frutescens, subramosus, scabriusculo-pubescentis, sæpe subpilosus, tenuis, striatus. Folia alterna, inferiora exacte ovata, superiora sensim longiora, obtusa, subæquali-serrata, supra atomis scabriuscula, subtus canescentia, vix sesquipollicaria. Petiolus folio dimidio brevior, pubescens, sæpe pilosus. Stipulæ petiolo duplo breviores, setaceæ. Pedunculi solitarii, axillares, uniflori, prope florem articulati, petiolo fere longiores.

Perianthium campanulatum, angulatum, quinquesfidum: laciniis acutis; pubescens, persistens. Petala calyce dimidio longiora, obliqua, alba. Styli quinque. Pericarpium intra calycem conniventem vix pisi magnitudine, subrotundum, pubescens, e capsulis quinque lævibus, apice bicornibus, monospermis. Semen subrotundum, hinc convexum, inde acutangulum, breviter acuminatum. *Th.*

Fra den foregaaende adskilles den især derved, at Stængel og Bladstilke ikke sieldent ere haarede; Bladene budte, og skiöndt brede, dog meere nærmende dem til at være ægformige end til at være lancetformige, nedenunder blaagraae af et

næsten umærkeligt Filt; Bibladene børsteformige; Capslerne ere 5 i Tallet, dunhaarede men ikke 6-7 rynkede og glatte. *Th.*

Ved de anførte Kiendetegn noksom adskilt fra den beslægtede Art. *S. canescens. S.*

4. *S. ROSTRATA*; foliis cordatis acuminatis integerrimis pubescentibus subtus tomentoso-incanis, pedunculis axillaribus filiformibus, racemo terminali paniculato, capsulis quinque acuminatis trispermis. *S.*

I Nærheden af Quitta mod Syden. Blomstrer i October.

*Radix simplex. Caulis tenuis, erectus, teres, pubescens, pedalis vel parum ultra. Folia alterna cordata, acuminata, integerrima, pubescentia, subtus tomentosa, incana. Petiolus longitudine folii, teres, filiformis, utrinque parum incrassatus, pubescens insertus. (Folia racemorum petiolo brevissimo suffulta). Stipula utrinque basi petioli setacea. Inflorescentia in summitate axillaris vel terminalis, paniculata: pedicellis filiformibus versus florem articulo instructis (ramulisque pilis albis stellatis sparsis).*

*Perianthium campanulatum, patens, quinquesidum; laciniis acutis; persistens. Corolla rotata: petala quinque obcordata, basi connata, imo staminum tubo coalita, vitellina. Filamenta plurima; inferne coalita, superne libera, in globum divergentia. Antheræ subrotundæ. Germen subrotundum, pentagonum. Styli quinque capillares, patentes. Stigmata capitata. Capsulæ quinque in orbem dispositæ, calyce duplo longiores, ovatæ, acuminatæ, apice divergentes vel recurvæ, uniloculares, trispermæ. Semina subreniformia. *Th.**

Ligner *S. periplocifolia*, men hos denne ere Bladene hierteformig-lancetformige, smallere, uden Bugter; Capslerne meget mindre, og ei tilspidsede, Blomsterstilkene især de enkelte i Bladhiørnerne meget kortere. *S.*



5. *S. GUINEENSIS*, foliis cordatis acutiusculis obsolete crenatis junioribus denticulatis tomentosis; pedunculis folio sublongioribus, capsulis hirsuto-lanatis mucrone bifido, trispermis. *S.*

Hist og her.

Radix subramosa. Caulis fruticosus, lævis, ramosus, tri-quinquepedalis: ramulis teretibus, tomentosis. Folia alterna, cordata, obscure crenato-dentata, tomentosa. Petiolus mediocris, teres, tomentosus, insertus. Stipulæ utrinque basi petioli solitariæ, subulatæ, sessiles. Pedunculi solitarii, axillares, teretes, tomentosi, articulo prope florem instructi, longitudine foliorum.

Perianthium campanulatum, quinquefidum: laciniis acutis, tomentosum persistens. Corolla campanulato-patens; petala quinque obcordata, basi connata, imo staminum tubo coalita, lutea. Filamenta plurima, inferne coalita, superne libera, in globum divergentia. Antheræ subtrotundæ. Germen breve, cylindricum, truncatum, villosissimum. Styli plures inferne subcoaliti, superne divergentes. Stigmata capitata. Capsulæ plures, viginti-viginti quatuor, longitudine calycis, in orbem dispositæ, externe et superne lanatæ, uniloculares: loculo reniformi trispermo (mucrone bifido) superne dehiscentes. Semina subreniformia, parva. *Th.*

Synes mig forskiellig fra *Sida asiatica* som den forresten nærmer sig til; Bladene hos denne ere tilspidsede ulige og spids saugtaktede; Frugten nikkende kortere end Bægeret. *S.*

6. *S. DECAGYNA*; foliis ovato-cordatis crenato-serratis, molliter tomentosis, pedunculis subsolitariis petiolo brevioribus, capsulis decem biaristatis monospermis. *S.*

Voxer hist og her. Blomstrer i og efter Regntiden.

Radix subramosa. Caulis fruticosus, lævis, ramosissimus, tri-quinquepedalis: ramulis teretibus, tomentosis. Folia alterna, ovato-cordata, acuta, serrata, dense tomentosa, subtus nervis prominenti-

*bus*. Petiolus mediocris, supra planiusculus, tomentosus, insertus. Stipulæ utrinque basi petioli, setaceæ. Pedunculi axillares et terminales, ramulorum petiolis breviores.

Perianthium campanulatum, angulatum, quinquefidum: laciniis acutis; tomentosum, persistens. Corolla campanulato-patens: petala quinque oblique obcordata, basi connata, imo staminum tubo coalita, pallide ex luteo-incarnata. Filamenta plurima, inferne coalita, superne libera, in globum divergentia. Antheræ subrotundæ. Germen subrotundum. Styli decem, capillares, longitudine staminum. Stigmata capitata. Capsulæ decem intra calycem in orbem dispositæ, bivaristatæ: aristis erectis capsula vix brevioribus; uniloculares, mono-spermæ. Semina subreniformia. Th.

### 191. U R E N A.

1. U. DIVERSIFOLIA; foliis uniglandulosis, inferioribus palmatis mediis basi unilobatis superioribus lanceolatis lobo intermedio omnium tridentato acute serrata subtus tomentoso-incanis venoso-reticulatis, caule suffruticoso, ramis teretibus subtomentosis. S.

Voxer hist og her, ved Ada og Quitta.

Radix ramosa, radiculis fibrosis. Caulis suffruticosus: ramis procumbentibus erectisve, teretibus, subflexuosis, subtomentosis. Folia sinuato-palmata: sinubus obtusis, lobis tribus-quinque; inferiora basi subcordata, argute serrata: lobis oblongis extrorsum latioribus intermediis longioribus tridentatis vel subtrilobis lobulis acutis, utrinque subtomentosa, subtus rugosiuscula, glauca, poro glanduloso basi nervi medii, tri-quinquepollicaria; folia floralia media basi unilobata: lobo angusto sublanceolato; superiora anguste cuneiformia et denique suprema lanceolata. Petiolus brevis, bilinearis, teres; folia superiora subsessilia. Stipulæ deciduæ, utrinque ad basin petioli. Flores sæpius solitarii, axillares, brevissime pedunculati.

Perianthium inferum, duplex, persistens: externum campanulatum, quinquesfidum: laciniis angustatis acutis; internum subpentaphyllum, foliolis acuminato-acutis, lanceolatis, basi glandulosis. Corolla malvacea: petala quinque obovata, rotundata, basi in tubo cum filamentis coalita, rosea. Filamentorum tubus cylindricus, longitudine fere corollæ. Antheræ plurimæ, subsessiles; reniformes, sparsæ in superficie tubi. Germen globoso-pentagonum. Stylus filiformis, longitudine tubi staminiferi. Stigma octo-decem-fidum: laciniis villosis patentibus. Capsula subglobosa, obtusissima, ex quinque composita, echinata: echinis apice sæpe etiam in medio hamulis reflexis; singula univalvis monosperma. Semina subreniformia, oblonga, basi acuta. Th.

Adskilles noksom fra *Urena reticulata*, da hos denne de nederste Blade ere trefligede ei haandformige, Fligene ere mere budte, Saugtakkerne færre og nærme sig mere til Tænder. S.

## 192. G O S S Y P I U M.

1. G. PUNCTATUM; foliis trilobis uniglandulosis pilosiusculis subtus subtomentosis, ramulis obsolete trigonis petiolis pedunculisque nigro-punctatis, pedunculis ad basin floris glandulis trifariam ornatis. S.

Dyrkes.

Frutex orgyam unam alteramve altus, erectus, ramosissimus, cortice cinereo fusco: ramis longis patentibus, inferioribus reclinatis, infimis sæpe procumbentibus; ramulis teretibus vel obsolete trigonis, e casu stipularum linea transversa articuli instar notatis, sæpe subflexuosis, punctatis; sublanato-hirsutis, raro glabris vel subpilosis, sæpius horizontalibus foliis distichis et pedunculis latere superiori erectis. Folia alterna, plurima triloba, longitudine et latitudine fere æquali, ferme ad medium divisa: lobis ovatis acuminatis subacutis

*mucronatis, medio paulo longiori; cordata, quinquenervia nervis lateralibus tenellis; reticulato-venosa, supra pilosiuscula, subtus pilosiusculo-subtomentosa, obscure punctata, glandula in nervo medio, palmaria-spithamea. Petiolus teres, nigro-punctato-scaber, ut caulibus hirsutus vel glaber, folio tertia parte brevior. Stipulae sessiles, oblongae, acuminatae, punctatae, pubescentes, caducae. Pedunculi in ramulis fere oppositifolii, solitarii, uniflori, pollicares, obsolete trigoni, ut caulibus punctati et pube tecti, ad basin floris trifariam glandula ornati.*

*Calyx duplex, persistens. Perianthium externum fere tripartitum, basi trigonum, angulis recurvatis, quo segmenta fugitivo oculo videntur cordata: segmenta ovata, incisuris quatuor-sex, acuminato-laciniata, obsolete nervosa et venosa, punctis nigris paucis adspersa, extus pubescentia, intus glabra, plana, erecta, sesquipollicaria; internum campanulato-urceolatum, exteriori triplo brevius, dentibus sinibusque quinque obtusis; evasculosum, albidum, glaberrimum, margine pubescenti nigro-punctatum, basi triglandulosum, glandulis in flore saepe obsoletis, in fructu semper evidentibus. Corolla malvacea, patens, flava, marcescendo aurea, calyce exteriori tertia parte longior: petala longitudine et latitudine aequali, obtusissima, oblique retusa, oblique ad basin angustata, unguibus tubo staminum adnata. Filamentorum tubus conico-cylindricus, vix longitudine dimidia corollae superne obsitus filamentis numerosis filiformibus patentibus inferioribus sensim brevioribus. Antherae reniformes, luteae. Germen ovatum, acutum, glaberrimum, tenelle punctatum. Stylus tubo staminifero fere duplo longior, clavato-filiformis, superne tetragonus, contortus, angulis pubescentibus, lateribus punctatis sulco exaratis, apice obtusus rarissime fissus. Stigmata pubescentia. Capsula ovata, obtusiuscula rarissime acuminata, magnitudine nucis Juglandis, glaberrima, punctata, tri-quadrilocularis tri-quadrivalvis: valvulis medio septiferis, elastice sonitu dehiscentibus. Semina saepe*

*pius in singulo loculo septem - octo, libera (nec coalita) lana alba ob-  
voluta, ovata. Th.*

*Variat: foliis quinquelobis, triglandulosis, integris subnullis,  
foliorum lobis ovato-lanceolatis, lobo medio elongato lateralibus par-  
vis; lobis acutis nec acuminatis; pubescentia subnulla.*

*Seminum superficie glabra vel lana brevi coacta dense ac densius  
tecta.*

*Seminibus liberis et in singulo loculo coadunatis. Th.*

Synes nær beslægtet med *G. religiosum*. S.

2. *G. PROSTRATUM*; foliis simplicibus trilobis quinque-  
lobisve, caule depresso, ramis divaricatis prostratis.

Dyrkes.

*Frutex depressus, pedalis; divaricato-ramosissimus: ramis quin-  
que - decempedalibus prostratis; reliqua ut in præcedente. Folia sim-  
plicia et triloba rarissime quinqueloba, minus acuminata et divisa  
quam in antecedente subpubescentia et duplo minora. Calyx internus  
sæpius dentibus tribus acuminatis. Semina libera, lana alba ob-  
voluta, lana brevi alba coacte adhærente tecta. Th.*

*Variat: habitu minori, lana pallide-ferruginea. Th.*

## 195. H I B I S C U S.

1. *H. VERSICOLOR*; foliis ovato-lanceolatis serratis acu-  
tiusculis scabridis, pedunculis axillaribus subsolitariis foliis bre-  
vioribus vel subæqualibus, corollis patentibus, seminibus lana-  
tis. S.

Hist og her, blomstrer i Mai.

*Caulis fruticosus, subramosus, erectus, teres, pilis stellatis  
asper. Folia alterna, ovato-lanceolata, serrata, nervoso venosa,  
scabrida, ætate subtus macula tomentosa nigra in costa notata,  
juniora obsolete rima longitudinali. Petiolus brevis, subbilincaris.*

Stipulæ setaceæ, parvæ. Pedunculi subsolitarii, axillares, uniflori, medio obscure articulo instructi, folio breviores vel subæquales.

Perianthium duplex, persistens: exterius denticulis septem-decem setaceis; interius campanulatum, quinquesidum: laciniis acutis; subpubescens. Corolla magnitudine *Malvæ rotundifoliæ*, patentissima, alba, marcescens rosea: petala quinque ovata, basi sensim angustata, tubo staminifero inserta. Tubus cylindricus, albus, cum cæteris genitalibus parum declinatus. Filamenta nonnulla, brevissima passim tubo affixa. Antheræ reniformes, luteæ. Germeu globosum. Stylus filiformis, tubo parum longior, extra tubum quinquesidus. Stigmata subcapitata, pubescentia, alba. Capsula magnitudine *Pisi*, turbinato-subglobosa, calyce persistente basi cincta, pubescens, quinquelocularis, quinquevalvis, dehiscens: loculis trispermis. Semina reniformia, lanata. *Th.*

Ligner meget *Hibiscus rigidus*, men denne har aflange tandede Blade, og Kronens Krave tilbageböiet. *S.*

2. *H. TRIUMFETTÆFOLIUS*; foliis eglandulosis ovato-subcordatis denticulatis integris trilobisve subtomentosis, calycibus exterioribus quinquepartitis, caule fruticoso. *Th.*

Voxer i Nærheden af Asiam. Blomstrer i Mai.

Caulis fruticosus, ramosissimus, suborgyalis: ramis teretibus subtomentosis. Folia alterna, subovata, parum attenuata, vix cordata, denticulata, nervoso-venosa, supra subnuda, subtus subtomentosa, eglandulosa, integra vel triloba. Petiolus folio parum brevior, teres, subtomentosus. Stipulæ setaceæ, erectæ, deciduæ. Pedunculus axillaris, brevis, inarticulatus, erectus, uniflorus.

Perianthium externum subquinquepartitum, sinibus obtusis, foliolis lineari-lanceolatis, lineatis, pubescentibus, erectis, persistentibus; internum longitudine externi, campanulatum, quinquesidum, acutum, ad basin usque carinatum. Corolla et Stamina *H. abelmoschi* at tubus cylindricus. Germeu ovatum, glaberrimum. Stylus sim-

*plex, apice quinquesfidus. Stigmata obtusa, villosa, atropurpurea. Capsula ovata, acuta, calyce parum longior, tomento scabra, pentagona, quinquelocularis, quinquevalvis: valvis septiferis. Semina plura, an villosa? Th.*

5. *H. TILIACEUS*; foliis subrotundo-cordatis acuminatis crenatis subtus albo-tomentosis, calyce exteriori decedentato. Wild. Enum. Horn. Hort. 2. p. 660.

*H. tiliaceus*; foliis subrotundo-cordatis crenatis, caule arboreo, calyce exteriori decedentato. Wild. sp. pl. 3. 1. p. 810. Pers. syn. 2. p. 255.

*H. tiliaceus*; foliis cordatis subrotundis indivisis acuminatis crenatis, caule arboreo, calyce exteriori decedentato. Lin. sp. pl. 2. 976. Roy. lugdb. 532. Flor. zeyl. 259. Cavan. diss. 3. p. 151. t. 55. f. 1.

*Malva arborea maritima*, folio subrotundo minore acuminato subtus candido, cortice in funes ductili. Sloan. jam. 93. Hist. 1. p. 215. t. 154. f. 4.

*Alcea malabarica*, abutili folio, flore minore ex albo flavescente exterius aspero. Raj. hist. 1070.

*Alcea indica sinarum*, flore luteo malvaceo. Pluk. amalt. 6. p. 555. f. 5.

*Althea maritima arborescens diffusa*, foliis orbiculato-cordatis crenatis subtus cinereis. Brown. jam. 284.

Novella. Rumph. amb. 2. p. 218. t. 73.

Pariti s. Tali-pariti. Rheed. malab. 1. p. 53. t. 50.

*Ketmia zeylanica sempervirens et florens*, flore luteo. Burm. zeyl. 136. ind. 150. R.

*Ketmia indica*, tiliæ folio. Tournef. inst. 100. Plum. spec. 2 R.

Hyppig ved Bredderne af Volta.

4. **H. STRIGOSUS**; foliis subrotundis cordatis angulatis subtrilobis grosse dentatis supra villosis subtus tomentosis strigis lucidis, capsula subrotunda retusa alata. *S.*

Hist og her, ikke sielden.

*Caulis suffruticosus, villosus, asper, adpersus atomis trispinosus. Folia alterna, cordata, obsolete tri-quinqueloba, grosse crenato-dentata, villosa, subtus tomentosa pilis strigosis lucidis mixta, eglandulosa. Petiolus longitudine folii vel parum longior. Stipulae subulatae utrinque petiolo. Pedunculi solitarii, axillares, articulo instructi, petiolis breviores.*

*Perianthium inferum, duplex, hispidum, persistens: externum ennea-dodecaphyllum, foliola subulata patentia; internum campanulatum, quinquesidum, laciniis acutis. Corolla malvacea, pallide flava, interne in fundo atro-purpurea, petala quinque, rotundata, inferne angustata, basi tubo staminifero coalita. Filamenta plura, brevissima, in tubo conico sparsa. Antheræ reniformes, polline globoso magno. Germen subovatum, pentagonum, villosum. Stylus filiformis, simplex, longitudine tubi staminiferi. Stigmata quinquepartita, laciniis obtusis, villosis, recurvis. Capsula subrotunda, obtusa, rudimento styli mucronata, quinquangularis: angulis prominentibus; quinquelocularis: loculis polyspermis; quinquevalvis; hispida. Semina reniformia, nuda, aspera. Th.*

Kommer nærmest til *Hibiscus vitifolius* men Stænglen er hos denne mindre rue; Bladene laadne og uden de lysende Striber nedentil, Bægeret flettet-laadent især for Blomsterne udfolde sig; det ydre Bæger 7-8bladet. *S.*



5. *H. ABELMOSCHUS*; foliis subpeltato-cordatis inferioribus subseptemangulatis superioribus hastatis lobis lateralibus horizontalibus postice auriculatis lobis subacuminatis grosse serratis sinu clauso cauleque hirsuto, calyce exteriori enneaphyllo. *S.*

*Hibiscus Abelmoschus*; foliis subpeltato-cordatis septemangularibus acuminatis serratis, calyce exteriori suboctophyllo, caule hispido. *Wild. sp. pl. 3. 1. p. 826. Pers. syn. 2. p. 257.*

*H. Abelmoschus*; foliis subpeltato-cordatis septemangularibus serratis hispidis. *Hort. cliffort. 349. Hort. ups. 206. Flor. zeyl. 261. Mat. med. 342. Roy. lugd. 358. Mill. dict. n. 3. Burm. ind. 155. Horn. Hort. 2. p. 661.*

*H. Abelmoschus*; foliis subpeltato-cordatis septemangularibus, caule hispido, seminibus moschum redolentibus. *Cavan. dissert. 3. p. 167. t. 62. f. 2.*

*Alcea hirsuta*, flore flavo, semine moschato. *Marcgr. bras. p. 45. Brown. jam. 285. n. 4.*

*Alcea ægyptiaca villosa.* *Bauh. pin. 517.*

*Flos moschatus.* *Mer. surin. 42. t. 42.*

*Granum moschatum.* *Rumph. amb. 4. p. 58. t. 15.*

*Cattu-gasturi.* *Rheed. mal. 2. p. 71. t. 58.*

*Ketmia ægyptiaca*, semine moschato. *Tournef. inst. p. 100. Burm. zeyl. 154. R.*

*Mosch s. Bammia moschata.* *Alp. exot. 197. R.*

*Asianté-Kitteva Incolis.*

*Dyrkes hist og her, dog i ringe Mængde.*

*Fid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

M

Caulis subramosus, quadripedalis, erectus, teres, hispido-hirsutus. Folia alterna, magna, inferiora subrotundo-cordata, quinque-septangulata: angulis acuminatis; superiora subrotundo-cordata, hastata, triloba, lobis divaricato horizontalibus postice auriculatis sinu clauso; grosse obtusiusculo-serrata, hispido-hirsuta, quinque-septemnervia, venosa. Petiolus longitudine folii. Stipulae subulatæ, parvæ, deciduæ. Pedunculus longitudine petioli. Flores solitarii axillares.

Perianthium duplex, inferum, pubescens (piloso-hirsutum); externum emneaphyllum, foliolis subulatis; internum tubulosum, quinque-dentatum, rumpens. Corolla malvacea, flava, interne in fundo atropurpurea; petala quinque, rotundata, inferne angustata, basi tubo conico staminifero coalita. Filamenta plura brevissima in tubo sparsa. Antheræ reniformes: polline globoso magno. Germen conicum, obscure pentagonum, pubescens. Stylus simplex. Stigma quinquepartitum, obtusum, villosum, patens. Capsula oblonga, acuta, quinquangularis, quinquevalvis: dissepimento lateri interno affixo. Semina plura, subreniformia, scabra. *Th.*

6. **H. ESCULENTUS**; foliis cordatis quinquelobis obtusiusculis dentatis, petiolis flore longioribus, calycibus exterioribus subdecaphyllis deciduis, interioribus longitudinaliter rumpentibus. Wild. sp. pl. 5. 1. p. 827. Pers. syn. 2 p. 257.

Hibiscus esculentus; foliis quinquelobis: lobis ovatis inæqualiter serratis, calycibus deciduis, interioribus longitudinaliter rumpentibus. Horn. Hort. 2. p. 661.

H. foliis quinquepartito pedatis, calycibus interioribus latere rumpentibus. Lin. sp. pl. 2. p. 980. Jacq. obs. 2. p. 11. Burm. ind. p. 153.

*H.* caule herbaceo crasso, foliis quinquelobatis crenatis subpedatis, calycibus utrisque deciduis, fructu corniculato, stigmatibus quinque ad decem. Cavan. diss. 3. p. 168. t. 61. f. 2. et diss. 6. p. 551.

*H. ficifolius.* Mill. dict. n. 15. R.

*Alcea americana* annua, flore albo (flavo potius) maximo fructu pyramidali sulcato. Commel. hort. 1. p. 57. t. 19. Raj. suppl. 518.

*Alcea maxima*, malvæ roseæ folio, fructu decagono recto crassiore brevior esculento. Sloan. jam. 98. hist. 1. p. 223. t. 153. f. 3. Brown. jam. 284. n. 5.

Okra. Kalm. it. 2. p. 209.

Quingombo. Marcgr. bras. 51.

Dyrkes hist og her.

Varietas  $\beta$  foliis profunde subseptemlobatis: lobis sublanceolatis obtusis sublaciniatis repando-obtuse et inæqualiter serratis ac dentatis, sinu baseos leviori. S.

7. *H. SURATTENSIS*; recurvato-aculeatus, foliis ovatis quinquelobis trilobisve, lobis lanceolatis grosse serratis, calycibus exterioribus appendiculo foliaceo, stipulis reniformibus dentatis ciliatis. S.

*H. surattensis*; recurvato-aculeatus, foliis quinquelobis, calycibus exterioribus appendiculatis, stipulis semicordatis, floribus pedunculatis. Wild. sp. pl. 3. 1. p. 824. Pers. syn. 2. p. 257. Lin. sp. pl. 2. p. 979. Burm. ind. p. 152.

*H. aculeis recurvis*, foliis digitatis, calycibus appendiculatis. Cavan. diss. 3. p. 149. t. 53. f. 1.

Herba crinium. Rumph. amb. 4. p. 46. t. 16.

β. Hibiscus foliis palmato-digitalis quinquepartitis: laciniis lanceolatis, caule aculeato. Fl. zeyl. 264.

Narinam-pouilli. Rheed. mal. 6. p. 75. t. 44.

Sirsa-Imum Incolis.

Paa fugtige Steder ved Aquapim, ikke almindelig.

Caulis facie H. cannabini, subramosus, erectus, teres, pilosus, purpureo-punctatus, adpersus aculeis recurvis, parvis, purpureis; tri-sexpedalis. Folia alterna: inferiora ovata, subtrilobata, superiora digitato-quinquepartita: lobis anguste-lanceolatis, subacuminatis, grosse serratis, venosis, pilosis, nervo subtus subtilissime aculeato, bipollicaribus. Petiolus longitudine folii, teres, pilosus, aculeatus. Stipulæ geminæ, foliaceæ, reniformes, ciliatæ. Pedunculi solitarii, axillares, longitudine petioli, aculeati, horizontales, apice erecti.

Calyx inferus, duplex, persistens. Perianthium externum decaphyllum, radiato-patens: foliolis subulatis, medio infractis, auricula cochleariformi ornatis, inferior pars foliolorum horizontaliter patens, subtus hispida pilis reflexis insidentibus tuberculis purpureis: superior pars erecta, subhirsuta; auricula geniculo enata foliacea, ovata, concava, ciliata, mucronata, fere dimidia folioli longitudine; internum campanulatum, quinquesidum, acuminatum, extus nervis decem prominentibus, eglandulosis, tuberculatis, hispidis, ad apicem laciniarum excurrentibus. Corolla malvacea, campanulata: petala quinque rotundata, versus basin sensim angustata, tubo staminifero inserta, flava, intus basi atropurpurea. Filamenta plurima, sparsim tubo cylindrico affixa. Antheræ reniformes, atropurpureæ: polline luteo, globoso, magno. Germen conicum, villosissimum, Stylus simplex, longitudine tubi, apice

*quinquefidus, patens. Stigmata obtusa, villosa, atropurpurea. Capsula ovato-conica, acuta, sericea. Th.*

Hos den indiske Plante ere Bladene mindre og smallere, end hos den guineiske, og det ydre Bægers Blade have mindre Appendices. I Cavanilles's Figur er Formen af Bibladene aldeles urigtigen fremstillet: denne er lige hos den indiske og guineiske Plante. S.

8. H. CONGENER; erecto-aculeatus, foliis ovatis quinque-trilobisque serratis subtus nervis petiolisque aculeatis, calycibus externis subdecaphyllis subulatis internisque aculeatis, floribus axillaribus breviter pedunculatis. S.

Sissa-Imune Incolis.

Hist og her paa sumpede Steder, ikke meget almindelig, f. Ex. paa de mindre Öer i Augna Söen.

*Radix simplex vel subramosa, subflexuosa, radiculis capillaribus subramosis; descendens, alba. Caulis subramosus erectus, adspersus aculeis copiosis parvis, erectis, inferne aculeis recurvatis et punctis fusco-nigricantibus muricatus. Folia infima ovata, acuminata, inæqualiter serrata; caulina media digitato-partita: lobis septem-quinque-tribus, lineari-lanceolatis, serratis, inferiorum latioribus superiorum decrescentibus ac linearibus; floralia in summitate caulis sæpius simplicia linearia, basi auriculata; omnia serrata, supra scabrida, subtus pilosiuscula; venis et nervis aculeatis cum glandula solitaria in costa media. Petiolus longitudine folii aculeis copiosis supra sulcatus. Stipulæ geminæ, setaceæ, hirtæ, subaculeatæ. Inflorescentia in summitate caulis et ramorum. Pedunculi breves, subtrilineares, solitarii, axillares.*

*Calyx inferus, duplex, persistens, marcescens. Perianthium externum octo-decaphyllum: laciniis subulatis, hirtis, aculeatis, patentibus, internum campanulatum, quinquefidum: laciniis*

*cirrroso - acuminatis; decemangulatum: angulis obtusis prominentibus hirtis verruculis aculeiformibus insidentibus; Glandula quinque in medio angulorum, incisuris alternæ. Corolla malvacea, campanulata: petala quinque, rotundata, versus basin sensim angustata, inferne coalita tubo staminifero, flava, intus basi atropurpurea. Filamenta plurima brevissima, sparsim enata e tubo cylindrico. Antheræ reniformes, atropurpureæ: polline globoso, magno, luteo. Germen conicum villosum. Stylus simplex, longitudine tubi. Stigmata quinque, obtusa, villosa, atropurpurea. Capsula ovata, acuta, densissime strigis deciduis argenteis adpressis tecta, longitudine perianthii interni, quinquelocularis: loculis tritetraspermis: dehiscens valvulis quinque, mucronatis, patulis. Th.*

I Udseende ligner den meget *Hibiscus cannabinus*, dog synes den forskiellig, da hos *cannabinus* Stænglen er mere svampagtig, og Tornene færre baade paa Exemplarer fra Ostindien og paa dyrkede og ikke nedentil besat med mangfoldige ophöiede Punkter; Bladene ere bredere, længere og glatte, Bladstilkene meget længere end Bladene og med meget faa Torne ligesom dette ogsaa gjelder om Bægerne. *H. radiatus* Wild. Sp. pl. 3. 1 p. 824. og Cavanilles Diss. 3. p. 150 Tab. 54 fig. 2. hörer maaskee hertil; men da Cavanilles siger: "quæ ante perfectam florum expansionem periit," saa har han beskrevet en ufuldstændig Plante, og Sammenligningen med vor Plante bliver derfor usikker. S.

Dens Stængel er meget seig, maaskee kunde deraf tilberedes en Art Hamp, ligesom af nogle Arter af samme Slægt, men Negerne benytte den ikke. Th.

9. *H. OBTUSATUS; foliis inferioribus orbiculato cordatis, superioribus palmato - quinquepartitis, lobis laciniatis repandis*

denticulatis obtusis subtus pilosis uniglandulosis, calycibus externis lineari-lanceolatis hispidis aculeatis, caule recurvato-aculeato superne tomentoso. *S.*

*Caulis teres, aculeis copiosis minutis adpersus, superne angulatus, tomentosus aculeis patentibus. Folia inferiora orbiculato-cordata, obsolete crenata, reliqua palmato-quinquepartita: lobis intermediis tribus laciniatis, lateralibus sæpe integerrimis; repanda, obsolete denticulata, obtusa, obsolete mucronata, supra punctis elevatis pilis rarioribus scabrida, subtus pilosa, in nervo medio glandula una, bipollicaria parum ultra. Petiolus longitudine folii, inferne teres, supra sulco exaratus, pilosus. Stipulæ setaceæ, hirsutæ. Flores axillares, sessiles.*

*Perianthium externum hexa-heptaphyllum: foliolis lineari-lanceolatis; dense setoso-aculeatum; internum dense setosum. S.*

Jeg overlader til andre at afgjøre om det er en egen Art eller blot en Varietet af den foregaaende, eller en yngre Plante af *H. surattensis*. *S.*

#### 194. *M I M O S A.*

1. *M. GLABERRIMA*; inermis, foliis bipinnatis bi-sexjugis, foliolis tri-quinquejugis, rhomboideo-ovatis glaberrimis, pedunculis axillaribus solitariis-ternis, floribus capitato-corymbosis. *S.*

Lædjo-Tjo Incolis.

Hist og her mellem Asiama og Jadofa. Blomster i April.

*Arbor inermis mediocri statura ramis teretibus glabris, ramulis pubescentibus. Folia alterna, bipinnata. Pinnæ duæ-sex. Foliola tri-quinquejuga, rhomboideo-obovata, obliqua, subacuta, venosa, glaberrima, pollicaria, inferiora minora. Petiolus com-*

*munis instructus glandula medio inter basin et primum par pinna-  
rum. Petiolus partialis glandula inter juga exteriora foliolorum. Pedunculi axillares solitarii vel terni filiformes, sesquipollicares: floribus viginti-triginta pedicellatis in capitulum corymbosum collectis; pedicelli longitudine florum, bracteis solitariis, setaceis, minutis.*

*Perianthium campanulato-tubulosum, quinquedentatum, acutum. Corolla calyce duplo longior, infundibuliformis, quinquesida, acuta, albida. Filamenta plurima, corolla fere triplo longiora, flexuosa, inferne in tubum fere corollæ longitudine coalita. Antheræ subrotundæ, didymæ, flavæ. Germen longitudine tubi staminum, tenue. Stylus capillaris, longitudine filamentorum. Stigma obtusum. Th.*

Veddets benyttet til Brænde. *Th.*

2. *M. ADIANTHIFOLIA*; inermis, foliis bipinnatis, sexseptemjugis foliolis sex-quatuordecimjugis oblongo-rhombeis apice rotundatis villosis, pedunculis axillaribus solitariis ternisque, floribus subcapitatis centrali masculo. *S.*

Voxer ved Bligusso og blomstrer i April.

*Frutex inermis: ramulis subtomentosis. Folia alterna bipinnata. Pinnæ sex-septemjugæ, exteriores gradatim longiores, uti extimum par infimo fere duplo longius est. Foliola sex-quatuordecimjuga, media majora sessilia, oblongo-rhomboidea, basi rectangula, apice obsolete rotundata, nitida, lente ciliata, nervo obliquo subtus pubescente, semipollicaria, margine baseos petiolo communi parallela. Petiolus communis teres, tomentosus, quinquepollicaris, glandula basi et apice; partialis glandula minuta apice. Stipulæ geminæ, subovatæ, cordatæ, sessiles. Pedunculi axillares, bipollicares, pubescentes, solitarii vel terni: floribus triginta-quinquaginta sessilibus collectis in spicam hemisphæricam flore centrali masculo. Bractæ solitariæ, angustæ, extrorsum latiores, fere longitudine calycis.*



Perianthium *tubulosum*, *quinquedentatum*, *lente pubescens*. Corolla *calyce duplo longior*, *tubulosa*, *quinquesida*, *lente pubescens*, *cæsia*. Filamentum *tubulosum*, *filiforme*, *corolla quadruplo longior*, *multifidum*; *laciniis circa viginti quinque capillaribus*, *patentibus*, *tubo quintuplo brevioribus*. Antheræ *minutæ*, *subrotundæ*, *incumbentes*, *fertiles*. Germen *calyce brevius*, *oblongum*, *tenuè*. Stylus *longitudine staminum*. Stigma *obtusum*.

Hanblomsten er meget større end de övrige; Stövtraadene Rör er dobbelt saa kort, Fligene talrige, Stövknappene golde, ingen Pistil. I Henseende til Bladene ligner den meget *Acacia gujanensis* Wild., men Axene ere hos denne traadformige og cylindriske. S.

5. M. GUINEENSIS; *inermis*, *foliis bipinnatis*, *partialibus trijugis*, *propriis duodecim-quatuordecimjugis*, *foliolis ovato-oblongis acutis pilosis*, *pedunculis pluribus axillaribus*, *floribus capitato-globosis*. S.

Voxer i Buskadserne og i Nærheden af Aquapim.

Frutex *inermis*, *orgyalis*, *ramosissimus*: *ramulis angulatis*, *vix pilosiusculis*. Folia *alterna*, *bipinnata*: *pinnis trijugis quarum extimæ gradatim majores*. Foliola *duodecim-quatuordecimjuga*, *subsessilia*, *oblongo-ovata*, *acuta*, *basi obliqua*, *utrinque pilis adpressis pilosiuscula*, *intermedia semipollicaria*, *versus extremitates petioli sensim minora*. Petiolus *communis bipollicaris*, *supra sulcatus*, *basi crassus*, *mucrone terminatus*. Stipulæ *geminæ*, *sessiles*, *acuminatæ*, *marcescentes*. Pedunculi *plures*, *axillares*, *bipollicares*, *pubescentes*: *floribus sedecim-viginti sessilibus*, *in capitulum globosum collectis*. Bractææ: *squamula minuta basi singuli floris*.

Perianthium *tubuloso-campanulatum*, *quinquesidum*: *laciniis obtusiusculis*. Corolla *monopetala*, *calyce duplo longior*, *quinquesida*: *laciniis acutis*, *revolutis*, *viridibus*. Filamenta *sæpius viginti sep-*  
*Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel* N

*tem, corolla pluries longiora, basi coalita, capillaria, alba. Antheræ incumbentes, parvæ, flavæ. Germen oblongum, utrinque acutum. Stylus capillaris, longitudine staminum. Stigma obtusum. Pericarpium immaturum: Legumen lineare, longum, planum, obtusum mucrone, basi attenuatum, glaberrimum. Th.*

4. **M. PENTAGONA**; aculeata, foliis bipinnatis, partialibus octo - decemjugis, propriis sedecim - quadragintajugis, foliolis linearibus rotundatis glabris, pedunculis ternis - quinis axillaribus simplicibus, uno racemoso, floribus globosis. **S.**

Ved Jadofa. Blomstrer i April.

*Frutex: ramis obsolete pentagonis angulis obscurius coloratis aculeatis: aculeis recurvis sparsis; ramulis glabris. Folia alterna bipinnata, pinnæ octo novemjugæ, exteriores longiores. Foliola sedecim - quadragintajuga, linearia, rotundata, basi truncata, glabra, lineas tres longa, semilineam lata. Petiolus communis glandula basi et apice, subtus aculeatus, partialis mutica. Stipulæ geminæ, lineares, obtusæ, sessiles. Inflorescentia axillaris vel terminalis, subaphylla unde panicula. Pedunculi terni vel quini passim in axillo folioli tenuis collecti, sensim florentes: floribus viginti-triginta sessilibus in spicam globosam. Bracteæ solitariae, obovatæ, calyce duplo breviores.*

*Perianthium campanulatum, semiquinquefidum, subacutum. Corolla eadem figura, parum longior, pallide-viridis. Filamenta numerosa, capillaria, recta, basi coalita, corolla duplo longiora, alba. Antheræ subrotundæ, minutæ, incumbentes. Germen oblongum. Stylus capillaris, longitudine staminum. Stigma obtusum. Th.*

5. **M. PROCUMBENS**; aculeata, hirta, foliis bipinnatis, partialibus decem - vigintijugis, propriis trigintaduojugis, folio-

lis linearibus acutis hirtis, pedunculis solitariis axillaribus, floribus globosis, aculeis ramorum petiolorumque rectis, lomentis hirsutissimis. S.

Et Par Buske af denne Plante ere fundne i Nærheden af Christiansborg.

*Frutex bipedalis: ramis procumbentibus, teretibus, hirtis (uti folia petioli pedunculique), aculeatis: aculeis sparsis rectis. Folia bipinnata: pinnis decem-viginti. Foliola triginta-duojuga, subsessilia, conferta, linearia, acuta, lineas duas longa, semilineam lata. Petiolus communis teres, basi hirsutus, utrinque et subtus aculeis armatus: aculeis lateralibus sæpius oppositis; supra spinula erecta inter pinnas instructus; patens. Stipulæ utrinque petiolo sessiles, acutæ, hirsutæ, (lanceolatæ) magnitudine aculeorum, persistentes. Pedunculi solitarii, axillares, pollicares, teretes: floribus in spicam globosam confertis.*

*Perianthium tubulosum, semiquinquefidum, erectum: laciniis obtusiusculis. Corolla nulla. Filamenta sæpius decem, distincta, lacinia, versus apicem compressa, dimidia pars calyce duplo, cætera triplo longiora. Antheræ parvæ, pallide flavæ, incumbentes. Plurimi flores steriles absque pistillo. Germen parvum, obovatum, compressum, villosum. Stylus subulatus, calyce duplo longior. Stigma acutiusculum. Lomentum lineari-oblongum, subplanum, bitripollicare, semipollicem latum, rectum, hirsutissimum, articulatim discedens, suturis persistentibus. Semina solitaria, oblonga, obsolete tetragona. Th.*

Ligner i Udseende saameget *Mimosa asperata* Lin: at man let kunde antage den derfor; men hos denne ere Tornene adspredte langs med den partielle Bladstilk mellem de enkelte Finner, hos hiin kun i den nederste Deel, den övre er uden Torne; hos *asperata* ere Tornene paa Grenene tilbageböiede,

hos vor Art rette og horizontale; hos den førstnævnte ere Haarene paa Lomentum saa adspredte at man let seer hvorledes den aabner sig paa tvers; ved vor Plante er Lomentum besat med meget tætte Haar, saa at ingen Deel af Klappen bliver nøgen. Jeg synes at Person i Syn. pl. 2 p. 266 med Rette adskiller *M. pigra* og *M. asperata* som Wildenow forener sp. pl. 4. p. 1055.

6. *M. BICOLOR*; spinosa, foliis bipinnatis, partialibus octo-sedecimjugis, propriis duodecim-vigintijugis, foliolis linearibus ciliatis, pedunculis solitariis axillaribus, spica cylindrica bicolori, floribus polygamis, lomentis glabris. *S.*

Kahn-Tjo Incolis; fructus Beseri Akkrais.

Voxer hist og her i nøgen Jord.

*Radix longissima, repens. Frutex ramosissimus; pedalis; orgyalis ultrave; spinis intrapetiolearibus binis, divergentibus: spina altera sæpe deest, sæpe in ramulum spinæ terminatum excrescit. Folia alterna, bipinnata: pinnis octo-sedecim-jugis. Foliola subsessilia, duodecim-vigintijuga, parva, linearia, basi et apice obliqua, levissime ciliata. Petiolus communis pubescens, inermis. Glandula inter pinnas linearis, erecta, poro terminali. Stipulæ utrinque petiolo, acuminatæ, marcescentes. Flores sessiles in spicam pedunculatam, oblongam, bicoloram. Pedunculus solitarius, axillaris, subpubescens. Bractæ squamulæ solitariæ. Legumina plura in capitulum magnitudine pomi promiscue revoluta.*

*Dimidia inferior pars spicæ floribus lilacinis masculinis castratis. Perianthium monophyllum, obsolete quinque-dentatum, coloratum, minimum. Petala quinque lanceolata, concava, erecta, marginibus sæpe coalita, lilacina. Filamenta decem aut plura, capillaria, longissima, castrata, lilacina. Pistillum nullum: flores nonnulli superiores sæpe pistillo fertili.*

Dimidia superior pars spicæ floribus hermaphroditis flavis superioribus deciduis gaudet.

Calyx et Corolla præcedentis. Filamenta decem aut plura, capillaria, præcedentibus duplo breviora, flava. Antheræ minimæ, incumbentes, luteæ. Germen superum, oblongum, compressum, villosum, minimum. Stylus capillaris, longitudine staminum. Stigma obtusum. Legumen uniloculare, bivalve: valvulis inter semina subcoalitis; sessile, oblongum, obtusum, flexuosum, glabrum. Semina tria-sex, ovata, compressa, margine subcolorata, glabra. Th.

Den udmagrer Jorden saaledes at hvor den groer kan ingen anden Plante trives, omendskiöndt de ikke overskygges eller quæles af den. Formedelst dens krybende Rödder er den vanskelig at udrydde. I Bomulds-Plantagen ved Fredriksberg har den næsten qualt Bomulds-Træerne, som ellers tage til Takke med mager Jord. Th.

7. M. ADSTRINGENS; spinosa, foliis bipinnatis, partialibus octo-duodecimjugis, propriis decem-vigintijugis, foliolis linearibus villosiusculis glaucis, pedunculis geminis vel pluribus axillaribus articulatis, floribus capitato-globosis, lomentis longis compressis incano-tomentosis. S.

Ved Ningo.

Frutex vel arbuscula ramosissima, subbiorgyalis: ramis flexuosis subtomentosis: spinis stipularibus, binis, distinctis subulatis, rectis, basi subtomentosis. Folia bipinnata, sparsa: pinnis octo-duodecim, exterioribus sensim longioribus. Foliola decem-vigintijuga vix petiolulata, linearia, obtusa, subnuda, glauca, lineas tres longa, lineam lata. Petiolus communis teres, subtomentosus. Glandula minuta supra petiolum ad juga pinnarum, quæ ad extimum sæpius adest, alibi rarius. Pedunculi gemini vel plures, axilla-

*res, teretes, subtomentosi, medio articulati. Flores collecti in spicam globosam, flavam.*

Perianthium *vix manifestum, breve, campanulatum; quinquedentatum. Corolla tubuloso-campanulata, semi-quinquefida, erecta, laciniis obtusiusculis, flava. Filamenta plura corolla duplo longiora, capillaria, flava, erecta. Antheræ minutæ, subrotundæ, luteæ. Lomentum breve pedicellatum, inarticulatum, lineare, longum, obtusum mucrone, compressum, incano-tomentosum, inter semina lineis transversis impressum, margine subrepandum, quadri-sexpollicare, semiunciam latum; immaturum inter cutem membranam internam viscum continens. Semina octo-sedecim, orbiculata, compressa, pisi magnitudine. Th.*

Frugten har formedelst den Gummi-Resina som findes mellem dens Membraner, en bitteragtig sammensnærende Smag. *Th.*

---

## DI A D E L P H I A.

### DE C A N D R I A.

---

#### 195. P O L Y G A L A.

1. P. ARENARIA; floribus cristatis, racemis subaxillaribus ovatis compactis, caule erecto trichotomo, ramis dichotomis, foliis lanceolatis obtusis. *S.*

Polygala arenaria; floribus cristatis, spicis axillaribus ellipticis imbricatis caule procumbente foliis lanceolatis obtusis pubescentibus. Wild. sp. pl. 3. p. 880.

Hist og her paa de høiere Marker i Nærheden af Stranden. Blomstrer i Junii.

*Radix perpendicularis, fibrillosus. Caulis subherbaceus, vix pedalis, inferne trichotomus, erectus, tenuis, strictus, teres, piloso-pubescent, ramis dichotomis. Folia alterna, brevissime petiolata, oblongo-lanceolata, obtusa, margine subrevoluto, avenia, pubescentia, subtus glauca, pollicaria; inferiora ovato-cuneata: tenella conduplicata. Spicæ in divisuris caulis, parum supra basin ramorum, solitariae, breve pedunculatae, ovatae, grossulariæ magnitudine: floribus imbricatim digestis, suberectis, post foecundationem cernuis. Bracteæ ternæ, lineari-lanceolatae, parvæ, persistentes.*

*Perianthium triphyllum, parvum, adpressum, pubescens, persistens: foliolo superiore duplo majore, carinato-compresso: inferioribus approximatis, margine diaphanis. Corolla: Vexillum minimum, vix calyce altius, dipetalum, inferne tubo filamentorum adnatum, superne ovatum, apice reflexum. Alæ maximæ, subrotundæ, planæ, extus pubescentes, carneæ, demum virides, unguibus inter foliola calycis insertæ, patentes, persistentes. Carina alis minor, dimidiato-orbiculata, compressa, dorso infra apicem appendice penicilliformi aucta, violacea, marcescens. Capsula ovata, emarginata, compressa, utrinque sulco longitudinali, altero margine ciliata, alis tecta, marginibus dihiscentis. Semina solitaria, ovata, apice villosa. Th.*

2. **P. GUINEENSIS;** floribus cristatis, racemis subterminalibus, longissimis, floribus remotis subsecundis, caule herbaceo subsimplici foliisque filiformibus glabro. *S.*

*Polygala guineensis;* floribus cristatis, racemis axillaribus secundis, caule ramoso herbaceo, foliis filiformibus. Wild. sp. pl. 5. p. 882.

I Nærheden af Christiansborg; blomstrer i Mai.

*Caulis subherbaceus, sesquipedalis, erectus, versus medium in ramos tres quatuorve divisus: ramis subsimplicibus, teres, inferne casu foliorum denticulatus, superne foliosus. Folia sparsa subses-*

*silia, subulato-filiformia, supra sulco notata, pollicaria, erecto-patula. Racemi primo terminales deinde oppositifolii, 3-10 pollicares: floribus breve pedicellatis, remotis. Bracteæ ternæ, minutissimæ, caducæ: media lanceolata, laterales setaceæ.*

Perianthium triphyllum, parvum, persistens: foliis ovatis acutis, superiori vexillo, inferioribus carinæ adpressis. Corolla: vexillum carina dimidio brevius, dipetalum: petalis ovato-cuneatis, margine incurvatis, tubo filamentorum inferne adnatis. Alæ vexillo majores, ovatæ, planæ, colorato-venosæ, unguibus intra calycem insertæ, patulæ, deciduæ. Carina maxima, ovata, compressa, dorso versus apicem appendice penicilliformi aucta, violacea. Antheræ lineares. Stigma crassiusculum, involutum. Capsula oblongiuscula, emarginata, compresso-plana, glaberrima, subnutans. Semina solitaria, oblonga, villosa. Th.

#### 196. PTEROCARPUS.

1. P. ESCULENTUS; inermis, foliis pinnatis cum impari: foliolis 5-7 ellipticis subacuminatis subalternis, racemis axillaribus foliis brevioribus, stipulis ovatis acutis, fructibus intus suberosis. S.

Gægænæ Incolis.

Voxer meget hyppig ved Volta Flodens Bredder.

Frutex ramosissimus cortice cinereo-fusco; ramuli teretiusculi sulcis binis a petiolo subtus decurrentibus, verrucoso-punctati, fusci. Folia alterna pinnata: foliola sæpius septem, alterna, breve petiolulata, ovalia-elliptica, subacuminata, integerrima, glaberrima, subcoriacea, venosa, 2-5 pollicaria, exteriora gradatim majora; petiolus teres, supra angulatus basi crassus. Stipulæ sessiles, oblique ovatæ, acutæ, erectæ, deciduæ. Pedunculus fructiferus axillaris, folio brevior, sublignosus: fructibus pedicellatis, racemosus. Pericarpium leguminaceum, subrotundum, vix compressum, superne sutura spuria notatum, inferne carina coriacea falcata alatum, lateribus in



*torulos flexuosos nuclei juglandis instar elevatum, intus parenchymate suberoso-carnoso farctum, longitudinaliter biloculare, seminibus solitariis sutura superiori affixis. Th.*

Den umodne Frugt indeholder en hvid Pulpa som omgiver Frøene; denne ristes og spises af Negerne.

### 197. *SOMMERFELDTIA.*

*Calyx obsolete quinquedentatus. Legumen lunatum s. reniforme apice fere basin tangente, compressum, evalve, apterum. Semen reniforme, solitarium. S.*

1. *S. OBOVATA*; foliis pinnatis cum impari: foliolis 5-7 alternis, obovatis subretusis submucronulatis, glabris, paniculis terminalibus, spinis stipularibus geminis. *S.*

Ohoa-Tjo Incol.

Almindelig ved Voltas Bredder.

*Frutex orgyalis et parum ultra, ramosissimus: rami teretes, flexuosi, glabri vel tenuissime pubescentes, aculeis stipularibus geminis, subrecurvis armati. Folia 2-4 juga cum impari: foliola obovato-oblonga, obtusissima, venis tenuissimis transversim lineata, glaberrima, subtus glauca, 1-1½ pollicaria. Panicula terminalis subpubescens pedunculis subspicatis secundis; bracteæ geminæ, subrotundæ, concavæ.*

*Perianthium subventricoso-tubulatum, obsolete quinquedentatum. Corolla: Vexillum subrotundum emarginatum, in unguem attenuatum; patens, recurvatum. Alæ obovatæ, obtusæ, sursum falcatæ, erecto-patulæ, vexillo breviores. Carina falcata, acuta, basi fissa, erecta, alis brevior. Stamina: Filamentum unum, tubulosum, interne ad basin fissum, fere ad medium 10 fidum, incurvatum. Antheræ subrotundæ, erectæ, luteæ. Pistillum: Germen pedicellatum, ovatum, compressum, sericeum. Stylus subulatus, inflexus. Stigma*

*Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

○

*acutum. Legumen pedicellatum, reniforme, apice ad basin inflexum, compresso-planum, venosum, glabrum, lignoso-coriaceum, evolve, monospermum. Th.*

*Pterocarpus lunatus* Lin. suppl. 317 huc pertinet. S.

Jeg har opkaldt denne Slægt efter den norske Botaniker Pastor *Christian Sommerfeldt*, bekiendt ved sit Supplement til *Wahlenbergs Flora Lapponica* og flere botaniske Arbeider. S.

### 198. *ECASTAPHYLLUM.*

*Persoon. Synops. 2 p. 277.*

1. *E. BROWNEI*; foliis simplicibus, cordato-ovatis subtus pubescentibus. Pers. l. c.

*Pterocarpus Ecastaphyllum*, foliis simplicibus acuminatis subtus sericeis. Lin. syst. nat. edit. 12. p. 459. excl. synonym. Plum. Swartz obs. 275.

Almindelig ved Voltas Bredder.

### 199. *A B R U S.*

1. *A. PRECATORIUS*; caule lignoso volubili lævi, foliis pinnatis cum pari: foliolis ovali-oblongis subpetiolatis, oppositis glabris mucronatis. S.

*A. preicatorius*. Lin. syst. veg. 641. Wild. sp. pl. 3. p. 911.

*Caulis lignosus volubilis lævis teres. Folia alterna solitaria vel bina eidem basi inserta pinnata cum pari 8-10-12 juga: foliola ovali-oblonga petiolata opposita glabra mucronata, subunguicularia, intermedia majora. Pedunculi solitarii petiolis crassiores, flores superne in pedunculo racemosi. Legumina compressa obtusa villosa. Semina globosa coccinea s. fusca macula lata nigra altero latere. Vahl Mst.*

200. *ERYTHRINA*.

1. *E. LATIFOLIA*; foliis ternato-pinnatis: foliolis ovato-oblongis subaculeatis, petiolis glandulosis, caule arboreo aculeato, calycibus spathaceis. *S.*

Naba-tiölu Incolis.

Findes sielden vild, men dyrkes af Negerne.

Arbor 8-16 pedalis, subramosa: ramis erectis; cauleis recurvis armata, cortice cinereo rimoso, ligno subsuberoso. Folia pinnato-ternata, sæpius tantummodo apice ramorum approximata. Foliola ovata, 3-5 pollicaria, glabra, venosa, subtus glauca, et sæpe nervo aculeata. Petiolus longitudine folioli, compressiusculus, sulco exaratus, glandulis binis ad insertionem foliolorum, aculeis recurvis sæpe instructus, basi incrassatus. Stipulæ caducæ. Racemus terminalis et raro apice ramorum axillaris, simplex, spithameus-pedalis, erectus, versus apicem sensim florens. Pedunculus tomentosus. Pedicelli terni, horizontales, breves, tomentosi. Flores sesquipollicares, coccinei, deflexi. Bractæ solitariæ, ovato-oblongæ, concavæ, caducæ. Bracteolæ basi singuli pedicelli solitariæ, parvæ, caducæ, nec non binæ basi calycis, cæteris simillimæ, deciduæ.

Perianthium tubulosum: ore angusto, obliquo, obsolete dentato; coriaceum corollæ concolor, dehiscendo latere inferiori ad basin rumpens, absque poro mellifero. Corolla: Vexillum obovato-oblongum, conduplicatum, deflexum, calyce quadruplo longius. Alæ longitudine calycis, subfalcatæ, oblongæ, emarginatæ, vexillo obtectæ. Carina alis brevior: petalis dimidiato-subrotundis; emarginatis. Stamina diadelpa, longitudine fere vexilli, alterna breviora. Antheræ oblongæ, insidentes, sordide virides. Germen vix pedicellatum. Nectarium: glandulæ decem luteæ ad basin germinis circumpositæ. Legumen pedicellatum, longum, apice subulatum teretiusculum, isthmis interceptum: nodulis globosis; tomentosum, dehiscens. Semina magnitudine pisi, ovata, coccinea, nitida, plurima sæpius abortiva. *Th.*

Et Afkog af Barken bruges af Negerne mod Dysenterie og Colica, ligeledes til at lette vanskelige Födsler. Th.

201. *CROTALARIA*.

1. *C. GLAUCA*; foliis simplicibus angusto-lanceolatis mucronulatis, erectis, racemis lateralibus oppositifoliis subunifloris.

*Crotalaria glauca*, foliis simplicibus lineari-lanceolatis glabris, pedunculis axillaribus subtrifloris. Wild. sp. pl. 3. p. 974.

Hist og her paa aabne Marker blandt det unge Græs. Blomstrer i Juni og Septb.

Radix granulis passim obsita. Caulis subherbaceus, pedalis, strictus, tenuis, teres, glaucus, inferne subramosus: ramis erectis. Folia brevissime petiolata, lineari-oblonga, glaberrima, glauca,  $1\frac{1}{2}$ -2 pollicaria, die patentia, nocte erecta et cauli adpressa. Stipulae nullae. Racemus oppositifolius, 1-4 florus: Pedicelli breves remoti, fructiferi reflexi. Bractea lineari-lanceolata, longitudine pedicelli, persistentes. Bracteolae basi calycis geminae, setaceae, minutae, caducae.

Perianthium breve campanulatum, basi acutum, profunde quinquefidum: laciniis angustis, superioribus approximatis, lateralibus leviter sursum falcatis; glabrum marcescens. Corolla lutea: Vexillum subrotundum, emarginatum, planum, reflexum, extus nigropunctatum, ungue pubescenti. Carina semiorbiculata, gibba, obtusissima, apice ad alterum latus flexa et marginibus coalitis clausa, sub apice emarginata. Stamina: filamenta monadelphia. Antherae alternae subrotundae, alternae lineares. Pistillum; germen pedicellatum, stylus subulatus, versus apicem barbatus: stigma subcapitatum. Legumen breve pedicellatum, oblongum, obtusum, vix mucronatum, turgidum, glaberrimum, glaucum, pollicare. Semina 25-35, reniformia parva.

*Crotalaria graminea* Herb. Vahl. ligner meget vor Plante men adskilles dog ved linieformig-lancetformige spidsere Blade; den er fra Ostindien. S.

2. C. GENISTIFOLIA; glaber, foliis simplicibus lineari-lanceolatis subsessilibus patentibus, racemo laterali oppositifolio. S.

Caulis juncei erecti, uti tota planta, glabri. Folia breviter petiolata, fere Genistæ tinctoriæ, parum tantum latiora, sesquipollicaria, mucrone brevi terminata, avenia. Stipulæ nullæ. Racemi laterales erecti oppositifolii altitudine rami (in tribus individuis solummodo racemus solitarius ramos superat) 6-7-8 flori flores remoti. Bractæ subulatæ. Calycis laciniæ lineari-lanceolatæ. Corolla flava. Vahl Mst.

Denne Plante er fundet af Isert i Guinea og meddeelt v. Rohr som igjen har meddeelt den til vore Herbarier. Den er sikkert forskiellig fra foregaaende Art; hos *C. glauca* er Stænglen grenet neden til, hos *genistifolia* kun oventil og næsten dichotomisk; hiin har oprette næsten tiltrykte Blade, hos denne ere de udstaaende (patentia) hos hiin er der 3 el. flere Klaser paa Siden med 1-2 el. 4 Blomster, næsten to Tommer lange, og af Bladenes Længde; hos denne kun een Klase som er opret 6-8 blomstret, befæstet paa Grenens Spidse og kun lidt længere (henved 4 Tommer lang). S.

5. C. FALCATA; foliis digitato-ternatis foliolis obovatis subnudis, stipulis lanceolato-falcatis, racemis terminalibus, leguminibus glabris. S.

Temmelig hyppig i Akra, Adampi, Augna.

Caulis suffruticosus, pedalis, teres, subramosus superne uti rami villosus. Folia digitato-ternata: foliola subsessilia, intermedio pot-

*licari, lateralibus minoribus, parum emarginata, juniora utrinque villosula, cetera supra glabra, subtus subglaucescentia, rare villosa. Petioli foliorum longitudine vel parum longiores subcanaliculati, pilosiusculi. Stipulae superne in caule semipollicares in ramis quadruplo minores, dimidiato-foliaceae, subfalcatae, erectae, villosiusculae. Racemus floriferus terminalis, subspicatus, erectus; fructiferus oppositifolius, elongatus, patens. Bractea basi calycis, geminae, setaceae, caducae.*

Perianthium breve campanulatum, basi acutum, 5fidum: laciniis angustis acuminatis, superioribus magis distantibus; pubescens, marcescens. Corolla flava. Vexillum ovatum, reflexum, lateribus connivens. Carina acuminata, marginibus lanatis et versus apicem coalitis. Stamina: filamenta monadelphia, alterna breviora. Antherae alternae subrotundae, alternae lineares. Pistillum: Stylus subulatus, latere interiori vix pubescens. Legumen sessile, ovatum, obtusum, turgidum, argenteo-pubescens, semipollicare. Semina 11-14, subrotunda, compressa, umbilico emarginato. *Th.*

4. C. STRIATA; foliis ternatis, foliolis obovato-cuneatis glabriusculis, stipulis subnullis, racemis subterminalibus. S.

Hist og her, f. Ex. ved Quitta.

Caulis subherbaceus, pedalis, subramosus, subangulatus et parum flexuosus pilosiusculus. Folia digitato-ternata. Foliola obovata, antice suborbicularia, postice angustato-acuta, simpliciter venosa, supra absque nitore glabra, subtus pubescentia et glauca, mucrone brevissimo terminata: extimum maximum, lateralia parum minora. Petiolus universalis longitudine foliorum supra linea exaratus: partiales perbreves, villosi. Stipulae subnullae. Racemus ad latus alterum excrecens multiflorus: flores subapproximati. Bractea minutae, setaceae, caducae. Bracteolae basi calycis geminae, setaceae.

Perianthium breve campanulatum, basi obtusum, quinquesfidum: laciniis angustis acuminatis, superioribus conniventibus et reflexis:

*lateralibus leviter sursum falcatis et patentibus, inferiori depressa; subpubescens marcescens. Corolla flava, venis nigricantibus striata. Vexillum ovatum reflexum, connivens, ungue villosa. Carina falcata, acuminata, marginibus pubescentibus et versus apicem coalitis, reflexa. Stamina: Filamentum tubulosum, absque fissura dorsali, basi subventricosum et poro hians. Antheræ alternæ subrotundæ, alternæ lineares. Pistillum: Germen pedicellatum, margine superiori villosum. Stylus filiformis, arcuatus, barbatus. Legumen breve pedicellatum, oblongum, mucronatum, turgidum, leviter arcuatum, glabrum, sesquipollicare, deflexum. Semina 30-40 parva, reniformia. Th.*

202. A R A C H I S.

1. A. HYPOGÆA, herbacea, caule prostrato, foliis pinnatis cum pare bijuga, stipulis bifidis, leguminibus oblongis torulis venosis coriaceis 2 spermis. S.

Arachis hypogæa Wild. sp. pl. 5. p. 1021.

Engkatje Asianth. Molaque Akkrais. Assianthé Bönner Danis.

Den dyrkes temmelig almindelig, men i liden Mængde; trives næsten overalt og giver riig Höst.

*Caules herbacei undique prostrati, 1-2 pedales, inferne teretes, superne angulati subtrigoni, uti rami et petioli pubescentes. Folia alterna pari-pinnata, bijuga. Foliola obovata, fere sesquipollicaria, glabra, ciliata, subtus glauca. Petiolus bipollicaris canaliculatus. Stipulæ pollicares, bifidæ: laciniis lanceolato-falcatis acutis lineatis; basi subvaginantibus, petiolo infra articulum adnatæ, subdiaphanæ. Pedunculi axillares, brevissimi, subtriflori.*

*Perianthium tubulosum: tubus pollicaris filiformis pilosus pedicellum mentiens: limbus bipartitus. Germen in fundo tubi calicis, sessile, ovatum, minimum. Legumen longe pedicellatum, subterraneum, oblongum, subteres, torulosum, reticulato-venosum, coriaceum, uniloculare, absque sutura visibili, compressione vero*

*in duas valvulas dehiscens. Semina 2, ovata, hinc oblique truncata.*

Frøene som ere meget rige paa en tyk og mild Olie spises af Negerne; man rister Skallen indtil den falder af.

203. *PHASEOLUS.*

1. *PH. VULGARIS*; caule volubili, racemo solitario foliis brevioribus, pedunculis geminatis, bracteis calyce minoribus patentibus, leguminibus pendulis. Wild. sp. pl. 3. p. 1030. Pers. synops. 2. p. 295.

Dyrkes.

204. *PLECTROTROPIS.*

*Calyx 5dentatus. Carina hinc deflexa inde calcarata. Legumen teres, gracile.*

1. *P. ANGUSTIFOLIA*; pedunculis elongatis bifloris, leguminibus cylindricis rectis, foliis lineari-lanceolatis basi subrotundatis scabris. *S.*

Voxer paa enkelte Steder, fornemmeligen i Nærheden af Quitta blandt det høie Græs, som den snoer sig omkring.

*Caulis herbaceus, volubilis, teres, setulis manifestis scaber. Folia remota, pinnato-ternata. Foliola 2-3 pollicaria, linearia, attenuata, acuta, mucronata, subreticulata, margine scaberrima, sæpius supra albido-picta, lateralia brevissime petiolata, basi altero latere obliqua. Petiolus foliolis multo brevior, setulis retroflexis scaber. Stipulæ lineari-lanceolatæ, subpilosæ, partiales longitudine petiolulorum. Pedunculi axillares, solitarii, longissimi, 2-3 flori. Flores brevissime pedicellati, magnitudine fere Lathyri odorati, dilute coerulei.*

*Perianthium campanulatum, 5fidum (5 dentatum) marcescens: dentibus superioribus approximatis, basi auctum bracteolis duabus*



*oppositis, subulatis, parvis. Corolla: Vexillum magnum subrotundum, cordatum, emarginatum, reflexum: ungue brevi superne calloso inferne sensim attenuato. Alæ obovatae, longitudine fere vexilli, hinc basi processu calloso instructæ. Carina falciformis, e basi ad medium fissa, obtusiuscula, marginibus subcoalitis, apice dehiscens, ad latus sinistrum flexa: latere superiori calcare obtuso, cavo, latere inferiori calcare obsoleto notata. Stamina: Filamenta 10; simplex et 9solum intra carinam, ejusdemque longitudine. Antheræ subrotundæ, biloculares. Pistillum: Germen lineare, villosum. Stylus filiformis, a medio ad apicem latere interno barbatus. Stigma crassiusculum, obtusum, inferne transverse pubescens. Nectarium tubulosum, breve, basin germinis cingens. Legumen longum (subtripollicare) lineare, teretiusculum, rectum, acutum, pubescens, uniloculare, dehiscens. Semina oblonga, obsolete tetragona. Th.*

2. P. HIRUTA; pedunculis axillaribus elongatis, leguminibus quadripollicaribus linearibus cylindricis rectis, foliolis tripollicaribus ovatis acutis, 3nerviis, supra pilosis subtus nudis. S  
Voxer som foregaaende, men nærmere Aquapim i Dalene.

*Caulis herbaceus, volubilis, teres, hirsutus, pilis retroflexis. Folia remota, pinnato-ternata. Foliola tripollicaria, ovata, attenuata, acuta, mucronata, trinervia, subreticulata, supra pilis adpressis scabra, subtus nuda, vasis tantummodo primariis pilosiuscula. Petiolus longitudine foliorum, basi incrassatus, supra hirsutus, subtus setulis nigris reflexis scaber. Petioli partiales dense pilosiusculi. Stipulæ lanceolato-attenuatæ, subpilosæ; partiales longitudine petiolulorum. Pedunculus axillaris, petiolo triplo longior, crassitudine caulis, strictus, striatus, setulis nigris reflexis scaberrimus. Flores geminati, brevissime pedicellati tuberculo inserti, in capitulum pauciflorum collecti, magnitudine Lathyri odorati, dilute coerulei. Bracteolæ binæ, adpressæ ad basin calycis. Legumen 4 pollicares*

*Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

P

*lineare, teretiusculum, acuminatum, rectum, setuloso-scabrum. In caeteris partibus præcedenti similis. Th.*

Slægtnavnet har jeg dannet af *πλήκτρον* calcar og *τέρας* carina. S.

205. *D O L I C H O S.*

1. *D. OLERACEUS*; leguminibus racemosis compressis linearibus, apice unguiculato-hamatis, foliolis ovatis, caule prostrato glabro. S.

Jo Incolis, Danis Quitto-Bönnern, Anglis Calevancus.

Dyrkes.

*Caulis herbaceus, diffuso-prostratus, subflexuosus, angulatus, glaber, basi petiolorum cruento-maculatus. Folia remota, pinnato-ternata. Foliola 3-4 pollicaria, deltoidea, acuta, trinervia, venosa, glabra, subtus glauca. Petiolus foliolis longior, triquetrus, angulo dorsali obtuso, insertione foliolorum ut caulis maculatus. Stipulæ ovatae acutæ, adnatæ, infra basin processu persistente auctæ. Pedunculus petiolo longior, erectus, teres, striatus: tuberculis versus apicem glandulosus; biflorus.*

*Perianthium 4 dentatum, lacinia superiori emarginata. Corolla violaceo-purpurascens. Legumen 4-6 pollicare, vix unguem latum, lineare, acuminatum, compressum, glabrum. Semina plura, ovato-reniformia, compressa, variegata. Th.*

Augna-Negerne dyrke denne Plante hyppigen; hver Plante udbreder sig omtrent 16 Quadrat Alen og giver en riig Höst. Bællene maae afplukkes efterhaanden som de blive modne; og hvert Halvaar maae der saaes paa nye. Bönnern ere af Störreise som den almindelige Bönne (*Phaseolus vulgaris*) og temmeligen velmagende; de sælges som Cahyts Provision til Skibene.

Negerne bruge Bladene til Kaal, og en forsigtig Brug af Planten paa denne Maade skal give meget mere Frugt. *Th.*

2. D. OBOVATUS; leguminibus racemosis lineari-oblongis compressis tricarinatis glabris; foliolis obovato-subrotundis subpilosiusculis, caule volubili. *S.*

Incolis Ammba-Pang.

Ikke meget almindelig blandt Buskene langs Strandkysten, men ikke dybere inde i Landet.

*Caulis subherbaceus, longissimus, volubilis, teretiusculus, pilosiusculus; Folia pinnato-ternata. Foliola tripollicaria, obovato-subrotunda, æque longa ac lata, sæpissime retusa et basi acuta, venosa, subpilosiuscula. Petiolus teres, canaliculatus, caulis instar pilosus. Petioli partiales dense pubescentes. Stipulæ parvæ, caducæ, acutæ, basi corpusculo calloso persistente auctæ. Pedunculus semipedalis, subflexuosus, pilosiusculus: pedicelli gemini, tuberculo calloso inserti: tubercula poris secretoriis instructa.*

*Perianthium tubuloso-campanulatum, pilosiusculum, bilabiatum. Labium superius latius, bifidum: laciniis rotundatis. Labium inferius abbreviatum. Corolla purpurea, magna, odore Cheiranthi incani. Filamenta omnia connata in tubum basi hiantem et exsertentem filamentum unicum. Nectarium: annulus receptaculaceus basin germinis cingens. Germen vix manifeste pubescens. Stylus glaberrimus. Legumen 5-7 pollicare, lineari-oblongum, obtusum acumine brevi, compressiusculum, sutura superiori tricostatum, glaberrimum, intus membrana tenui divisum et vestitum. Semina 5-8, ovata, compressiuscula, hilo lineari-oblongo. *Th.**

*Dolichos rotundifolius* Vahl. *Symb. Bot.* 2. p. 81 kommer meget nær hertil, men har duunhaarede Bælle. *S.*

Negerne giøre undertiden Brug af Stænglen til at binde med. *Th.*

3. D. OVALIFOLIUS; racemis longissimis multifloris, floribus ternis, foliis ovatis glabris, caule volubili. S.

Ved Dudua.

Caulis suffruticosus, longissimus; volubilis, teres, pilis minutissimis adpersus. Folia remota, pinnato-ternata. Foliola 4-pollicaria, ovalia v. ovata, subacuminata, subreticulata, glabra. Petiolus foliis sesquilogior, teres, glaber. Petioli partiales pubescentes. Stipulae ovatae, attenuatae, caducae, basi corpusculo calloso deflexo persistente auctae. Pedunculus pedalis, strictus, teres, versus apicem magis magisque pubescens: tuberculis circiter triginta, glandulosis, trifloris. Bracteolae geminae basi calycis, subrotundae, parvae, caducae. Germen villosissimum. Caetera uti in praecedenti. Th.

4. D. NERVOSUS; leguminibus racemosis compressis margine scabris, foliolis subdeltoideis trinerviis, caule volubili. S.

I Ga.

Caulis suffrutescens, longissimus; volubilis, teres, pubescens, subscaber. Folia remota, pinnato-ternata. Foliola 3pollicaria, deltoideo-ovata, aequae lata ac longa, acuminata, trinervia, subreticulata, utrinque vix pilosiuscula. Petiolus foliolis fere sesquilogior, caule magis pubescens. Petioli partiales tomentosi. Stipulae lanceolatae; partiales lineares, attenuatae; petiolis partialibus fere longiores. Pedunculus subpedalis, erectus, teres, vix pubescens: tuberculis circiter 15, aternatim positus; 2-3 floris, poris secretoriis. Bracteolae binae basi calycis, ejusque fere longitudine, ovatae, deciduae. Perianthium breve, campanulatum, pubescens, bilabiatum: labio inferiori 3fido, superiori indiviso, acuto. Corolla alba. Legumen bipollicare, acinaciformi-oblongum, acuminatum mucrone recurvato, compressum, pubescentia tenuissima tectum, suturis scabrum, membrana tenuissima intus subdivisum ac vestitum. Semina 3-5, ovata compressa, brunneo-nigra, hilo fere semicineta. Th.

206. *STIZOLOBIUM*.

*Peerson. synops. 2. p. 298.*

1. *ST. URENS*; volubile, leguminibus racemosis, sulcis transversim lamellosis foliis inferne tomentoso-nitidis. *Peers. l. c. p. 299.*

*Dolichos urens*, volubilis, leguminibus racemosis hirtis, transversim lamellatis, seminibus hilo cinctis. *Lin. spec. pl. 2 p. 1020. Wild. sp. pl. 5. p. 1042.*

Incolis Tætjö-Pang.

I Aquapim, Volta-Krepé.

*Caulis longissimus, gracilis, teres, glaber, sumitate sericeus, arboribus volubile scandens. Folia pinnato-ternata. Foliola ovata, 4pollicaria, breve acuminata, integerrima, trinervia, venosa, supra pilis aureis conspersa, subtus sericea et quasi argentea, exsiccatione nigricantia. Petiolus teres, pubescens. Stipulae ovatae, acutae, caducae: partiales setaceae. Pedunculus axillaris, teres, pubescens, nutans, flores in racemum capitatum colligens. Pedicelli terni, breves. Bractea solitariae, pollicares, subrotundae, acutiusculae, concavae, utrinque sericeae, caducae.*

*Perianthium breve, urceolato-campanulatum, aureo-pilosum, intus villosum: labium superius integrum, subrotundum, acutiusculum adpressum; labium inferius trifidum: lobis angustatis acutiusculis, subinflexis; sinus obtusis. Corolla subcarnosa, sulphurea. Vexillum calyce triplo brevius, oblongo-ovatum, cordatum, margine involutum, reflexum. Alae longiores, maximae, oblongae, bipollicares, sursum acutae, hinc basi appendiculo calloso auctae, concavae, carinam obtegentes. Carina alarum longitudine, duplo angustior, recta, versus apicem navicellata, acuta, latere utrinque plica longitudinali magna. Stamina diadelpa. Filamenta compressa, alterna latiuscula. Antherae oblongae alternae erectae villosae, alter-*

*nce filamentis latioribus incumbentes, sublanatæ. Nectarium annulus receptaculaceus, decemcrenatus, luteus, basin germinis cingens. Germen aureo-villosissimum. Stylus subflexuosus, pubescens. Fructum haud vidi; ovarium vero uniloculare, 3-5 spermum. Th.*

Negerne stöde Stængel og Blade og farve Læder sort med den udpressede Saft, blot ved at oversmøre det og lade det tørre i Luften. *Th.*

### 207. G L Y C I N E.

1. G. SUBTERRANEA; foliis ternatis radicalibus, caulibus prostratis flexuosis, pedunculis bifloris. Wild. sp. pl. 3. p. 1053.

Incolis Aquing. Thonning. Jubbejubbe Isert.  
Hist og her.

2. G. RUFÆ; foliis ternatis lanceolatis nervis rufis, leguminibus capitatis dispermis, caule recto.

Hyppig ved Quitta.

Caulis subherbaceus, sesquipedalis, ramosus, erectus, teres, striato-sulcatus, villosus. Rami erecti angulati, villis rufis dense tecti. Folia pinnato-ternata. Foliola lanceolata, acutiuscula, mucronata, supra opaca, villosiuscula, subtus glauca, costis et margine rufo-villosis,  $1\frac{1}{2}$ -3 pollicaria. Petiolus semipollicaris dense rufo-villosus. Stipulæ ovato-lanceolatæ, acuminatæ, extus villosæ, longitudine petiolorum, deciduæ. Flores circa 20, in racemum capitatum conferti, pedunculo longitudine petioli pedicellisque rufo-villosis. Bractææ solitariæ, lanceolatæ, acuminatæ, extus villosæ, longitudine pedicellorum, caduæ.

Perianthium 5fidum, acuminatum, pilosum. Corolla calyce paulo longior. Vexillum oblongum, basi utrinque acutangulum, versus apicem reflexum et conduplicatum alas et carinam amplexens. Ca-

*rina et alæ parvæ, longissime unguiculatæ. Legumen ovale compressum, mucronatum, pilis longis rufis obsitum, dispermum, semipollicare. Th.*

Den stemmer nøie overeens med *Crotalaria picta* Vahl. Symbol. 2. p. 81 i Henseende til Bladenes Form og hele Plantens rødbrune Udseende, saa at man uden Inflorescents let kunde tage den derfor; men *C. picta* har Klaser i Bladhiørnerne og Blomsterstilke af omtrent  $1\frac{1}{2}$  Tommes Længde; hos *Glycine rufa* derimod ere Blomsterne i Bladhiørnerne sammenhobede i Hoveder og Blomsterstilkene ikke  $\frac{1}{2}$  Tomme lange. S.

3. *G. BIFLORA*, foliis ternatis, foliolis ovato-oblongis utrinque obtusis submucronulatis pilosis, floribus binis axillari-bus, leguminibus linearibus glabris subpentaspermis. S.

Hist og her.

*Caulis suffruticosus: ramis longis filiformibus, subvolubilibus, teretibus, pilosiusculo-hirsutis. Folia ternata, remota. Foliola ovato-oblonga, obtusa, mucronata, rigidula, villis utrinque adspersa, 1-1½ pollicaria. Petiolus longitudine foliolorum, pilosiusculo-hirsutus. Stipulæ ovatæ, acutæ, striatæ, adpressæ. Flores axillares, gemini. Pedunculus communis brevissimus. Pedicelli fere semipollicares, pilosi. Bractæ geminæ, subulatæ, basi pedicellorum et basi calycis.*

*Perianthium bilabiatum: labio superiori bicuspidato, inferiori trifido setaceo-acuminato; pilosum. Corolla alba, semipollicaris. Legumen lineari-oblongum, utrinque acutum, mucronatum, compresso-planum, glaberrimum, pollicare, 4-5 spermum. Th.*

β. *Foliis longioribus angustioribus, acutioribus.*

4. *G. HEDYSAROIDES*, foliis ternatis, foliolis ovatis obtusis subemarginatis mucronatis, subtus pilosis, floribus axillari-

bus subquinis, leguminibus linearibus. Wild. sp. pl. 3. p. 1060.

Voxer hist og her; blomstrer i Mai og Juni.

Caulis *inferne fruticosus, erectus; ramis longis filiformibus, subvolubilibus, teretibus, pubescentibus.* Folia *pinnato-ternata. Foliola ovata obtusa, subemarginata vel retusa, mucronata, rigidula, venosa, supra nitidiuscula, subtus pilis brevibus adpressis tecta, 1-2 pollicaria.* Petiolus *longitudine foliolorum, pubescens.* Stipulæ *subulatae, erectae.* Flores *4-8 in racemum capitatum conferti, axillares, pedunculo et pedicellis brevissimis.* Bractæ *geminæ setaceæ basi pedicelli et calycis.*

Perianthium *tubulosum, 5fidum: dentibus setaceo-acuminatis; villosum.* Corolla *alba.* Legumen *lineari-oblongum, obtusum, mucronatum, basi angustatum, compressum, leviter torosum, pilis parvis adpressis obsitum, sesquipollicare, seminibus 4-6, membranula tenuissima interstinctis. Th.*

5. G. RHOMBEA, foliis ternatis: foliolis subrotundo-rhombeis emarginatis glabris, racemis folio longioribus, leguminibus acinaciformibus dispermis. S.

G. rhombifolia, foliis ternatis subrotundo-rhombeis glabris, subtus resinoso-punctatis, racemis secundis folio longioribus, leguminibus oblongis dispermis, caule volubili. Wild. sp. pl. 3. p. 1065.?

Paa tørre Marker langs Jorden og slyngende op ad Græsarterne, Blomstrer i Juli.

Caulis *inferne suffrutescens, filiformis, volubilis, lineis a petiolo decurrentibus angulatus, tenuissime pubescens.* Folia *pinnato-ternata. Foliola rhombea, rotundata (emarginata) tenuissime reticulata, glaberrima, subtus granulis resinosis lente tantum conspicuis adpersa, subpollicaria, lateralia interiori latere obliqua: te-*



*nellâ subsericea*. Petiolus longitudine foliolorum, angulatus. Stipulæ lanceolato-subulatæ, parvæ, persistentes. Racemus axillaris, longitudine folii, 7-10 florus. Pedunculus sulcatus, glaber. Bracteæ solitariae, parvæ, deciduæ. Flores subsecundi.

Perianthium tubuloso-campanulatum, quadrisidum, acutum: dente superiori latiori, subbifido. Corolla lutea. Vexillum subrotundum planum, obsolete emarginatum, basi utrinque lobulo auctum, reflexum. Alæ margine superiori conniventes, inferiori horizontaliter patentés. Carina alis longior, oblonga, obtusa, erecta, apice fissa. Stylus subulatus, medio leviter incrassatus. Stigma capitatum. Legumen oblongum, subfalcatum, obtusum, basi angustatum, compressum, uniloculare, dispermum, semipollicare. Th.

Det er sieldent at finde en Art Glycine uden de resinöse Punkter paa Bladenes Underflade. S.

6. G. SUBLOBATA, foliis ternatis, foliolis rhombeis sublobatis subtus pubescentibus, racemis folio longioribus, leguminibus oblongis acuminatis dispermis villosiusculis. S.

Incolis Nanni - Jaa.

Hist og her paa aabne høie og magre Marker.

Caulis inferne suffrutescens, filiformis, humifusus vel etiam volubilis, teres, tenuissime striatus, tomentoso-pubescent, 1-4 pedalis. Folia pinnato-ternata, remota. Foliola ovato-rhomboidæa, sublobata, obtusa, mucronata, trinervia, venosa, utrinque pilosiuscula (subtus villosa) pollicaria. Petiolus longitudine foliolorum, teres, supra sulcatus, pubescens. Stipulæ lanceolato-subulatæ, caduæ. Racemus axillaris, folio duplo longior, 8-12 florus. Pedunculus teres, pubescens. Bracteæ solitariae, parvæ, caduæ.

Perianthium tubuloso-campanulatum, pubescens, quadrisidum: lacinia superiori bifida, reflexa. Corolla lutea, calyce duplo longior. Vexillum obovatum, emarginatum, utrinque basi lobulo auctum, atropurpureo-venosum, extus pubescens, reflexum. Alæ erectæ,

Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.

Q

*marginē inferiori patulæ. Carina oblonga, obtusa, apice fissa, atropurpureo-striata, erecta. Pistillum: Stylus subulatus, medio incrassatus: Stigma subcapitatum. Legumen oblongum, obtusum, mucronatum, versus basin angustatum et magis compressum, medio subventricosum, subfalcatum, pubescens, pollicare. Semina duo, ovata, nigra, tenuissime viridi-punctata. Th.*

7. **G. MACROPHYLLA**, foliolis acuminatis pubescentibus, lateralibus lato-ovatis, terminali lato-subrotundo. *Th.*

*Caulis herbaceus, longissimus, volubilis, teres, pilosiusculus. Folia pinnato-ternata. Foliola acuminata, acuta, 3nervia, subreticulata, utrinque pilosiuscula, pilis paucissimis longis conspersa, subtus glauca, 3pollicaria: lateralia lato-ovata, obliqua, basi obtusissima: terminale subrotundum, latius quam longum, ut fere transversim ellipticum. Petiolus foliolis sesquilingior uti caulis pubescens. Petioluli dense pubescentes. Stipulæ semipollicares, ovato-lanceolatae, attenuatae, pubescentes, margine pilosæ. Th.*

*Neque florescentiam nec fructum vidi; habitus plantæ omnino est Phaseoli, sed ob puncta resinosa subtus in foliis, licet rarissima, Glycine affinior videtur. Th.*

Mon *Glycine caribæa*? Bladenes Form svarer godt med denne Planter. *S.*

8. **G.? DENTATA**, pedunculis axillaribus multifloris petiolo brevioribus, leguminibus hirsutis binis, foliolis sublobatis dentatis subtus sericeis caule volubili hirsutissimo. *Vahl. Mst.*

*Dolichos argenteus, volubilis, pedunculis bifloris, leguminibus hirsutis, foliolis subangulatis, terminali trilobo, subtus sericeo-villosis. Wild. sp. pl. 3. p. 1047.*

Ved Fida efter Isert.

*Caulis volubilis, ferrugineo villosus. Folia petiolata: foliola terna, intermedium bipollicare, rhombeo-ovatum (uti lateralia basi cu-*

neata); lateralialia parum minora, semiovata, biloba, subsessilia: omnia obtusa, extrorsum remote rare dentata; dentibus mucronatis, supra subvillosa subvenosa, subtus e villis longis adpressis copiosissimis sericea, nervis alternis ferrugineis, juniora tota ferruginea uti petioli. Stipulæ parvæ, ovatæ. Pedunculi unguiculares: flores plures, subsessiles. Legumina pollicaria, oblonga, compressa, hirsutissima. Vahl. Mst.

## 208. C Y T I S U S.

1. C. GUINEENSIS, racemis axillaribus, pedunculis petiolis subæqualibus, foliis ovato-lanceolatis acutis tomentos. S.

Ved Whyda efter Isert.

β. Foliis fere obovato-lanceolatis, obtusiusculis, mucronatis, floribus axillaribus, pedunculis filiformibus unifloris, petiolo haud longioribus. S.

Stemmer overeens med *Cytisus Cajan* i Henseende til Bladenes Form, men de adskille sig derved at hos C. Cajan ere Bladene overtil silkehaarede hvide, hos C. guineensis mørkegrønne; hos hiin ere Blomsterstilkene næsten dobbelt saa lange som Bladene, hos denne af Bladstilkenes Længde. S. Den dyrkes af de Indfødte skiöndt sielden. Th.

## 209. R O B I N I A.

1. R. THONNINGII, racemis axillaribus pendulis, pedicellis geminis unifloris, foliis impari pinnatis: foliolis ovato-oblongis leguminibusque oblongis glabris. S.

Incolis Tah - Tjo.

Voxer hist og her i Marken, men fornemmeligen i Nærheden af Volta Floden.

Arbor statura Fagi, inermis. Rami teretes; glabri, laxi, cortice cinereo. Folia trijuga cum impari: foliola petiolata, opposita, inferiora ovata minora, exteriora ovato-oblonga pollicaria, subacuminata, utrinque glabra, obtusa, obscure venosa, tenella sericea. Stipulæ lineares deciduæ. Racemi simplices, laxi, spithamei, sæpius ante folia florentes. Pedicelli gemini, semipollicares, medio squamis binis bracteolati, pubescentes.

Perianthium urceolato campanulatum quadridendatum: dente superiori emarginato; pubescens. Corolla violacea. Vexillum extus sericeo-pubescentis. Germen breve pedicellatum, villosum. Stylus subulatus. Stigma capitatum, parvum, glabrum. Legumen magnum oblongum, compressum, sensim latius obtusum cum acumine intus pulpa exsucca in loculamentis divisum. Semina 4 - 8 ovata, compressa. Th.

Træet opnaaer næsten samme Størrelse som en Bøg. Veddet er temmelig haardt og hvidguult, men ikke meget fint. Den blødbankede Bark bruges til at lægge paa gammel Beenscade for at rense Saaret. Th.

2. R. MULTIFLORA, racemis terminalibus compositis, foliis impari-pinnatis: foliolis 11-15 ovato-oblongis subtus ferrugineo-sericeis, leguminibus hirsuto-tomentosis. S.

Incol. Ahæmeté.

Ikke meget almindelig. Blomstrer i Juni.

Radix repens. Caulis inermis, ramosissimus, orgyalis ultrave. Rami teretes, cinerei, verruculoso-punctati, ramuli subtomentosi. Folia 5-7 jуга cum impari. Foliola oblonga, acuminata, subacuta, rigidiuscula, supra nitida, subtus ferrugineo-sericea, bipollicaria, exteriora sensim longiora, infima ovata, extimum ovato-oblongum. Petiolus subcompressus, sulco exaratus, basi incrassatus pubescens. Stipulæ lanceolatae, attenuatae, marcescentes, petiolares

*setaceæ ad singulum par foliolorum. Racemus terminalis et raro in sumitate axillaris, compositus. Pedunculus communis vix semipedalis, erectus, teres, ferrugineo-tomentosus. Racemuli 10-20, uni-tripollicares, superiores sensim breviores: floribus subsecundis confertis, plurimis abortientibus. Pedicelli solitarii. Bracteæ racemulorum solitarie, geminæ vel ternæ, pedicellorum solitarie, ovatae, acutæ. Bracteolæ basi calycis geminæ, subrotundæ, acutæ, persistentes.*

*Perianthium breve cylindricum; gibbum, ferrugineo-tomentosum, quadridentatum: dente superiori obsolete emarginato. Corolla alba, glaberrima. Filamenta diadelpa. Stigma glabrum. Legumen lineari-oblongum, obtusum cum acumine, arcuatum, compresso-planum, e villis densis ferrugineo-fuscis tomentosum, 4-6 pollicare, loculamentosum. Th.*

Roden udbankes til en blöd Visk som Negerne bruge til at vaske sig med. *Th.*

3. R. CYANESCENS, racemis terminalibus axillaribusque compositis, foliis pinnatis cum impari, foliolis ovali-oblongis glabris, leguminibus lanceolato-oblongis subpubescentibus. S. Incolis Akassi.

Voxer hist og her paa Marken.

*Radix repens. Caulis fruticosus, ramosissimus; orgyalis ultrave, glaberrimus, junior erectus, adultior procumbens v. subscandens. Folia 3-5 juga cum impari: foliola oblongo-ovalia subacuminata, subacuta, rigidiuscula, venoso-reticulata, supra nitida, subtus pilis lente tantum visibilibus obsita, 3-5 pollicaria, infima ovata, exteriora sensim majora. Petiolus compressiusculus, sulco exaratus, basi incrassatus. Stipulæ acutæ, marcescentes. Racemus terminalis raro in sumitate axillaris, compositus, elongato-pyramidatus, sensim florens. Pedunculus communis subpedalis, erectus, teres, pu-*

*bescens*. Racemuli 20-40, 1-3pollicares, superiores sensim breviores: floribus confertis, plurimis abortientibus. Bracteæ solitariae, basi pedunculorum et pedicellorum parvæ, deciduæ, et duæ ad basin calycis.

Perianthium brevè campanulatum, patens, quadridentatum: dente superiori latiori, integro; tomentoso-pubescens. Corolla violacea, glaberrima. Filamentum internum basi liberum, superne cum cæteris in tubum coalitum. Antheræ didymæ. Stigma glabrum. Legumen sessile, lanceolato-oblongum, compressum, pubescens. Th.

Roden anvendes som hos den foregaaende. Bladene stödes og lægges paa gammel Beensgade for at rense Saaret. Th.

4. R. ARGENTIFLORA; racemis axillaribus erectis pedicellis geminis, corollis sericeis, foliis pinnatis cum impari, foliolis oblongis venis ferrugineis, leguminibus tomentososo-ferrugineis. S.

Incolis Lablaku.

Ved Ada.

Arbor alta. Rami teretes, glabri, fusci pallide punctati. Folia petiolata, trijuga cum impari: foliola petiolata, opposita, extimum tripollicare reliqua minora, oblongo-ovata, infima subrotunda, sæpe obtuse acuminata, supra nitidiuscula pilis minutis adspersa, subtus pube tenui ferruginescente tecta (venis utrinque ferrugineo-tomentosis). Petiolus teretiusculus, basi incrassatus ferrugineo-tomentosus. Stipulæ minutissimæ. Racemi axillares, simplices, multiflori, erecti, (raro compositi) tomentosi, fere longitudine foliorum. Pedicelli brevissimi gemini. Bracteæ solitariae, minutæ, caduæ, ad basin calycis geminæ, subrotundæ, parvæ, deciduæ.

Perianthium urceolato-campanulatum, obsolete quadridentatum, dente superiori emarginato; ferrugineo-tomentosum. Corolla clausa sericeo-argentea, aperta albo-violacea. Vexillum cordatum obsolete

*emarginatum. Alæ ovatæ hinc cordatæ. Filamentum internum cum cæteris in tubum coalitum et basi tantum liberum. Stylus haud pubescens. Stigma glabrum, capitatum. Legumina oblongo-lanceolata interdum extrorsum sensim latiora, mucronata, compressa, subtripollicaria, e villis densis fusco-ferrugineis tomentosa. Th.*

Den nærmer sig til *Robinia mollis* Rohr fra Amerika; Forskiellen er at hos *R. mollis* ere Grenene sribede besatte med rustfarvet Filt, hos *R. argentiflora* derimod næsten glatte besatte med blege Punkter; hos hine ere Klaserne længere og mere slatne saavelsom og Bladstilkene mere tæt filtede, hos denne ere Klaserne opreiste stive, og saavelsom Bladstilkene minder filtede; hos hiin ere de nederste Smaablade ægformige tilspidsede, hos denne næsten runde. Dog er det vel muligt at disse to Planter kun ere Afarter. S.

#### 210. E M E R U S.

*Horn. hort. reg. bot. p. 666.*

1. *E. ACULEATA*; floribus racemosis, foliolis linearibus obtusis mucronatis glabris, petiolo communi aculeata caule subherbaceo lævi glabro. S.

*Emerus aculeata*, floribus racemosis, foliolis linearibus obtusis, rachi aculeata, caule herbaceo. Horn. l. c. p. 696.

*Coronilla aculeata*, racemis paucifloris, foliolis linearibus obtusis mucronatis, rachi foliorum aculeata, lomentis filiformibus teretibus caule herbaceo. Wild. sp. pl. 3. p. 1147.

*Sesbania aculeata* Peers. Synops. 2. p. 316.

I Ga paa Markerne.

*Radix granalis albidis vel fuscis gelatinosis passim adspersa. Caulis subherbaceus, 3-5 pedalis, subramosus, patens, oblique errec-*

*tus, teres, glaberrimus. Folia paripinnata, 30-50 juga: foliola lineari-oblonga, glaberrima, subtus glauca, subpollicaria, exteriora et inferiora sensim minora. Petiolus 6-10 pollicaris, glaberrimus, compressus subtus aculeatus. Stipulae subulatae, glabrae, caducae. Racemi axillares, bipollicares, erecti, 7-10 flori. Pedunculi glabri. Bracteolae utrinque basi calycis, subulatae, caducae.*

*Perianthium breve campanulatum, gibbum, glabrum, quinquedentatum: superioribus approximatis; margine pubescens. Corolla lutea. Vexillum subrotundum, cordatum, emarginatum, extus nigropunctatum, intus basi bicalle, reflexum. Alae vexillo paulo breviores, oblongae, erectae. Carina longitudine alarum, falcata, obtusissima, margine ad basin denticulum exserens. Filamentum simplex et novemfidum. Stylus versus apicem pubescens. Legumen sessile, filiforme, 6-10 pollicare, teres, ad semina nodosum, pungens, septulis membranaceis laculamentosum, bivalve, deliiscens. Semina ovali-oblonga, poro umbilicali. Th.*

2. E. PUBESCENS; floribus racemosis, foliis lineari-oblongis mucronatis subtus villosis petiolo communi aculeato, caule herbaceo laevi pubescente. S.

Ikke sielden, i Ga, Adampi, Augna.

*Radix conspersa granulis gelatinosis fuscis. Caulis herbaceus, bipedalis, subramosus, oblique erectus, patens, subangulatus, villosus. Folia paripinnata, 16-24 juga. Foliola lineari-oblonga, obtusa, mucronata, semipollicaria, supra nudiuscula, subtus glauca, villosa. Petioli villosi, subaculeati. Stipulae subulatae, villosae, caducae. Racemi foliis breviores, 5-10 flori, laxi. Pedunculi villosi. Bracteolae basi calycis geminae, subulatae, minutae, caducae.*

*Perianthium campanulatum, breve, semiquinquefidum, acutum, glabrum (laciniis lanceolatis, acutis, ustulatis). Corolla lutea. Vexillum subrotundum, cordatum, emarginatum, extus nigropunctatum, reflexum. Alae obovatae oblongae, erectae. Carina falcata,*



*obtusissima, longe unguiculata. Filamentum simplex et novemfidum. Stigma hyalinum. Legumen brevissime pedicellatum, 4-6 pollicare, filiforme, ad semina nodosum, pungens, loculamentosum, bivalve, demum dehiscens. Semina oblonga, poro umbilicali notata. Th.*

Nær beslægtet med den foregaaende, men tilstrækkeligen adskilt ved de blaagraae laadne Blade og den noget kantede duunhaarede Stængel. Fra *Coronilla picta* Wild. adskilles den ved piggede Axstilke og Bladstilke. S.

### 211. R A T H K E A.

*Calyx campanulatus, 4fidus: lacinia superiori semifissa. Corolla striata. Filamenta connexa. Lomentum pedicellatum, suturis utroque sinuatum (moniliforme) S.*

1. R. GLABRA; fruticosa, foliis pinnatis, foliolis obovato-oblongis obtusis mucronatis, racemis axillaribus paucifloris, lomenti articulis ellipticis striatis. S.

Ikke almindelig, i Ga; blomstrer i Juni.

*Frutex bi-tripedalis, ramosissimus, teres: ramulis nudis. Folia impari-pinnata, 6-8 juga. Foliola alterna, obovato-oblonga, obtusa, mucronata, glaberrima, subtus glauca. Stipulae angustissime lanceolatae, acutae, patentes, marcescentes. Racemi axillares, foliis breviores, 3-6 flori, laxi. Bractea lanceolatae, subsetosae. Bracteolae binae, lanceolatae, basi calycis.*

*Perianthium campanulatum, hinc gibbum, mucronibus minutis atrovirentibus aspersum, subaequale, 4fidum: lacinia superiori semifissa. Corolla flava venis atro-rubentibus. Vexillum ovatum, emarginatum, intus basi bicalle, calyce vix duplo longius, reflexum. Alae ovatae erectae, conniventes. Carina falcato-semiorbiculata, obtusa, parum declinata, longitudine vexilli. Filamenta connata in tubum interne fissum. Germen pedicellatum, marginibus ciliatum.*

*Nectarium annulus callosus, cingens basin pedicelli germinis. Lo-*

mentum *pedicellatum, moniliforme, compressiusculum: articulis 3-5, ellipticis, striatis, vix semipollicaribus, extimo acuminato, Semina ovalia, compressa. Th.*

*Robinia squamata* Vahl. Symb. 3. p. 88. t. 69. Wild. Sp. pl. p. 1153, *Hedysarum sennoides* Wild. Sp. pl. 3. p. 1207, (*Hedys. fruticosum* Röttler) og fleere høre til denne Slægt. S.

Jeg har opkaldt denne Slægt efter *Rathke*, Professor i Naturhistorien ved Universitetet i Christiania. S.

## 212. ÆSCHYNOMENE.

1. Æ. QUADRATA; caule herbaceo scabriusculo, foliis pinnatis, foliolis 28-36 oblongis obtusis mucronulatis, pedunculis subunifloris, lomenti articulis medio scabris. S.

I Ga, Adampi, Augna; ikke almindelig. Fundet i Blomst i Oct., Novbr.

*Radix fusiformes, albida, granulis gelatinosis fuscis conspersa. Caulis herbaceus, subramosus, patens, erectus, teres, glaber, superne ramisque angulato-striatus, pilosus, 1-2 pedalis. Folia pari-pinnata, 12-16 juga. Foliola sæpe alterna, lineari-oblonga, obtusa, mucronata, glaberrima, subtus glauca, semiunguicularia. Petiolus subtus ad lentem hispidulus. Stipulæ dimidiato-sagittatæ, membranacæ adpressæ, deciduæ. Pedunculi axillares uniflori, vel rarius racemoso-bi-triflori oculo armato hispiduli. Bractea una alterave medio pedunculi, lanceolata, semisagittata, setuloso-dentata, persistens.*

*Perianthium profunde bifidum: labiis oblongis, superiori bidentato, inferiori obsolete tridentato. Corolla alba, sæpius resupinata, marcescens. Vexillum oblongo-ovatum, venis coloratis, connivens. Alæ oblongæ, erectæ. Carina alis longior. Filamenta in tubum interne fissum connata. Germen pedicellatum. Lomentum pedicel-*

*latum, 1-1½ pollicare, lineare, rectum, obtusum, margine seminifero integrum et sæpius deorsum spectans, altero margine repandum: articuli 7-8, quadrati, plani, utrinque medio torosi, hispidulososcabri. Semina reniformia. Th.*

Den adskilles tilstrækkeligen fra *Æschynomene diffusa* ved stivhaaret Stængel, Grene og Blomsterstilke, ved større og flere Blade som nedenunder mangle Aarer, og ved Plantens hele Habitus. S.

### 215. STYLOSANTHES.

1. ST. GUINEENSIS; foliis ternatis, foliolis lanceolatis acutis glabris, bracteis lanceolatis ciliatis, caule procumbente. S.

Meget almindelig i den frugtbare Tid af Aaret paa magre Pletter i Nærheden af Havet.

*Caulis suffruticosus, procumbens, subramosus, tenuis, teres, altero latere alternatim pubescens, 1-2 pedalis. Folia alterna, remota, pinnato-ternata. Foliola sesquiunguicularia, lanceolata, mucronata, glaberrima, lineata. Petiolus folioli longitudine, medio articulatus. Stipulæ vagina membranacea, petiolo infra articulum adnata, ore utrinque subulato-acuminata, striata, latere oppositifolio pubescens et denique fissa, marcescens. Spica foliosa, stipulis equitantibus tecta, florendo sensim elongata demum 1-1½ pollicaris. Folia floralia parva, inferiora ternata, exteriora simplicia. Bractæ villosociliatæ, sæpe hirtæ.*

*Perianthium tubulosum: tubus longitudine stipulæ, gracilis, pedunculum mentiens. Limbus campanulatus, quinquefidus: laciniis margine pubescentibus, quatuor vexillo incumbentibus, quinta carinam fulciete. Corolla lutea, ori calycis tubi inserta, marcescens. Vexillum subrotundo-obcordatum, planum, reflexum. Alæ vexillo multo breviores, obovatæ, concavæ, erectæ. Carinæ longitudine*

*alarum, falcata, angusta, apice fissa.* Stamina: *Filamentum tubulosum, tubo calycis insertum, decemfidum: laciniis alternis longioribus.* Antheræ *alternæ oblongæ, alternæ subrotundæ.* Pistillum: *Germen oblongum, in fundo tubi calycis. Stylus longitudine staminum. Stigma acutiusculum, lente pubescens. Lomentum oblongum compressum, subreticulatum, stylo recurvato hamatum, biarticulatum, bractea obtectum. Th.*

*Variat spicis magis minusve elongatis, bracteis vel stipulis floralibus simpliciter ciliatis vel etiam subtus piloso-hispidis. S.*

*Stylosanthes erecta* Beauvois Flore d'Oware et de Benin Tab. LXXVII. afviger kun ved glatte Bractæe; saa at det maaskee er samme Plante.

#### 214. ZORNIA.

*Peerson, Synops. 2. p. 318.*

1. *Z. DIPHYLLA*, foliis binatis lanceolatis, bracteis geminis ovatis utrinque acutis adnatis subciliatis, lomenti articulis pubescentibus aculeatis. *Peers. l. c.*

*Hedysarum diphyllum.* *Wild. sp. pl. 3. p. 1178. Spec. pl. 2. p. 1055.*

Mon alle af *Persoon* anførte Arter af *Zornia* med Rette afsondres fra *Hedysarum*? *Zornia pulchella* P. (*Hedysarum pulchellum* Lin.) har ikke stivhaarede neppe laadne Lomenter. *S.*

#### 215. HEDYSARUM.

1. *H. RUGOSUM*, foliis simplicibus lineari-lanceolatis subtus pubescentibus, stipulis calycibusque glumaceis, caule erecto, lomentis rugosis longitudine calycis. *S.*

*Hedysarum rugosum*, foliis simplicibus lineari-lanceolatis, stipulis calycibusque scariosis, caule erectiusculo piloso, lomenti articulis transversim rugosis. *Wild. sp. pl. 3. p. 1172.*

Ikke almindelig, blomstrer i Juni.

Caulis *sesquidalis, suffruticosus, erectus, virgato-ramosus, teres, glaber, linea pubescenti subtus a petiolo decurrente. Folia remota, lineari-oblonga, basi rotundata, subacuta mucrone minuto. Petiolus bilinearis apice articulo obsoleto. Stipulæ cauline sessiles, subamplexicaules, angusto lanceolatae, acuminatae, striatae, subciliatae, scariosæ, petiolo duplo vel triplo longiores, erectæ. Stipulæ petiolaris in articulo petioli minutissimæ. Racemus simplex, terminalis omnium ramorum, 1-6 pollicaris. Pedicelli geminati, bilineares, erecti, per paria tres lineas distantes. Bracteæ ad singulum par pedicellorum solitariae, pedicellis paullo longiores, ovatae, acuminatae, ciliatae, concavae, glumaceæ, caducae.*

Perianthium *quadripartitum, foliolis trilinearibus, subæqualibus, angusto-lanceolatis, concavis, ciliatis, glumaceis, patentibus, immutato-persistentibus, superiori latiori et emarginato. Corolla vix longitudine calycis, lutea. Alæ et carina erectæ, peracta vero foecundatione elasticæ deflexæ. Pistillum: Stylus filiformis, subflexuosus. Lomentum calice vix longius, angusto-lanceolatum, subcompressum, erectum: articulis 4-5 transversim rugosis. Th.*

Den stemmer overeens med *Hedysarum glumaceum* ved det firdeelte Bæger og derved at Leddene af Lomentum ere rynkede paa tvers; men adskilles ved haaret Stængel og Blade; ved længere og budtere Blade, ved flere og større Blomster og Blade ved Blomsterne og ved kortere Lomenta. S.

2. H. OVALIFOLIUM, foliis ovalibus subcordatis subtus venis pilosiusculis, stipulis glumaceis, racemis lateralibus paucifloris, lomentis racemosis cylindræis reticulato-rugosis pubescentibus. S.

Ved Ada.

Radix *granulis passim adspersa. Caulis subpedalis, suffruticosus, ramosus, tenuis, strictus, adscendens: ramulis angulatis, pube-*

*scenitibus. Folia simplicia, ovalia, subcordata, mucronata, venoso-reticulata, glabra, margine et vasis subtus pilosiuscula, pollicaria ac ultra, superiora multo minora. Petiolus trilinearis, articulo vix manifesto. Stipulæ amplexicaules, ovatæ, acuminatæ, erectæ, glumaceæ, longitudine petioli. Stipulæ petiolares nullæ. Racemus laterifolius, 2-3 pollicaris, 6-10 florus. Pedicelli geminati. Bractææ solitariæ, pedunculum amplexantes, ovatæ, tridentatæ, glumaceæ, magnitudine stipularum, caducæ.*

Perianthium bilabiatum, striatum, longitudine fere corollæ: labium superius bifidum, inferius trifidum laciniis lanceolato-subulatis, corolla brevius. Lomentum lineare, longum, cylindricum compressiusculum, reticulato-rugosum, tenuissime pubescens: articulis 3-6 truncatis. Semina oblonga. Th.

Adskilt fra *Hedysarum moniliforme* ved meere kortstilkede Blade, og ved Biblade af samme Længde som Bladstilken; fra *H. vaginale* ved duunhaarede Lomenta som danne Klaser. S.

5. **H. LANCEOLATUM**, foliis ovato-lanceolatis acutis, superioribus angustioribus, subtus incanis stipulatis, caule fruticoso ramulorum angulis pilosis, lomentis hirtis. S.

I Buskadserne i Dalene ved Aquapim. Blomstrer i Juni, Juli og August.

Caulis suffruticosus, virgato-ramosus: ramulis angulatis, pilosus. Folia ovato-lanceolata, attenuata, obsolete acuminata, acuta, basi rotundata, supra glaberrima, subtus glauca pilisque brevibus adpressis dense obsita, 3-6 pollicaria, superiora lanceolata. Petiolus pollicaris, supra planus, pubescens, apice articulo brevissimo pubescenti auctus. Stipulæ cauline sessiles, lanceolatæ, setaceo-acuminatæ, erectæ, caducæ; petiolares geminæ, setaceæ, erectæ, articulo petioli longiores. Racemus in apice ramorum axillaris et terminalis

*simplex, spithameus ultrave, multiflorus. Pedicelli geminati, erecti, vix bilineares. Bractæ ad pedicellorum paria solitariae, parvulae, lanceolatae, acuminatae, persistentes. Flores parvi.*

*Perianthium breve - campanulatum, quadridentatum: dentibus subulatis, superiori latiori et emarginato. Corolla violacea. Alae et Carina post anthesin deflexæ. Lomentum 5-8 articulatum, planum, inferiori margine emarginato, glochidibus minutissimis dense obsitum: articulis semiorbiculatis. Semina ovata compressa. Th.*

Meget nær beslægtet med *Hedysarum gangeticum*, men adskilt ved ægformig-lancetformige Blade; af hvilke de övre ere smallere; — Grenene danne derhos spidsere Vinkler som ere mere haarede; og Lomenta ere besatte med flere og længere Hager. S.

4. H. DELTOIDEUM, foliis simplicibus deltoideo-ovatis obtusis subtus tomentosis, racemis axillaribus solitariis, terminalibus paniculatis, bracteis ternis, lomentis ramisque ferrugineo-tomentosis, S.

Blandt Buskene paa forhen dyrkede Steder i Dalene ved Aquapim. Blomstrer i Junii og Julii.

*Caulis fruticosus, orgyalis, ramosus, erectus: ramis teretibus, striatis, ferrugineo-tomentosis. Folia deltoideo-ovata, obtusa, mucronata, margine subæquali, supra dense pilosiuscula, subtus villosa-tomentosa et quasi argentea, vasis primariis et margine ferrugineis, costata, venoso-reticulata, 3-6 pollicaria. Petiolus vix pollicaris dense ferrugineo-tomentosus, articulo brevissimo auctus. Stipulæ cauline sessiles, attenuatae, erectæ, marcescentes; petiolares setaceæ, longitudine articuli. Inflorescentia racemosa, axillaris et terminalis, illa simplex, hæc composita et foliis parvis interrupta spithamea et paulo ultra. Pedicelli geminati, breves, erecti. Brac-*

teæ ad singulum par pedicellorum ternæ setaceæ, parvæ, intermedia longior et decidua, laterales persistentes.

Perianthium breve-campanulatum pilosiusculum, quadridentatum: dente superiori latiori integro. Corolla violacea. Alæ et Carina post anthesin deflexæ. Lomenta pollicaria, densa, quinquarticulata, plana, ferrugineo-tomentosa, glochidibus albis minutis densissime obsita: articulis semiorbiculatis. Th.

Nærmer sig til *Hedysarum velutinum*, men som Beskrivelsen udviser, noksom forskiellig derfra. I Iserts Herbarium findes en Plante under Navn af *Hedysarum umbrosum* med spidsere Blade, mindre stribede mindre laadne og rødbrune Grene; maaskee en Varietet af den foregaaende, maaskee en egen Art; den er fundet af Isert ved Whydah. S.

5. H. GRANULATUM, foliis ternatis, foliolis obcordatis subtus pilosiusculis, racemis lateralibus paucifloris, lomentis compressis subrectis villosis pilis albis glochideis, caule prostrato piloso. S.

Ikke almindelig; voxer og blomstrer i Junii og Julii.

Radix simplex, adspersa granulis magnitudine sinapios. Caulis basi suffrutescens: ramis undique prostratis, semipedalibus, subsimplicibus, filiformibus, villosis-hirsutis, purpurascensibus. Folia pinnato-ternata; foliola obcordata, retusa, basi sæpius obtusa, supra glaberrima, subtus subpilosa, vix semipollicaria. Petiolus longitudine foliolorum, pubescens. Stipulæ cauline sessiles lanceolatae acuminatæ, erectæ: petiolares setaceæ longitudine petiolulorum. Racemus laterifolius, 4-6 florus. Pedicelli geminati, filiformes pubescentes-pilosi erecti, deflorati reflexi, sæpe tantummodo duo axillares abque pedunculo communi. Bractæ solitariae, ovatae, acuminatæ, caducæ.



Perianthium bilabiatum: labio superiori bifido; inferiori tripartito laciniis subulatis; villosum, (strigosum pilis albidis) marcescens. Corolla violacea. Carina margine inferne utrinque exserens denticulum divergentem, erecta, post anthesin cum alis elastice reflexa. Lomentum 2-7 articulatum, planum, margine inferiori emarginatum, glochidibus albidis minutissimis pubescens: articulis semiorbiculatis. Semina ovata, compressa. Th.

Kommer meget nær til *Hedysarum triflorum*, men adskilles ved at Klaserne sidde i Bladhjørnerne. Fra *H. repens* afviger den ved de omvendt-hierteformige udrandede Smaablande. S.

6. H. FRUTICULOSUM, foliis ternatis, foliolis obovato-oblongis obtusis mucronatis subtus sericeis, caule virgato tereti, racemis terminalibus simplicibus. S.

Incolis Alipoma-Kripei.

I Nærheden af Aquapim, ikke meget almindelig.

Caulis fruticosus, pedalis, virgatus, teres, sericeus. Folia pinnato-ternata. Foliola obovato-oblonga, reticulata, supra glabra, subtus subsericea et glauca, pollicaria. Petiolus longitudine foliorum, triqueter. Stipulae sessiles, setaceo-acuminatae, erectae, semipollicares, persistentes. Stipulae petiolares setaceae, longitudine petiolulorum. Racemus terminalis ramulorum, simplex, multiflorus, 3-6 pollicaris. Pedunculus sericeus. Pedicelli geminati, fere semipollicem distantes, erecti. Bractea solitaria, ovata, acuminata, ciliata, glumacea; caducea.

Perianthium corolla dimidio brevius, quadripartitum: laciniis subulatis, superiori bifida. Lomentum pollicare, quadriarticulatum, planum, margine inferiori emarginatum, glochidibus albidis minutis dense obsitum: articulis semi-orbiculatis. Th.

7. *H. PICTUM*; foliis simplicibus pinnatisque, foliolis 5-7, lineari-lanceolatis, racemo terminali spicato longissimo comato, lomentis glabris nitidis plicatis. S.

*Hedysarum pictum*, caulescens, foliis pinnatis lanceolatis racemo longissimo spicato, lomenti articulis ellipticis flexuoso-plicatis. Wilden. sp. pl. 3. p. 1204.

Hist og her ikke sielden, især paa aabne Marker.

*Caulis suffruticosus, simplex, erectus, teres, setis hamosis minimis dense obsitus, utrinque linea transversa a casu stipularum notatus. Folia infima simplicia, ovato-subrotunda, caulina pinnata. Foliola 3-7 lineari-lanceolata, basi rotundata, sensim attenuata, obtusiuscula mucrone minuto, supra glaberrima, disco saepius albedo-variegata, subtus setulis scabra, costata, subreticulata, glauca, 3-6 pollicaria. Petiolus foliolorum longitudine, teres, supra sulcatus, setulosus. Stipulae caulinae sessiles, subamplexicaules, acuminatae, caducae. Stipulae petiolares ad juga foliolorum gemina, subulato-setaceae, petiolulis longiores. Racemus simplex, terminalis, spicatus, spithameo-pedalis. Pedicelli geminati, glochidibus minutis obsiti; deflorati incurvati, quo calycis inferior pars in superiorem evadit. Bractea ad singulum par pedicellorum solitariae, glumaceae, sessiles, ovato-lanceolatae, acuminatae, pilis longis ciliatae, purpurascens, caducae.*

*Perianthium quinquesidum: laciniis subulatis, patulis, inferioribus longioribus; pilosum, coloratum. Corolla lilacina. Alae et carina erectae, post anthesin vero elastice deflexae. Pistillum: Germe lineare, flexuosum. Stylus filiformis. Lomentum moniliforme, contortum (flexuoso-plicatum) calycem vix superans: articulis 3-4 subrotundis, glaberrimis, laevibus, nitidis, cinereo-coerulescentibus. Semina subrotunda, compressiuscula. Th.*

216. *INDIGOFERA*.

1. I. *TETRASPERMA*; foliis simplicibus linearibus acutis mucronulatis sericeis, caule virgato, leguminibus axillaribus solitariis tetraspermis. *S.*

I. tetrasperma, foliis simplicibus: oblongo-linearibus, ramis virgatis, legumine tetraspermo. Peers. synops. 2. p. 525.

Ikke almindelig; paa opryddede Steder, f. Ex. i Ga.

Caulis *suffruticosus*, 1-2 *pedalis*, *ramosissimus*: ramis *filiiformibus*, *angulatis*, *strigilloso-scabris*, *diffusis*. Folia *simplicia*, *linearia*, *acutiuscula*, *mucronata*, *basi angustata*, *utrinque strigillosa*, *pollicaria*. Petiolus *brevissimus*, *articulo insertus*. Stipulae *subulatæ*, *parvæ*, *conniventes*. Flores *axillares*, *brevissime pedunculati*, *subsolitarii*: *unicus tantum fructiferus*.

Perianthium *parvum*, *patentissimum*: *dentibus acutis*. Corolla *dilute coccinea*. *Vexillum ovatum*, *acutum*, *extus sericeum*. *Carina acuta dorso sericea*. Legumen *oblongum*, *cylindraceum*, *subcompressum*, *obtusum mucrone*, *strigilloso-incanum*, *loculamentosum*, *tetraspermum*. *Th.*

Den er saa sielden at jeg ikke har havt Leilighed til at prøve den med Hensyn til Anvendelsen; den fortjener heller ikke Opmærksomhed i denne Henseende, da den er saa liden og kun har faa Blade. *Th.*

2. I. *PROCERA*; foliis simplicibus lanceolatis pubescentibus mucronatis, racemis paniculatis foliosis, leguminibus ovatis compressiusculis dispermis. *S.*

Hist og her i Dalene ved Aquapim.

Caulis *suffruticosus*, *bipedalis*, *orgyalis vel parum ultra*, *erectus*, *virgato-ramosus*: rami *graciles*, *lineis a petiolo decurrentibus angulati*, *strigilloso-incani*, *superiores sensim breviores*. Folia *spar-*

*sa, simplicia, oblongo-lanceolata, obtusa, mucronata, versus basin angustiora, utrinque strigillosa, bipollicaria. Petiolus brevissimus articulo insertus. Stipula lanceolato-subulatae, parvae, conniventes, persistentes. Panicula terminalis, racemulosa, pyramidata, pedalis, foliis ad ramificationes primarias. Racemuli florendo sensim elongati, uni-bipollicares, multiflori, inferiores subramosi, rudimento folii suffulti, exteriores simplicissimi bracteati. Pedicelli prope calycem articulati, erecti. Bractea basi pedicellorum parvae, persistentes. Plurimi flores decidui pedicellis infra articulum persistentibus.*

*Perianthium parvum, subplanum: dentibus acuminatis, superioribus divergentibus. Corolla coccinea. Vexillum ovatum, subacutum, extus nigro-sericeum. Carina acuta, dorso nigro-sericea. Anthera mucronatae. Legumen oblongiusculum, subcompressum, obtusum mucrone, pubescens, dispermum. Th.*

Den opnaaer en betydelig Höide; men da den under Væxten stedse taber de ældre Blade og de tilbageblevne ikke ere tilstede i nogen Mængde saa vil den af denne Aarsag være utienlig, med mindre Dyrkningen heri skulde giøre nogen Forandring; dog bidrager Fugtighed og Tørhed intet hertil, thi jeg fandt den eens paa fugtige og tørre Steder. *Th.*

3. I. THONNINGII; foliis ternatis, foliolis ellipticis utrinque pilosiusculis, racemis subspicatis folio longioribus, leguminibus subulatis subtetragonis reflexis, caule subherbaceo procumbente. *S.*

Paa et enkelt Sted mellem Labodei og Ursue i Ga.

*Caulis subherbaceus, gracilis, procumbens: ramis filiformibus, angulatis, strigillosis. Folia pinnato-ternata. Foliola elliptica, mucronata, utrinque pilosiuscula, subtus glauca, magnitudine aequalia, sesquiungicularia. Petiolus filiformis, pollicaris. Stipulae*

*setaceæ, parvæ, divergentes. Racemus axillaris; subspicatus 2-4 pollicaris: leguminibus arcte reflexis. Bracteæ minutæ, caducæ.*

Perianthium parvum, patens: dentibus superioribus divergentibus. Corolla purpurea. Legumen lineari-subulatum, obsolete tetragonum, strigillosum, pollicare, loculamentosum, 8-10 spermum. Th.

4. **J. GUINEENSIS**, foliis ternatis foliolis ovato-oblongis acutis pilosis, lacinis simplicibus, racemis subtrifloris, caule prostrato hirsuto. S.

#### I Nærheden af Labode i Akkra.

Caulis subherbaceus, prostratus, gracilis; teres, hirsutus; purpurascens. Folia pinnato-ternata: infima simplicia. Foliola elliptico-oblonga, acuta, utrinque pilosa, pilis supra decumbentibus, subtus erectis: intermedium pollicare, lateralia triplo minora et fere basi petioli inserta. Petiolus longitudine folioli minoris, hirsutus. Stipulæ lanceolato-setaceæ, pilosæ, patulæ. Racemus axillaris, folio paulo brevior; sæpius triflorus. Pedunculus capillaris, glaber, basi pilosus. Bracteæ nullæ.

Perianthium corolla duplo brevius; patens, pilosum; profunde quinquesidum: laciniis setaceis. Corolla purpurea; extus pubescens. Legumen non vidi. Th.

5. **J. TENELLA**; foliis ternatis quinato-pinnatisve, foliolis linearibus, racemis axillaribus foliis subduplo longioribus, leguminibus compressis polyspermis. S.

Blot fundet ved Quitta i lös sandet Jordbund; i Novbr. med Blomster og Frøe.

Caulis subpedalis, suffruticosus, tenuis, ramosus: ramis filiformibus, teretibus, strigillosis. Folia simplicia, ternata, quinatovepinnata, linearia, utrinque strigillosa, glauca, unciam longa, lineam lata. Stipulæ setaceæ, parvæ, erectæ, persistentes. Racc-

mus *axillaris*, *subquindecimflorus*, *primo longitudine folii*, *strendo sensim elongatus*. *Pedicelli floriferi*, *erecti*, *fructiferi reflexi*. *Bracteæ setaceæ*, *minutæ*, *caducæ*.

*Perianthium profunde quinquesidum: laciniis longitudine fere corollæ*, *setaceis*, *erecto-patulis*, *atropurpureis*, *argenteo-villosis*. *Corolla dilute-coccinea*. *Legumen lineare*, *unciam longum*, *levissime falcatum*, *compressum*, *strigillosum*, *6-12 locale*, *dissepimentis membranaceis*.

Meget liig *Indigofera senegalensis* Lamarck Encyclopedie, men dog derfra forskiellig. Hos denne ere Bladene bredere og sidde 7 sammen, Klaserne ere tregange saa lange som Bladen, Bællene længere og mere segldannede; hos *I. tenella* derimod ere Bladene linieformige sidde 5 sammen, Klaserne meget kortere, Bællene kortere mindre segldannede og sammentrykte. S.

Den er for ubetydelig i Væxt til at kunne dyrkes med Nytte. Th.

6. I. ELEGANS; foliis simplicibus pinnatisque, floribus axillaribus solitariis, laciniis calycinis setaceis rectis; leguminibus dispermis nigro-tomentosis. S.

Voxer i Ga og Adampi.

*Caulis suffruticosus, subpedalis; ramis angulatis, strigillis hinc inde spectantibus conspersis*. *Folia 2-4 juga, exteriora ternata, extima simplicia et conferta*. *Foliola ovato-oblonga, obtusa, cuneata, pilis adpressis conspersa, quadrilinearia*. *Petiolus pilis adpressis obsitus*. *Stipulæ setaceæ, patentes*. *Flores in summate ramulorum axillares solitarii, versus apicem confertiores*. *Pedunculus bilinearis, ebracteatus, fructiferus apice reflexus*.

*Perianthium patentissimum, subæquale, nigro-hirsutum: laciniis setaceis, rectis*. *Corolla coccinea: Vexillo et Carina nigro-villosis*.

Legumen calyce duplo longius, oblongum, teretiusculum, hirsutis brevi nigra densissima tectum, dispermum. *Th.*

Jeg meddeelte *Vahl* denne Plante under Navn af *J. nigricans*; den stemmer imidlertid ikke overeens med den Character som findes i *Peersons Synopsis* paa *J. nigricans*; skiöndt det rimeligviis er samme Plante som *Vahl* her meddeelt *Jussieu*. Indtil denne Tvivl er hævet har jeg givet den et andet Navn. *S.*

Den er for lille til at fortjene Opmærksomhed som Indigo-plant, og Negerne anvende den ikke. *Th.*

7. *J. PULCHRA*; foliis ternatis pinnatisque 2-5 jugis foliolis cuneatis, floribus axillaribus solitariis terminalibus subcapitatis, laciniis calycinis lanceolatis sursum falcatis, leguminibus ferrugineo-hirsutis. *S.*

Indigofera pulchra, foliis simplicibus ternatis pinnatisque cuneatis hirsutis, floribus axillaribus solitariis terminalibus subcapitatis, leguminibus hirsutis. *Wilden. sp. pl. 5. p. 1259.*

Indigofera pulchra foliis simplicibus pinnatisque, floribus axillaribus solitariis, laciniis calycinis lanceolatis sursum falcatis, leguminibus dispermis ferrugineo-tomentosis. *Peerson. synopsis. 2. p. 528. N. 64.*

I Ga og Adampi.

Caulis suffruticosus, pedalis vel parum ultra, subfastigiato-ramosus: ramis angulatis, pilosiusculo-tomentosis. Folia pinnata 2-5 jugä, exteriora ternata, extima simplicia et conferta. Foliola obovato-oblonga, obtusa, cuneata, supra pubescentia, subtus villosiuscula, quadrilinearia. Petiolus pilosiusculus. Stipulae setaceae, patentés. Flores in summate ramulorum axillares, solitarii, apicem versus magis magisque conferti subcapitati. Pedunculus bili-

*nearis, medio bractea setacea instructus; fructiferus apice reflexus.*

Perianthium patulum, longitudine corollæ, ferrugineo-hirsutum, laciniis subæqualibus, lanceolatis, leviter sursum falcatis. Corolla coccinea: Vexillo et carina ferrugineo-villosis. Legumen calycem vix superans, oblongum, teretiusculum, ferrugineo-tomentosum, dispermum. S.

Bladene tørres, rives til fint Pulver og ströes i gamle Been-Saar; som derefter bades med et Afkog af samme. Th.

8. J. GLUTINOSA; viscosa, foliis 2-4 jugis obovatis, racemis subspicatis longitudine folii et paulum ultra, leguminibus erectis secundis 2-4 spermis. S.

Voxer i Sand ved Atokke i Augna.

Caulis suffruticosus, pedalis, ramosus; patens, teres, pilis apice glanduliferis viscosis dense obsitus. Folia bi-quadrifuga. Foliola obovata, obtusa, basi acuta, utrinque pilosiuscula, semipollicaria. Stipulæ setaceæ, patentes. Racemus axillaris, spicatus, longitudine folii: leguminibus secundis, verticali - erectis. Bracteæ setaceæ; caduceæ.

Perianthium corollæ fere longitudine, dense pilosiusculum, purpurascens, profunde quinquefidum: laciniis setaceis, patulis. Corollo coccinea. Vexillum ovatum, acutum. Carina obtusa. Legumen oblongum, teretiusculum, dense pilosum pilis glanduliferis intermixtis, loculamentosum, 2-3-4spermum.

9. J. FERRUGINEA; foliis bi-trijugis, foliolis obovatis pubescentibus, spicis axillaribus foliis fere duplo longioribus, leguminibus secundis reflexis ferrugineo-hirsutis. S.

J. lateritia, foliis pinnatis ternatisque obovatis viscoso-hirsutis, racemis folia subæquantibus, leguminibus tetragonis hirsutis. Wilden. sp. pl. 3. p. 1253?



Paa sandede Marker i Ga, Adampi og Augna.

Caulis *subherbaceus, pedalis et ultra, subsimplex, procumbens, obsolete angulatus, hirsutus*. Folia *bi-sæpius tri-rarius quadrijuga. Foliola obovata, subretusa, mucronata, basi subacuta, villosa: villis adpressis, pollicaria*. Petiolus *hirsutus*. Stipulæ *setaceæ, hirsutæ, patentés, semipollicares*. Racemus *axillaris, folio duplo longior: floribus numerosis, confertis, leguminibus imbricatis, secundis, reflexis*. Bracteæ *setaceæ hirsutæ, caducæ*.

Perianthium *ferrugineo-hirsutum: laciniis setaceis, longitudine fere corollæ, erecto-patulis*. Corolla *purpurea*. Legumen *lineare, teretiusculum: suturis prominulis; rectum, ferrugineo-hirsutum, sesquiunguiculare, loculamentosum, 6-8spermum*. Th.

Adskilles fra *J. hirsuta* ved to eller tre Par omvendt ægformige Smaablade, meget længere og smallere Bælle, som have en lang Braad og et rustfarvet Laad. Hos *J. lateritia* Wild. ere Bladene trekoblede eller finnedede, klæbrig-haarede, Bællene haarede; men *Wildenow* angiver ikke hvilken Farve dette Laad har, og den Figur han citerer, nemlig *Jacq. ic. rar. 5. t. 596*, ligner meere *J. hirsuta*, da Smaabladeene ere ægformige og Bællene besatte med hvide Haar, ogsaa Beskrivelsen i *Jacq. Collect. 2. p. 559* passer bedre paa *J. hirsuta*. S.

Jeg har ingensteds fundet den i den Mængde, at jeg kunde anstille et ordentligt Forsøg med den: Jeg har samlet en Deel af den, borttaget Stænglerne, og sammenpresset det øvrige i et meget stort Glas og overgydet samme med Vand, men det gik over i Forraadnelse uden at giære; Bladenes Farve og Udseende love heller ingen Indigo. Jeg tvivler om, at den har

Navn eller Nytte for Negerne, jeg har i det mindste ingen af Delene kunnet opdage. *Th.*

10. J. MACROPHYLLA; foliis quadrijugis, foliolis ovatis pubescentibus, subtus glaucis, spicis longissimis axillaribus, caule fruticoso. *S.*

I Krepe ved Byen Töffri.

*Frutex ramosissimus, orgyalis vel biorgyalis ultrave, erectus: ramis teretibus ramulis ob lineam utrinque a petiolo decurrentem prismatico-tragonis, nigro-pubescentibus. Folia quadrijuga. Foliola ovata, utrinque tenuissime sericea, subtus glauca, 1-1½ pollicaria. Petiolus canaliculatus, pubescens. Stipulae setaceae, erectae. Spica racemosa, axillaris, verticali-erecta, tenuis, 4-10 pollicaris: floribus innumeris, magnitudine congenerum, patentibus; leguminibus reflexis. Bractea setaceae, deciduae.*

*Perianthium parvum, subplanum, ferrugineo-pubescentibus, quinquedentatum: superioribus distantibus. Corolla e viridi purpurascens: vexillo et carina extus ferrugineo-pubescentibus. Legumen polyspermum.*

11. J. ORNITHOPODIOIDES; foliis quinquejugis, foliolis obovatis cuneatis, racemis folio brevioribus, leguminibus arcuatis torulosis pubescentibus, caule suffruticoso. *S.*

I Ga, Adampi, Augna ved Byerne.

*Caulis suffruticosus, 2-3 pedalis, subcorymboso-ramosissimus: rami teretes, ramuli subangulati, pilis minimis adpressis cani. Folia 3-6 jуга saepius quinquejuga. Foliola obovata, obtusissima, subcuneata, utrinque tenuissime sericea, sesquiunguicularia. Petiolus semiteres, pilis exiguis obsitus. Stipulae setaceae, parvae. Racemus axillaris, folio paulo brevior, subvigintiflorus. Pedunculus incanus: leguminibus reflexis. Bractea minutae, caducae.*

*Perianthium parvum, patentissimum, quinquedentatum: dentibus su-*

*perioribus distantibus. Corollae viridi purpurascens. Vexillum obovatum, extus pubescens. Legumen lineare, teretiusculum, torulosum, arcuatum, pilis exiguis conspersum, loculamentosum, sesquipollicare. Semina 7-12.*

Sikkert forskiellig fra *Indigofera tinctoria* og *Anil*; hos *J. tinctoria* ere Smaabladene rigtignok af samme Form, men Bællene ere utydelig firkantede, og ikke knudrede; hos *J. Anil* ere Smaabladene meere aflang-ægformige; Bællene segldannede, utydelig firkantede og kun halv saa lange. S.

Denne Art af *Indigofera* er den almindeligste af de i Guinea bekiendte Arter; den voxer ved enhver Negerbye, som ligger ved Söekanten, hvorimod jeg ikke har fundet den i Marken i nogen Afstand fra Byerne, heller ikke ved Rio Volta, naar jeg undtager nogle faa Planter, som ere fremkomne af Fröe, som ere udkastede paa Jorden. Ved Ningo og Qvitta har jeg fundet den i störst Mængde og tillige i den bedste Væxt; den synes at ynde en sandet ikke alt for haard Jordbund, den kan udholde megen Törre, thi paa den törreste Aarstiid, naar de fleeste Planter visne, staaer denne endnu i god Væxt; den blomstrer næsten hele Aaret igiennem, men meest efter langvarig Regn, den plages ikke meget af Insekter, og ædes ikke heller af tamme Kreaturer. Omendskiönt denne Art *Indigofera* er den almindeligste og störste, saa er den dog ingensteds tilstede i den Mængde, at den uden særdeles Dyrkning kunde forsyne et Indigomagerie. For at erfare, hvorledes den vil trives i en feed og fugtig Jordbund, som netop er den modsatte af den hvori den voxer, har jeg ladet noget Fröe saae paa Colonien ved Dudna. Jeg har ikke kunnet opdage, at Negerne

kiende nogen medicinsk eller oekonomisk Nytte af denne Plante; jeg har ikke engang kunnet erfare dens Navn, da det dog er en Plante, der voxer i deres Byer; og den eneste Brug, som undertiden giøres af den, er til Feiekoste. *Th.*

12. *J. HENDECAPHYLLA*; foliis pinnatis, foliolis 9-11nis obovato - oblongis utrinque strigillosis, spicis fructiferis elongatis, leguminibus reflexis æqualibus, caule subherbaceo procumbente, ramis ancipitibus. *S.*

Indigofera hendecaphylla, foliis pinnatis undenis oblongis glabris, racemis spicatis folio brevioribus, leguminibus tetragonis reflexis, caule herbaceo procumbente. Wilden. sp. pl. 3. p. 1233.

Indigofera hendecaphylla, foliis pinnatis, floribus spicatis leguminibus tetragonis pendulis villosis, caulibus prostratis. Jacq. ic. rar. 3. t. 570. Collectan. 2. p. 358?

Indigofera endecaphylla Palisot. Beavois Flore d'Oware & de Benin. T. 2. pag. 44. Tab. LXXXIV.

Sielden; ved Tessin og Quitta.

Caulis subherbaceus, pedalis, procumbens, compressus, glaber vel strigillis conspersus: ramis ancipitibus. Folia pinnata. Foliola 9-11, alterna, obovato-oblonga, obtusa mucrone, supra glabra vel strigillis adspersa, subtus glauca et semper strigillosa, semipollicaria. Petiolus depresso-latiusculus, per caulem decurrens. Stipulae trilineares setaceo-acuminatae, basi dilatatae, diaphanae, adpressae. Racemus spicatus, floribus imbricatis: floriferus longitudine folii, fructiferus duplo longior, leguminibus arcte reflexis. Bractea subulatae, caducae.

Perianthium strigillosum vel rarissime glabrum: laciniis setaceis, erecto-patulis, longitudine fere corollae. Corolla purpurea. Legumen lineare, rectum, obsolete tetragonum, subcompressum, subpollicare strigillis conspersum, loculamentosum, 6-8spermum. *S.*

*Varietas adest ramis magis foliosis, foliis magis approximatis foliolis haud minoribus, leguminibus paulo brevioribus. S.*

Jacquins Beskrivelse og Afbildning passer ikke godt. S.

Dens Udseende röber ikke Indigo; Bladene ere af en almindelig mørkegrön Farve. Th.

13. J. DENDROIDES; foliis multijugis, foliolis oblongis strigillosis, racemis filiformibus strictis folio longioribus, vexillis sericeis leguminibus nitidis strigillosis erectis. S.

Indigofera dendroides, foliis pinnatis glabris multijugis lanceolatis, racemis folio longioribus filiformibus, vexillis strigosopilosis, leguminibus erectis. Wilden. sp. pl. 3. p. 1255.

Indigofera dendroides, foliis pinnatis glabris, racemis axillaribus, leguminibus linearibus glabris, caule erecto annuo. Jacq. Ic. rar. 3. t. 571. Collect. 2. p. 557.

Hist og her, især paa opdyrkede Steder.

Caulis fruticosus, 1-2 pedalis, ramosus: ramis patentibus, filiformibus, strictis, pubescentibus. Folia 5-10 juga; foliola oblonga (obtusata, mucronata) utrinque strigillis minutis obsita, subtus incana, quadrilinearia. Petiolus filiformis, semiteres. Stipulae setaceae, parvae, a petiolo divergentes. Racemus axillaris, folio longior: floribus 8-12 satis distantibus. Pedunculus filiformis strictus. Pedicelli fructiferi erecti. Bractea subulatae, minutae, caducae.

Perianthium parvum, patens: dentibus acutis, superioribus divergentibus. Corolla saturate rosea. Vexillum extus sericeum. Legumen lineare, acutum, tereti-tetragonum, strigillosum, pollicare, loculamentosum: seminibus 6-10 (nigro-purpurascens, exsiccatione tetragonis vel parallelepipedibus rugosis.) Th.

Ved Luppen seer man at Bladene ere besatte med tiltrykte Haar. S.

Dens Udseende synes at røbe Indigo; men den er for lille til at komme i Betragtning. *Th.*

217. *T E P H R O S I A.*

*Peerson. synops. 2. p. 328.*

1. *T. ELEGANS*; foliis ternatis quinato-pinnatisque, foliis cuneato-oblongis supra viridibus lineatis subtus argenteo-nitido-sericeis pedunculo subracemoso brevissimo axillari. *S.*

*I Aquapim.*

*Caulis suffruticosus, erectus, ramosus, obsolete angulatus, dense villosus-tomentosus. Folia ternata, pinnata bijuga c. impari. Foliola sesqui-bipollicaria, lineari-oblonga, versus apicem sensim latiora, obtusissima, sæpe emarginata, basi acuta, supra glabra, venis lineata, subtus villis argenteis densissime tecta, nervo ferruginescente. Petiolus unguicularis, teres, sericeus. Stipulæ ovatae, attenuatae, adpressæ, sesquilineares. Racemus axillaris, brevissimus, pauciflorus. S.*

2. *T. LINEATA*, foliis pinnatis, foliolis 7-21 cuneato-oblongis mucronatis villosiusculis, stipulis subulatis, racemis lateralibus elongatis, leguminibus subternis subfalcatis villosiusculis patentissimis loculamentosis. *S.*

*Caulis suffruticosus, ramosus, tenuis, flexuosus, procumbens: ramis angulatis dense pilosiusculis. Folia 3-10 jуга. Foliola semiuncialia, ovato-oblonga, cuneata, obtusissima, sæpius emarginata mucrone reflexo, tenuissime lineata, utrinque villosiuscula, subtus vero densius et glauca. Petiolus pilosiusculus. Stipulæ semiunguiculares, subulatae, pubescentes. Racemus primo terminalis, denique lateralis, elongatus, strictus, pubescens; floribus geminis cum rudimento tertii. Bractæ subulatae, ternæ. Legumina patentissima,*

*Perianthium quinquedentatum vel quinquesidum: laciniis subsubulatis; villosum. Corolla purpurea. Vexillum villosum. Legumen bipollicare, subfalcatum, sesquilineam latum, lineare, compressum, pubescens, loculamentosum, subenneaspermum. Th.*

Beslægtet med *Tephrosia purpurea*; men denne er aldeles glat, har meget større Smaablade, meget længere mangeblomstrede Klaser, større nærmere staaende Blomster, meget fine Blomsterstilke af 2 Liniers Længde; hvorimod *T. lineata* er besat med bløde Haar, Smaabladene hos samme mindre, Klaserne kortere, Blomsterne mindre, fiernere, Blomsterstilkene ikke en Linie lange, tykkere. S.

5. *T. HIRSUTA*; foliis pinnatis, foliolis ovato-oblongis villosiusculis, stipulis subulatis, racemis paucifloris subfoliosis, leguminibus rectis subtomentosis unilocularibus, ramis hirsutis. S.

#### I Ga, Adampi.

*Caulis suffruticosus, ramosus, tenuis, flexuosus, debilis: ramis angulatis hirsutis. Folia 3-5 juga. Foliola sesquiunguicularia, obovato-oblonga, obtusissima, sæpe emarginata, sæpius integra, tenuissime lineata, utrinque villosa, subtus glauca. Petiolus ut caulis hirsutus. Stipulae subulatae, pilosiusculae. Racemus terminalis ramulorum raro lateralis, strictus uti caulis hirsutus, pauciflorus. Flores subsolitarii remoti. Flos unus alterve basi pedunculi axillaris, præterea sæpius folium ternatum ad infimos dentes pedunculi loco bractea intermedia, quo flores primo intuitu videntur axillares. Bractea ternæ, setacæ. Legumina erecta.*

*Perianthium hirsutum. Corolla purpurea; Vexillum subvillosum. Legumen sesquipollicare, lineare, rectum, compressum, villosiusculo-subtomentosum, uniloculare, subenneaspermum. Th.*

4. **T. LINEARIS**; foliis pinnatis, foliolis 5-11 lineari-  
bus angustissimis, stipulis setaceis, pedicellis racemorum soli-  
tariis, leguminibus subrectis. *S.*

*Tephrosia linearis*, foliis pinnatis, foliolis angustissi-  
mis linearibus subtus sericeis, stipulis filiformibus, leguminibus  
racemosis pendulis. Peers. synops. 2. p. 350.

*Galega linearis* Wild. sp. pl. 3. p. 1248.

Hyppig i Ga, Adampi, Augna.

Caulis *suffruticosus, ramosus, erectus, gracilis: ramis filifor-*  
*mibus, angulatis, sericeo-pubescentibus. Folia impari-pinnata, 1-5*  
*juga. Foliola sesquipollicaria, lineam lata, leviter utrinque atte-*  
*nuata, obtusiuscula, glabra, venis obsolete lineata, subtus sericea*  
*et glauca. Petiolus ut caulis pubescens. Stipulae setaceae. Racemus*  
*primo terminalis denique laterifolius, filiformis elongatus subquadri-*  
*florus floribus solitariis saepe cum rudimento. Bractea setacea, ternae, per-*  
*sistentes. Legumina patentia, stricta.*

Corolla *purpurea. Vexillum villosum. Legumen bipollicare,*  
*sesquilineam latum, lineare, compressum, pilosiusculum, loculamen-*  
*tosum, subneaspermum. Semina variegata. Th.*

---

## POLYADELPHIA.

### ICOSANDRIA.

---

#### 218. CITRUS.

1. **C. PANICULATA**; foliis ternatis, floribus panicula-  
tis. *S.*

Koklo-Tjo Incolis.



Arbor viginti-trigintapedalis umbrifera, ramosissima: ramis cinerascens spinosis: spinis uni-quadrillicaribus, axillaribus, solitariis, subulatis, rectis, ramulis glabris subinermibus. Folia alterna, digitato-ternata. Foliola brevissime petiolata, lanceolato-elliptica, obtusiuscula, glanduloso-crenulata, uninervia, subavenia, pellucide-punctata, nitida, bi-quadrillicaria. Petiolus communis semiteres, nudus, sesquillicaris; petiolulis insertis. Stipulae nullae. Inflorescentia: panícula billicaris folio uno alterove instructa, in ramis anni praecedentis axillaris, glabra, pedunculis et pedicellis articulo insertis. Bractea nullae.

Perianthium monophyllum, planum, quadratum, glabrum, minimum. Petala quatuor, oblongo-ovata, plana, subcoriacea, crassiuscula, sessilia, patentia, alba, extus subviridia et glanduloso-punctata. Filamenta quindecim, subulata, corolla duplo breviora, patentia, in orbem receptaculo inserta, saepe in plura vel pauciora corpora cohaerentia, saepius libera. Antherae oblongae, erectae, quadrangulares: angulis dehiscentibus, flavae. Nectarium: margo viridis crenatus, cingens basin germinis. Germen ovatum, superum. Stylus cylindricus, brevis. Stigma crassum, ovatum, viscidum, intus octodecemloculare. Bacca corticosa, dura, diametro tri-quinquellicaris, subglobosa, octodecemlocularis, pulpa cellulosa, viscosa. Semina subovata, callosa. Th.

Frugten samles af Negerne og brændes til Aske, hvoraf man uddrager en Luud som koges med Palmolie til Sæbe. Th.

## SYNGENESIA.

## ÆQUALIS.

## 219. LACTUCA.

1. L. TARAXACIFOLIA; foliis runcinatis denticulato-ciliatis pubescentibus subtus lævibus, inferioribus verticalibus, racemis corymbosis nudis, pedicellis squamosis, pappo brevissime stipitato. S.

Sonchus taraxacifolius; pedunculis squamosis, floribus paniculatis, foliis runcinatis calloso-dentatis basi attenuatis. Wild. sp. pl. 3. 3. p. 1511. Pers. syn. 2. p. 563.

Abloge Incolis.

Voxer hist og her, fornemmeligen paa forhen dyrkede Steder.

Radix simplex. Caulis subramosus, erectus, inermis, teres, glaber: ramis axillaribus erectis. Folia oleracea, runcinata, acutiuscula, ciliato-dentata, præter denticulos rigidulos inermia, inferiora verticalia vel obliqua (supra subpubescentia). Inflorescentia terminalis, paniculato-corymbosa, partialibus racemosis, pedicellis brevibus squamosis.

Anthodium cylindricum, imbricatum: squamis plurimis, acutiusculis, margine membranaceo. Corolla composita, vigintiflora, imbricata, uniformis: flosculis omnibus æqualibus, hermaphroditis, flavis. Propria ligulata; limbo lineari, truncato, quinquedentato, patenti. Filamenta quinque capillaria, longitudine tubi corollæ. Antheræ tubulosæ, lineares, erectæ. Germen parvum, oblongum, coronatum pappo piloso subsessili. Stylus filiformis, staminibus parum longior. Stigmata duo, recurva. Pericarpium nullum, antho-

*dium connivens, oblonge conicum, demum reflexo-patens. Semen lineare, tenue anthodio dimidio brevius; pappus breve stipitatus: pilis simplicissimis. Receptaculum nudum, punctatum, planiusculum. Th.*

Den synes mig snarere at burde henføres til *Lactuca* end til *Sonchus*, da Calyx aldeles er som hos den førstnævnte Slægt og Pappus skiöndt meget kort dog stipitatus. S.

Europæerne bruge den som Salat under Navn af vild Endivie. Den har en bitteragtig Smag og lidt narcotisk Lugt; Negerne bruge den udpressede Saft som smertestillende i friske Saar. Afkoget eller Bladene tillavede som Kaal bruges i Blodgang. Th.

Den har i Udseende Lighed med *Lactuca scariola*. Th.

## 220. B I D E N S.

1. B. ABORTIVA; floribus radiatis, foliis inferioribus integris, superioribus pinnatifidis pinnatisque foliolis 3-5 ovatis utrinque attenuatis, seminibus radii abortivis. S.

Et almindeligt Ukrud i og i Nærheden af Aquapim.

Radix simplex, radiculis plurimis. Caulis herbaceus, articulatus, subramosus, brachiatus, tetragonus, glaber, bipedalis. Folia primordalia pinnatifida, inferiora simplicia, caulina obsolete pinnatifido-ternata, rarove quinato-pinnata; foliola ovata, acuminata; desinentia in petiolum, acute serrata, costata, venosa, rugosiuscula, vix scabriuscula, bi-tripollicaria, intermedium majus. Petiolus canaliculatus. Inflorescentia: terminalis, subramosa, foliis rudibus intermixta: pedunculis elongatis, unifloris, strictis.

Anthodium ovato-cylindricum, pubescens, longitudine disci corollæ, basi integrum, multifidum: laciniis duplice serie alternis; exterioribus angustis, versus apicem leviter dilatatis, acutis, apice

*recurvatis; interioribus latioribus, membranaceis, versus apicem angustatis, obtusiusculis, margine diaphanis, adpressis. Corolla composita æqualis, radiata: hermaphroditis plurimis luteis in disco; fœmineis quinque-septem albis in radio. Propria hermaphroditi tubulosa, superne parum ampliata, quinquedentata: dentibus acutis, patulis. Propria foeminea ligulata, hermaphrodita parum longior, lata, trifida: laciniis acutiusculis, intermedia angustiori. Filamenta quinque. Anthera tubulosa, corolla vix longior. Germen hermaphroditi oblongum, compressum, bi-trive aristatum. Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum. Germen foeminei tenue. Stylus simplex, sæpius deest. Stigma nullum. Pericarpium: calyx immutatus, demum reflexus, marcescens. Fructus maturus in globum divergit. Semen hermaphroditi anthodio longius, lineare, tenue, angulatum, armatum aristis binis tribusve, semine triplo brevioribus, setis minutis retrospectantibus scaberrimis. Semen foeminei rudimentum abortiens. Receptaculum subplanum, punctatum, paleaceum: paleis ad basin singuli flosculi solitariis, longitudine anthodii, linearibus, angustis, carinato-concavis, deciduis. Th.*

## 221. C A C A L I A.

1. C. UNIFLORA; herbacea, foliis inferioribus petiolatis ovatis acutis, superioribus sessilibus lyrato-laciniatis, supremis et rameis lanceolatis inæqualiter dentatis basi laciniatis, pedunculis terminalibus unifloris. S.

Hist og her ikke almindelig.

Radix radiculosa. Caulis herbaceus; subramosus, erectus, teretiusculus, pubescens, bipedalis. Folia alterna, eroso-dentata, subnuda, oleracea: inferiora petiolata, ovata, acuta; superiora sessilia, oblonga, laciniato-lyrata. Pedunculus terminalis, uniflorus, pubescens, rudimento unius alteriusve folii superne gradatim ut squamula aparente.

*Anthodium oblongum, subconico-cylindricum, monophyllum, striatum multidentatum, glabrum, basi squamis subulatis in series duas aut tres distantibus calyculatum, apicibus sphacelatis. Corolla composita anthodio parum longior, flosculis numerosis uniformibus hermaphroditis omnibus. Corollula tubulosa filiformis: limbo quinquefido, erecto, violaceo; persistens. Anthera tubulosa, corollula brevior. Germen oblongum, coronatum pappo longitudine anthodii. Stylus longitudine corollulæ. Stigmata reflexa. Pericarpium: Anthodium conico-connivens, demum reflexum, pappo communi globoso. Semen oblongum, subtilissime striatum pappo pilloso simplici. Receptaculum punctatum, nudum. Th.*

## 222. CHRYSOCOMA.

1. C. AMARA; fruticosa, foliis ovatis integerrimis subtus sublanatis, ramulis subtomentosis. S.

Tah-Tjo Incolis.

Hist og her, skiöndt ikke almindelig; ved Quitta og paa Öerne i Augna-Söen. Blomstrer i Novbr.

*Radix subramosa, alba. Frutex orgyalis vel ultra, ramosus: ramulis ferrugineo-subtomentosis, scabriusculis. Folia alterna, ovata, integerrima, subundulata, subtus sublanata, tri-sexpollicaria; basi acuta. Petiolus vix dimidio folii longitudine, teres, ferrugineo-tomentosus, insertus. Stipulæ nullæ. Inflorescentia paniculato-corymbosa, ramificationibus divergentibus; pedunculis tomentosis; pedicellis adspersis squamulis.*

*Anthodium ovato-cylindricum e squamis plurimis oblongis margine tenui, obtusis, imbricatis, adpressis: interioribus sensim longioribus. Corolla composita uniformis, anthodio duplo longior, corollulis circa sedecim, omnibus hermaphroditis, alba. Corollula propria tubulosa, fauce parum dilatata: limbo quinquepartito, laciniis acutis, erectis. Anthera corolla parum longior, Germen oblon-*

*gum, anthodio duplo brevius, pappo fere longitudine corollae. Stigmata duo, recurva. Calyx immutatus. Semina solitaria, oblonga. Pappus sessilis, pilosus, patens. Receptaculum nudum, planum, punctatum. Th.*

Negerne anvende denne Plante til forskiellig medicinsk Brug: til gammel Beenskade bruges et Afkog af Bladene til Badning; paa Saaret selv lægges den blödbankede og vædede Bark af Roden; naar Blodgang ikke er hæftig, bruges et Afkog af Bladene med lidet Paradiiskorn til at drikke; i rheumatiske Smerter bruges Bladene udtrukne i koldt Vand til Bad, og derefter oversmøres Kroppen med den fintrevne Rod; men med denne sidste Operation er noget Fetis forbundet. Roden men især Bladene have en temmelig reen meget bitter Smag. Af Europæerne har jeg seet den anvendes til bitter Essents, som har været meget god. *Th.*

2. C. VIOLACEA; herbacea, foliis ovato-lanceolatis subserratis cauleque striato pubescente, panicula corymbosa. S.

Hist og her paa aabne Marker.

*Radix simplex. Caulis herbaceus, subsimplex, patulus, erectus, teres, striatus, pubescens, bipedalis. Folia alterna, breve petiolata, ovato-lanceolata, basi acuminata, subintegerrima, venosorugosa, utrinque pubescentia, pollicaria. Stipulae nullae. Inflorescentia terminalis ramoso-corymbosa, divergens, ut caulis pubescens, ebracteata vel raro passim squamula instructa.*

*Anthodium oblongum, cylindricum, pubescens, imbricatum: squamis linearibus mucronatis extimis gradatim minutissimis, maturescens reflexum. Corolla composita uniformis, cylindrica, anthodio duplo longior: corollulis circa viginti quinque hermaphroditis, æqualibus, tubuloso-linearibus, limbo quinquefido erecto violaceo. An-*

thera corollula brevior. Germen oblongum, pappo longitudine tubi corollæ. Stylus longitudine corollæ. Stigmata duō recurva. Semina oblonga, oculo armato pubescentia, pappo simplici sessili, piloso, patenti, argenteo. Receptaculum nudum, planum, punctatum. Th.

## S U P E R F L U A.

## 223. E R I G E R O N.

1. E. SPATHULATUM; foliis spathulato-lanceolatis semi-amplexicaulibus serratis glabris, caule herbaceo striato, thyrso ramoso multifloro. S.

Ved Aquapim.

Caulis herbaceus, teres, strictus, nudus, erectus. Folia sparsa, semiamplexicaulia, spathulato-lanceolata, serrata, versus basin integra, glabra, bi-quadripollicaria. Inflorescentia terminalis, ramosa, multiflora.

Anthodium ovatum, imbricatum, squamis plurimis subulatis, margine tenui. Corolla composita vix anthodio longior: corollulis hermaphroditis numerosis in disco, foemineis paucis in radio. Corolla propria hermaphroditis tubulosa, lutea: limbo quinquesido, acuto, patenti; foemineis subnulla. Filamenta quinque. Anthera tubulosa, longitudine corollæ. Germen minimum, coronatum pappo longitudine corollæ. Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum. Pistillum foemineorum simile hermaphroditis. Semen parvum pappo piloso longo sessili. Receptaculum convexum nudum. Th.

2. E. STIPULATUM; foliis lato-lanceolatis basi pinnatifidis laciniis per caulem decurrentibus, panicula terminali, floribus ramulorum quaternis-senis corymbosis. S.

Conyza guineensis; foliis dentatis, radicalibus scabris obovatis, caulinis lanceolatis villosis basi subpinnatifidis, caule pa-

niculato floribus corymbosis, calycinis squamis lanceolatis exterioribus villosis. Wild. sp. pl. 5. 3. p. 1950. Pers. syn. 2. p. 427.

Hallasjajo Incolis.

Paa tørre Marker; blomstrer i Octbr. og Novbr.

Caulis annuus, uni-quinquepedalis, erectus, subramosus: ramis patentibus; teres, sublanato-villosus. Folia alterna, sessilia, lato-lanceolata, serrato-dentata, basi pinnatifida: auriculis binis stipularum instar caule insertis vel sæpius laciniis utrinque binis ternisve per caulem decurrentibus, oleracea, sublanato-villosa, erecta, caulis adpressa, bipollicaria, superne præsertim ramulorum et inflorescentiæ pluries minima. Inflorescentia in summate ramosa, foliosa: foliis sensim in squamas decrescentibus; partialibus corymbosis; pedunculi uniflori, pollicares, villosi, squamati, divergentes.

Anthodium ovato-conicum, imbricatum: squamis numerosis: exterioribus subulatis sublanatis, squarrosis; interioribus linearibus acutis margine tenui, pubescentibus, conniventibus. Corolla universalis intra anthodium coarctata disco vix anthodio altior; flosculis corollulatis paucissimis in disco, foemineis numerosis subnudis in ambitu. Corollula hermaphroditi tubulosa, quinquedentata, lilacina. Anthera tubulosa lilacina. Germen minimum coronatum pappo simplici longitudine anthodii. Stylus longitudine anthodii. Stigma bifidum. Corolla foeminea tenuissima: reliqua hermaphroditi. Semen utriusque oblongum, ad lentem pubescens pappo simplicissimo piloso altitudine anthodii. Anthodium apice contortum. Receptaculum subplanum, punctis elevatis scabrum. Th.

Ved at sammenligne Thonnings Plante med Iserts som findes i hans Herbarium, bliver det klart at det er samme Art skiönt *Wildenows* Beskrivelse afviger endeel fra Thonnings. Ligesaa vist er det at Planten er en *Erigeron* og ingen *Conyza*. S.



5. E. EXSTIPULATUM; hirsutum, foliis inferioribus spatulatis grosse serratis, superioribus lanceolato-linearibus, in natifido-dentatis; thyrso terminali, pedunculis squamis setaceis. S. Ved Asiama og Dadintam. Blomstrer i April.

Caulis herbaceus, simplex, erectus, teres, striatus, hirsutus. Folia alterna, sessilia, utrinque subhirsuta, venis subtus elevatis supra sulcatis; inferiora spatulata, serrato-dentata; superiora linearia, pinnatifido-dentata. Stipulæ nullæ. Inflorescentia terminalis thyrsoideo-pariculata, subaphylla, pauciflora. Pedunculi subhirsuti, adpersi squamulis setaceis paucis.

Anthodium cylindricum, basi rotundatum, pubescens, imbricatum squamis angustissimis acutis tenuissime marginatis, interioribus gradatim longioribus. Corolla longitudine anthodii flava; corollulis hermaphroditis paucis in disco, foemineis numerosis in radio. Calyx hermaphroditi: pappus simplicissimus longitudine floris, argenteus sessilis. Corolla tubulosa filiformis quinquesida. Anthera tubulosa, exserta. Germen ovatum, minimum. Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum. Semen parvum, oblongum, pappo immutato. Fæminei calyx, pistillum, semen hermaphroditi. Corolla et stamina nulla. Receptaculum nudum. Th,

#### 224. WAHLENBERGIA.

Receptaculum nudum. Pappus nullus. Calyx communis tetraphyllus; proprius monophyllus fissus. S.

1. W. GLOBULARIS; folis oppositis linearibus, floribus globosis axillaribus sessilibus. S.

Cæsulia radicans; foliis lanceolatis apice attenuatis integerrimis oppositis. Wild. sp. pl. 3. 3. p. 1797. Pers. synops. 2. p. 406.

*Chryphiospermum radicans* Palisot-Beauvois Flore d'Oware et de Benin, T. 2 p. 25. Tab. LXXIV? *Meyera guineensis* Sprengel Syst. Veget. Vol. 3. p. 602?

Vid. Sel. phys. og mathm. Skr. IV. Deel.

## Paa fugtige skyggefulde Steder.

Caulis *subherbaceus*, *procumbens*, *repens*, *subramosus*, *tenuis*, *articulatus*: *articulis pollicaribus*; *teres*, *glaber*. *Ramuli erecti*, *epithamei*. *Folia opposita*, *sessilia vel subsessilia*, *ensiformia*, *marginem recurvo*, *vix manifeste denticulato-serrata*, *nuda*, *oleracea*, *uni-bipollicaria*, *tenella revoluta*. *Petiolus brevissimus*, *opposito connatus*. *Stipulae nullae*. *Flores solitariae*, *axillares*, *sessiles*, *nec oppositi*.

Flos compositus.

*Anthodium tetraphyllum*, *persistens*: *foliis subrotundis*, *concaavis*, *subacuminatis*, *longitudine corollae eamque arcte includentibus*, *apicibus patulis*, *duobus externis parum majoribus*. *Corolla composita discoidea seu capitata magnitudine Pisi majoris*, *subcolorata*: *flosculis multis hermaphroditis in disco*, *fere pluribus foemineis in radio*. *Receptaculum commune convexum*, *nudum*, *densissime flosculis obsitum*.

Hermaphroditus.

*Perianthium inferum*, *monophyllum*, *tubuloso-clavatum*, *compresso-angulatum*, *incurvatum*, *ore angustato*, *pubescens*, *persistens*, *latere interiori usque ad basin fissum*, *arcte amplexans germen unde affinitas cum paleis receptaculi in aliis*. *Corolla monopetalata*, *alba*, *marcescens*, *aequalis*: *Tubus tenuis*, *longitudine perianthii*. *Limbus campanulatus*, *quinquefidus*: *laciniis acutis*, *recurvis*. *Anthera tubulosa*, *corolla parum longior*, *pallide flava*, *quinquedentata*. *Germen oblongum*, *perianthio duplo brevius*, *corolliferum*. *Stylus longitudine staminum*. *Stigma bifidum*, *recurvum*, *album*. *Pericarpium e perianthio immutato*, *demum semen dimittens*, *persistens*. *Semen unicum*, *oblongum*, *utrinque attenuatum*, *parum incurvum*, *nigrum*. *Pappus nullus*.

Foemineus.

*Perianthium hermaphroditi*. *Corolla minutissima*, *vix colorata*, *marcescens*. *Tubus longitudine calycis*. *Limbus campanulatus*, *quinquefidus*, *latere interno fissura profundiore*: *laciniis obtusis recurvis*. *Germen hermaphroditi*. *Stylus corolla parum longior*. *Stigma bifidum*, *recurvum*. *Pericarpium*, *semen*, *pappus ut in hermaphrodito*. *Th.*

*Cæsulia radicans* Wild.: er sikkert samme Plante, men den bör danne en egen Slægt paa Grund af det firbladede fælles Bæger, det eenbladet klövede egne Bæger, og især fordi den har Tvekiönsblomster i Skiven, Hunblomster i Randen. Om *Beauvois* Plante hörer hertil er mere tvivlsomt, da især Beskrivelsen afviger betydeligt. Da Slægten *Wahlenbergia* Schrader nok bör henføres under *Campanula*, som ogsaa *Sprengel* har antaget i sit Systema; saa har jeg paa nye opkaldt den berönte svenske Botaniker *Wahlenberg*, Prof. i Upsal. S.

Den ligner ved förste Öiekast en Spermacöce. Th.

#### 225. ECLIPTA.

1. E. PUNCTATA; caule erecto punctis et pilis albidis scabro, foliis lanceolatis sessilibus strigilloso-scabris subserratis. S.

*Eclipta punctata*; caule erecto scabro punctato, foliis lanceolatis sessilibus serratis. Wild. sp. pl. 3. 3. p. 2217. Pers. syn. 2. p. 470.

*E. punctata*; caule erecto punctato, foliis planis. Mant. p. 286. Syst. veg. ed. 14 p. 778.

*Bellis ramosa* caule ramoso. Jacq. amer. 216. t. 129.

*Odiboi Incolis*.

Hist og her.

*Caulis herbaceus, erectus; ramis patentibus; articulatus, tetragono-teretiusculus, infra articulos tumidiusculus, purpurascens, punctis et pilis rigidis minutis albidis adpressis scaber, lineolis vagis passim adspersus. Folia opposita, sessilia, ovato-lanceolata, subacuminato-serrata, oleracea, venosa, strigilloso-scabra, bi-sexpollicaria. Inflorescentia terminalis vel alternatim axillaris. Pedunculi pollicares et ultra, erecti ut caulis subscabri, uniflori, bini vel terni, uno cæteris brevior.*

*Anthodium breve campanulatum foliolis decem-duodecim duplici serie alternis, subæqualibus, ovatis, acutis, strigillosis. Corolla composita alba, flosculis hermaphroditis numerosis in disco plano altitudine anthodii, fœmineis numerosis in radio paulo longiore. Pericarpium: Anthodium in urceolum dilatatum. Receptaculum paleaceum: paleis angustissimis longitudine anthodii, persistentibus.*

Flos hermaphroditus.

Corolla tubulosa, cyathiformis, quadrifida, erecta. Filamenta quatuor. Anthera tubulosa, longitudine limbi. Germen oblongum, apice bi-tridentatum. Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum, patens. Semen oblongum, obtusum, compressum, scabrum, muticum, paleo suo paulo brevius.

Flos fœmineus.

Corolla ligulata, angustissima, integra vel emarginata. Pistillum simile hermaphrodito, limbo brevius. Semen trigonum, Th.

2. E. FILICAULIS; caule prostrato filiformi ramoso, foliis ovatis subserratis petiolatis subglabris, floribus conicis. S. I og ved Aquapim.

Caulis herbaceus, prostratus, subramosus, teres, pilosiusculus, semipedalis. Folia opposita, ovata, attenuata in petiolum, obsolete et remote serrata, trinervia, venosa, glabra vel utrinque pilosiuscula, pollicaria. Flores solitarii axillares, pedunculis ex alis alternis, longitudine petiolorum.

Anthodium hemisphæricum, octophyllum: foliolis oblongis. Corolla composita æqualis, radiata, lutea: corollulis numerosis hermaphroditis in disco conico; fœmineis circiter octo in radio.

Floris hermaphroditi corolla tubulosa, quadrifida, laciniis acutis, patentibus, exteriori reflexa; persistens. Filamenta quatuor. Anthera cylindrica, corolla brevior. Germen oblongum, compressum. Stylus longitudine tubi. Stigma bifidum. Semen oblongum, obtusum, cuneatum, compressum, trigonum: angulis tenuissime marginatis.

Floris foeminei corolla ligulata, anthodio brevior, tubo tenui, limbo ovato, obsolete tridentato, persistens. Semen oblongum, triquetrum angulis tenuissime marginatis. Pappus utriusque nullus.

Receptaculum conicum, paleaceum: paleis longitudine tubi corollæ, carinato-compressis, germen et tubum corollæ fere vaginantibus, cumque his deciduis. Th.

I Habitus og Blomstens Form ligner den meget *Spilanthus uliginosus*; men Beskrivelsen viser at det er en *Eclipta*. S.

## 226. VERBESINA.

1. V. CILIATA; foliis oppositis ovato-lanceolatis serratis triplinerviis subpetiolatis supra scabris subtus villosis, pedunculis brevibus axillaribus unifloris, foliolis calycinis internis glabris apice rotundato pilis albidis ciliatis, caule trichotomo. S. Hist og her.

Caulis erectus: herbaceus, tetragonus, trichotomus, pilosiusculus; scabridus; articuli intumescens: rami dichotomi, laxi, subhirsuti. Folia opposita, ovata, serrata, triplinervia, in petiolum brevem desinentia, scabra pilis rigidis albidis adpressis, superiora ovato-lanceolata subtus villosa-tomentosa. Petioli breves, ciliati, subtus convexi. Pedunculi solitarii, axillares, subpollicares, hirsutiusculi. Flores superiores fere sessiles, foliolis binis lineari-lanceolatis hirsutis suffulti.

Anthodium polyphyllum: foliolis in duplici serie: foliola externa sexseptem, lanceolata, acuta, hirta: interna externis haud breviora, oblonga; rotundato-obtusa, submucronata, concava, dorso glabra vel parum pubescentia, apice et margine pilis albidis copiosis ciliata. Corolla composita conico-globularis anthodio paulo longior. Corollulæ tubulosæ, quinquefidæ: laciniis patentibus; paleis oblongis obtusis longioribus. S.

Nærmer sig til *Verbesina dichotoma*, men hos denne er Stænglen dichotomisk deelt, det fælles Bæger enkelt, Bægerbladene Maarede ikke randhaarede. S.

227. *BUPHTHALMUM*.

1. B. SCANDENS; foliis cordato-ovatis grosse inæqualiter serratis trinerviis basi truncatis scaberrimis, petiolis filiformibus, pedunculis solitariis terminalibus axillaribusque, caule herbaceo. S.

Almindelig, blomstrer i den frngtbare Aarstid.

Caulis herbaceus, obsolete tetragonus, scaber, scandens. Folia opposita, remota, petiolata, ovato-cordata, acuminata, basi truncata, inæqualiter serrata: serraturis nonnullis versus basin maximis; trinervia, venosa, scaberrima, bi-tripollicaria. Petiolus filiformis, pollicaris parum ultra. Pedunculus uniflorus, terminalis vel in axillis supremis, solitarius. Flores magnitudine fere *Chrysanthemi segetum*.

Anthodium hemisphæricum, imbricatum, scabrum: squamis oblongis versus apicem vix latioribus, acutiusculis, supra medium squarrosis. Corolla composita radiata, radio circiter decemfloro, æqualis, vitellina. Corolla propria hermaphrodita tubulosa, calyce parum longior, quinquefida: laciniis acutis erectis. Stamina corolla parum longiora anthera nigricante. Germen ovatum, coronatum pappo simplici corolla multo brevior. Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum, revolutum. Corolla foeminea ligulata: tubo longitudine calycis; limbo oblongo, sensim leviter dilatato, truncato, tridentato, supra sulcis subtus carinis duabus notato, parum recurvo. Stylus longitudine tubi. Pericarpium: anthodium reflexum. Semen obconicum, angulatum, paleo suo dimidio brevius: pappo setaceo brevi. Receptaculum fructiferum hemisphæricum, paleaceum: paleis longitudine anthodii, superne latioribus, acuminatis. Th,

## FRUSTRANEA.

## 228. CORONOCARPUS.

*Receptaculum paleaceum. Pappus: coronula ciliata. Calyx imbricatus foliolis squarrosis. Corollæ radii octo neutre. S.*

1. **C. HELIANTHOIDES**; foliis ovato-lanceolatis acutis serrulatis triplinerviis scabris, petiolis brevibus ciliatis, pedunculis axillaribus vel in dichotomia ramorum elongatis unifloris, caule herbaceo. *S.*

*Wedelia africana* Persoon Synop. 2 p. 490? Palisot-Beauvois Flore d'Oware et de Benin. T. 2. p. 19 Tab. LXIX?

Hist og her i god Jord; blomstrer i Juni og Juli.

*Radix simplex radiculis plurimis. Caulis herbaceus, tetragonus, inferne brachiatus, superne dichotomus: ramis procumbentibus, tere-tiusculis, pilosis, scaberrimis. Folia opposita, ovato-lanceolata, leviter in petiolum desinentia, triplinervia, venosa, denticulata (serrulata), scabra. Flores solitarii, pedunculati in axillis foliorum vel dichotomia ramorum. Pedunculus elongatus, erectus, griseo-hirtus.*

*Anthodium imbricatum e squamis linearibus acutis, basi erectis ceterum subfoliaceis, pilosiusculis, squarrosis, externis longioribus. Corolla composita, radiata, æqualis, alba, flosculis plurimis in disco, foemineis octo in radio.*

*Corolla hermaphrodita anthodio vix longior; tubo brevi, fauce oblongo subventricoso; limbo quinquesido, acuto, recurvo. Filamenta quinque tubo inserta. Anthera tubulosa, atro-violacea, fauce parum longior. Germen lineare, paleo receptaculi obvolutum. Stylus longitudine staminum. Stigma bifidum, revolutum, album. Semen oblongum, obtusum, inferne angustius, compressum, anceps, læve, nigrum, argenteo-sericeum: Pappus coronula aristas brevissimis ciliata.*

*Corolla foeminea tubo brevi, limbo ligulato ovato plano bidentato. Germen tenue absque stylo et stigmatē. Semen: rudimentum.*

Pericarpium: *Anthodium vix mutatum, patentissimum.*

Receptaculum planum, paleaceum: paleis fere longitudine anthodii, ovatis, concavis, scariosis, singula basi singuli floris. Th.

Ligner i Udseende en *Helianthus*. S.

## 229. SCLEROCARPUS.

1. S. AFRICANUS; foliis alternis ovatis serratis acutis trinerviis scabris breve petiolatis, floribus terminalibus sessilibus solitariis, seminibus ovatis subcurvis calvis. S.

S. africanus. Syst. veg. ed. 14. p. 783. Jacq. act. helv. 9. p. 34. t. 2. f. 1. Icon. rar. 1. t. 176. Wild. sp. pl. 3. 3. p. 2261. Pers. syn. 2. p. 479. Horn. Hort. 2. p. 845.

Hist og her.

Caulis herbaceus, pedalis, teres, piloso-scaber, strictus, ramosus: ramis alternis patentibus. Folia alterna, ovata, acuta, leviter in petiolum brevem desinentia, remote serrata, trinervia, rugoso-venosa, piloso-scabra, bipollicaria. Stipulae nullae. Pedunculus floriferus brevissimus terminalis uniflorus, deinde ex axillo folii elongatus, oppositifolius, pollicaris evadit.

Anthodium hexaphyllum, patens, foliolis folio caulino simillimis, tribus externis fere hujus magnitudine, tribus internis multo minoribus. Corolla uniformis, flosculis circiter decem hermaphroditis tribus sterilibus intra foliola interna anthodii. Receptaculum paleaceum, planum.

Perianthium uniflorum, inferum, ventricosum, superne tubulosum, ore obsolete dentato, pilosiusculum, proprie e palea arcte involvente germen factum. Corolla germini insidens, perianthio fere duplo altior, tubulosa, quinquesida, erecta, pubescens, lutea, marcescens. Filamenta quinque in tubo corollae. Anthera tubulosa, nigricans, obsolete quinquearistata, in fauce corollae. Germen oblongum, perianthio brevius. Stylus longitudine corollae. Stigma bifidum, patens. Pericarpium: Perianthium induratum, verrucoso-sca-



*brum, arcte amplexens semen. Semen unicum, ovatum, apice attenuatum, nigrum, calvum.*

*Calyx flosculi sterilis nullus. Corolla supera, tubo brevi, limbo ligulato, subrotundo-emarginato, luteo; caduca. Germen sterile, tenue, persistens. Th.*

## G Y N A N D R I A.

### M O N A N D R I A.

#### 250. C A N N A.

1. *C. RUBRA*; calycis foliolis oblongis obtusis, corolla sexpartita, foliis ovato-oblongis utrinque acutis costatis. Wild. Enumer. 1. p. 1. Horn. hort. 1. p. 4.

*C. indica*. γ. coccinea; petalis interioribus erectis coccineis, nectarii lacinia revoluta lutea, lineolis rubicundis irrorata, foliis ovato-ellipticis. Ait. hort. Kew. 1. p. 1.

*Canna coccinea*; foliis ovatis nervosis, bracteis ovatis pulverulentis. Pers. syn. 1. p. 1. Mill. dict.

Hist og her i Aquapim.

#### 251. A M O M U M.

1. *A. ZINGIBER*; scapo mediocri, spica ovata, foliis lineari-lanceolatis. Swartz. obs. p. 2. Pers. syn. 1. p. 2.

*Amomum Zingiber*; scapo nudo, spica ovata, squamis ovatis, foliis lanceolatis ad apicem margine ciliatis. Wild. sp. pl. 1. p. 6. Horn. Hort. 1. p. 4.

*Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

A. scapo nudo, spica ovata. Hort. cliff. 3. Hort. ups. 1.  
 Flor. Zeyl. 5. Mater. med. 33. Roy. lugd. 12. Mill. dict. n. 1.  
 Jacq. hort. t. 74. optima.

Zingiber majus. Rumph. amb. 5. p. 156. t. 66. f. 1.

Zingiber. Bauhin. pin. 35. Brown. jam. 119.

Inschir Rheed. mal. 11. p. 21. t. 12.

Dyrkes.

2. A. *Granum paradisi*; scapo ramoso laxo, foliis ovatis.  
 Wild. spec. 1. p. 9. Pers. syn. 1. p. 2.

A. scapo ramoso brevissimo. Mat. med. p. 34. Blackw.  
 t. 385. Ait. Kew. 1. p. 2.

Grana paradisi officinarum. Bauh. pin. 413.

Elettari. 2. Rheed. mal. 11. t. 6.

Paa skyggefulde Steder i Aquapim.

Frøene bruges paa forskiellig Maade af de Indfødte deels  
 i oeconomisk deels i medicinsk Henseende.

### 252. C O S T U S.

1. C. ARABICUS; foliis utrinque glabris, spica pauciflora,  
 squamis apice foliaceis, summis fastigiatis. Wild. sp. pl. 1. p.  
 10. Pers. syn. 1. p. 2. Horn. Hort. 1. p. 4.

C. glabratus; Swartz. Prod. 11.

Costus; Hort. ups. 2. Mater. med. p. 34. Mill. dict. no. 1.  
 Roy. lugdb. 11. Blackw. t. 394

Hist og her i Aquapim.

Perianthium *superum*, *monophyllum*, *tubulosum*, *erectum*, *semi-*  
*trifidum*: *dentibus acutis*, *tubo compressiusculo*, *obsolete trigono*.  
 Corolla externa *tripartita*: *tubus vix longitudine calycis*. *Petala*  
*ovata*, *concaua*, *erecta*, *calyce fere triplo longiora*, *petalo superiori*

*vix latiori.* Corolla interna *bipartita, ringens*: labium superius *lanceolatum, concavum, longitudine corollæ exterioris, labio inferiori incumbens, apice reflexo*: labium inferius *latius et longius, lateribus tubuloso-conniventibus labium superius amplexantibus, margine purpureo crispato, intus medio longitudinaliter luteum.* Filamenta nulla. Antheræ *geminæ, oblongæ, longitudinaliter interne labio superiori corollæ interioris adnatæ.* Stylus *filiformis, altitudine antherarum, quas intertransit.* Stigma *bilobum.* *Th.*

## 253. C U R C U M A.

1. C. LONGA; foliis lanceolatis: nervis lateralibus numerosissimis. Wild. sp. pl. 1. p. 14. Pers. syn. 1. p. 4. Horn. Hort. 1. p. 5. Mat. med. p. 55. Blackw. t. 396.

C. foliis lanceolatis utrinque acuminatis: nervis lateralibus numerosissimis. Roy. lugdb. 12. Flor. zeyl. 7.

C. radice longa. Herm. lugdb. 208. t. 209.

Amomum Curcuma; scapo spathis laxis ex centro foliorum. Murr. syst. veg. p. 50. Jacq. hort. vind. 3. p. 5. t. 4.

Manjella-kua. Rheed. mal. 2. p. 21. t. 11.

Kua Rheed. mal. II. t. 7.?

Dyrkes.

## 254. O R C H I S.

1. O. FILICORNIS; labello tripartito: laciniis æqualibus filiformibus; calcare filiformi germine duplo longiori, radicibus testiculatis. *Th.*

Paa fugtige Steder. Blomstrer i Juli.

Bulbus *ovatus magnitudine Grossulariæ nec non radiculi nonnulli simplices.* Bulbus *future plantæ sæpius radiculo brevi adnexus est; bulbus autem maternæ plantæ rarissime adest.* Caulis *pedalis*

*teres, tenuis, strictus. Folia omnia caulina, remota, oblongo-lanceolata, basi vaginantia, superiora sensim minora, sessilia. Vagina infima sæpius aphylla albida viride venosa. Racemus contortus, quadri-sexpollicaris, pedicellis decem viginti longitudine germinum. Bractæ sessiles, longitudine pedicellorum, sensim acutæ, erectæ.*

*Perianthium viride, triphyllum: foliis lateralibus duplo majoribus oblongis, sursum falcatis, versus apicem latioribus, obtusiusculis, reflexis: foliolo intermedio ovato, acuto, concavo, erecto. (Anne merito tribus his foliis ante explicationem tegumentum externum floris efficientibus perianthii nomen tribuitur?). Corolla tripetala, flavo-virens: petala lateralia minora, oblonga, sursum falcata, erecta, longitudine folioli intermedii calycis cum quo quasi galeam formant: petalum tertium seu infimum deflexum, longitudine germinis, tripartitum: laciniis æqualibus linearibus teretiusculis, intermedia pendula, lateralibus ad latera divergentibus. Nectarium corniculum germine duplo longius, tenue, filiforme, obtusum, versus fundum leviter ampliatum, arcuatum, inferne receptaculo affixum ore in fundo floris bilabiato; labio inferiori intra basin petali inferioris bipartito laciniis teretiusculis erectis; labio superiori quadrifido laciniis obtusis reflexis, intermediis latioribus stylo duplo brevioribus eumque reprimentibus. Filamentum unicum, membranaceum, obtusum, mucronatum, galea obtectum, inferne stylo adnatum. Antheræ binæ, membranaceæ, ovatæ, interne filamento adnatæ, antice fissura longitudinali dehiscentes. Pollen magnum, pyramidatum, coherens, flavum. Germen inferum, calyce duplo longius, oblongum, angulatum, utrinque angustatum, curvatum, contortum. Stylus longitudine filamenti, linearis, compressus, inter antheras reflexus, antice carinatus basi. Stigma terminale, obsolete emarginatum. Capsula oblonga, obtuse tricarinata, unilocularis, trivalvis. Semina numerosa, minima, scobiformia. Th.*

Jeg er noget i Tvivl om Planten bör henføres til *Orchis*  
Slægten. S.

## 255. LIMODORUM.

1. L. ARTICULATUM; scapo multifloro, limbo nectarii trilobo, cornu brevi, bulbis articulatis. S.

Jangkosno Incolis.

Hist og her.

Bulbus *horizontalis, solidus, oblongus, bi-tripollicaris, horizontaliter compressiusculus, albidus, supra nudus, subtus radiculis paucis filiformibus coriaceis, albis, lineis fuscis distantibus oblique annulatus, ex altera extremitate primo scapum, ad cuius latus deinde caulem foliosum profert, fructificatione perfecta scapus et folia marcescunt, et caulis declinatus terram intrat, ubi in bulbum anni futuri transmutatur, quo fit ut bulbi duo-quatuor raro plures quasi articulis contractis cohæreant.* Parenchyma uti in orchidibus glutinoso-carnosum, albidum, in lamellas resectum, pellucidum, subinodorum, masticatione ut plurimum liquescens, primo insipidum, deinde amarum, denique acre. Scapus *bi-quadrupedalis, erectus, teres, glaberrimus, atro-purpurascens, spathis remotis marcescentibus vaginatus.* Racemus *simplex, elongatus, sedecim-trigintaflorus, pedicellis brevissimis.* Bracteæ *solitariae fere germinis longitudine, sessiles, in acumen angustatae, marcescentes.*

Calyx nullus. Petala *quinque, longitudine germinis, oblongo-lanceolata, sæpius contorta, incarnata, tria externa parum longiora, reflexa: uno superiori et duobus lateralibus; duo interna erecto-patula, exterioribus alterna.* Nectarium *deorsum intra petala lateralia insertum, monophyllum basi in corniculum breve conicum productum, limbo trilobo longitudine corollæ: lobo medio ovato obtuso, violaceo, deflexo, lateribus reflexis, apice incurvo, margine crispo, disco interne lineis longitudinalibus callosis crispis, rugosissimo, basi tuberculato, externe lævi; lobis lateralibus duplo fere minoribus, rotundatis, planis, lævibus, subcoloratis, erecto-patulis.* Germen *inferum, lineare, tenue, striato-sulcatum, contortum, atro-*

*purpureum, pollicare.* Stylus corolla duplo brevior; erectus, carnosus, sesquilineam latus, compressus, antice planus, postice obtusangulus, apice rotundatus, acutus, viridis. Stigma latere anteriori infra apicem styli cavitas oblonga transversa mucosa. Filamentum unicum, bifidum, antice infra apicem styli supra fossam stigmaticam insertum, brevissimum. Antheræ binæ, subrotundæ, compressæ, luteæ, hinc basi fissura dehiscentes, erectæ, ante anthesin calyptra communi decidua tectæ. Th.

5. **L. CILIATUM**; scapo multifloro, nectario cyathiformi denticulo excavato, ore truncato ciliato. S.

Hist og her.

Scapus erectus, teres, glaberrimus, glaucus. Racemus simplex, elongatus, floribus sedecim-triginta, brevissime pedicellatis, distantibus. Bractæ solitariæ, germine duplo breviores, sessiles, lanceolatæ.

Calyx nullus. Petala quinque, longitudine fere germinis, elliptico-lanceolata, plana, subviridia, omnia horizontaliter patentia, deorsum distantia, duo interna externis alterna et parum minora. Nectarium deorsum intra petala lateralia externa insertum, cyathiforme, albidum: tubo horizontali basi ovato; fauce interne latere superiori pubescenti, inferiori denticulo externe excavato; ore hinc corollæ affixo, inde truncato, ciliato, ad latere lobulo acuto erecto. Germen inferum, lineare, tenue, striato-sulcatum, contortum, viride, semipollicare. Stylus corolla duplo brevior, adscendens, carnosus, elongato-pyramidatus, antice planus, postice obtusangulus. Stigma cavitas mucosa latere anteriori infra apicem styli. Filamentum unicum, brevissimum, indivisum, lateri anteriori styli inter apicem et cavitatem stigmaticam insertum. Antheræ duæ, subrotundæ, luteæ, ad lentem hinc basi fissæ, ante anthesin calyptra communi decidua tectæ. Th.

## M O N O E C I A.

## TRIANDRIA.

## 256. T Y P H A.

1. T. AUSTRALIS; foliis ensiformibus inferne subplano-semiteretibus spica subinterrupta subæqualibus, spica mascula spathis marcescentibus interrupta. S.

Kåsâmæ Incolis.

Ved Quitta.

Radix repens. Culmus orgyalis ultrave, vaginatus, superne nudus, teres, glaberrimus. Folia spica fere breviora, linearia, apice ensiformia plana, inferne subplano-semiteretia, vix semipollicem lata, basi culmi distiche-vaginantia. Spica masculina terminalis cylindrica: floribus dense digestis, spatha una alterave marcescente interrupta. Spica foeminea infra masculinam vix semipollicem remota, paulo brevior et crassior.

Masculinus.

Calyx nullus, ni pili receptaculi ante explicationem stamina involventes. Corolla nulla. Filamentum bi-trifidum. Antheræ totidem, oblongæ, tereti-tetragonæ, quadrisulcatæ, glandula viridi terminatæ, longitudine filamenti.

Foemineus.

Calyx et Corolla ut in mare. Germen oblongum, setæ insidens, Stylus subulatus, deciduus. Stigma capillare. Semen unicum, obovatum, obtusum, compressum, insidens setæ cujus basi pappus capillaris simplex eadem longitudine. Th.

Ligner meget de andre Arter; men ved det afbrudte Ax adskilles den fra *T. latifolia* og *angustifolia*. Mon forskiellig fra *T. domingensis*. Pers. Syn. 2. p. 5.?

## 237. Z E A.

1. Z. MAYS; foliis integerrimis. Wild. sp. pl. 4. p. 200.  
Pers. syn. 2. p. 533. Horn. hort. 2. p. 877.

Zea; Hort. cliff. 437. Hort. ups. 291. Roy. lugdb. 73.  
Mill. dict. Blackw. t. 547 a. b. Kniph. cent. 3. No. 99.

Frumentum indicum *Mays* dictum. Bauh. pin. 25. theatr.  
490.

Frumentum indicum. Cam. epit. 186. Dodon. pempt. 509.  
Dyrkes.

## 238. O L Y R A.

2. O. BREVIFOLIA; foliis ovato-lato-lanceolatis acuminatis novemnerviis vaginisque villosis - pubescentibus, glumis striatis glabris. S.

Paa skyggefulde Steder.

Culmus erectus subramosus, teres; geniculatus geniculis simplicibus distantibus. Folia ovato-lato-lanceolata, acuminata, basi oblique rotundato-truncata, novemnervia, glabra, subtus lineata, villosiuscula, quinquepollicaria, duos pollices fere lata. Vagina arcta, striata, pubescens. Petiolus brevissimus, pilosus. Panicula simplex vel gemina, erecta, terminalis, multiflora. Rachides cum pedicellis angulatis piloso-scabridis. Pedicelli florum foemineorum incrassati, obconici.

Masculi flores decidui.

Foeminei flores.

Gluma externa ovata, longe et angustissime acuminata, nervoso-striata, glabra. Gluma interna ovata, acuta, glabra. Corolla coriaceo-lapidea, ovata, obtusa, glaberrima, nitidissima, persistens; valvula externa major marginibus involutis valvula interna brevior convoluta semen includens. S.



*Olyra latifolia* Lin. adskilles fra vor Plante ved smalle linieformige ikke ægformige Blade, som ere 7 Tommer lange  $1\frac{1}{2}$  Tomme brede; derhos at Bægerbælgene paa Hunblomsten ere duunhaarede og randhaarede, lancetformige, med mindre tydelige Nerver og kortere Spids. S.

## 239. S C L E R I A.

1. S. VERRUCOSA; culmo erecto triquetro inferne glabro superne marginibus scabridis, foliis lineari-lato-lanceolatis nervosis pubescentibus margine serrulato carinaque scabris, seminibus muricatis. S.

Scleria verrucosa; culmo triquetro scabriusculo, foliis lato-lanceolatis subtus pubescentibus margine hispidis, paniculis terminalibus et axillaribus elongatis, pedunculis communibus hispidis, nucibus verrucosis mucrone nigro deciduo instructis. Wild. sp. pl. 4. p. 313.

Scleria verrucosa; culmo triquetro scabriusculo, foliis lato-lanceolatis subtus pubescentibus margine hispidis, pedunculis communibus hispidis, nucibus verrucosis mucrone nigro deciduo instructis. Pers. syn. 2, p. 547.

Paa noget fugtige Steder ved Aquapim.

Culmus erectus, triqueter, inferne glaber, superne angulis retrorsum serrulatis, scaber, striatus. Folia lineari-lato-lanceolata, utrinque pubescentia, nervosa, ope lentis serrulata serraturis setosis, costa scabra, pedalia et ultra, superiora sensim minora, ore vaginæ membranaceæ pubescenti. Pedunculi alterni, remoti, erecti, paniculati, folio suffulti, interstitiis longiores, scabridi: partiales hispido-pubescentes, patentes. Flores congesti; masculini breve pedicellati; fæminei sessiles. Bractæ lanceolato-lineares, subcapitlaceæ, floribus haud longiores, carinatae, pubescentes, ciliatæ.

Masculini flores.

Gluma calycina *tetra-pentaphylla imbricata multiflora*: foliola exteriora *ovata, concava, acutiuscula, carinata, interioribus oblongis membranaceis obtusis breviora*. Gluma corollina *di-triphylla; foliola oblonga obtusa, membranacea, calycinis longiora*. Filamenta *gluma longiora*.

Fæminei flores.

Gluma calycina *tetraphylla, imbricata, uniflora*: foliola *ovata, concava, acuta, costata, exteriora multo breviora*. Gluma corollina *diphylla: foliola concava, acuta, interna major submucronata, costata*. NUX *Coriandro major, fere Piperis albi magnitudine, orbiculato-ovata, nitida, punctis elevatis exasperata, stylo conico-subulato, nigro-fusco, subpersistente; basi annulo prominente crassiusculo, margine obtuso ciliato loco receptaculi cincta. S.*

#### 240. T R A G I A.

1. T. MONADELPHA; foliis cordiformibus acuminatis serratis supra pilosis subtus subnudis, petiolis pilosis, caule recto piloso. S.

I og ved Aquapim.

Caulis *herbaceus, simplex, erectus, teres, pilosus, linea pubescenti subtus a petiolo decurrente*. Folia *alterna cordiformia (lato-cordata) acuminata, serrata, venosa, supra pilosa, subtus subnuda, tri-quadripollicaria*. Petiolus *vix longitudine folii, supra sulco, pilosus, pubescens*. Stipulæ *geminæ*. Flores masculini *minutissimi, collecti in spicam axillarem, breve pedunculatam, filiformem, laxam, bi-tripollicarem*. Fæmineorum *racemus terminalis, compositus, spithameus: pedunculis plurimis simpliciter racemosis, versus apicem sensim brevioribus, floribus brevissime pedicellatis, passim glomeratis*.

Flores masculini.

Perianthium *tetraphyllum*: *foliolis subrotundis, obtusis, concavis*. Corolla *nulla*. Filamentum *monadelphum antheris quatuor?*

Flores foeminei.

Perianthium *minimum, quinquepartitum, acutum, reflexum, persistens*. Corolla *nulla*. Germen *subrotundum, magnum, trigonum*. Stylus *nullus*. Stigma *penicilliforme, persistens*. Capsula *vix magnitudine seminis Coriandri, tricocca, trilocularis: loculis bivalvibus, monospermis*. Semen *ovatum. Th.*

Burde maaskee udgiøre en egen Slægt, formedelst det firbladede Bæger, de sammenvoxne Støvtraade med omtrent 4 Støvknappe i Hanblomsten; det femfligede Bæger, det manglende Griffel og det penselformige Ar i Hunblomsten. S.

## P E N T A N D R I A.

### 241. L U F F A.

1. L. SCABRA; foliis subhastato-cordatis angulatis quinquelobisve scaberrimis, fructu ovato-oblongo læviusculo pubescenti. S.

Ved Strand-Negerierne, blandt Cactus Tuna.

Caulis *herbaceus, scandens, filiformis, quinquangularis, pubescens*. Folia *alterna, subhastato-cordata, angulato vel fissosquinqueloba: lobis acutis, medio acuminato, posticis sæpius rotundatis; denticulata, quinquenervia, venosa, scaberrima, palmaria vel parum majora*. Petiolus *dimidio folii longitudine*. Cirrhus *laterifolius bi-tri-quadrifidus*. Inflorescentia *axillaris, simplex, racemosa, elongata*. Flores *foeminei sæpius solitarii, basi pedunculi brevissime pedicellati, masculini nonnulli Cucumis sativi duplo majores*. Bracteæ *solitarie, oblongæ, parvæ, extus glanduloso-verrucosæ*.

*Perianthium turbinatum, quinquefidum; laciniis lanceolatis, pubescentibus, patentibus. Corolla quinquepartita, segmentis obovatis, obtusis, nervoso-venosis, rugosis, vasis extus pubescentibus, basi calycis adnatis, eoque triplo longioribus, patentissimis flavis. Filamenta quinque, distincta, longitudine calycis, apice dædalea, rima marginali pollinifera, patula.*

Flores fæminei.

*Perianthium maris, at extus glanduloso-verrucosum. Corolla maris. Filamentorum rudimenta quinque sæpius. Germen inferum oblongum, tomentosum. Stylus columnaris, longitudine calycis, trifidus. Stigmata latiuscula, bifida, margine extrorsum spectantia, bifida. Bacca magnitudine Cucumeris sativi, obovato-oblonga, læviuscula, pubescens, trilocularis: loculis distantibus, inanibus, farcta gelatina intermixta fibris tenacissimis reticulate contextis, semina in axe et dissepimentis nec in peripheria aut loculis gerens. Semina plurima, ovalia, compressa, submembranaceo-marginata, basi utrinque bituberculata. Th.*

Jeg er tvivlsom om denne Art ikke burde udgiøre en egen Slægt. S.

#### 242. H A Y N E A. S.

Masculi. *Calyx quinquefidus. Corolla nulla. Stamina quinque elastice dissilientia revoluta.*

Fœminei. *Calyx quadrifidus. Corolla nulla. Styli tres raro unicus. Pericarpium membranaceum, evalve, semen unicum continens.*

1. H. OVALIFOLIA; foliis ovatis serratis hispidiusculis longe petiolatis, racemis axillaribus. S.

I Nærheden af Aquapim.

*Radix repens. Caulis herbaceus, teretiusculus, glaber, sæpe passim hispidus, simplex. Folia alterna, ovata, sensim in acumen attenuata, acuta, æqualiter et grosse crenata, trinervia, piloso-pubescentia, costata, venosa, scabriuscula, quadri-sexpolli-*

*caria*, Petiolus dimidia folii longitudine, teretiunus, scaber pilis basi vesiculosus, supra sulco. Stipula solitaria, intrafoliacea, sessilis, acuminata, bifida. Inflorescentia masculina: Pedunculus axillaris, teres, pilosus, elongatus et tandem folii longitudine: floribus breve pedicellatis confertis in capitula duo-tria quorum unum terminale, cætera lateralialia. Inflorescentia fœminea: Pedunculus in axillis inferioribus petiolo brevior, tenuis, floribus breve pedicellatis-passim collectis.

Flores masculini.

Calyx quinquefidus, basi turbinatus: laciniis patentibus, acutis. Corolla nulla. Filamenta quinque, calyce duplo longiora, viridia, revoluta, ad lentem transversim rugosa. Antheræ subrotundæ, didymæ, albæ. (More Parietarice officinalis stamina elastice dissiliunt, pulveremque seminalem dispergunt). Pistillum corpusculum obtusum in centro floris.

Flores fæminei.

Calyx qudrifidus, acutus, persistens. Corolla nulla. Germen intra calycem clausum. Styli tres raro unus, calyce duplo longiores, pubescentes, marcescentes. Stigmata simplicissima, acuta. Pericarpium membranaceum, marginatum, obovatum, compressoplanum, basi acutum et calyce cinctum, evalve, medio semen unicum continens. Th.

Da *Wildenows Haynea* af Persoon og andre benævnes med Aublets ældre Navn; saa har jeg paa nye opkaldt Professor *Hayne* i Berlin. S.

#### 245. AMARANTHUS.

1. A. POLYSTACHYUS; glomerulis triandris spicatis, spicis axillaribus, foliis deltoideo-ovato-lanceolatis emarginatis. Wilden. sp. pl. 5. p. 585. Persoon. synops. 2. p. 560.

Kuppei kirei. Tamul.

Mâjâ. Incolis Guin.

Hist og her.

Caulis herbaceus, subramosus, teretiusculus, striatus, glaberrimus, erectus: ramis inferioribus procumbentibus. Folia alterna, oleracea, deltoideo-ovata (sublanceolata) angulo baseos acuto, lateralibus rotundatis, apicis emarginato (sæpe cum mucrone); integerrima, glaberrima, bi-quadrifollicaria. Petiolus folii fere longitudine. Stipulæ nullæ. Inflorescentia axillaris et terminalis, composita, subramosa. Pedunculus communis elongatus, tectus glomerulis sensim elongatis in racemulos involutos: pedunculo geniculato-flexuoso; Bracteis solitariis, floribus minutissimis subsessilibus distichis sexu distincto.

Flos masculinus.

Perianthium triphyllum: foliolis oblongis acutis, carinato-concavis. Petala quinque foliolis calycinis simillima at duplo longiora, patula. Filamenta tria longitudine corollæ. Antheræ ovatae, utrinque emarginatae, luteæ.

Flos foemineus.

Calyx et Corolla maris et conniventia et persistentia. Germen ovatum, acutum, rugosum. Stylus brevissimus, bifidus. Stigmata subacuta. Pericarpium: utriculus rugosus magnitudine corollæ includentis. Semen unicum, lentiforme, nigrum, nitidum. Th.

Bladene ligne tillavede næsten fuldkommen Spinat. Negerne samle den vilde. Th.

Den guineiske Plante stemmer fuldkommen overens med Exemplarer fra Ostindien. S.

## POLYANDRIA.

### 244. CALADIUM.

1. C ESCULENTUM; acaule, foliis peltatis cordatis, spatula ovato-lanceolata breviora. Wild. sp. pl. 4. p. 489. Pers. syn. 2. p. 575.

Caladium esculentum Ventenat.

Arum esculentum; foliis peltatis ovatis integerrimis, basi emarginatis. Spec. pl. 1369. Hort. cliff. 435. Hort. ups. 280. Roy. lugd. 7. Mill. dict. No. 15.

Arum minus nymphææ folium esculentum. Sloan. jam. 62. hist. 1. p. 167. t. 106. f. 1.

Brassica brasiliana, foliis nymphææ. Bauh. pin. 111.

Caladium aquatile. Rumph. amb. 5. p. 518. t. 110. f. 1.

Dyrkes.

## MONADELPHIA.

### 245. ACALYPHA.

1. A. FIMBRIATA; floribus foemineis ad basin spicæ masculæ, involucris cordatis setaceo-serratis pilosis, foliis ovatis, longe acuminatis serratis pilosiusculis petiolo brevioribus. S.

Hist og her.

Caulis herbaceus, erectus, teretiusculus, villosus, notatus linea tomentosa subtus a petiolo decurrente. Folia alterna, ovata, lineari-acuminata, basi submarginata, æqualiter serrata, trinervoso-venosa, supra pilis rarius adspersa, subtus vasis pilosiusculis. Petioli folio longiores, subpilosi. Stipulæ geminæ, setacæ, parvæ. Inflorescentia axillaris: Racemi bini raro solitarii, simplices, elongati, erecti, androgyni, inferne floribus nonnullis foemineis bracteatis minutissimis, stylis tribus longissimis bi-trivepartitis capillaribus, superne masculis plurimis minutissimis ebracteatis. Bractæ floriferæ vix flores occultantes; fructiferæ magnæ, transverse ovales (cordatæ), setaceo-serratæ, striatæ, pilis albidis longis obsitæ, lateribus conniventibus, in sinu foventes capsulam vix Coriandri magnitudine,

*triloccam, trilocularem: loculis bivalvibus elastice dehiscentibus, valvis convolutis. Th.*

I Habitus meget liig *Acalypha ciliata* Vahl. Symb. Bot. 1. p. 77. tab. 20, med hvilken *Wildenow* med Urette har forenet vor Plante (Sp. pl. 4. p. 522); hos *A. ciliata* ere Hunblomsterne mere nøgleformige og Axene meget kortere; Bladene ved Blomsterne have længere og randhaarede Flige og Stængelen er dybere furet. S.

2. A? DENTATA; foliis cordatis subacuminatis dentatis supra subglabris subtus hirtis, racemis in ramulis terminalibus, caule fruticoso. S.

Hist og her.

Caulis fruticosus, ramosissimus; rami teretes; glauci, glabri: ramuli juniores apice tomentoso-hirsuti. Folia cordato-oblonga, subacuminata, inæqualiter dentata, supra pilis raris substellatis vestita, subtus hirta, subcana, trinervia, sesqui-bipollicaria et parum ultra. Petiolus pollicaris, hirtus. Stipulæ subsubulatae, caducæ. Racemus simplex in apice ramulorum ex axillis foliorum juniorum. Pedunculus teres, filiformis, longitudine vix petioli, pedicellisque subunifloris hirtis.

Masculi flores.

Perianthium tetraphyllum: foliolis oblongis, membranaceis, dorso hirtis. Corolla nulla. Filamenta viginti-triginta, basi coalita, nigricantia. Antheræ subrotundæ, bilobæ, lutescentes.

Fæminei flores.

Perianthium subpentaphyllum: foliolis oblongo-lanceolatis, membranaceis, hirsutiusculis. Styli tres, fimbriati, divaricati. Capsula subrotundo-trigona, pubescens, basi calyce persistente, apice stylis ornata. S.

Blomsterne lugte som *Convallaria majalis*. Th.



Jeg overlader til andre at afgjøre, om den hører til denne Slægt eller bør udgjøre en egen. S.

## 246. C R O T O N.

1. C. TRILOBATUM; foliis tri-quinquelobisve serratis utrinque pilis stellatis, ramis petiolisque superne dense pilosis canis, caule suffruticoso. S.

Croton trilobatum; foliis tri-quinquelobisve serratis subtus petiolisque pubescentibus, caule fruticoso. Wild. sp. pl. 4. p. 556.

Croton trilobatum. Forsk. descript, 163.

Schradera scandens. Wild. in Gmel. diar. hist. nat. 1. c. icon.

Croton lobatum Palisot-Beauvois Flore d'Oware & de Benin. T. 1. p. 59 Tab. XXXVI?

Hist og her, ikke sielden. Blomstrer i den frugtbare Aarstid.

Caulis pedalis, trichotomus, inter trichotomias alternatim ramosus, teres, ramis teretibus superne pilis stellatis densissimis scabriusculis, canis. Folia cordata, superiora triloba, inferiora quinqueloba: lobis ovatis, utrinque angustatis, acuminatis, obtuse et inæqualiter serratis, utrinque præsertim juniora pilis stellatis adspersis, scabris, costatis rugosiusculis, obscure venosis, intermediis majoribus; tenella plicata. Petiolus longitudine folii vel ultra, teres, supra sulcatus, scabriusculus. Stipulæ binæ, parvæ, setaceæ, divergentes, persistentes. Racemus in trichotomia caulis et ramorum solitarius, elongatus, erectus, filiformis. Pedunculus palmaris et ultra, angulatus, umbellulis adspersus. Umbellulæ bi-quinquefloræ: involucrio triphylo, subulato, minuto.

Masculi flores parvi diverso tempore erumpentes.

Perianthium rotatum, profunde quinquefidum, obtusum, subcoloratum. Petala quinque vix calyce longiora, oblonga, obtusa, ruf. Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel. A a

*bra, versus basin utrinque argenteo-fimbriata. Nectarium: glandulæ quinque, receptaculo extra corollam affixæ. Filamenta duodecim, longitudine corollæ, subulata, basi connexa, divergentia. Antheræ subrotundæ, didymæ.*

Flores fæminei masculinis multoties majores in umbellulis inferioribus solitarii.

*Peranthium campanulatum, quinquepartitum: foliolis lineari-obovatis, acutis, pubescentibus, persistentibus. Corolla nulla. Germen subrotundum, villosum. Styli tres longitudine calycis, patentes, bifidi: laciniis tripartitis; marcescentes. Stigmata acuta. Th. Croton lobatum* adskilles fra vor Plante derved at Haarene paa Bladene ere længere, enkeltstaaende sieldnere to sammen og aldrig stierneformige; at Quistene og Bladstilkene ovenpaa ere besatte med lange Haar og ikke med korte fiiltlignende Haar; at Bægerbladene paa Hunblomsten ere dobbelt saa lange og ikke hvidgraae. *Persoon* har derfor neppe med Rette forenet disse Planter. I *Vahls* Herbarium ligger en Plante under Navn af *Croton trilobatum* fundet af *Forskål* i Arabien som er aldeles vor Plante, undtagen at den er noget mindre, som de fleste Planter derfra. S.

#### 247. J A T R O P H A.

1. I. CURCAS; foliis cordatis angulatis. Wild sp. pl. 4. p. 56o.

β. GLABRATA; pedunculis glabris, pedicellis calycibusque subglabris vel leviter pubescentibus.

Hist og her.

Caulis fruticosus, cortice lævi cinereo, ramosus: ramulis foliosis, glaberrimis, fragilibus, succo saponaceo lactescentibus. Folia

*subrotundo-cordata, acuta, quinquangulata: angulis obtusis rarius acutis; sæpe sublobata, quinquenervia, venosa, glabra (in angulis nervorum subtus subpubescentia). Petiolus teres, longitudine folii. Stipulæ nullæ. Inflorescentia in axillis ramorum (vel foliorum vel terminalis). Pedunculi bipollicares, dichotomo-corymbosi, floribus copiosis masculinis, fæmineis paucis in dichotomia. Bractææ lineares ad divisuram.*

Flores masculini.

*Perianthium quinquepartitum: laciniis oblongis, obtusis, urceolo corollæ adpressis, ejusdemque longitudine. Corolla monopetala pallide virens, magnitudine Convallariæ majalis. Tubus urceolatus intus sublanatus. Limbus quinquepartitus glaber; laciniis obtusis reflexis. Filamenta decem in centro floris, longitudine urceoli corollæ, filiformia, erecta, omnia coalita: quinque exteriora parum breviora, fere ad basin libera: quinque interiora in unum concreta apicibus vix distinctis. Antheræ oblongæ, basi bifidæ, erectæ; quinque intermedie demum in stellulam horizontaliter patentes. Corpuscula nectarifera quinque ovata, lutea, in fundo corolla filamentis circumposita. Pistilli rudimentum nullum.*

Flores fæminei.

*Perianthium maris: laciniis angustioribus, acutiusculis; persistens. Corolla maris, fere ad basin partita. Germen ovale, trigonum, glabrum. Stylus brevis, tripartitus. Stigmata obtusa, crassiuscula, bifida. Nectarium: corpuscula quinque, obtusa, compressa, basin germinis cingentia. Capsula drupacea magnitudine pruni domesticæ, ovalis, obsolete tricocca, trilocularis, trivalvis. Nux solitaria, ovata, hinc convexa inde plana vel obtuse angulata, foliolis primordialibus interne cotyledonibus adglutinatis. Th.*

Exemplarer fra Ostindien afvige fra vor Plante ved noget kortere Blomsterstilke og ved et rusfarvet Laad paa Bæger og

Smaastilke; vestindiske Exemplarer nærme sig ved Delenes Glathed mere til vore. S.

248. *J A N I P H A.*

1. *J. MANIHOT*; foliis indivisis tri-quinque-septemlobo-palmatis integerrimis, lobis ovato-lanceolatis acuminato-acutis subtus glaucis. S.

*Jatropha Manihot*; foliis indivisis tri-quinquelobo-palmatis integerrimis subtus glaucis. Wild. spec. pl. 4. p. 562.

*Jatropha Manihot*; foliis palmatis: lobis lanceolatis integerrimis lævibus. Lin. sp. pl. p. 1429. Pers. syn. 2. p. 587. Mill. dict. No. 1.

*J. foliis palmatis pentadactylis*; radice conico-oblonga carne sublactea. Brown. jam. 549.

*Ricinus minor*, viticis obtuso folio, caule verrucoso, flore pentapetalo albido, ex cujus radice tuberosa, succo venenato turgida, americani panem conficiunt. Sloan. jam. 41. hist. 1. p. 150. t. 85.

*Manihot inodorum s. Yucca foliis canabinis*. Bauh. pin. 90. Pluk. alm. 241. t. 205. f. 1.

*Manihot theveti, Yucca et Cassavi*. Bauh. hist. 2. p. 794. Mer. surin. 4. tab. 4-5.

*Arbor succo venenato, radice esculenta*. Bauh. pin. 512. Tournef. inst. 658. t. 458.

Dyrkes.

Den guineiske Plante adskiller sig fra den indiske ved mindre Blade, som oventil ere mørkere, nedentil næsten lysblaae; og dernæst at Roden ikke er giftig. S.

249. *PHYLLANTHUS*.

1. *P. ANGULATUS*; foliis ovalibus obtusis basi attenuatis glabris, junioribus oblongo-ovalibus mucronatis subtus venosis; floribus axillaribus aggregatis dioicis ramulis angulatis. *S.*

Lomo-Tjo Inc.

Almindelig paa Sletterne i Nærheden af Havet.

Frutex ramosissimus, tri-octopedalis: ramis obsolete angulatis, glabris, rubescentibus. Folia alterna, simplicia, ovata, obtusa (juniora oblongo-ovalia mucronata) basi acuta, venosa, glabra, subtus glauca, pollicaria. Petiolus brevis, semiteres, insertus. Stipulae sessiles, acutae, minutae, marcescentes. Pedunculi axillares, uniflori, longitudine petioli, aggregati, sensim florentes: masculorum umbella duodecim-vigintiquatuor-flora: feminarum quadri-octo-flora.

Hermaphroditus sterilis.

Perianthium patens, quinquepartitum, laciniis ovatis, concavis albescentibus. Corolla nulla. Nectarium: glandulae quinque intra divisuras calycis. Filamenta quinque, calyce duplo longiora, filiformia, patula, calyci opposita. Antherae subrotundae, flavae. Germen nullum. Styli duo-tres, staminibus breviores. Stigmata simplicia, uncinato-reflexa.

Femineus flos in diversa planta.

Perianthium campanulatum, quinquesidum, laciniis ovatis, obtusis, margine albescenti, persistens. Corolla nulla. Nectarium: margo cingens basin germinis. Germen subrotundum, obtuse trigonum. Stylus subnullus. Stigmata tria persistentia, patula, lacera, sphacelescentia. Bacca globosa magnitudine Pisi, alba, trilocularis: loculis dispermis. Semina hinc convexa, inde acutangula, poro fenestrata. *Th.*

I Habitus ligner den meget *Phyllanthus virosus*, men hos denne ere Bladene elliptisk-ægformige, de ældre noget

spidse, de yngre som oftest udskaarne uden Braad, neden under nætaarede; Quistene ere aabne graalige. *Thonning* taler ikke om at Frøene skulde være giftige. S.

2. *P. DIOICUS*; foliis obovatis subretusis basi attenuatis glabris, floribus aggregatis dioicis; ramulis ancipitibus subtragonis.

Voxer med den foregaaende.

*Frutex ramosissimus, dioicus: rami angulati ancipites subtragoni cinerascetes. Folia alterna, simplicia, fruticis masculini obovato-rotundata subretusa absque mucrone, basi attenuata; fruticis fæminei ovalia obtusa, subtus glauca, pollicaria. Stipulæ et pedunculi antecedentis.*

*Flores masculini et fæminini præcedentis. Baccæ albæ, stylis tribus bifidis decumbentibus ornatæ.*

Sikkert forskiellig fra den foregaaende Art ved Bladenes Form, Grenenes graae Farve og hele Habitus. Ogsaa denne er forskiellig fra *P. virosus*. S.

3. *P. POLYSPERMUS*; foliis ovatis acutiusculis ramulisque glaberrimis sublucidis, floribus axillaribus aggregatis, baccis multilocularibus, loculis dispermis. S.

Ved Quitta, sielden.

*Frutex tri-octopedalis, ramosissimus; ramis teretibus, superne obsolete angulatis, glabris, rufescentibus. Folia alterna, alternatim pinnata. Foliola septem-tredecim, petiolulata, ovata, integerrima, reticulate venosa, glaberrima, (lucida), subtus glauca, pollicaria. Petiolus teres, floriferus. Stipula solitaria, extrafoliacea, tridentata, marcescens, insertione petioli: partiales geminæ, parvæ, sessiles, acutæ. Flores tres-sex pedunculati in alis foliolorum, quorum unus fæmineus, cæteri masculi.*

Masculus flos.

Perianthium *pentaphyllum*: *foliolis subrotundis concavis purpurascens*, *subæqualibus*: *interioribus majoribus*. Corolla *nulla*. Nectarium: *glandulæ quinque, luteæ, calyci alternæ*. Filamenta *quinque, calyce breviora, subæqualia, subcoalita, erecta*. Antheræ *oblongæ, pallidæ*. Pistilli *nullum rudimentum*.

Fæmineus flos.

Calyx *maris, marcescens, nec persistens*. Corolla *nulla*. Nectarium *maris*. Staminum *rudimentum sæpe adest*. Germen *subrotundum*. Styli *nulli*. Stigmata *plura, sæpius duodecim, simplicissima, erecta*. Bacca *vix Pisi magnitudine, subglobosa, depressa, violacea, multilocularis (duodecimlocularis)*. Semina *in singulo loculo gemina alterum supra alterum, poro utrinque perforata*. Th. Noksom forskiellig fra *Ph. multiflorus*, hvortil den nær-

mer sig. S.

4. P. CAPILLARIS; *foliis obovato-rotundis subsessilibus glaberrimis subtus glaucis, pedunculis subaggregatis capillaribus longitudine foliorum pendulis, ramis divergentibus*. S.

Voxer blot i fugtig og feed Jordbund, helst ved Buskads-serne i og omkring Aquapim.

Radix *simplex*. Caulis *frutescens, teres, pubescens, erectus, pedalis et ultra: ramis alternis divergentibus*. Folia *alterna, alternatim pinnata, divergentia*. Foliola *duodecim-vigintiquatuor, brevissime petiolata, ovata, acutiuscula, costata, subsemipollicaria, extima sensim minora, glaberrima, subtus glauca*. Petiolus *filiformis, pubescens, ex alis foliolorum floriferus*. Stipula *extrafoliacea, tridentata, marcescens: partiales minutæ, geminæ ad singulum foliolum*. Inflorescentia *petiolaris: floribus sæpius ternis in singula axilla foliolorum, quorum versus basin petioli duo ut plurimum sunt masculini et unus fæmineus, versus apicem vero vice versa*. Pedunculi *axillares, purpurei, longitudine foliolorum, stricte penduli*.

Flores masculini.

Perianthium *patens*, *quinquepartitum*: *laciniis orbiculatis*, *concavis*, *subdiaphanis*, *albis*, *extus viride carinatis*. Corolla nulla. Nectarium *squamæ quinque*, *obcordatæ*, *intra fissuras calycis*. Filamenta *quinque*, *distincta*, *calyce breviora*, *erecto-patula*, *in centro floris inserta*. Anthera *totidem*, *rotundæ*, *pallide-flavæ*.

Flores fœminici.

Perianthium *quinquesidum*, *acutiuseculum*, *persistens*, *ceteroquin maris*. Corolla nulla. Nectarium: *margo cingens basin germinis*. Germen *subrotundum*, *obsolete trigonum*, *superum*. Styli *tres*, *patentes*, *bifidi*. Stigmata *acutiuscula*. Pericarpium: *capsula subrotunda*, *trilocularis*: *loculis bivalvibus*, *dispermis*, *elastice dehiscen- tibus*. Semina *hinc convexa*, *inde acutangula*. Th.

5. P. THONNINGII; foliis ovali-oblongis subsessilibus, floribus duobus vel tribus axillaribus cernuis, ramis filiformibus tetragonis. S.

Voxer kun ved Prampram og Christiansborg paa enkelte Steder.

Radix *simplex vel subramosa*, *fusca*. Caulis *pedalis vel ultra*, *tenuis*, *frutescens*, *inferne subramosus*: *ramis filiformibus*, *quadran- gularibus*, *erectis*, *laxis*, *glaberrimis*. Folia *simplicia*, *alterna*, *brevissime petiolata*, *oval-oblonga*, *integerrima*, *subtus glauca*, *venosa*, *subpollicaria*. Stipulæ *utrinque petiolo sessiles*, *parvæ*, *acute*, *marcescentes*. Flores *bini-tres sexu distincto in axillis folio- rum*, *breve pedunculati*, *cernui*, *mares post foecundationem cum pedunculo decidui*.

Flores masculini.

Calyx *patens*, *sexpartitus*: *laciniis orbiculatis*, *marginè albe- scienti*. Corollæ nulla. Nectarium *glandulæ sex in fundo calycis*. Filamentum *columnare*, *trifidum*, *calyce brevius*. Antheræ *tres*, *di- stinctæ*.



Flores foeminei.

Calyx ut in mare: laciniis tribus externis magis patulis; persistent. Corolla nulla. Nectarium: squamæ sex, receptaculaceæ, truncatæ, minutæ, fissuris calycis oppositæ. Germen subrotundum, obtuse trigonum, superum. Styli tres, breves, approximati, bifidi, erecti. Stigma obtusum. Capsula subrotunda, magnitudine Coriandri, trilocularis, loculis bivalvibus, dispersis. Semina hinc convexa inde acutangula. Th.

I Henseende til Grenene nærmer den sig til *Ph. anceps*, men hos denne ere Bladene mindre og staae nærmere sammen; Blomsterne enkelte i Bladhiørnerne, Blomsterstilkene længere, haarformige; Capslerne meget mindre og endeligen Grenene tveæggede. S.

6. *P. PENTANDRUS*; foliis pinnatis floriferis, foliolis lineari-lanceolatis, caule fruticoso ramoso, ramis filiformibus divergentibus glabris, floribus pentandris. S.

Sielden; i Nærheden af Forterne Christiansborg og Prindsenstein og ved Dudua.

Radix simplex, radiculis fibrosis. Caulis erectus, pedalis rarissime ultra, frutescens: ramis axillaribus, filiformibus, divergentibus. Folia alterna, alternatim pinnata, patentissima. Foliola plurima, brevissime petiolata, lineari-lanceolata, integerrima, uti tota planta glabra, extima sensim minora ac angustiora. Petiolus communis ex alis foliolorum floriferus, filiformis. Stipula extrafoliacea, parva, tridentata, marcescens, cingens insertionem petioli. Stipulae partiales utrinque petiolo foliolorum, parvæ, acutæ, marcescentes. Flores subterni sexu distincto in alis foliorum, breve pedunculati, cernui, masculini bini: alter adultior post fecundationem cum pedunculo deciduus; alter impuber, marcescens; foeminei solitarii pedunculo parum longiori instructi.

Vid. *Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

B b

Flores masculini.

Perianthium *patens, coloratum, quinquepartitum: laciniis ovatis, acutiusculis. Corolla nulla. Nectarium: squamæ quinque, minutæ, intra fissuras calycis. Filamenta quinque, distincta, calyce breviora, laciniis calycis opposita. Antheræ subrotundæ.*

Flores fæminei.

Perianthium *campanulatum, quinquesidum, laciniis ovatis, acutiusculis, margine albescente uti in mare costa leviter viridi, persistens. Corolla nulla. Nectarium: margo cingens basin germinis. Germen subrotundum, obtuse trigonum, superum. Stylus nullus. Stigmata tria, persistentia, patula, bifida. Capsula subrotunda, trilocularis, loculis bivalvibus dispermis. Semina hinc convexa, inde acutangula. Th.*

Varietas:  $\beta$  *foliis ovatis vel ovato-oblongis latioribus obtusioribusque, supremis et extimis brevioribus.*

7. **P. SUBLANATUS**; foliis pinnatis floriferis, foliolis ovalibus acutiusculis glabris demum sublanatis, floribus axillaribus inferioribus masculis subgeminis subsessilibus, superioribus solitariis fæmineis, caule angulato. **S.**

Hist og her, sieldnere end den følgende.

*Radix simplex, radiculis fibrosis, rarius subramosa. Caulis frutescens angulatus, lævis, erectus, adscendens, uni-bipedalis: ramis adscendentibus. Folia alterna, alternatim pinnata, patentia, bipollicaria. Foliola plurima, brevissime petiolata, ovalia, glabra, demum utrinque sublanata, lineas duas longa, versus petiolum conivendo obdormiunt. Petiolus communis filiformis, viridis, versus basin demum sublanatus, ex alis foliolorum floriferus. Stipula extrafoliacea, parva, tridentata, ferruginea, marcescens, cingens insertionem petioli. Stipulæ alicæ utrinque petiolo foliolorum, parvæ, setacæ, marcescentes. Inflorescentia: Flores masculini brevissime*

*pedunculati, subsolitarii, in axillis foliolorum versus basin petioli communis; flores fæminei brevè pedunculati, solitarii in axillis versus apicem.*

Flores masculini.

*Perianthium campanulatum, patens, quinquesidum: laciniis obovatis, obtusis, albescens. Corolla nulla. Nectarium: squamæ quinque, minutæ, intra fissuras calycis. Filamentum columnare, calyce brevius. Antheræ tres, didymæ, subcoalitæ.*

Flores fæminei.

*Perianthium campanulatum, quinquesidum, laciniis ovalibus, margine albescens. Corolla nulla. Nectarium obsolete receptaculaceum. Germen subrotundum, superum. Stylus nullus. Stigma capitatum, sessile, obscure trigonum, persistens. Capsula subrotunda magnitudine Sinapios, trilobularis: loculis bivalvibus, dispermis, elasticè dehiscentibus. Semina hinc convexa inde acutangula. Th.*

Den bittre Smag som den følgende Art har, findes ikke hos denne; Negerne adskille den derfra ved den grønne Bladstilk, som dog ikke er noget sikkert Kiendetegn. Jo ældre Planten er jo laadnere ere Bladene; den unge Plante er ofte ganske nøgen. *Th.*

Fra de beslægtede Arter: *Ph. debilis, Niruri, urinaria* &c. adskilles den ved de smaae Blade og de øvrige anførte Kiendemærker. *S.*

8. *P. AMARUS; foliis pinnatis floriferis, foliolis ovalibus obtusis, floribus geminis axillaribus, caule frutescenti subangulato striato erecto, ramis divergentibus assurgentibus. S.*

*Aumaadoati Incolis.*

Hyppig.

Radix simplex, radiculis fibrosis; rarius subramosa. Caulis frutescens, teres, striatus, superne subangulatus, strictus, uni-bipedalis, inferne subramosus: ramis alternis divergentibus, assurgentibus. Folia alterna, alternatim pinnata, horizontalia. Foliola plurima, ovalia, subtus glauca, brevissime petiolata, glabra. Foliola viginti-triginta, longitudine trium-quatuor linearum, versus petiolum connivendo obdormiunt. Petiolus communis filiformis, teres, albicans, ex alis foliolorum floriferus. Stipula extrafoliacea, parva, tridentata, nigricans, marcescens, cingens insertionem petioli. Stipula alia utrinque petiolo foliolorum, parva, acuta, nigricans, marcescens. Flores bini sexu distincto in axillis foliolorum, breve pedunculati, cernui, mares post fœcundationem cum pedunculo decidui.

Flores masculini.

Perianthium campanulatum, patens, quinquefidum: laciniis ovatis, obtusis, margine albescenti. Corolla nulla. Nectarium: squamæ quinque, minutæ, intra fissuras calycis. Filamentum columnare, calyce brevius. Antheræ tres, minutæ.

Flores fœminei.

Perianthium campanulatum, quinquefidum; laciniis subpatentibus, ovatis, obtusis; persistens. Corolla nulla. Nectarium receptaculaceum, quinquedentatum, persistens. Germen subrotundum, obtuse trigonum, superum, Stylus nullus. Stigmata tria, persistentia, patula, bifida. Capsula subrotunda, obtuse trigona, trisulca, trilocularis: loculis bivalvibus, dispermis, elasticè dehiscentibus. Semina hinc convexa inde acutangula. Th.

Meget sielden sees 5 Blomster sammen af hvilke 2 ere Hanblomster. Naar Planten er nær ved sin Död, blive ikke allene Bladene, men meget ofte Bladstilkene, Frugten og den heele överste Deel af Planten laaden og Bibladene blive rostfaryede. Den voxer paa de fleste Steder og i enhver Jord-

bund; efter en stærk Regn fremkommer den hyppig paa dyrkede Steder, men da paa slige Steder intet Græs er, som kan beskygge den mod den brændende Soel, saa opnaaer den sielden her den Fuldkommenhed som ved Rio Volta og nogle andre Steder, hvor den, beskygget af det høie Græs, bliver til en lille Busk. Saasnart Planten har Blade, har den ogsaa Blomster, og den behøver meget kort Tiid for at opvoxte til 1 Fods Höide, og bære en Mængde Frøe. Jeg har forsøgt at saae Frøet i god Jord, hvor den ellers af sig selv hyppig fremkom, og ikke forsömt at lade det vande, men der fremkom ikke een Plante endog efter 4 Ugers Forløb. Dens Blade have en giennemtrængende, reen, bitter Smag, fornemmelig naar de ere törrede; den urteagtige Plante er den fortrinligste, den overgaaer langt vor *Menyanthes trifoliata* i Bitterhed og reen Smag; med Brændeviin giver den en meget bitter Essents: Negerne kaage den med Pytto, og bruge den saaledes til at fordrive Feber og Mave-Smerter. I Vandsoet baade i Underlivet og under Huden har jeg seet den anvende med megen Virksomhed; Planten rives tillige med nogle Paradiis-Korn, og indgnides over hele Kroppen; indvortes bruges et Afkog af Planten. *Th.*

Fra *Ph. Niruri* adskilt ved den sribede Stængel og at Blomsterne sidde 2 og 2 sammen; maaskee er det dog kun en Afart. *S.*

#### 250. *MOMORDICA.*

1. *M. ANTHELMINTICA*; pomo ovali utrinque acuto tuberculato, bracteis cordatis supra medium pedunculi, foliis pal-

mato-pedatis lobis sinuatis obtuse dentatis dentibus mucronatis cauleque quinquangulari pilosis. S.

Jan-j'na Incolis.

Voxer hist og her meest i Nærheden af Byer.

Caulis debilis, scandens vel decumbens, quinquangularis, uti tota planta piloso-pubescentis. Folia alterna, palmato-pedata quinque-septemlobata: lobis ovatis, sinuatis obtuse dentatis, dentibus leviter mucronatis basi attenuatis, sinibus obtusis: lobo medio inciso vel indiviso, lateralibus pedatim trifidis, externis minoribus. Lobi ante explicationem conduplicati. Petiolus canaliculatus, longitudine folii. Cirrhus laterifolius, simplex, filiformis, hinc inde spiralis. Pedunculus axillaris folio longior, uniflorus, filiformis, floriferus erectus, fructiferus pendulus. Bractea solitaria, cordata, remota (paulo supra medium pedunculi) sessilis, persistens.

Flores masculini decidui pedunculo persistente.

Perianthium campanulatum quinquesfidum: laciniis lanceolatis; extus pubescentis, subcoloratum. Corolla magnitudine *Lysimachiae Nummulariae*, calyce duplo longior, campanulata, patens, subpentapetala: petalis obovatis, obtusis, unguibus connatis, rugosiusculis extus venosis, levissime pubescentibus. Nectarium nullum. Filamenta tria, brevia, crassiuscula, duo approximata, tertium solitarium, oppositum. Antheræ lineares, sursum deorsumque repentes, erectæ, adpressæ.

Flores feminei masculinis parum minores in eadem planta.

Perianthium quinquepartitum: laciniis subulatis pubescentibus, patentibus. Corolla rotata, pentapetala: petalis maris, distinctis; marcescens. Nectarium glandulæ quinque, minutæ, intra basin petalorum: quatuor per paria junctæ, quinta solitaria. Germen inferum, ovato-oblongum desinens in cylindro calycifero, fere longitudine germinis, tomentosum, octofariam tuberculis minutis, nudis, serie longitudinali ornatum. Stylus columnaris brevis. Stigmata

*tria, crassa, bifida, erecta. Capsula ovalis, magnitudine Nucis Juglandis, aurantiaca, utrinque acuta, tuberculata: tuberculis inæqualibus, majoribus acutis; glabra, dehiscens valvulis tribus, carnis, reflexis, seminibus ornatis. Semina plura, ovata, compressa, glutinosa, valvulis duplici serie longitudinaliter inserta. Th.*

Den blomstrer næsten bestandig: Negernes Børn spise Frugten; dens bløde Klapper ere vandagtige, men den Sliim, som indhyller Frøene, lidet sødagtig. *Bladene* have en ubehagelig ækkel Lugt.

Negerne bruge den mod Orm (*Lumbricus*) paa følgende Maade: 1 a 2 gode Haandfulde af den friske Plante afpresses med omtrent  $\frac{1}{2}$  Pot Vand; hertil kommes Saften at 4 Limoner, en liden 6 a 8 Lods Steen oplødes og kastes deri; naar Bladningen er hleven kold igien, drikkes den; Virkningen er enten Brækning eller Stolegang eller begge Dele, hvorved Ormen udkastes. Den samme Drik bruges til at forskaffe Aabning i Forstoppelse. Foruden denne Brug er den een af de vigtigste af den store Mængde Fetis-Planter. De fleeste Fetis-Ceremonier endes almindelig med at vaske Kroppen med Vand, hvori er lagt indviede Blade; ved mange deslige Leiligheder bruges denne Plante; naar en Neger paa sin Reise finder den, omslynger han gierne sin Hals med et Stykke, i den Tanke, atdette sikkert skal bevare ham imod uheldige Tilfælde. *Th.*

Ligner meget *Momordica Charantia* men hos denne ere *Bladene* haandformige ikke haandformig-føddet, (*palmato pedata*). *Bladene* ved Blomsterne sidde nedenfor Midten af Blomsterstilken. *Momordica Balsamina* har femfliget-haandformige glatte Blade,

der, ligesom hos de beslægtede Arter f. E. *M. muricata*, ere spidstandede og Fligene ikke tilspidsede mod Basis. S.

2. M? FOETIDA; pomis echinatis, foliis cordatis cuspidatis dentato-repandis denticulis obtusis mucronulatis pilosiusculis, calycibus echinatis. S.

Hist. og her.

Caulis scandens, quinquangularis, glaber. Folia cordata, acuta, cuspidata, dentato-repanda: dentibus obtusis, inæqualibus, mucronulatis; utrinque pilosiuscula, trinervia, petiolo basi decurrentia, lobis posterioribus rotundatis, subquinquepollicaria, quatuor pollices lata. Petiolus supra sulcatus, longitudine folii. Cirrhus laterifolius et paulo infra folium, primo simplex, rectus, dein bifidus, spiralis. Pedunculus axillaris longitudine petioli et ultra, filiformis, apice triflorus; pedicelli haud semipollicares, subcapitulares.

Perianthium quinquesfidum: laciniis acutis: extus echinatum. Corolla calyce duplo major; petala oblonga, obtusa, flava. Fructus echinatus. S.

Jeg er uvis om den hører til denne Slægt, da der mangler Beskrivelse af Blomstens indre Dele. S.

## 251. C U C U M I S.

1. C. ARENARIUS; hirtus, foliis cordatis angulato-lobatis acutiusculis denticulatis caule petiolisque hispidis, pomis ovalibus tomentosus. S.

Nanni-adumatre Incolis. Dan. Nannis Vandmelon.

Voxer i tör sandet Jordbund.

Caulis prostratus, filiformis, angulatus, hirtus. Folia alterna remota, ovato-cordata, sinuata, subquinqueloba, denticulata, hi-



*spida, nervosa; tenella crispa. Petiolus vix dimidia folii longitudine, striatus, hirtus. Cirrus laterifolius, simplex, revolutus. Pedunculi nonnulli, axillares uniflori, vix longitudine petioli.*

Flores masculini.

*Perianthium campanulatum, quinquesidum: laciniis subulatis, recurvis; villosum. Corolla monopetala, campanulata, tubus calyci adnatus; limbus patens, quinquepartitus: laciniis obovatis, extus venosis, obscure pubescentibus; marcescens. Filamenta tria, tubo inserta, elongata, erecta, apice crassiuscula. Antheræ adnatæ in medio filamenti, lineares, sursum deorsumque repentes, subcoalitæ. Pistilli rudimentum truncatum in fundo calycis.*

Flores fæminei in eadem planta, masculinis parum majores.

*Calyx et Corolla maris. Staminum rudimenta brevîa. Germen inferum, ovale, dense villosum. Stylus brevis. Stigmata tria, crassa, oblonga, erecta. Nectarium: margo planus cingens basin styli. Bacca magnitudine pruni, ovalis, tomentosa, maculata, trilobularis: loculis subdivisis, gelatina farctis. Semina numerosa, ovata, hinc acuta, compressa. Th.*

2. C. CHRYSOCOMUS; foliis cordatis subsinuato-repandis denticulis mucronulatis acutis utrinque scabris, pomis subsphæricis pilis aureis obsitis. S.

Sielden.

*Caulis herbaceus, filiformis, angulatus, hirsutiusculus. Folia cordata, subsinuato-repanda, denticulata; denticulis mucronulatis; acuta, utrinque punctis albidis scabra, subtus vasis hirsutiuscula, quinquenervia, lobis posticis subconniventibus, rotundatis, subquadripollicaria, pollices circiter tres lata. Petiolus inferne angulatus sesqui-bipollicaris hirsutus. Cirrus lateralis, simplex, spiralis. Pedunculus axillaris; fæmineus uniflorus; masculinus subtriflorus, angulatus, pubescens, scaber.*

*Bacca sphaerica, magnitudine Juglandis; pilis longis aureis articulato-nigro-annulatis echinata. Semina copiosa, compressa, oblongo-lenticularia, laevia, albida, in seriebus quinque longitudinaliter disposita. S.*

Jeg er uvis om den hører til denne Slægt eller en anden eller udgiör en egen.

252. *B R Y O N I A.*

1. *B. FOETIDISSIMA; foliis ovato-cordatis subrepandis denticulatis utrinque pilosis, racemis axillaribus, baccis subrotundis acuminatis decemstriatis. S.*

Sia-Pang Incolis.

Hist og her.

*Caulis filiformis, tenuis, pentagonus, longe pilosus; scandens. Folia alterna, ovato-cordata, subrepanda, denticulata, utrinque dense pilosa, subtus elevato-venosa, bipollicaria. Petiolus folio triplo brevior ut caulis pilosus. Cirrhus laterifolius, simplex, subpilosus. Racemus axillaris, simplex, flore fæmineo breve pedicellato basi pedunculi, cæteris sæpius duobus masculinis deciduis pedunculo persistente.*

Flos masculinus.

*Perianthium campanulatum, basi ventricosum, pilis adpersum, quinquesidum: laciniis angustatis, acutis. Corolla campanulata, flava, quinquepartita: petalis obovato-cuneatis, calyce fere duplo longioribus, rugosiusculis, basi tubo calycis adnatis. Filamenta tria, brevissima, calyci adnata. Antheræ ovatæ, acutæ, compressæ, subconglutinatæ, margine utrinque linea simplici nec flexuosa dehiscentes, callosæ, virides, margine tantum luteæ, tertia dimidiata. Pistilli rudimentum depresso-globosum in fundo ventricosum calycis.*

Fæmineus flos masculino duplo minor.

Calyx maris, acumini germinis insidens, deciduus. Corolla maris. Filamentorum rudimenta quinque basi corollæ. Germen inferum, anguste ovatum, attenuatum in pedicellum floris, longe villosum. Stylus vix calycis longitudine. Stigma capitatum, retusum, obsolete trifidum, lobis emarginatis. Bacca subrotunda, acumine duplo longiori, basi obtusissima, striis decem elevatis, longe pilosa, coccinea, unilocularis. Semina nonnulla, ovata, compressa, arguta. Th.

Hele Planten er overordentligen stinkende næsten som raadnende Kaal. Den koges i Vand til Bad mod Tenesmus. Th.

2. B. DELTOIDEA; foliis hastato-cordatis denticulatis supra scabris subtus glaucis, pedunculis geminis axillaribus, bacis oblongis acuminatis pubescentibus. S.

Hist og her, blomstrer i Juli.

Caulis herbaceus, filiformis, angulatus, lævis, subglaber. Folia alterna, remota, subhastato-cordata, lobis posterioribus truncatis, obsolete quinquangulata, denticulata, trinervia, venosa, supra scabra, subtus glauca, tripollicaria. Petiolus brevis, teres, pubescens. Cirrhus laterifolius, simplex, revolutus. Flores bini scl. masculus et femineus in singula axilla: pedunculis filiformibus fere foliorum longitudine.

Masculus flos deciduus pedunculo persistente.

Corolla monopetala, alba, magnitudine Solani nigri. Tubus brevis subventricosus, ore pubescenti. Limbus rotatus, quinquepartitus: laciniis lanceolatis, planis.

Calycis laciniæ quinque, setacæ, virides, limbo dimidio breviores, divisuris limbi subjectæ. Filamenta tria tubo adnata, brevissima, libera. Antheræ tres subrotundæ, retusæ, mucronatæ, extus medio laciniatæ, ad latera luteo-pubescentes, margine utrinque

*fissura simplici dehiscentes, intus angulato-adpressæ, non conglutinatæ. Pistilli rudimentum subrotundum in fundo corollæ.*

Femineus flos.

Calyx et Corolla maris. Filamenta tria brevissima intra tubum. Germen inferum, oblongum, teres, pubescens. Stylus filiformis, longitudine tubi. Stigmata tria, obtusa, crassa, patentia, bifida. Nectarium in fundo corollæ, margo carnosus, cingens basin styli. Bacca submatura elliptica, acuta, vix pollicaris, maturescendo coccinea, pubescens, intus gelatinosa, obsolete trilobularis. Semina plura, simplici serie in singulo loculo posita, ovata, subacuta, compresso-plana, margine vix crassiore. Th.

5. B. CAPILLACEA; foliis deltoideo-cordatis denticulatis supra scabris subtus glaucis, racemis axillaribus elongatis, bacis globosis glabris, geniculis caulis pilosis. S.

Ved Ada.

Caulis herbaceus, filiformis, angulatus, glaberrimus, geniculis pilosis, scandens. Folia alterna; remota, deltoideo-cordata angulis internis rotundatis, terminali externisque acutis; denticulata, quinque-nervia, venosa, supra scabra, subtus glauca, bipollicaria. Petiolus mediocris, teres, supra sulco, subscaber. Cirrus laterifolius, simplex, revolutus. Racemus axillaris, elongatus: pedunculo capillaceo bi-sexpollicari geniculato, pedicellis ad genicula sæpius geminatis scl. masculino et fœmineo una cum rudimento cirrhi et folii; masculo deciduo pedicello persistente.

Flos masculinus.

Perianthium ventricoso-campanulatum: dentibus quinque subulatis, parvis, recurvis. Corolla rotata, alba. Tubus calyci adnatus; limbus quinquepartitus: segmentis ovatis, acutis, planis. Filamenta tria, tubo adnata, brevissima. Antheræ tres callosæ, subrotundæ, retusæ mucrone, extus longitudinaliter carinatæ, virides, margine utrinque luteo-pubescentes, rima simplici dehiscentes, invi-

*cem adpressæ, noni conglutinatæ nec tertia dimidiata. Pistilli rudimentum subrotundum in fundo calycis.*

Flos fæmineus.

*Calyx maris, superus brevissime pedicellatus, deciduus. Corolla maris. Filamenta tria brevissima intra tubum. Germen ovale glabrum. Stylus filiformis, longitudine tubi. Stigma capitatum, depressum, trifidum, lobis semibifidis. Nectarium margo carnosus in fundo calycis, cingens basin styli. Bacca magnitudine ribeos, globosa, glabra, trilocularis. Semina nonnulla, ovata, compresso-plana, margine vix crassiora, cortici baccæ simplici serie in singulo loculo affixa. Th.*

*Baccæ ob dispimenta deliquescentia obsolete loculares. Th.*

## D I O E C I A.

### MONANDRIA.

#### 255. THONNINGIA.

*Masculi. Calyx nullus. Corolla nulla. Filamentum in singulo scrobiculo receptaculi convexi inferne squamulis setaceis.*

*Fæminei. Calyx filiformis bidentatus. Corolla nulla. Stylus unicus indivisus capillaris. Semina solitaria receptaculo hemisphærico immersa calyce tecta.*

#### 1. T. SANGUINEA.

*Thonningia sanguinea. Vahl in act. soc. hist. natur. havn. T. 6. p. 124. t. 6.*

Voxer i høie skyggefulde Skove neden under og paa de Aquapimske Bierge.

*Radix? repens, tomentosa, crassitie pennæ anserinæ; fragilis. Caulis bi-tripollicaris, turbinatus, strobili instar tectus squamis imbricatis, lanceolatis, concavis, squarrosis, rigidis, sanguineis, superioribus sensim longioribus et confertioribus, axillis barbatis. Inflorescentia: receptaculum terminale flosculis tectum squamis (calyce communi squamoso) obvallatum, diametro fere pollicari.*

Flores masculini.

Receptaculum convexum, flosculis numerosis tectum, scrobiculatum: scrobiculis squamula acuta sæpe distinctis. Calyx proprius nullus nisi scrobiculum receptaculi. Corolla nulla. Stamen unicum vix longitudine squamarum obvallantium: inferior dimidia pars filamentum glabrum: squamis paucis setaceis sparsis; superior dimidia pars Anthera, longitudinaliter sulcata, polline albo tecta.

Flores feminei.

Receptaculum hemisphæricum flosculis innumeris dense confertis atro-purpureis. Calyx proprius filiformis, vix lineam longus: ore bidentato, dente altero majori; persistens. Corolla nulla. Germen lineare, tenue, inferum. Stylus capillaris, calyce duplo longior. Stigma terminale; obtusum. Pericarpium nullum præter calycem. Semen solitarium, subrotundum, parvum, receptaculo immersum, calyce obtectum. *Th.*

Obs. *Radix hujus plantæ more Orobanchium, Monotropæ &c. parasitica.*

Parenchyma plantæ spongioso-carnosum albidum. *Th.*

Afkoget af denne Plante bruges til at udvaske veneriske Saar, især venerisk Udslet. Den bruges ogsaa til at forhøie Farven af Pappegöiernes röde Halefier; man udrykker de gamle Fier og indgnider det saarede Sted med den fintrevne Plante. Disse Fier bruges meget til Pynt og deres Værdie bestemmes efter Farven. *Th.*

I Naturhistorie-Selskabets Skrifter 6te Tome har *Vahl* kaldt denne Slægt efter Hr. *Thonning*, Etatsraad, Deputeret i General-Toldkammeret, Ridder af Dannebrogen. S.

## PENTANDRIA.

### 254. *ZANTHOXYLUM*.

1. *Z. POLYGAMUM*; aculeatum, foliis pinnatis; foliolis ovali-oblongis obsolete glanduloso-crenatis basi æqualibus glaberrimis, petiolo communi ramisque aculeatis, floribus pentandris polygamis. S.

Fagara zanthoxyloides; foliis pinnatis: foliolis obovatis integerrimis emarginatis, petiolis nervisque foliorum aculeatis, floribus pentandris dioicis. Wild. sp. pl. 1. 2. p. 667.

Fagara zanthoxyloides; petiolis costisque foliorum aculeatis floribus quinquefidis dioicis. Lamarck Encycl. 2. p. 462. Pers. syn. 1. p. 144.

Hah-Tio Incolis.

Hyppig.

Arbor mediocri statura, ramosissima: cortice cinereo; in caudice inveterato inermi et rimoso, in juniore vero aculeatissimo et rugoso: aculeis pyramidatis crassis. Ramuli teretes, aculeis subulatis, recurvis, basi incrassatis. Folia alterna pari-pinnata. Foliola quatuor-sexjuga, petiolata, bi-tripollicaria, ovali-oblonga, obscure glanduloso-crenata, glaberrima, costata, tenuissime venosa, subpellucide-punctata, supra opaca et nitida, subtus pallidiora, extima sensim majora. In juniore arbore nervus foliorum sæpius subtus aculeatus. Ante explicationem foliola oppositis suis obvoluta. Petiolus communis teretiusculus, aculeatus raro inermis. Petiolus partialis longitudine duarum linearum haud ultra, supra sulcatus, subtus convexus. Stipulæ nullæ. Inflorescentia racemoso-paniculata;

*terminalis, subspithamea; ramis duobus-quinque subverticillatis; pedunculis alternis, divergentibus; floribus passim in glomerulis sessilibus.*

Flos hermaphroditus.

Perianthium inferum quinquedentatum, minimum. Corolla obovata, clausa, monopetala, quinquepartita, alba. Filamenta quinque, subulata, receptaculo inserta, corolla longiora ejusque per divisiones exserta, patula. Antheræ oblongæ, incumbentes. Germen subrotundum, sterile. Stylus longitudine corollæ, subulatus, versus apicem flexuosus. Stigma nullum.

Flos fæmineus.

Calyx hermaphroditi. Corolla hermaphroditi at patula nec clausa. Staminum rudimentum nullum. Germen rotundum, Stylus brevis, curvatus. Stigma incrassatum, obtusum, integrum. Capsula magnitudine Piperis, globosa, baccato-exsucca, glanduloso-punctata, rubra, bivalvis, dehiscens. Semen unicum, nitidum, nigrum, poro umbilicali. Th.

Obs. Foliola minus perfecta emarginata sunt, e contrario perfectiora etiam acumine obtuso obsolete sunt instructa; cæterum inveniuntur folia ovalia, obovata, ovata, sæpius autem ovali-oblonga. Th.

I Nærheden af Stranden, hvor Söevinden underkuer de fleste Planter med sin ödelæggende Taage af Söevand, som den förer med sig fra Brændingen, opnaaer den aldrig sin naturlige Störrelse, men vedbliver som Busk; jo længere fra Stranden, jo bedre trives den; 3 til 4 Mile dybt i Marken findes Træer af Störrelse som middelmaadige Egetræer; hvilke Stammen ogsaa ligner i sin Figur og Udbredning. Veddet har adskillige Egenskaber, som gör det tienligt til Möbel Arbeide; det er stærkt, haardt, tungt, skiønnere gult i Farve end Buxbom,



men taber ligesom dette efterhaanden sin gule Farve; det er saa fiint, som Middelsorten af Mahagoni; det indeholder megen Harpix, som er saavel blandet, at det ikke udsveder af det forarbejdede Træe, men tvertimod foraarsager at det antager en glindsende og fin Politur; jeg har aldrig fundet det angrebet af Orm; det er som oftest blandet med Knaster. Som Middelsørrelse af Planker, som dette Træe er istand til at afgive, kan man antage 5 til 8 Tommers Brede og 2 Alens Længde; udsøgte Træer kunne maaskee give Planker af 12 til 16 Tommers Brede, men neppe mere end 2 Alens Længde, da Stammen almindelig er vredet og bugtet. Barken af Roden bruge Negerne til at fordrive Gigt-Smerter; den rives fin tilligemed nogle Paradiis-Korn og gnides paa det smertende Sted. Af Veddet især det knastede, gjøres Fakler, der bruges almindeligen til Lys hos Fattige. Af de store Pigge paa aldrende Træer gjøres Kugleformer, udskaarne Zirater til at aftrykke med Farve paa Legemet. I Tandpine indgnides den fiintrevne Rodbark udvendig paa Kinden, og et Afkog holdes af og til ved Tænderne. *Th.*

255. *M O D E K K A.*

Masculi. *Calyx quinquefidus. Corolla pentapetala: petalis minutis. Nectarium: glandulæ quinque depressæ substipitatæ.*

Feminei. *Calyx, Corolla et Nectarium maris. Stylus trifidus. Stigmata reniformia. Capsula supera unilocularis carnosa valvulis tribus seminiferis.*

1. *M. DIVERSIFOLIA;*

Koo-Pang Incolis.

Hist og her blandt Buskene.

*Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

D d

Planta maris.

Caulis *longissimus, filiformis, tetragonus, quadrisulcatus, nitidus, scandens, ætate tuberculatus*. Folia *ovata, profunde cordata, quinqueloba: sinibus et lobis lateralibus obtusis, lobo terminali subacuto; subrepanda, integerrima, glaberrima, venoso-nervosa, quinquenervia, quadripollicaria raro majora, alterna, remota; inferiora caulis feminei similia*. Petiolus *folio dimidio brevior, teres, ad basin folii auriculatus glandulis binis supra convexis subtus concavis liquorem secernentibus*. Pedunculi *axillares, solitarii, semipollicares, cirrho elongato simplici revoluti, bifidi*. Pedicelli *subumbellati in quavis parte duo-quinque, semipollicares ultrave, inferne squamulis nonnullis bracteati; persistentes*. Flores *magnitudine Campanulæ rotundifoliæ*.

Perianthium *monophyllum, campanulatum, subcarnosum, albidum, quinquefidum: laciniis lanceolatis, duabus alternis utrinque tenuissime ciliato-laciniatis, duabus aliis alternis integerrimis, quinta hinc tantum similiter laciniata*. Petala *quinque, anguste-lanceolata, rigida, ciliata, calyce dimidio breviora ejusque incisuris alterna, erecta, distantia, unguibus radiatim fundo calycis adnatis utrinque lanato-ciliatis*. Nectarium: *glandulæ quinque, subrotundæ, depressæ, vix stipitatæ, fundo calycis inter ungues petalorum insertæ*. Stamina *vix longitudine corollæ*. Filamenta *quinque, subulata erecta, petalis alterna*. Antheræ *longitudine filamentorum, lineares, acutæ, compressæ, erectæ, flavæ*. Pistillum *nullum*.

Planta feminea.

Caulis *masculino similis licet parum crassior*. Folia *alterna, remota, subrotundo-ovata, cordata lobis obtusissimis, subacuta, sæpe obsolete quinquangulata vel repanda, integerrima, glaberrima, venoso-nervosa, quinquenervia, quadripollicaria et majora*. Petiolus *maris*. Pedunculi *solitarii, axillares, petiolo breviora*.

*res, cirrho elongato revoluto: pedicellis semipollicaribus, inferne squamulis bracteatis.*

Perianthium maris, in fundo lanatum, marcescens. Corolla maris, petalis duplo angustioribus et unguibus lanugine obtectis tantum diversa. Nectarium maris at lanugine calycis obtectum. Staminum rudimenta quinque subulata, basi germinis. Germen superum, ovatum, obsolete trigonum, glaberrimum. Stylus unicus, trifidus infra divisuram trigonus et trisulcatus. Stigmata reniformia, magna, sublanata. Capsula magnitudine mali armeniacy, sphaerica, carnosa, flava, glaberrima, unilocularis, trivalvis, dehiscens, valvis medio longitudinaliter funiculis seminum obsitis. Semina plurima, ovata, compressa, nitida, intra arillum tubulosum compressum semine dimidio longiorem, ore apertum, mucosum, hyalinum. Th.

*Modecca* Lamarck Dict. Bot. 4. p. 208 og Vahl Naturhistorie-Selskabets Skrifter 6 Deel p. 105, er den her omtalte Slægt. Figuren i *Rheede Hortus malabaricus* 8. t. 20-25 hører til samme Slægt, men til en anden Art. I Udseende og Blomstens Form nærmer denne Slægt sig til *Passiflora*. S.

## HEXANDRIA.

### 256. P H O E N I X.

1. *P. SPINOSA*; frondibus pinnatis, foliolis conduplicatis pungentibus, stipite basi utrinque spinoso. S.

Akoteno Incolis; uægte Viinpalme, söd Viinpalme Danis.

Ved Rio Volta, paa Aquapim Biergene og nogle andre Steder.

Caudex cylindricus, cicatrisatus, erectus, orgyalis ultrave. Fron-  
des pinnatæ, stipite bi-tripedali basi utrinque spinoso: foliolis per

*paria subapproximatis, conduplicatis, apice pungentibus. Ocrea reticulata, texta, cingens basin singuli stipitis. Spatha oblongo-lanceolata, compressa, hinc convexa inde planiuscula, anceps, latere rumpens. Spadix masculinus compositus, thyrsiformis, nutans: ramis filiformibus, flexuosis, compressis, abrupte verticillatim insertis: ternis - senis vel ultra, floribus sessilibus deciduis. Spadix femineus in diversa planta, compositus, patens, erectus: ramis filiformibus flexuosis, teretiusculis, abrupte verticillatim insertis, sæpius binis, rarius ternis quaternisve, floribus sessilibus.*

Flores masculini.

Perianthium parvum, monophyllum; subplanum; triangulare, corollæ concolor. Corolla monopetala, tripartita: laciniis lanceolatis, concavis, patentibus, coriaceis, albis. Filamenta subnulla. Antheræ sex, corolla parum breviores, lineares, erectæ, fuscæ. Pollen candidum. Pistilli rudimentum in centro floris.

Flores fæminei.

Perianthium monophyllum, breve campanulatum, tridentatum, trigonum, persistens. Corolla: petala tria, subrotunda, acutiuscula, concava, conniventia, margine altero mutuo incumbentia, persistentia. Germina tria intra corollam arcte inclusa, angulato-compressa, desinentia in stylo brevissimo recurvo, stigmatibus obscuris; duo germina abortiva. Bacca magnitudine Corni sanguinei fructus, obovata, ex rudimento styli breve mucronata, basi calyce et corolla cincta, glabra, fusca. Semen unum, magnum, cartilagineum, figura pericarpium, sulco longitudinali profundo exaratum, arillo tenuissimo cinctum. *Th.*

Saften af denne Palme er langt sødere, men mindre geistig end af den rette Viin-Palme (*Elais guineensis*); men hvor man ikke kan have denne, tager man til Takke med hiin. Man aftapper Saften paa følgende Maade: Naar Træet har naaet en

Mands Höide eller noget derover, afskiæres Bladene tæt ved Stammen; omtrent 8te Dage efter afskiæres den överste Top, og Saften, som udqvælder heraf, ledes ved et krumt Rör til en Flaske eller Kalebasse, som er bundet fast paa Stammen; hver Dag maae Snittet fornyes, da de gamle Pori blive tilstoppede; naar Træet af sig selv ikke vil give mere Saft; antændes Ild nederst om Stammen, denne driver den sidste Saft opad, og udtømmer fuldkommen Træet. De fleste Negere ved Rio Volta lide meget af Vandbrok (hydrocele) som ofte er overordentlig stort; man giver denne Drik Skylden, men skulde ikke deres lave og fugtige Land, som en Tid af Aaret er næsten ganske oversvømmet, eller deres umaadelige Pytto-Drikken, (mange Negere kan drikke 16-24 Potter Pytto om Dagen) være ligsaaameget Skyld deri. Af de unge Blade flettes Snore, som ere temmeligen stærke. Frugten har meget lidet og södagtigt Kjöd, den kaldes Amitjolobi.

257. *E L A I S.*

1. *E. GUINEENSIS*; frondibus pinnatis, stipitibus dentato-spinosis divergentibus, denticulis supremis recurvatis. Mant. 57. Wild. sp. pl. 4. 2. p. 799. Pers. syn. 2. p. 622. Larmark. illust. tab. 896.

*Elæis guineensis*. Jacq. americ. p. 280 t. 272.

*Elæis guineensis*. Gärttn. de fr. et sem. cent. 1. p. 17 t. 6. f. 2.

*Palma frondibus pinnatis ubique aculeatis nigricantibus fructu majore*. Mill. dict. No. 3.

Palma tota spinosa major, fructu pruniformi. Sloan jam.

1. p. 120.

Palma caudice aculeatissimo, pinnis ad margines spinosis, fructibus majusculis. Brown. jam. 545.

Tæhn-Tio Incolis.

Væxer vild og dyrkes.

*Radix fibrosa.* Caudex procerus, cylindricus, cicatrisatus; junior stipitibus armatus. Frons oblongo-lanceolata, novem-viginti: quatuorpedalis, pinnata. Foliola solitaria, pollicem remota, sessilia, ensiformia, primo replicata? insertione coarctata. Rachis versus apicem sensim compressa. Stipes fronde quintuplo brevior; ciliato-spinosus, supra concavus, subtus convexus. Fulcrum rete stipulaceum contextum e filis tenacissimis, tegens basin stipitis, e marginibus stipitis præcedentis oppositi exortum.

Inflorescentia maris.

Spatha evalvis, lanceolata, compressa, rumpens, spatulice brevior. Spadix simpliciter ramosus, thyrsiformis, ovatus, odore anisi graveolens. Pedunculus tereti-compressus, tomentosus, obsitus spiculis amentaceis subsessilibus confertis suffultis squama sessili acuminata rigida multo brevior. Spicula singula quadripollicaris, crassitie digiti, obsolete trigona, rachide apice elongata nuda rigida, floribus sessilibus arcte digestis et ob squamas rachidis coalitas quasi immersis in receptaculo favoso: foveolis unifloris membranaceis; squamæ rachidis tantum basi spiculæ subdistinctæ.

Inflorescentia fæminæ.

Spatha evalvis, lato-lanceolata, compressa, rumpens, longitudine spatulicis florentis. Spadix simpliciter ramosus, in thyrsum ovatum coarctatus, inodorus, primo intuitu strobiliformis, rigidus. Pedunculus tereti-compressus, tomentosus, obsitus spiculis strobilicis sessilibus confertis suffultis squama sessili acuminatissima rigida

*adpressa parum brevior. Spicula singula bi-tripollicaris, compressa, apice sensim angustior, receptaculo seu rachi apice elongato nudo rigido; floribus sessilibus solitariis rudimento uno alterove pedicellato intra singulam squamam receptaculi: squamæ acuminatissimæ, rigidæ inferne marginibus receptaculo coalitæ, quo fovea ad receptionem floris oritur.*

Masculus flos.

*Perianthium triphyllum: foliolis oblongis concavis erectis; intra foveolam receptaculi occultatum. Corolla tripetala, calyci simillima, tantum structura tenuiori diversa. Filamentum tubulosum, apice exsertum, sexdentatum: dentibus post anthesin reflexis. Antheræ oblongæ, basi fissæ, dentibus filamenti incumbentes, exsertæ, fusæ, polline pollido.*

Fæmineus flos.

*Perianthium hexaphyllum: foliolis sessilibus, sensim angustatis, erectis, semiamplexantibus; infra foveam receptaculi occultatum. Corolla nulla. Germen ovatum, obsolete trigonum. Stylus tripartitus, carnosus, laciniis angulatis recurvatis, exsertis, calyce fere duplo longioribus. Stigmata fissura anguli interni stylosum. Drupa magnitudine Pruni domesticæ, ovata, obsolete trigona, nitida, aurantia, parenchymate fibroso, oleosa. Nux figura drupæ, unilocularis, ovalvis. Nucleus cartilagineus, durus. Th.*

Olie - Palmen dyrkes for sin betydelige Nyttes Skyld. Næsten ingen Deel af den hele Palme er uden Anvendelse.

Frugten samles og stemples med Trækøller saalænge til den kiødede Substant er ganske skilt fra Stenene, derefter udvaskes den hele Deig med varmt Vand og arbeides meget vel igiennem med Hænderne hvorved Olien for endeel fraskiller sig, og mere ved paafølgende Kogning. Paa Poppo forfærdiges en Olie til Lamper af Kiernerne; i Aquapim brændes Stenene med

Kiernerne til Aske, af hvilken tilberedes en Lud som koges med Palmeolie til Sæbe.

Af Lövet flettes Maatter til at tække med, dette Tag er stærkere en almindeligt Straatag, men ikke saa varigt. Ogsaa flettes Maatter deraf til Hegn om Gaarde og Huse.

Den Uld som findes paa Stipes skræbes af, blandes med Krudt og bruges til Fyrsvamp under Navn af Asoso.

Af den 6-10 Aars gamle Palme afhugges Stipes og Palmen opgraves og kuldkastes; saaledes ligger den 4 Uger; hvorefter der indskiæres midt i Stammen paa den överste Side et firkantet Hul som gaaer noget dybere ned i Midten. Denne Aabning maa bedækkes med Palmeblade for at beskyttes mod Soel og Stöv; og for at Vinen som udqvælder fra begge Ender kan have Aflöb, bores et Hul giennem Stammen hvori sættes et Rör og under dette en Potte. Hullet hvoraf Vinen qvælder maa hver Dag udbrendes og frisk afskiæres. Den förste Viin er södest. Ofte beredes heraf Edike; den skal foraarsage Diarrhøe; den fölgende bliver mere geistig; den sidste er syrlig og slet; 6 Uger kan en Palme vedblive at give Viin. Efter nogen Tid samler sig nogle store tykke hvide Orme i Hullet, disse spises begierlig af Negerne (Akonkronng). Palmevinen begynder strax ved Aftapningen sin Giæring og bliver meget snart spirituös, og dernæst syrlig, den bruser som Seltzer Vand eller Champagner.

Den almindeligste Maade at berede Olie er at de modne Frugter samles og henlægges til de begynde at forraadne, derefter



stampes den i en lille Grube, som er belagt med flade Steen; under Stampningen tilgydes varmt Vand og naar den længe nok er fortsat, samles Deigen til Siderne i Gruben hvorved Olien flyder ned mod Midten af samme hvor den er dybest; siden afknuges Deigen med Hænderne og tilsidst udkoges den sidste Olie.

I de aftappede Palmetræer findes hyppig en Snudebille (*Curculio* sp.) som steges og spises af Negerne (Samadju). *Th.*

258. *B O R A S S U S.*

1. *B. FLABELLIFORMIS*; frondibus palmatis plicatis cucullatis, stipitibus serratis. Syst. veg. 827. Roxb. corom. 1. p. 50. t. 71. 72. Wild. sp. pl. 4. 2. p. 800. Pers. syn. 2. p. 622. Horn. H. 2. p. 931.

*B. frondibus palmatis.* Fl. zeyl. 395.

*Palma coccifera, folio plicatili flabelliformi mas. femina.* Ray. histor. 1566.

*Ampana.* Rheed. mal. 1. p. 13 t. 10 mas.

*Carim-pana.* Rheed. mal. 1. p. 11. t. 9.

*Lontarus domestica.* Rumph. amb. 1 p. 45. t. 10.

*Lontarus domestica.* Gærtn. de fr. et sem. Cent. 1. p. 21, t. 8.

*Vjye-Tjo Incolis.*

Hist og her.

*Radix fibrosa. Caudex præaltus; cylindricus, supra medium ad diametrum duplo majorem incrassatus, cicatrisatus, junior stipitibus armatus. Frons flabelliformis, ovato-subrotunda, latior quam longa,*

*Vid. Sel. phys. og mathem. Skr. IV. Deel.*

E e

*plicata, ad medium multifida, subpinnato-palmata laciniis ensiformibus replicatis, recurvata subconduplicata, quinque-duodecim pedalia. Stipes longitudine frondis, rectus, basi semiamplexicaulis, sensim angustior supra concavus, subtus convexus, margine spinoso-dentatus. Fulcrum rete stipulaceum e filis tenacibus contexta cingens basin stipitis e marginibus stipitis antecedentis oppositi ortum.*

Inflorescentia masculina.

*Spatha compositæ: valvulis paucis lanceolatis, compressis, rumpentibus, basi vaginantibus, bifariam basi spadiceis equitantibus, interioribus longioribus, cæteris vagis solitariis basi singuli rami spadiceis ejusque fere longitudine. Spadix simpliciter ramosus tri-sexpedalis: pedunculo tereti-compresso; ramis alternis semiteretibus, apice amentis binis ternisve sessilibus. Amentum vix pedale, diametro bipollicari, cylindricum: squamis numerosis imbricatis, adpressis, lineas duas longis, semipollicem latis, retusis: floribus alternatim in pluries series longitudinales dispositis, quinque-septem intra singulam squamam, quorum unus alterve tantum explicatus.*

Inflorescentia feminea.

*Spathæ valvula sex-duodecim basi spadiceis simili modo ut in masculino equitantes. Spadix simplex, quatuor-octopedalis, amentaceus, nutans: squamis subamplexantibus, retusis, fructibus solitariis sessilibus.*

Flos masculinus.

*Perianthium tubulosum, trigonum, trifidum: laciniis oblongis, obtusis, erectis; longitudine squamæ amenti intra quam latens. Corolla monopetala: Tubus longitudine calycis. Limbus tripartitus, rotatus: laciniis oblongis, obtusis, concavis, subcartilagineis, flavo-virentibus. Filamenta sex patentissima, subulata, corolla paulo breviora, tubo inserta. Antheræ oblongæ, incumbentes. Pistilli rudimentum nullum.*

Flos femineus.

*Perianthium hexaphyllum, imbricatum, coriaceum, fructu triplo*

*brevius: foliolis subrotundis, obtussimis, concavis, intus nitidis et coloratis, tribus externis gibbis et fere duplo brevioribus. Nectarium: margo receptaculaceus, planus, rotundato-trigonus, dentibus sex sphacelatis remotis notatus. Drupa magnitudine Melonis, subrotundo-ovata, obtusa, vix manifeste trigona, lævis, coriacea, aurantia, grato Melonis instar odore, pulpa pulmentari fibris tenacibus intermixta eduli sapore dulcescenti. Nuces tres subrotundo-ovatae, compressæ, inde obtusangulæ, evalves, fibroso-lignosæ, præduræ, magnitudine pugni, nucleo cartilagineo omnino repletæ. Th.*

Stammen giver de bedste og varigste Bielker, men da de ere temmeligen korte, ere de ikke alle Steder anvendelige; hvortil kommer at de ikke antage nogen symetrisk Figur. En Stamme klöves i 4 Parter, og det invendige trevlede Væsen borttages; Skade at beqvemme Redskaber til at fælde, klöve og transportere dem med, göre dem ligesaa kostbare som Bielker fra Europa.

Den unge Spire i det den fremkommer af Jorden koges og spises. Frugten spises baade raae og kogt, især udvaske Negerne den grödagtige Masse og koge samme med ristet fiintreven Mays.

De geleeagtige Kierner i den umodne Frugt spises med Begierlighed og ansees for meget nærende og et Aphrodisiacum.

Af Bladene göres Flue-Vifter, Maatter, Maatte-Poser, o. d. l.

259. *H Y P H Æ N E.*

1. *H. GUINEENSIS;*  
Songu-Tjo Incolis.

*Radix fibrosa.* Caudex altus cylindricus, cicatrisatus; junior stipitibus armatus. Frons flabelliformis, ovato-subrotunda, latior quam longa, plicata, ad medium multifida, subpinnato-palmata, laciniis ensiformibus, replicatis; recurvata lateribus subconniventibus vel subconduplicata, bi-sexpedalis. Stipes longitudine frondis, rectus, versus basin sensim latior, supra concavo-planiusculus, subtilis convexus margine ciliato-spinosus. Fulcrum rete stipulaceum e filis tenacibus contextum, basi stipitis e marginibus oppositi exortum.

Inflorescētia masculina.

Spatha composita: valvulis paucis basi spadiceis bifariam equitantibus, interioribus longioribus; cæteris vagis solitariis ad singulum ramum spadiceis ejusque longitudine basi vaginantibus lanceolatis rumpentibus extus lana dicidua fusca tectis. Spadix simpliciter ramosus, bi-quinquepedalis: pedunculo tereti compresso, ramis alternis hinc convexis inde cavis margine argutis et lanatis apice amentis binis-ternisve sessilibus. Amentum pedale crassitie digiti cylindricum: squamis numerosis imbricatis adpressis lineam longis semipollicem latis retusis: floribus series septem-octo longitudine alternatim dispositis geminis ternisve intra singulam squamam sensim erumpentibus, receptaculo lanato sessilibus.

Inflorescentia fæminea masculinæ similis.

Flos masculinus.

Perianthium tubulosum, trigonum, trifidum: laciniis oblongis, obtusis, erectis; longitudine squamæ amenti intra quam occultum. Corolla monopetala: Tubus longitudine calycis. Limbus exsertus, rotatus, tripartitus: segmentis oblongis, obtusis, concavis, subcartilagineis, viridibus. Filamenta sex, patentissima, subulata, corolla paulo breviora, tubo inserta. Antheræ oblongæ, incumbentes. Pistilli rudimentum nullum.

Florem fæmineum non vidit cel. Thonning.

Drupa turbinato-subrotunda, obtusissima, obsolete trigona, gla-

*berrima, nitida, ecalyculata; cortice rigidulo chartaceo fragili tenui; parenchymate dulciusculo valde fibroso: fibris e putamine radiatim exstantibus; putamen prædurum figura drupæ, apice perforatum foramine, evalve. Nucleus cartilagineus prædurus intus cavus. Th.*

Ved at sammenligne *Thonnings* Beskrivelser paa de her anførte Palmer som ere giorte paa Voxestedet efter friske Exemplarer, med *Jacquins*, *Wildenows*, *Gärtners* og *Persoons*, vil man finde-betydelige Afvigelser. S.

### 260. *DIOSCOREA.*

1. *D. ALATA*; foliis oppositis ovatis cordato-sagittatis cuspidatis septemnerviis, caule alato bulbifero. Wild. sp. pl. 4. 2. p. 792. Pers. syn. 2. p. 621. Horn, H. 2 p. 931.

*Dioscorea alata*; foliis cordatis, caule alato bulbifero Lin. syst. veg. ed. 14. p. 888. Fl. zeyl. 260. Osb. it. 195. Brown. jamaic. 559.

*Volubilis rubra*, caule membranulis exstantibus alato. folio cordato-nervoso. Sloan, jam. 46. hist. 1. p. 159.

*Katsül-kelengu*. Rheed. mal. 7. p. 71. t. 58. Raj. suppl. 154.

*Ubium digitatum*. Rumph. amb. 5. p. 550. t. 121.

Dyrkes.

2. *D. SATIVA*; foliis alternis cordatis subrotundo-ovatis cuspidatis subnovemnerviis, lobis baseos approximatis, capsulis obovatis, caule lævi tereti. Wild. sp. pl. 4. 2. p. 795. Pers. syn. 2. p. 621.

Dioscorea sativa; foliis cordatis alternis, caule lævi tereti.  
 Hort. cliff. 459. t. 28. Flor. zeyl. 558. Syst. veget. ed. 14. p.  
 888. Roy. lugdb. 527. Brown. jam. 360. Mill. dict. No. 1.  
 Fabric. helmst. 369.

Volubilis nigra, folio cordato-nervoso. Sloan. jam. 46.  
 hist 1. p. 140.

Mu-kelengu. Rheed. mal. 8. p. 107. t. 51.

Olus sanguinis. Rumph. amb. 5. p. 482. t. 180.

Dyrkes.

261. *F E R R E O L A.*

1. *F. GUINEENSIS*; foliis ellipticis integerrimis nitidis, floribus subenneandris. *S.*

Ved Quitta.

Frutex ramosissimus; ramulis teretibus pubescentibus. Folia alterna, subdisticha, elliptica, subacuta, integerrima, subcoriacea, supra nitida, evasculosa, subtus pallidiora venosa, margine tantum pubescentia, sesquipollicaria. Petiolus brevis, pubescens. Stipulae nullae. Flores parvi, axillares, brevissime pedunculati et pedicellati; masculini saepius terni, feminei solitarii.

Flos masculinus.

Calyx breve campanulatus, trifidus, utrinque sericeo-tomentosus. Corolla calyce duplo longior, campanulata, trifida, erecta, extus sericeo-argentea, subcoriacea, alba. Filamenta sex-novem brevissima, distincta, receptaculo inserta. Antherae subulatae, erectae et filamentis enatae. Pistillum nullum.

Flos femineus.

Calyx et Corolla maris. Stamina nulla. Germen superum, subrotundum, sericeum, attenuatum in stylum brevissimum. Stigma

*obtusum obsolete trifidum. Pericarpium ex anatomia embryonis triloculare: loculis dispermis. Th.*

Mon *Persoon* med *Rette* har forenet *Maba* og *Ferreola*? Paa Exemplarer af *Maba elliptica* af *Forsters* Samling som ere i *Vahls* Herbarium, er Bægeret paa Hunblomsten 5klövet, næsten 5deelt, Fligene lancetformige, spidse, glatte. S.

## OCTANDRIA.

262. *SCHOUSBOEA*.

Masculi. *Calyx subquadrifidus rumpens. Corolla nulla.*

Feminei. *Calyx quadridentatus. Corolla nulla. Styli duo subulati. Stigmata lateralia viscida. Pericarpium biloculare: loculis monospermis.*

1. *S. CORDIFOLIA*; foliis cordatis, racemis axillaribus: marum compositis, feminarum simplicibus. S.

Hist og ber.

*Frutex orgyalis ultrave: ramulis teretibus pubescentibus. Folia alterna, ovata, subacuminata, cordata lobis parvis approximatis, obtuse et remote serrata, subcoriacea, glaberrima, trinervia, costata, transversim venosa, subtus basi glandulis quatuor in axillis nervorum, quadri-decem-pollicaria; tenella involuta. Petiolus teres folio dimidio brevior. Stipulæ geminæ, minutæ. Inflorescentia masculina præsertim in ramis præteriti anni, axillaris, solitaria, composita, racemosa, stricta, ramis patentissimis superioribus brevioribus; floribus minutis sessilibus glomeratis, bracteis solitariis minutis. Inflorescentia feminea: racemus axillaris, simplex, solitarius, laxus, in ramis præteriti anni; floribus solitariis sessilibus sparsis vix bracteatis. Rachis quinque-decempollicaris ad basin singuli floris biglandulosa.*

Flos masculinus.

Perianthium *monophyllum*, *basi intrusum*, *rumpens in lacinias duas semibifidas*. Corolla *nulla*. Filamenta *octo, basi connexa elasticè expansa*. Antheræ *ovatae, biloculares, longitudine calycis*.

Flos femineus.

Perianthium *brevissimum, urceolatum, obsolete quadridentatum*. Germen *magnum, subrotundum, compressiusculum, utrinque sulco, tomentosum*. Styli *duo, subpollicares, erecti, subulato-planiusculi margine revoluto, externe ad lentem pubescentes*. Stigmata *hæud manifesta, nisi superficies interna viscida stylorum*. Pericarpium *ex anatome germinis, biloculare, monospermum*. Th.

Da *Persoon* og *Decandolle* efter *Aublet* have kaldt *Willdenows Schousboea*: *Cacoutia*; saa har jeg paa nye opkaldt *K. A. Schousboe* Legationsraad, dansk General-Consul i Marocco, Ridder af Dannebrog. S.

## ICOSANDRIA.

### 263. FLACOURTIA.

1. F. EDULIS; foliis ovatis subacuminatis serratis glaberrimis, ramis spinosis. S.

Amagomi Incolis.

Hist og her.

Frutex *bipedalis orgyalis ultrave, ramosissimus, cinereus, ex alis foliorum spinosus, spinis solitariis fere sub angulo recto exeuntibus, unipollicaribus*. Folia *alterna, bi-tripollicaria, ovata, acuminata, obtuse serrata, venosa, glaberrima*. Petiolus *brevis, pubescens, insertus*. Pedunculus *axillaris, brevis, subramosus, pauciflorus: floribus parvis*. Bracteolæ *solitariae, minutæ*.

Flos masculinus.

Perianthium *patens pentaphyllum: foliolis subcordatis, acutis*



vel quinquefidum: laciniis acutiusculis (variat numerus laciniarum). Corolla nulla. Nectarium: glandulæ parvæ luteæ, in orbem cingentes thalamum. Filamenta numerosa, calyce parum longiora, subulata, in hemisphærium divergentia. Antheræ erectæ, subrotundæ, didymæ, luteæ.

Flos fœmineus.

Perianthium patens pentaphyllum: foliolis subcordatis, acutis, intus pubescentibus, deciduis. Corolla nulla. Nectarium receptaculaceum, margo cingens basin germinis. Germen subrotundum, superum. Styli quinque-septem, patentes, persistentes. Stigmata obtusa, multifida. Bacca magnitudine Cerasi, globosa, nitida, atropurpurea, stylis coronata, polysperma, seminibus rotundatim dispositis in series duas, altera supra alteram; numerus seminum in singula serie styliorum numero respondet. Semina ossea, angulata, compressa. Th.

Maaskee er det samme Plante som *Flacourtia flavescens* *Wildenow*; men den mangelfulde Beskrivelse tillader ikke at bestemme det med Vished. Bladene beskrives at være aflange, budte, smallere mod Basis; hvorimod de hos vor Plante ere ægformige tilspidsede, brede bag til. S.

I Nærheden af Stranden opnaaer den sielden mere end 2 Fods Højde; under Biergene derimod og paa selve Biergene bliver den meget over en Mands Høide, og Stammen erholder en Arms Tykkelse. Veddet er rødagtigt, haardt og fiint, men meget vredet. Bærrene ere blandt de bedste vilde Frugter, Kiødet er sødagtigt meelet, og kan nydes i saa stor Mængde man vil uden Skade. De Bær, som voxe i Nærheden af Stranden ere langt behageligere end de, som komme fra de frugtbare Biergegne; det samme er Tilfældet med de fleeste Frugter,

saasom Ananas, Bacco, Pomerantser, Gujaven &c.; de ere meget mindre, men langt södere og rigere i Smagen.

De unge Blade kommes i Pytto som hensættes i Solen for at blive suur, og drikkes saaledes i gonorrhoe, for at drive Urinen. I tærende Hoste tages en Deel af Bladene og noget Malaget i Munden og tygges, Saften nedsynkes med koldt Vand. *Th.*

## CRYPTOGAMIA.

### STACHYOPTERIDES.

#### 264. OPHIOGLOSSUM.

1. *O. FIBROSUM*; spica caulina, fronde ovato-oblonga acutiuscula laxe reticulata, radice bulboso-fibrosa. *S.*

Voxer i Regntiden i Dalen bag Plantagen Frederiksberg.

*Radix: bulbus solidus, subglobosus, magnitudine fere nucis avellanae, latere circumcinctus radiculis plurimis filiformibus simplicissimis, subtus nudus, convexus. Frondes plures tri-quatuor-pollicares stipitatae ex una radice, ovato-oblongae, subacutae, leviter in stipitem attenuatae, integrae, glaberrimae, laxe reticulatae. Stipes fronde haud brevior. Spica sesqui-bipollicaris, pedunculata: pedunculus fronde duplo longior basin frondis vaginans. S.*

Beslægtede Arter ere *Ophioglossum vulgatum*, *ovatum* og *bulbosum*, men alle forskiellige fra vor Plante. Hos *O. vulgatum* er Lövet mere ægformigt budt, Roden bestaaer af faa tykke brune Trævler; hos *O. ovatum* er Roden enkelt trevlet;

hos *O. bulbosum* er hele Planten meget mindre, Lövet ægformig-hierdeformigt, Roden knollet ikke trevlet. S.

## F I L I C E S.

265. *POLYPODIUM.*

1. *P. CRASSINERVE*; frondibus lanceolatis basi attenuatis costa inferne supra canaliculata, glaberrimis, soris minutissimis copiosis sine ordine sparsis. S.

Voxer ved Aquapim.

*Fronde simplices, lanceolatae, integerrimae, submarginatae, basi longe attenuatae, costa valida utrinque prominente convexa, inferne supra canaliculatae, utrinque glaberrimae, bipedales et ultra, tres pollices latae ultrave. Sori minutissimi copiosi undique sine ordine sparsi, distincti. S.*

Lövets Form ligner *Polypodium crassifolium*, men hos denne Art er Lövet noget bølget, mindre smalt ved Basis, og Sori meget større og ordnede i Rader. S.

2. *P. PUBESCENS*; frondibus subbipinnatis; pinnis inciso-pinnatifidis, lateralium inferiorum longioribus deflexis, laciniis ovato-rhombeis rotundatis crenulato-serratis subtus pubescentibus, soris minutis serialibus, rachi tomentosa. S.

Voxer ved Aquapim.

*Radix crassitie pennae columbinæ, fibrosa, horizontalis, paleis lanceolatis fuscis obsita. Stipes subpedalis, inferne angulato-striatus, glaber, superne teres, rachique ferrugineo-tomentosus. Frons subpalmaris subbipinnata. Pinnæ inferne pinnatifidæ, exteriores majores, inferior maxima deflexa; subacuminatæ, acutæ. Laciniæ inferiores oblongæ inciso-crenatæ, superiores ovato-rhom-*

*bece, rotundatæ, serrulato-crenatæ; subtus pubescentes. Sori minuti, in disco singulæ lacinie biseriales, distantes, fusci. S.*

*Figura frondis fere Adianthi pedati.*

5. *P. ANGELICÆFOLIUM*; frondibus ternatis, pinnis pinnatifidis incisissimis, laciniis rotundato-crenatis acutis, venis subtus subpubescentibus, rachidibus inferne subpaleaceis, soris paucis sparsis. *S.*

Voxer ved Aquapim.

*Stipes lævis, nitidus. Frons pedalis ultrave, latitudine sesquipedali, tripartita: Pinnæ inferiores profunde incisæ, superiores decurrentes confluentes. Lacinie pollicem latæ, grosse crenatæ; crenaturis rotundis; lanceolatæ, subacuminatæ, venis et costis nigro-purpurascensibus subtus pubescentibus. Sori minuti, in disco laciniarum sparsi, ferruginei. S.*

*Obs. Variat pinnis simpliciter inciso-pinnatifidis laciniis subcrenulato-repandis. S.*

## 266. *A S P I D I U M.*

1. *A. PUNCTULATUM*; frondibus pinnatis, pinnis lanceolatis acuminatis serratis, basi cuneatis, (sursum subauriculatis) margine punctatis, soris solitariis marginalibus, stipite glabro. Wild. sp. pl. 5. p. 220.

*A. frondibus pinnatis; pinnis ensiformibus glabris, basi rotundatis, rarius subauritis, margine punctatis dentatis, soris solitariis. Swartz syn. fil. 46. et 245.*

*Lonchitis cervina dentata, punctulis nigris notata. Plum. fil. 98. t. 112.*

Voxer ved Whyda.

*Radix subglobosa ferrugineo-tomentosa: radiculis quinque-sex, glabris, nitidis, longis, fibrillosis. Stipes crassitie pennæ colum-*

*binæ subpedalis vel ultra, glaber, uno latere canaliculatus, altero convexus, nitidus. Frons subtripedalis, pinnata. Pinnæ lanceolatae, acuminatae, basi rotundato-cuneatae, sursum auricula acutiuscula parva, inferiores & superiores minores, mediae longiores subquadripollicares, haud pollicem latae, acuminatae, serrulatae: serraturis adpressis simplicibus rarius apicem versus bifidis; subtus praesertim costa et ad basin pubescentes, venæ obliquæ parallelæ cum punctis atris intra marginem desinentes hinc series punctorum marginalis. Sori minuti solitarii subrotundi, intra seriem punctorum marginales immersi, indusio umbilicali. Rachis angulata, pubescens. S.*

Beslægtet med *Aspidium splendens* og *A. acuminatum*; men tilstrækkeligen forskiellig fra dem. S.

2. *A. GUINEENSE*; frondibus pinnatis, pinnis lineari-lanceolatis acuminatis, basi rotundato-cuneatis sursum subauriculatis, serratis, serraturis apice bifidis acutis rarius simplicibus; soris solitariis marginalibus, stipite glabro. S.

Voxer ved Aquapim.

*Stipes glaber, nitidus. Frons tripedalis, pinnata. Pinnæ lineari-lanceolatae, acuminatae, serratae, serraturis apice bifidis acutis rarius simplicibus; basi rotundato-cuneatae sursum subauriculatae: auricula parva obtusa; inferiores et mediae longiores, quadripollicares, semipollicem latae, superiores sensim minores, subtus rachique pubescentes, venæ haud cum punctis desinentes. Sori minuti, solitarii, rotundi, margini approximati. Indusium umbilicatum. S.*

Nærmer sig meget til *Aspidium punctulatum*, men hos denne ere de midterste Finner længere, de övre og nedre kortere, Saugtakkerne ere enkelte, ikke klövede; Sori mindre og længere fra Randen.

3. *A. THONNINGII*; frondibus pinnatis; pinnis superioribus serratis, inferioribus incisissubpinnatifidis subtus rachi-

que pubescentibus, laciniis oblongis obtusis integerrimis, soris solitariis in disco serialibus, radice tetragona. S.

Voxer ved Aquapim.

Radix penna columbina crassior, flexuosa, repens vel scandens, tetragona, subpaleacea: junior paleis ferrugineis tota obsita; fibrillosa: fibrillis brevibus paleaceis. Stipites quadri-quinquepollicares, teretes, fusci, subpubescentes, subnitidi, basi paleacei. Frondes pedales et ultra, pinnatæ. Pinnæ lanceolatæ, subacuminatæ, subtus pubescentes, inferiores et medice subæquales incisæ subpinnatifidæ, subtripollicares, haud novem lineas latæ: laciniis oblongis obtusis, integerrimis; superiores sensim decrescentes, acutæ, acute serratæ, in apice frondis confluentes. Sori mediocri magnitudine solitarii, rotundi, in disco laciniarum seriales vel etiam submarginales. Indusia plana, orbiculata. Rachis teres, pubescens. S.

4. A. STRIATUM; frondibus pinnatis, pinnis lanceolatis acuminatis utrinque rachique angulato glabris pinnatifidis, laciniis lanceolato-falcatis apice serrulatis utrinque oblique striatis, soris minutis solitariis marginalibus. S.

Paa fugtige Steder ved Whyda og Aquapim.

Frons subsesquipedalis, pinnata. Pinnæ quadripollicares, inferiores majores, reliquæ sensim decrescentes, lanceolatæ, acuminatæ, utrinque glabræ, inciso-pinnatifidæ. Lacinia lanceolato-falcata, acutiusculæ, apice serrulatæ, utrinque nervis oblique e costa ad marginem striatæ; superiores lineari-lanceolatæ, acute serratæ, basi incisæ; denique supremæ confluentes. Sori minutissimi, solitarii, rotundi, submarginales, et semicirculum circa sinum formantes. Indusia suborbiculata, umbilicata. Rachis angulata, glabra, subnitida, pallescens. S.

5. A. AQUAPIMENSE; frondibus pinnatis, pinnis lanceolatis acuminatis inciso-pinnatifidis supra costa piloso-strigosa subtus

pubescente, laciniis ovatis rotundatis subintegerrimis, soris solitariis distantibus serialibus, stipite lævi, rachi pilosa. S.

Voxer ved Aquapim.

Stipes lævis, nitidus. Frons bipedalis, pyramidalis, pinnata. Pinnæ inferiores sexpollicares, pollicem latæ, superiores sensim minores, lanceolatæ, acuminatæ, inciso-pinnatifidæ, basi truncatæ, sessiles, supra costa piloso-strigosa, subtus pubescente; pinnæ supremæ utrinque venis pilosis, inferiores glabræ. Lacinia ovata, rotundatæ, subintegerrimæ. Sori minuti, solitarii, distantes, seriales: seriebus mediis inter nervum et marginem laciniarum. Indusia reniformia, pubescentia, cinereo-fusca. Rachis angulata, substriata, pilosa.

Har megen Liighed med *Aspidium rotundatum*, men synes dog derfra forskiellig. S.

6. A. CIRRHOSUM; frondibus pinnatis, pinnis lanceolatis acuminatis supra glabris subtus subpilosiusculis costa rachique paleis cirrhosis, soris solitariis serialibus. S.

I Aquapim.

Frons bi-tripedalis, pyramidalis, pinnata. Pinnæ inferiores longiores, sex-septempollicares ultrave, in medio subsesquipollicem latæ, reliquæ apicem frondis versus sensim breviores, lanceolatæ, acuminatæ, profunde pinnatifidæ, basi oblique truncatæ (lacinula infima rachi subadnata, suprema autem rachi distante) supra glabræ, subtus ad lentem pilosiusculæ. Lacinia mediæ longiores septem-oc-tolineares, latitudine duarum linearum, oblongæ, parallelæ, obtusiusculæ, apice præsertim subserrulato-crenatæ. Sori parvi, solitarii, seriales, seriebus nervo laciniarum approximatis. Indusia rotundata, plana, subimprensa. Rachis subangulata, paleacea: paleæ lanceolatæ, in cirrhum longum setaceum productæ, ferrugineæ.

*Costa pinnarum similiter subtus paleacea, supra vero paleis lanceolatis acutis nec cirrhosis. S.*

### 267. *ASPLENIUM.*

1. *A. GUINEENSE*; fronde lanceolata stipitata utrinque æqualiter attenuata acuta serrulata basi integerrima, soris subtransversis inæqualibus. *S.*

I Aquapim.

*Stipes bipollicaris, supra planus, subtus convexus, glaber, basi subpaleaceus, ferrugineus. Frons pedalis, latitudine sesquipollicaris pollicaris paulo ultra, lanceolata, utrinque sensim et æqualiter attenuata, acuta, superne serrulata, inferne subrepanda, basi integerrima. Sori subtransversi, longitudine et distantia inæquales, paralleli, axillis bulbiferis. S.*

Synes mig at være forskiellig fra *Asplenium serratum* som den meget ligner. Hos denne er Stilken kortere, Lövet længere og bredere, Spidsen budtere men med en udtrukket Braad; Sori ere hyppigere og nærmere ved hinanden. *S.*

### 268. *DIPLAZIUM.*

1. *D. INCISUM*, frondibus pinnatis, pinnis oblongo-lanceolatis acuminatis, basi oblique cuneatis, margine inciso-dentatis, laciniis serrulatis subacuminatis, soris V formibus, interioribus confluentibus, stipite spinoso-muricato. *S.*

Paa skyggefulde Steder i Aquapim.

*Stipes pedalis et ultra, teres, spinis brevissimis ferrugineis muricatus. Frons tripedalis ultrave, pinnata. Pinnæ septempollicares, latitudine duarum pollicarum, basi paulo latiores, oblongo-lanceolatae, acuminatae, inciso-dentatae: laciniis subinæqualibus acutis subacuminatis serrulatis; basi oblique, subcuneatae, glabrae. Sori*



*geminati obliqui, basi contigui, figura Vformi seriales: serie interna angulo acuto costam attingenti et apicibus cum vicinis confluentibus. Axillæ pinnarum in superiori parte frondis bulbiferæ. Rachidis pars inferior teres, subspinoso-muricata; superior pars striato-angulata glabriuscula. S.*

Ligner meget *Diplazium grandifolium*, men hos denne ere Finnerne af samme Længde fra Basis til Spidsen, derhos saugtaket-tandede ikke indskaarne, næsten tvefligede ved Grunden, den nederste Flig større tilrundet, den överste mindre. S.

2. D. SERRATUM; frondibus pinnatis; pinnis oblongo-lanceolatis acuminatis basi cuneatis serratis, serraturis infimis productioribus acutis, sorium seriebus fere omnibus confluentibus, axillis bulbiferis. S.

Vøxer med den foregaaende Art.

Frons *pinnata*. Pinnæ *oblongo-lanceolatae, acuminatae, basi cuneatae, serratae: serraturis subæqualibus adpressis acutiusculis: serratura baseos ultima major atque productior acuta: glaberrimæ; suprema pinna subrhomboidalis inferne incisa superne serrata; laciniis lanceolatis acutis, sensim versus apicem minoribus. Axillæ bulbiferæ. Sori uti in priori; seriebus autem fere omnibus confluentibus. Rachis angulatus glaber. S.*

Jeg tør ikke afgjøre om det er en egen Art eller en Afart af den foregaaende; men fra alle andre Arter er denne noksom adskilt. S.

## 269. P T E R I S.

1. P. SPINULIFERA; frondibus pinnatis, pinnis oppositis subovato-oblongis acuminatis inciso-pinnatifidis, infimis bi-

partitis, laciniis oblongis subfalcatis apice dentatis, costa rachique spinulosa, stipite angulato lævi. S.

I Aquapim.

Stipes *subquadrangulatus, lævis, pallidus*. Frons *subpedalis, pinnata*. Pinnæ *tri-quadripollicares, pollicem latæ, ovatæ vel obovatæ, acumine lanceolato acuto serrulato pollicari; inciso-pinnatifidæ*. Lacinie *oblongæ, subfalcatæ, rotundatæ, apice dentatæ*. Pinna *infima petiolata, bi-partita, inferior superiore brevior*. Costa *pinnarum rachidisque pars superior spinulis pallidis muricata*. S.

Beslægtede Arter ere *Pteris atrovirens* og *P. nemorosa*. S.

270. *A D I A N T U M*.

1. *A. PALMATUM*; frondibus quinquelobo-palmatis, lobis infimis pinnatifidis, tribus aliis subbipinnatifidis, stipite supra sulcato utrinque marginato glabro. S.

I Aquapim.

Radix *fibrosa: fibris capillaribus*. Stipes *septempollicaris atrofuscus, nitidus, supra sulco longitudinali, utrinque marginatus, subtus convexus, glaberrimus, lævis*. Frons *quinquelobo-palmata; lobi infimi bipollicares, lanceolati, inciso-pinnatifidi, subacuminati; lobi medii pinnatifidi: pinnula infima externis incisa, secunda serrata, acutiuscula; lobus intermedius subtripollicaris bipinnatifidus: pinnæ infimæ pinnatifidæ laciniis inferioribus majoribus, secundæ incisæ, tertice subserratæ, reliquæ integerrimæ, omnes cuneatim decurrentes et cum inferioribus confluentes*. Lacinie *omnium pinnarum lanceolatæ, acutiusculæ, sæpius subfalcatæ*. Sori *generis, marginales, rotundi, distincti*. Costæ *atro-fusæ, convexæ, glabræ, læves, nitidæ*. S.

Lövet er af samme Form som hos *Pteris pedata*, men Finnerne ere meere og regelmæssigere indskaarne. S.

2. A? SUBLOBATUM; frondibus pinnatis, pinnulis alternis ovatis truncatis sursum auriculatis, ultima subtrilobata, caudice filiformi repente. S.

Med den foregaaende Art.

Caudex repens, crassitie fili emporetici, subtomentosus; subpaleaceus, ramosus. Frondes bipollicares, pinnatæ, stipite bilineari tereti basi incrassato pubescenti adscendentes, semipollicem pollicem vel ultra remotæ. Pinnulæ ovatæ, rotundatæ, basi truncatæ, sursum auricula lata obtusa productæ, apice et basi subdenticulatæ, inferiores minores, exteriores sensim majores, alternæ, sessiles; ultima subtrilobata: lobo terminali longiori, lateralibus magnitudine inæquali; basi cuneatæ. Rachis filiformis, teres, pubescens. S.

Af Mangel paa Sori er det uvist om den hører hertil, eller til *Trichomanes* eller *Hymenophyllum*. S.

## HYDROPTERIDES.

### 271. M A R S I L E A.

1. M. FIMBRIATA; fronde quaterna, pinnis æqualibus cuneatis striatis subtus strigoso-pilosis margine exteriori rotundato, piloso-fimbriato, stipitibus glabris, fructu? solitario sessili. S.

I fersk Vands Moradser.

Caudex filiformis, crassitie fili emporetici, repens, striatus, glaber, radiculis capillaribus sparsis instructus. Stipes semipedalis, subpedalis, subcapillaris, glaber. Frons quaterna, terminalis. Pinnæ pollicares vel paulo breviores, novem lineas latæ angustioresve, cuneato-triangulares, integerrimæ, margines laterales rectæ, externæ rotundatæ? striatæ, supra glabræ, subtus strigo-

*so-pilosæ: marginibus præsertim extimo pilis longis fimbriatæ. Fructus? globularis, magnitudine seminis Anisi, solitarius, subsessilis, axillaris, pilis strigosis brevissimis obsitus. S.*

Nær til *Marsilea quadrifolia*; men hos denne er Fin-  
nerne glatte, og Stilkene kortere. S.

## 272. A Z O L L A.

1. A. GUINEENSIS; foliis imbricatis subpatentibus ramu-  
lis extimis oppositis. S.

I fersk Vand.

*Caulis filiformis ramosus. Ramuli inferiores alternæ, exteriores oppositi, patentes, subhorizontales. Folia ovato-oblonga, obtusiuscula, ad lentem subpubescentia, apice membranacea pellucida, inferiora subpatentia, superiora arcte imbricata. Stipulæ ad exsertionem ramulorum lanceolatæ, acutæ, foliis triplo longiores. S.*

---